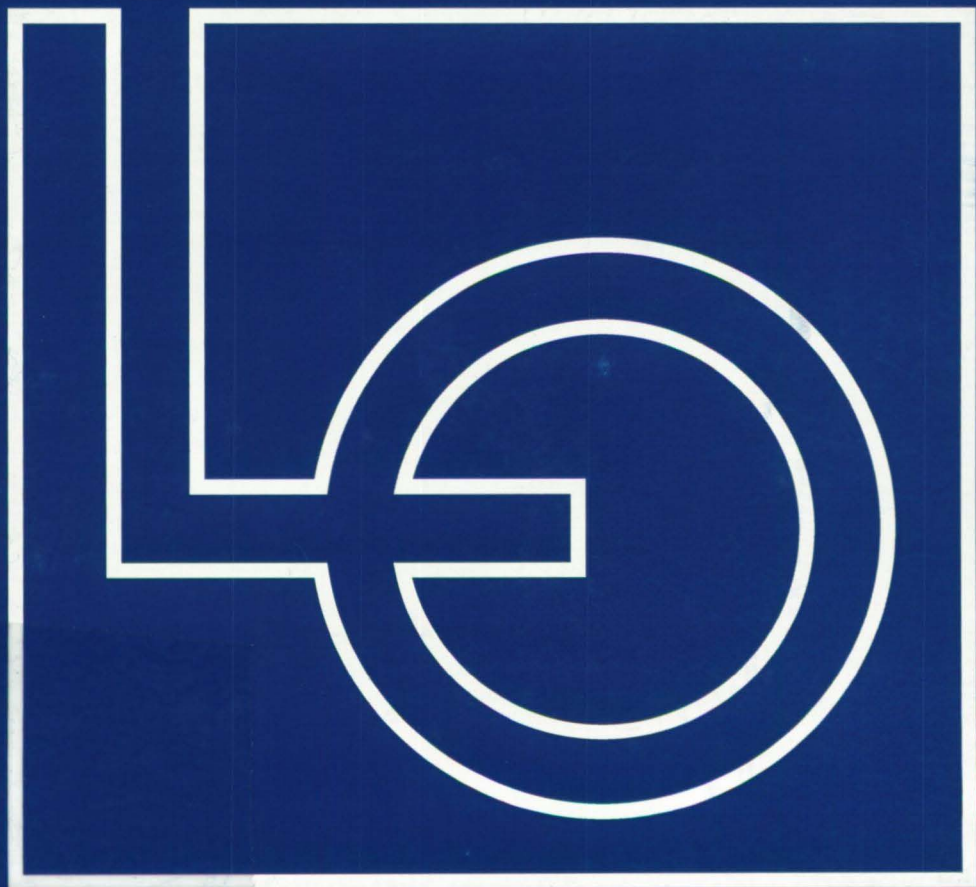

**Beretning
2010**

Lands-
organsiasjonen
i Norge

Arbeiderbevegelsens
Arkiv
og
Bibliotek

Beretning 2010

Lands-
organisasjonen
i Norge

INNHOOLD

TARIFFPOLITIKK	8
Tariffrevisjonen	8
Allmenngjøring av tariffavtaler	29
Arbeidstidsordninger	31
Bemanningsforetak. Vikarbyrådirektivet	31
Inntektsregulering for pensjonistene	33
Avtalefestet Pensjon (AFP)	34
Sluttvederlagsordningen	34
LOV- OG AVTALEVERK	35
Arbeidsrett	35
Den faste Tvistenemnd	37
Sivil rett	37
HOVEDORGANISASJONENES FELLESTILTAK (HF)	39
FELLESTILTAKENE HSH – LO	41
FELLESTILTAKENE SAMFO - LO	42
DEMOKRATI	43
Bedriftsdemokrati og konsernfaglig samarbeid	43
ARBEIDSMARKED, NÆRINGS- OG SYSSELSETTINGSPOLITIKK	45
Norsk økonomi i år 2010	45
Arbeidsmarkedet	47
Næringspolitikk	50
Næringslivets sikkerhetsråd (NSR)	53
Økonomistyring i offentlig sektor	53
Bistand ved omstilling	54
NAV	54
Sosial dumping og useriøsitet i arbeidslivet	55
Næringsrettede virkemidler	57
Regional utvikling	57

MILJØ OG BÆREKRAFTIG UTVIKLING	58
Klima, miljø og bærekraftig utvikling	58
ARBEIDSMILJØ	60
Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv	60
Arbeidsmiljøloven og stortingsmelding om arbeidsforhold, arbeidsmiljø og sikkerhet	61
Regelverksutvikling	61
Psykososialt arbeidsmiljø	61
Personvern	62
Kjemisk-fysisk arbeidsmiljø	62
Bedriftshelsetjeneste og arbeidsmed sin	64
Europeiske rammeavtaler om arbeidsmiljø	64
Arbeidstilsynet	65
Statens arbeidsmiljøinstitutt	65
Standardisering	65
AKAN, Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk	66
Arbeidsmiljøopplæring	66
ANDRE SAMFUNNSPOLITISKE SAKER	67
Helse- og sykehuspolitikk	67
Politikk til frokost	69
LIKESTILLINGSPOLITIKK	71
Likestilling i arbeidslivet	71
FORSKNING OG UTDANNING	73
Forskning	73
Forskningspolitisk arbeid i LO	73
Forskningsaktivitet i LOs regi	74
Innovasjon	74
LOs utdanningsfond	75
Utdanningspolitisk arbeid	78
Grunnskole og videregående opplæring	80
Fagskolene	81
Høyere utdanning	81
Etter- og videreutdanning og livslang læring	82
Internasjonalt utdanningsarbeid	83

Samarbeid med eksterne instanser og organisasjoner	83
Arbeidsgruppe under Samarbeidskomiteen	84
Arbeidslivets leseløft – Leseåret 2010	84
Sørmarka AS	85
Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS – AFR	86
Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek	88
ORGANISASJONSARBEID	89
Medlemsutvikling	89
Rekruttering og rekrutteringsprosjekter	89
Rekruttering av arbeidstakere med høyere utdanning	90
Prøveprosjekt i Telemark, Vestfold og Hedmark	90
Prosjekt i Midt-Norge	91
Koordineringsutvalget for verving og medlemservice	91
Melafestivalen	91
Kurs i flerkulturell ledelse for tillitsvalgte	92
LO best i medlemservice	92
LOfavør feriereiser	92
LOs lokalorganisasjoner og LO-sentrene	92
Organisasjonsnett	92
LO-huset på Gardermoen	93
Nordisk konferanse	93
Konferanse om organisasjonsforskning	93
LOs organisasjonskonferanse	94
Påskearrangement for vanskeligstilte "Inn i varmen"	94
Historielunsj	94
Etnisk likestilling	94
Store anlegg	95
LO UNGDOMARBEID	96
Skolebesøk LO sentralt	96
LOs sommerpatrulje	96
Profilering og materiell	96
Kurs og skoling	97
Politiske sommerleire	97
Internasjonal deltakelse	97
Internasjonalt arbeid	97
Rekruttering av studenter	98
LOs student- og elevmedlemskap	98

LOs studentpolitiske konferanse	98
Samarbeid med andre organisasjoner	99
INTERNASJONALT ARBEID	100
LOs deltakelse i internasjonale faglige organisasjoner	101
ILO	106
LOs Europa-arbeid	107
Internasjonal Faglig Solidaritet (IFS)	108
Internasjonalt informasjonsarbeid	109
EXPO 2010 og den norsk-kinesiske treparts-konferansen i Shanghai	110
SAMARBEID MED ANDRE ORGANISASJONER	111
Samarbeidskomiteen LO/DnA	111
Samarbeidsutvalget mellom LO/Norsk Sjømannsforbund og Norsk Sjøoffisersforbund	111
Samarbeidsavtale med Norges Svømmeforbund	112
Næringspolitisk samarbeid mellom LO og HSH	112
LOFAVØR	113
LOfavør	113
LOs INFORMASJONS- OG KOMMUNIKASJONSVIRKSOMHET	115
Radio Riks	115
LOs Forening for fagblad og informasjon (LOFF)	115
LO Media	116
Fri Fagbevegelse	116
A-pressen	117
Videreutvikling av verktøy for intern og ekstern kommunikasjon	117
Media	117
Profilering	118
Sponsorvirksomhet	118
Materiell	118
Internett	118
Tariffoppgjøret 2010. Informasjonsopplegget	119
Hovedavtalen LO – NHO 75-årsjubileum	120
LOs EGEN ORGANISASJON	121
Representantskapet	121
Sekretariatet	121

LOs kontrollkomitè	123
LOs samleforsikring	124
Sekretariatsoppnevnte utvalg:	124
* Sekretariatets rådgivende finanskomite	124
* LOs inntektspolitiske utvalg	125
* LOs utvalg for familie- og likestillingspolitikk	125
* LOs kultur- og fritidspolitiske utvalg	126
* Organisasjonskomiteen	130
* LOs sentrale ungdomsutvalg	131
* LOs fondsstyre	132
Andre utvalg:	132
* LOs samferdselspolitiske utvalg	132
* LOs fiskeripolitiske utvalg	133
* LOs næringspolitiske utvalg for privat tjenesteytende sektor	134
* LOs olje- og gassutvalg	135
* LOs mat- og landbrukspolitiske utvalg	135
* LOs nordområdeutvalg	136
LOs Offshorekontor	136
Folkets Hus Landsforbund	138
Folkets Hus Fond	140
ADMINISTRASJON	141
Ledelsen	141
Administrasjonsavdelingen	142
Personal- og utviklingsavdelingen	144
Informasjons- og rådgivningsavdelingen	147
Forhandlingsavdelingen	147
Internasjonal avdeling	148
Organisasjonsavdelingen	149
Juridisk avdeling	150
Samfunnspolitisk avdeling	150
Arbeidsmiljøavdelingen	151
Næringspolitisk avdeling	152
REPRESENTASJON	153
Styrer, råd og utvalg	153
Landsmøter	172
Internasjonale kongresser	172
Delegasjoner/konferanser	173

DISTRIKTSKONTORENE	175
Østfold	175
Oslo og Akershus	180
Hedmark	188
Oppland	197
Buskerud	201
Vestfold	204
Telemark	209
Aust-Agder	213
Vest-Agder	217
Rogaland	221
Hordaland	225
Sogn og Fjordane	229
Møre og Romsdal	234
Sør-Trøndelag	242
Nord-Trøndelag	251
Nordland	254
Troms	259
Finnmark	262
STATISTISK OVERSIKT	271

TARIFFPOLITIKK

Tariffrevisjonen

HOVEDOPPGJØR LO – NHO-området

Representantskapet i LO vedtok retningslinjene for oppgjøret 23. februar (vedlegg 1).

Med finanskrisa som bakteppe ble kravene oppsummert til:

- a) Sikring av kjøpekraften for alle
  - b) En kombinasjon av egne sentrale tillegg, bedring av minstelønnsseter og garantiordninger som fremmer likelønn og bekjemper lavlønn
  - c) Strukturelle tiltak rettet mot å fremme likelønn, seriøsitet og lønnsevne i utsatte bransjer
  - d) Prioritering av kvinnedominerte grupper i offentlig sektor innenfor sentralt avtalte rammer
  - e) Treparts prosjekt i offentlig sektor for nedbygging av ufrivillig deltid
- Forhandlingene ble vedtatt gjennomført forbundsvist i privat sektor.

Frontfaget

Forhandlingene for frontfaget starta opp 12. mars mellom Fellesforbundet og Norsk Industri. Frontfaget omfatta Verkstedsoverenskomsten, Nexans-overenskomsten, Teknologi- og dataoverenskomsten, Kartonasjeoverenskomsten og Tekooverenskomsten. Det ble brudd i forhandlingene og oppgjøret gikk til mekling. Den 11. april ble det satt fram et meklingsforslag, som seinere er vedtatt i uravstemning.

Det generelle lønnstillegget ble på kr 1,00 per time fra 1. april på overenskomster med lokal forhandlingsrett, og kr 1,50 per time der det ikke er eller praktiseres lokal forhandlingsrett. Det er stort sammenfall mellom det siste og relativt lave lønnsnivåer, slik at grepet innebar lavlønnsprofil.

Det bli fastsatt et eget likelønnstillegg beskrevet som følger i protokollens pkt 2.2:

Tillegg for å rette opp lønnsforskjeller mellom menn og kvinner

Det skal fastsettes en lav- og likelønsspott på den enkelte bedrift på kr 0,50

per time per ansatt. Partene lokalt skal gjennom forhandlinger benytte denne potten til å rette opp skjevheter som måtte være på bedriften, og som skyldes forskjellsbehandling på grunn av kjønn.

Ved forhandlingene skal de lokale parter:

- Framskaffe oversikt over lønn for de ulike grupper, fordelt på kvinner og menn, for å klarlegge om eventuelle forskjeller skyldes kjønn.
- Klarlegge hvem som gis tilbud om formell kompetanse, faglig oppdatering, kompetanseheving og lignende som gir annen lønns plassering og vurdere om tilbudene er tilpasset kvinners yrkesdeltakelse
- Klarlegge hvilke kriterier som benyttes for ansiennitetstillegg, herunder skal partene vurdere om lønns systemet har tatt tilstrekkelig hensyn til at kvinner i sterkere grad enn menn har ulønnet permisjon for å påta seg omsorgsoppgaver
- Kartlegge hvilke kriterier som en benyttet ved inndeling i ulike lønnsgrupper
- Gjennomgå kriteriene for lønnsfastsettelse med sikte på å sørge for at kriteriene er kjønnsnøytrale
- Sjekke at arbeidstakere som har permisjon med rett til fødselspenger eller adopsjonspenger etter Folketrygdloven § 14-4 og § 14-14 er blitt vurdert på samme måte som andre arbeidstakere ved lokale forhandlinger. Dersom dette ikke er gjort, kan likelønns potten brukes i denne sammenheng.

Dersom partene etter gjennomgangen iht. ovenstående konstaterer at det foreligger forskjellsbehandling på grunn av kjønn, skal forskjellsbehandlingen rettes opp ved hel eller delvis bruk av likelønns potten. De deler av lav- og likelønns potten som ikke benyttes til å rette opp eventuelle skjevheter, fordeles med like store beløp per time per ansatt.

Forhandlingene skal være avsluttet innen 01.07.2010. Tillegg gis med virkning fra 01.07.2010. Norsk Industri og Fellesforbundet kan hver for seg kreve at protokoll fra disse forhandlingene sendes de respektive organisasjonene.

Minstelønns satser og skifttillegg m.m. ble regulert, velferdspolisjonen utvida og matpengesatsen økt. Partene i frontfaget avga også en felleserklæring om likestilling (se vedlegg 2), som er fulgt opp i flere andre områder.

Partene sendte 10. april brev til Regjeringa, og ba myndighetene ta initiativ til å utforme treparts bransjeprogrammer for et seriøst arbeidsliv i særlig

utsatte bransjer. I svarbrev bekrefta Regjeringa ved arbeidsminister Hanne Bjurstrøm, at et slikt initiativ ville bli tatt (vedlegg 3).

LO – NHO ELLERS

Etter streik som ga virkningstidspunkt 28. mai, ble tilleggene per time i renhold helt opp til kr 6,75 . Partene blei også enige om i fellesskap å be Regjeringa iverksette bransjeprogram for å hindre sosial dumping. Hotell- og restaurant, vokterbransjen og vaskerier/reenserier er flere eksempler på lavlønnsområder med større generelle tillegg (kr 2,50) og betydelige satsendringer inkludert utslag av løpende garantiordninger. Dette forsterket både lavlønns- og likelønnsprofilen.

Oppgjørene i privat sektor var ellers prega både av løft i minstelønnsatser og av endringer for å sikre bedre regulering av disse framover. Løftet blei særlig stort i mat- og drikkeindustrien, der det også ble enighet om en form for automatikk i videre regulering. Det varierer i hvilken grad endring i minstelønnsatser slår gjennom i områdene med tariffavtaler. Eksempelvis får endringene i Riksavtalens satser stor effekt fordi mange er på satsene i hotell og restaurant, mens de nominelt større endringene på Verkstedoverenskomsten og Overenskomsten for byggfag betyr mindre fordi de fleste på tariffavtalene har lønn over minstelønnsatsene. Gjennomgående kan minstelønnsatsendringene ha betydd mer for industriarbeidere totalt enn i frontfaget alene i 2010. Bidraget i alt fra oppgjøret 2010 antas å ligge i overkant av 2 prosentenheter, og peker mot en årslønnsvekst på $3 \frac{3}{4}$ for industriarbeidere i LO – NHO.

I bussoppgjøret samarbeidet organisasjonene. Meklingsforslaget som ble vedtatt i felles uravstemning, tilsa for sjåførene et generelt tillegg på kr 2,50 per time fra 1. april, deltskifts-ordningen ble endra og kompetansetilleggene i bussbransjeavtalen ble økt. Som i andre områder kom lav- og likelønnsputten på kr 0,50 per time fra 1. juli i tillegg.

Etter tre ukers streik kom Norsk Transportarbeiderforbund (NTF) og Logistikk- og transportindustriens landsforening, NHO, fram til forhandlingsløsning i spedisjonsområdet. Denne ga kr 3,00 per time i lønnstillegg fra 1. juli. Det ble også nedfelt kjøreregler i forhold til vikarbruk og innleie i overenskomstene.

I et forbundsvist oppgjør gjøres ei rekke endringer i overenskomstene. Arbeidstidsordninger og betingelser for disse var et slikt tema. I noen forbundsområder har det kommet presiseringer om tilgang til lønnsstatistisk informasjon i lokale forhandlinger. I flere områder er det også bestemt å gjøre utredningsarbeid knytta til statistisk grunnlag og utvikling av satser og garantiordninger. På Butikkoverenskomsten fikk HK gjennomslag for garantiordning.

ANDRE OMRÅDER

For Landsoverenskomsten bli det mellom HK og HSH enighet om:

- Et generelt tillegg på kr 1,00 og lav- og likelønnstillegg på kr 0,50 per time fra 1. april
- Et ytterligere tillegg fra 1. april på kr 3,- per time på de laveste satsene, dvs. trinn 1-5 og satsen for ungdom under 18 år.

Garantiordninga resulterte i at trinn 6 fikk et tillegg fra 1. februar 2010 på kr 3,77 per time.

I oppgjøret for grossistbedriftene mellom NTF og HSH blei det enighet om et generelt tillegg på kr 1,00 per time fra 1. april. I tillegg blei det gitt et lav- og likelønnstillegg på kr 2,00 per time. Partene blei også enige om å gjøre endringer i de tekniske beregninger av lønnsgarantien. Endringene skal implementeres over fire år, og det nye beregningsgrunnlaget økte minstelønna med kr. 2,54 per time fra 1. februar 2010 i tillegg til det generelle lønnstillegget.

Mellom LO/ HK og Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund og Finansnæringens Arbeidsgiverforening ga forhandlingsresultatet et generelt tillegg på 1,4 prosent på lønnsregulativet med virkning fra 1. mai 2010. I en ensidig protokolltilførsel, beklagde LO at det ikke var mulig å få gjennomslag for likelønn og kvinneprofil på linje med de øvrige tariffområder.

Oppgjøret i staten gikk til mekling. Den 27. mai la Riksmeklingsmannen fram et meklingsforslag. Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet og hovedsammenslutningene LO Stat, YS Stat og Unio Stat anbefalte forslaget. Økonomiske hovedpunkter var:

- Kombinert krone- og prosenttillegg på hovedlønstabellen med virkning fra 1. mai 2010. Tillegget var kr 7 100 per år i lønnstrinn (ltr)1stigende til kr

9 600 i ltr 29. I ltr 30 til ltr 59 var tillegget kr 9 700. Fra ltr 60 til ltr 95 blei det gitt et prosentvis tillegg på 2,1 prosent. I tillegg blei lønnsregulativet utvida med tre lønnstinn til lønnstrinn 98.

- Sentrale justeringsforhandlinger innafor ei økonomisk ramme på 1,0 prosent med virkning fra 1. juli 2010 med følgende fordeling:

- 300 millioner slik at kvinner fikk minst 66 prosent.
- 285 millioner slik at minst 60 prosent gikk til kvinner.

- Det ble avsatt 0,8 prosent av lønnsramma til lokale forhandlinger med virkning fra 1. september 2010. I tillegg kom ledige midler. Kvinner skulle ha en større andel enn fordeling av antall årsverk mellom kvinner og menn tilsa.

Det generelle tillegget på hovedlønnstabellen sikra lavtlønte ved større prosentvis trinnregulering i de lavere enn de høyeste trinn.

Hovedoppgjøret i KS-området i 2010 gikk til mekling. Den 27. mai ble det brudd og streik. Den 9. juni møttes partene til ny mekling, der meklingsmannen la fram et forslag som partene anbefalte. Økonomiske hovedpunkter var:

- Et generelt tillegg på 2,1 prosent eller minst kr 7 100,- fra 1. juli 2010 til alle på hovedtariffavtalens kapittel 4.

- Et generelt tillegg på kr 2 000 til ansatte i stillinger med krav om høgskoleutdanning, og et generelt tillegg på 1,15 prosent til undervisningsstillinger i hovedtariffavtalens kapittel 4C med virkning fra 10. juni.

- Minstelønnsatsene i kapittel 4 blei regulert med de generelle tilleggene. Enkelte minstelønnsatser blei økt ytterligere, mest for de med fra 10 års ansiennitet. Virkningsdato var 1. august.

- Minstelønnsnivået ved 20 års ansiennitet på kr 311 200 fra 1. mai 2010 for stillinger uten særskilt krav om utdanning, skulle i framtida reguleres med den prosentvise endringen per 1. mai i folketrygdens grunnbeløp basert på foregående års G-regulering.

- 0,85 prosent av lønsmassen til lokale forhandlinger per 1. august og 0,25 prosent per 1. januar 2011 i henhold til hovedtariffavtalens kapittel 4, pkt. 4.A.1

Partene skulle i lokale forhandlingene gi kvinner en større andel av den avsatte potten enn antall årsverk mellom kvinner og menn tilsa. Kvinner i lederstillinger og ansatte som har gjennomført relevant og dokumentert

spesial, - tilleggs- og videreutdanning skulle prioriteres. Bestemmelsene om deltidsstillinger ble styrka ved at det lokalt skal utarbeides retningslinjer for å øke antall heltidstilsatte. Likeledes slo en fast at arbeidstakere i foreldrepermisjon omfattes av lokale forhandlinger. Partene ble videre enige om gjennomføring av ny regnemetode fra 1. januar 2011, som følge av lovendring for tredelt skift- og turnus.

For Oslo kommune ga meklingsforslag:

- Et generelt tillegg på kr 6 000 til og med lønnstrinn 32. Fra lønnstrinn 33 til og med lønnstrinn 53 kr 8 500. For lønnstrinn over et generelt tillegg på 1,8 prosent. Tilleggene gitt med virkning fra 1. mai.
- 0,3 prosent av lønnsmassen på årsbasis avsatt til sentrale lønnsmessige tiltak med virkning fra 1. juni, og 0,6 prosent til lokale forhandlinger med virkning fra 1. august. Begge deler med likelønnsprofil.

Spekter området

I tråd med forhandlingsmodellen i Spekter, forhandles det først på nasjonalt nivå (A-nivå) om overenskomstens generelle del. Deretter forhandles overenskomstens spesielle del (B-delen) mellom den enkelte virksomhet og hovedorganisasjonenes forbund eller forhandlingsgrupper. I 2010 ble det på A-nivå mellom Spekter og LO Stat enighet om et generelt tillegg fra 1. april på kr 1 950 per år. Det ble videre gitt en lav- og likelønnsrett på kr 0,50 per time per ansatt fra 1. juli. Partene kunne i de lokale forhandlingene avsette ytterligere midler til potten. I et av Spekters ti overenskomstområder, kom partene ikke til enighet verken i forhandlinger eller mekling. Etter ei ukes streik ved Den norske Opera og Ballett (DNO&B), anbefalte partene ei skisse fra Riksmeklingsmannen som ga de utøvende kunstnerne i DNO&B kompensasjon tilsvarende det som før var blitt gitt i andre orkestre.

I overenskomstområdene 10 (helseforetak) og 4 (Lovisenberg) ble det enighet i de sentrale forbundsvise forhandlingene (A 2) mellom Spekter og forbundene i LO. Det var enighet om et generelt tillegg på kr 11 000. Arbeidstakere med høgskoleutdanning med spesialkompetanse fikk et tillegg på kr 14 000, og ledere for arbeidstakere med høgskoleutdanning fikk et tillegg på kr 16 000 fra 1. oktober 2010. Minstelønnsattsene ble økt med det generelle tillegget. I tillegg ble det gitt kr 2 000 ekstra på 10-årstrinnet.

Ny regnemetode for tredelt turnus blei innført fra 1. desember 2010, og de lokale parter skal drøfte og utarbeide retningslinjer for bruk av deltidstillinger.

For HSH – HUK området kom en fram til et resultat som i hovedsak ga samme tillegg som i KS, Spekter helse og staten.

I forhandlingene i FA-området (Finansnæringens Arbeidsgiverforening) har LO hatt en koordinerende rolle, og ført forhandlingene sammen med Postkom og HK.

Her ble det enighet om et lønnstillegg på 1,4 prosent og seks nye lønnstrinn på toppen av lønnsregulativet. I tillegg skal det føres lokale forhandlinger. LO ønsket videre en bestemmelse lik den som ble inngått i frontfaget om eget tillegg for å rette opp lønnsforskjeller mellom kvinner og menn. Dette ble det ikke enighet om og LO tok egen protokolltilførsel om dette.

Det var videre enighet om å nedsette et kompetanseutvalg. HK og Postkom har deltatt i utvalgsarbeidet, men det var ikke mulig å bli enige om et felles resultat. Arbeidet ble derfor avsluttet. Det partsutvalget som ble nedsatt i 2009 og som skulle se på lønnsdannelsen i finanssektoren, avsluttet sitt arbeide i 2010 uten resultat. Grunnen er at det ikke var mulig å enes om en felles målsetting for dette arbeidet.

Også innenfor MEF-området (Maskinentreprenørenes Forbund) har LO en koordinerende rolle, og har ført forhandlingene sammen med Fellesforbundet og Norsk Transportarbeiderforbund. Dette gjelder overenskomsten for miljøvirksomheter.

Økonomisk resulterte forhandlingene i enighet om et generelt tillegg på kr 1,- per time, samt et lavlønnstillegg på kr 0,50 per time. Overenskomstens minstelønnsats ble hevet med kr 6,50 per time til kr 138,50, mens tillegget for fagarbeidere ble hevet med kr 1,- til kr 11,- per time. Det ble også enighet om enkelte tekniske endringer i overenskomsten i tillegg til at det settes ned et utvalg som skal drøfte hvordan EU-direktivet om yrkesjåføroppplæring skal gjennomføres, samt hvordan kostnader skal håndteres.

Når vi korrigerer lønnsutviklingen for prisstigningen, får vi beregna utviklingen i reallønnen. Denne gir et bilde av lønnens kjøpekraft før skatt.

Med prisvekst målt ved konsumprisindeksen på 2,5 pst, var det fortsatt reallønnsvekst for de større grupper i 2010.

Tabell 1: ÅRSLØNNSVEKST FRA ÅRET FØR I PROSENT

	2009	2010*
Industriarbeidere (NHO)	3,9	3,6
Statsansatte	4,4	4,5
Kommuneansatte	4,6	3 2/3

* Ut fra rapport 21. februar 2011 fra Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene og senere informasjon.

Tabell 2 ÅRSLØNNSVEKST KORRIGERT FOR PRISSTIGNING, REALLØNNSUTVIKLING I PROSENT

	2009	2010*
Industriarbeidere (NHO)	1,8	1,1
Statsansatte	2,3	2
Kommuneansatte	2,5	1,1
Memo; prisvekst v/KPI	2,1	2,5

* Ut fra tabell 1

GJENNOMFØRING

LO/forbundene er part i ca. 325 tariffavtaler. For om lag 100 av disse ble forhandlinger gjennomført på 1-2 dager, i overkant av 50 var i mekling og sju av disse endte i konflikt: Fellesoverenskomsten for byggfag, Vekteroverenskomsten, Overenskomst for renholdsbedrifter, Speditørtariffen, Schenkeravtalen, kommuneoppgjøret og Orkestre og teatre innen Spekterområdet.

I følge Fafo har i overkant av 70.000 arbeidstakere totalt vært ute i streik i forbindelse med tariffoppgjøret, og om lag 400.000 arbeidsdager har gått tapt på grunn av streik. Av disse var 49.033 arbeidstakere i LO og som utgjorde 359.941 tapte arbeidsdager. Vi må tilbake til 1996 for å finne tilsvarende, men det er ikke spesielt konfliktfylt i antall streiker per overenskomstrevisjon. Det er den store streiken i kommunesektoren som bidro til å dra opp antall arbeidsdager. Alle de fire arbeidstakerorganisasjonene var ute i 13 dagers streik samtidig. Dette gir store utslag på antallet streikende og antall streikedager.

Vedlegg 1

TARIFFPOLITISK VEDTAK 2010

Hovedlinjer for hovedoppgjøret i 2010 vedtatt på LOs representantskapsmøte 23 februar 2010:

1. HOVEDUTFORDRING

Tariffoppgjøret i år 2010 gjennomføres i en situasjon med sterkt økende arbeidsledighet internasjonalt. I mange land er ledigheten fordoblet på kort tid og kan både i USA og Euro-området overstige 10 pst. Også i Finland og Sverige er ledigheten på vei mot 10 pst.

Ettervirkningene av finanskrisa vil merkes i mange år framover også i Norge. En fortsatt øking i samlet ledighet er vanskelig å unngå i 2010 og enkelte bransjer vil være meget hardt rammet. Industrien og andre internasjonale næringer står overfor et dobbelt problem: den kostnadmessige konkurransevnen er svekket samtidig som viktige eksportmarkeder vil være kraftig svekket for lang tid framover.

På den positive siden er det nå utsikt til vekst i verdensøkonomien. Men det vil ta lang tid før det slår ut i en forbedring i arbeidsmarkedet. Finanskrisa har også påført mange land enorme budsjettunderskudd som vil legge en tung demper på mulighetene til en ekspansiv budsjettpolitikk og vekst i offentlig sektor. Rentene er så lave internasjonalt at sentralbankene heller ikke kan bidra til å stimulere den økonomiske aktiviteten.

Utfordringen for Norge er nå å stoppe veksten i den samlede arbeidsledigheten men også å begrense krisevirkningene for industri og andre in-

ternasjonale næringer. Vi må prioritere hensynet til allsidig verdiskaping for framtida og dermed muligheten for et livskraftig næringsliv i alle deler av landet. Offentlig sektor har vært viktig for å holde aktiviteten oppe når vi har fått svikt i andre deler av økonomien. Betingelsen for at denne budsjettstimulansen kunne være så omfattende, var soliditeten bygd opp i stat og næringsliv gjennom en fornuftig økonomisk politikk. De fordeler oljeinntektene gir er ikke sløst bort på skattelettelser.

Både for å videreutvikle velferden og for å kunne bruke offentlig aktivitet i konjunkturstyringen, må bedriftenes soliditet sikres og nye arbeidsplasser skapes. Særlig i den aktuelle krevende internasjonale situasjon er det viktig at bedriftene sikres gode rammevilkår. Infrastruktur, utdanning, forskning, helse og omsorg i offentlig regi er i sin tur avgjørende for bedriftenes tilgang på kompetanse og arbeidskraft. Utbyggingen av offentlig sektor må sikres tilstrekkelig finansiering. Effektivisering og fornyelse må baseres på metoder som gir befolkningen det best mulige tjenestetilbud og ikke preges av styringssystemer med bedriftsøkonomiske lønnsomhetsmål.

2. ARBEID OG INNTEKT

Vi har bak oss en periode som har gitt en historisk rekord når det gjelder sysselsetting. Aldri før har det blitt flere nye arbeidsplasser og ledigheten er blitt lavest i verden. Vi har fått rundt en kvart million nye jobber i løpet av siste stortingsperiode, etter høy aktivitetsvekst både i privat og offentlig sektor. Denne jobbsuksessen må vi ta vare på når vi nå er inne i en helt annen økonomisk situasjon.

De seneste årene har også gitt en uvanlig god lønnsutvikling for de brede lønnskategorier. Ser vi perioden hittil på 2000-tallet har reallønnsøkningen i gjennomsnitt vært ca 2 ½ pst mot 1 ½ tiåret før og under 1 pst på 1980-tallet. Reallønnsveksten det siste 10-året på rundt 25 pst har vært klart høyere enn i andre land. Dette har likevel vært forenlig med god lønnsomhet i industrien. Det kan tilskrives en sterk produktivitetsforbedring og en særlig gunstig utvikling for prisene på norsk eksport. Produktivitetsutviklingen etter 2006 synes svakere i forhold til andre land. Vi kan heller ikke påregne samme gunstige prisutvikling. Samtidig er det nå slik at krisebildet primært skyldes markedssvikt som ikke kan rettes opp gjennom senket kostnadsnivå. Utfordringen blir således å få videreført de virksomheter som har langsiktig bærekraft samtidig som en sikker omstilling og utvikling av nye jobber.

Prisstigningen fra 2009 anslås av Det tekniske beregningsutvalg til 1 ½ -2 pst. Lønnskostnadsutviklingen ute antas å ligge i størrelsesorden 2-3 pst, i enkelte land rundt null.

3. KRAV TIL DEN ØKONOMISKE POLITIKKEN

Utfordringen nå blir å stoppe økingen i ledigheten og etter hvert bygge denne ned igjen. Det må skje uten at vi får en ensidig oljebasert økonomi. Da må pris- og kostnadsutviklingen holdes i sjakk og den langsiktige stabiliteten i kronekursen må videreføres. Den gradvise normalisering av renta må komme etter hvert og ikke på en måte som øker kronekurs og ytterligere setter industriarbeidsplassene i fare.

Det svekkede arbeidsmarkedet gjør det vanskeligere å integrere personer som allerede har et svakt fotfeste eller står helt utenfor. Samtidig øker faren for at nye faller ut som følge av omstillinger og nedbemanninger. Det kreves således en betydelig forsterking av arbeidsmarkedspolitikken gjennom et bredt sett av virkemidler. Den nye IA-avtalen må også avspeile dette.

Permitterings- og arbeidsledighetsperiodene må benyttes aktivt til å ruste den enkelte for framtida. Særsilt innsats må rettes inn mot bedrifter som trues av nedbemanning og personer som står i fare for å falle ut på annen måte. Økt bruk av bedriftsintern opplæring og annen forebygging gjøres best når man er i forkant av problemene. Personer som i utgangspunktet har liten utdanning og lav kompetanse må prioriteres.

Det er også et stort behov for å stimulere mer langvarig kompetanse- og utdanningsløp. Etter- og videreutdanning (EVU) er viktig for å kvalifisere til et yrkesliv der både struktur og arbeidsmåter endres hele tiden, og med mål om at flere skal stå lenger i jobb. Også i et likestillings- og likelønnsperspektiv er det viktig med en offensiv politikk for livslang læring. Det er et felles samfunnsansvar å tilby befolkningen en solid kompetanseutvikling fra barndom til alderdom.

Til tross for mange lovfestede rettigheter er det færre arbeidstakere enn ønskelig som benytter disse mulighetene, spesielt blant de med liten formell utdanning fra før. Særlig der hvor mulighetene for læring gjennom det daglige arbeidet er dårlig, er det lav motivasjon, dårligere informasjon og liten deltakelse i EVU. LO vil arbeide for at livslang læring blir en realitet for alle, uavhengig av sektor, tidligere utdanningsnivå, alder, kjønn og so-

sial bakgrunn. LO ønsker også en samlet nasjonal oppfølging som sikrer at de voksnes rettigheter oppleves som reelt tilgjengelig for alle, og tilgodeses med nok ressurser.

Finansiering av livsopphold er fortsatt den store uløste saken i EVU reformen. Denne utfordringen løses best gjennom et trepartsamarbeid, og det må startes et arbeid for å etablere samarbeidsprosjekter på dette området.

4. INNTEKTSUTVIKLING OG LØNNSDANNELSE

LOs tariffpolitikk vil alltid være av preget av de to hovedperspektivene:

- fagbevegelsens innflytelse og bidrag i styringen av samfunnsøkonomien med sikte på sysselsetting og økonomisk stabilitet
- våre mål om rettferdig fordeling og sosial utvikling

Frontfagsmodellen er den viktigste mekanisme for sysselsetting og økonomisk bærekraft. Næringer utsatt for internasjonal konkurranse må bestemme rammene for lønnsutviklingen. Men for å være bærekraftig må den også bidra til en rimelig fordeling. Den skal gi rammer for hele arbeidslivet, men ikke være til hinder for at det kan gis kompensasjon til grupper som systematisk over tid er blitt hengende etter i lønnsutviklingen.

a) Hovedprioriteringer

Over tid må fordelingsutfordringen løses innenfor den parallellitet som historisk har preget lønnsutviklingen mellom hovedområdene. Det krever at forbundene i de enkelte avtaleområder må ta ansvar for en rettferdig fordeling av de rammer som gis. Det må gjøres grep på flere plan for utjevning mellom høylønte og lavlønte og mellom kvinner og menn der det er urettferdige forskjeller.

Ulikhetene er gjennomgående større i privat enn i offentlig sektor, noe som reflekterer markedskreftenes innflytelse. Det er imidlertid viktig at styringsmulighetene utnyttes der det er mulig, for at satsingen på likelønn skal skje på tvers av sektorer og bransjer. Likelønn er en utfordring som ikke kan begrenses til den tredelen av arbeidslivet som befinner seg i offentlig sektor. Profil på sentrale tillegg må avspeile dette, likeså utformingen av garantiordninger og minstelønnsatser.

Særlig på viktige områder i tjenestenæringene står vi overfor tunge motkrefter i dette arbeidet. Det gjelder innen etablerte bransjer, men rammer også industri og offentlig sektor gjennom nye organisasjonsformer og utsetting av oppgaver. Det er flere mekanismer som her er sterke:

- tjenestesektoren er lettere utsatt for useriøsitet enn industriens bedre etablerte institusjoner og partsforhold
- økt vandring av arbeidskraft med liten forhandlingsstyrke
- konkurransen skjerpes gjennom vikarbyråer, utsetting av oppgaver og handel med tjenester over landegrensen

Det må derfor også organisatoriske grep til for en lønnsutjevning og likelønn som er bærekraftig i lengden. Regjeringens innsats mot sosial dumping og useriøsitet må følges opp gjennom bransjerettet innsats, slik det ble varslet i et "Sju punkts program for et mer anstendig arbeidsliv" foran Stortingsvalget sist høst. Bedre styring av anbudsutsettingen må til for å hindre at det er lønns- og arbeidsvilkår som blir konkurransegrunnlaget.

For LO er det en hovedutfordring at kvinner gjennomsnittlig har lavere lønn enn menn. Kvinner og menn er ikke likestilt i arbeidsmarkedet på tross av arbeidet for likestilling og likelønn. Problemet kan imidlertid i liten grad tilskrives direkte lønnsdiskriminering mellom kvinner og menn i samme jobb og må således møtes med strukturelle endringer som motvirker at lønnsgapet oppstår.

Lønnsoppgjørene kan ikke fjerne den sterke kjønnsdelingen på arbeidsmarkedet som Likelønnskommissjonen påpeker. Tradisjonelle omsorgsoppgaver ivaretas hos oss i arbeidsmarkedet, og det er kvinner som først og fremst fyller disse jobbene. Andre land kan framstå med et mindre kjønnsdelt arbeidsliv, fordi omsorgsoppgavene fortsatt ivaretas i familiene i større grad enn hos oss. For selve lønnsoppgjøret er det viktig at organisasjonsgraden økes og at sentralt avtaleverk og lønnsdannelse sikres en tilstrekkelig rolle.

I tillegg til at lavlønsproblemet i stor grad samtidig er et likelønnsproblem er det klart at mange kvinneedominerte yrker gir lav uttelling for lang utdanning. Særlig lønnsforskjellene mellom grupper med høyere utdanning i henholdsvis privat og offentlig sektor bør reduseres.

Arbeidstid er også en sentral del av likelønnsutfordringen. Det må arbeides på bred front for å redusere uønsket deltid og det store omfanget av deltidsstillinger. I en tariffsammenheng må en gjøre noe med at mange ansatte på deltid har en usikker arbeidssituasjon med stadig jakt på ledige timer. Et styrket avtaleverk med f eks mertidstillegg, vil bidra til mer reelle arbeidskontrakter og mer forutsigbar inntekt. Arbeidstakere innen sosialsektoren som møter økende krav til fleksibilitet skal ha ordnet og forutsigbar arbeidstid, hvor krav til overtid og hviletid blir ivarettatt.

Økt anerkjennelse for formal- og realkompetanse og lederansvar er også viktige elementer i arbeidet med likelønn. Likeså utvidet mulighet til fagarbeiderstatus også i kvinne-dominerte jobber. Hensynet til likelønn må stå sentralt i alle deler av lønnsdannelsen, også lokalt

LO har merket seg at regjeringspartiene vil medvirke til økt likelønn, slik det kommer til uttrykk i Soria Moria II. LO er tilfreds med at dette skal skje gjennom lønnsdannelsens ordinære mekanismer og at det er partene som skal avklare hvilke grupper som skal prioriteres. Det må være enighet om at nye relative lønnsforhold som likelønns tiltak skaper, ikke skal utløse kompensasjonskrav fra andre. Dette er helt avgjørende for at likelønnsprofilen skal få varig virkning for likelønn og ikke bare bli en forbigående heving av enkelte grupper.

LO-kongressen fremhevet det brede samfunns-perspektivet da en vedtok et program i 13 punkter for et likestilt arbeidsliv som også går langt utover tariffoppgjørenes rekkevidde:

- Utvidet foreldrepermisjon til 52 uker, som styrker kvinners vern og fars (medforelders) selvstendige rettigheter.
- Lovfestet rett til heltid og ansvarliggjøring av arbeidsgiverne, både i privat og offentlig sektor.
- Forsterket innsats fra myndighetene mot sosial dumping og useriøse arbeidsgivere, med kvinner som særlig målgruppe.
- Kvinners lønnsutvikling sikres best gjennom sentrale forhandlinger og forbedret treffsikkerhet for virkemidler i forhold til likelønn. Ved fremtidige tariffoppgjør etableres ordninger som sikrer lavlønnte lavlønnsstillegg.
- Innenfor rammen av frontfagsmodellen kan økte rammer for oppgjørene i offentlig sektor brukes for å gi kvinnegrupper som er blitt liggende etter i lønnsutviklingen større tillegg.
- Arbeidsgiverne må også bidra positivt for likelønn, ikke minst i forhold

- til de mannlige, høyere lønte funksjonærenes og ledernes lønnsutvikling.
- Lov om likestilling mellom kjønnene styrkes blant annet gjennom pålegg om utarbeidelse av lønnsstatistikk som også tillitsvalgte får tilgang til. Det må gjenopprettes et eget likestillingsombud.
  - Iverksetting av en rekke tiltak for å utligne kjønnsdelingen i utdanning og yrkesliv.
  - Tilgang til etter- og videreutdanning og uttelling for så vel formal som realkompetanse må styrkes innenfor flere kvinneedominerte yrkesgrupper.
  - Yrkesskadeordningen må anerkjenne belastningslidelser som yrkes sykdom.
  - Kontantstøtten må avvikles, for å fremme yrkesdeltakelse, integrering og likestilling, særlig blant minoritetskvinner.

b) Andre grupper og tariffområder

I arbeidet for en samfunnsmessig fornuftig lønnsdannelse er det avgjørende at alle grupper omfattes. Dette må også gjelde innsatsen for likelønn. All lønnsdannelse, også de utenfor de brede avtaleområder må avkreves ansvar her på begge sider av forhandlingsbordet.

Fokuset på topplederlønn i næringslivet bør forsterkes både fra partenes og eiernes side. De ansattes representanter må benytte muligheten som endringene i Aksjeloven gir til bredere prosesser der selskapenes høyeste organer er gitt utvidet ansvar og kontroll. De vanskelige tidene kan gjøre det enklere å avvikle opsjons- og belønningsformer som vil virke uheldig på lang sikt.

5. SOSIALE OG STRUKTURELLE SPØRSMÅL

Det er lang tradisjon i Norge for at lønnsoppgjørene også er en arena for utvikling av sosiale og strukturelle spørsmål av betydning for arbeidstakerne. Et bredt samarbeid der myndighetene medvirker i et samspill med arbeidslivets parter har gitt viktige resultater.

a) Et tryggere og mer seriøst arbeidsliv

Blant de mange positive tiltak Regjeringen har levert er det et særlig behov for å sikre at prinsippet om solidaransvar, innsynsrett, påseansvar og regulering av utleieforetak fungerer etter hensikten. Det må også settes i gang målrettede tiltak hvorav regionale verneombud er et viktig virkemiddel. LO skal være pådriver for at regjeringen kommer med nye tiltak på flere områder der det pågår sosial dumping som svekker lønns- og arbeids-

vilkår og påse at regelverk og tilsyn stadig forbedres. Avtaleverket og Allmenngjøringsloven sikres mot sosial dumping.

En sterk fagbevegelse og høy organisasjonsgrad er nødvendig i kampen mot sosial dumping. Useriøsitet har best kår i områder med lav organisasjonsgrad, og særlig i privat tjenesteyting. Overenskomstene må videreutvikles innenfor de ulike tariffområdene for å styrke de tillitsvalgtes muligheter til å bekjempe useriøsitet. Dette gjelder også driftsformer der arbeidsgiveransvaret blir mer uklart. Det offentlige som en stor innkjøper av tjenester i det private marked har et særskilt ansvar for å luke ut de useriøse.

Lov om allmenngjøring av tariffavtale åpnet en nødvendig mulighet ved etableringen av EØS-områdets felles arbeidsmarked. I forhandlingene tas det opp med motparten behovet for felles forståelse mellom partene om allmenngjøringsinstituttet som effektivt virkemiddel mot sosial dumping, useriøsitet og konkurransevridning og at partene i fellesskap tar kontakt med Regjeringen for å få på plass lovgivning som letter muligheten til å få allmenngjort tariffavtaler.

LO vil ha strenge regler for inn- og utleie av arbeidskraft og arbeide for at inn- og utleie skal reguleres på en slik måte at det ikke undergraver prinsippet om faste ansettelser eller medfører forringelse av lønns og arbeidsvilkår. Bruken av midlertidige ansettelser må reduseres. Bemanningsforetakene må underlegges strengere kontroll og de ansatte må ha alminnelige avtalerettigheter og ordnede lønns og avtaleforhold.

For noen er arbeidssituasjonen preget av utrygghet, urimelige krav til fleksibilitet og belastninger. Arbeidet med tiltak for å forhindre vold og trusler om vold i arbeidslivet må fortsette. Veiledningsinnsats og oppfølging av utsatte yrkesgrupper må styrkes.

b) Tjenestepensjon i privat sektor

For å sikre LOs mål om et bedre og mer helhetlig pensjonssystem, må det samtidig med omleggingen av folketrygden etableres et bredere system av tjenestepensjoner som motvirker en økende ulikhet på pensjonsområdet. Det er også nødvendig for å redusere de høye driftskostnadene i dagens system med bedriftsvis ordninger. Ordningene må gi likestilling mellom kvinner og menn, lik behandling av eldre og yngre og lettere jobbskifte. Arbeidstakerne må få reell innflytelse over ordningene og det som i realiteten

er arbeidstakernes egne penger. LO-kongressen vedtok også ambisjoner for selve nivået på pensjonene.

Etter krav fra LO i hovedoppgjøret 2008 har et offentlig utvalg utredet det organisatoriske grunnlaget for et bredt, kollektivt tjenestepensjonssystem som kan bli like bra som i de andre nordiske land. Dette følges nå opp gjennom LO s deltakelse i Banklovkommisjonen som er opprettet av regjeringen. Senest ved mellomoppgjøret 2011 bør partene i privat sektor ha startet et arbeid med å følge opp disse prosessene.

Av hensyn til arbeidstakere som skifter jobb og det privatiseringspress som kan følge av ulike pensjonsordninger, er det viktig at tjenestepensjonene i privat og offentlig sektor styrkes slik at det sikrer den enkelte arbeidstaker mot tap av pensjon ved skifte av arbeidsgiver.

Innarbeidingsordninger/rotasjonsordninger

Gode og forutsigbare arbeidstidsordninger er en viktig rammebetingelse for virksomhetene og for de ansatte. Arbeidsmiljøloven § 10-12 fjerde ledd gir fagforeninger med innstillingsrett anledning til å inngå tariffavtaler for arbeidstid ut over rammene i arbeidsmiljølovens kapittel 10. Bruken av innstillingsretten er på vegne av forbundene koordinert av LO. Dette tar gjennom forbundsavtalen sikte på å gi likebehandling av medlemmer og bedrifter innenfor forsvarlige HMS-kriterier og ivareta arbeidsmiljølovens krav om kompenserende hvileperioder eller annet passende vern når den daglige og ukentlige arbeidstiden fravikes. Det siste året har vært preget av stor uro og konfrontasjon rundt spørsmålet om innarbeidingsordninger. Denne situasjonen kan ikke vedvare. Ved årets tariffrevisjon må det etableres et rammeverk for denne type arbeidstidsordninger som sikrer berørte medlemmer mest mulig sammenhengende fritidsløsninger for å ivareta deres familiære og velferdsmessige behov.

6. OPPSUMMERING AV KRAV

På bakgrunn av den foranstående beskrivelse av utfordringer og muligheter vil fagbevegelsen reise krav om:

- a) Sikring av kjøpekraften for alle
- b) En kombinasjon av egne sentrale tillegg, bedring av minstelønnsseter og garantiordninger som fremmer likelønn og bekjemper lavlønn
- c) Strukturelle tiltak rettet mot å fremme likelønn, seriøsitet og lønnsvevne

i utsatte bransjer

d) Prioritering av kvinnedominerte grupper i offentlig sektor innenfor sentralt avtalte rammer

e) Treparts prosjekt i offentlig sektor for nedbygging av ufrivillig deltid

7. OPPGJØRSFORM OG FORHANDLINGSFULLMAKT

Hovedelementet i at norsk lønnsdannelse bedre enn tilsvarende i mange land har kunnet forene lav ledighet og press i arbeidsmarkedet med en kontrollert pris- og lønnsutviklingen, er den sterke samordningen. På denne måten får en etablert en sammenheng mellom utviklingen i de ulike avtaleområder og en kan lettere unngå et uheldig kappløp mellom arbeidstakergrupper og mellom priser og lønninger. Det gir mulighet til styring og en avveining mellom bedriftenes økonomiske situasjon og arbeidstakernes rett til en rimelig fordeling av inntektene. Denne samordningen sikres ved at LO uansett oppgjørsform opptrer samlet og at avtaleperioder, meklingsmann og andre institusjoner understøtter dette. Dette konkurransefortrinnet er under stadig trussel bl.a. av splittende markedskrefter, partier som vil svekke organisasjonene og enkeltpolitikeres forsøk på inngrep i lønnsdannelsen.

Ut fra dette langsiktige hensynet og en god oppfølging av kravene gjennomføres forhandlingene i privat sektor som forbundsvis oppgjør. Representantskapet gir sekretariatet fullmakt til å utforme de endelige kravene, herunder justeringsklausul for annet avtaleår.

Hensynet til lønnsdannelsens samfunnsmessige betydning og ønsket om å utnytte LO-kollektivets samlede styrke tilsier at Sekretariatet sørger for den nødvendige tariffpolitiske samordning av oppgjøret. Forhandlingsresultatet godkjennes gjennom uravstemning i samsvar med oppgjørsformen.

Vedlegg 2

3.1 FELLESEKTLÆRING OM LIKESTILLING MELLOM KJØNNENE

Partene understreker at det i Norge er lik lønn for arbeid av lik verdi i samme virksomhet, slik likestillingsloven krever. Dette fremgår også av Likelønnskommisjonens utredning. Partene forutsetter at eventuelle avvik fra dette blir håndtert i den enkelte virksomhet. Prioritering av lønnsutvikling for kvinnedominerte yrkesgrupper er god likestillingspolitikk, men må gjennomføres innenfor rammen av lønnsoppgjøret.

Partene konstaterer at kvinner gjennomsnittlig har lavere inntekt enn menn i arbeidslivet som helhet. I følge Likelønnskommisjonen skyldes denne inntektsskjevheten det kjønnsdelte arbeidsmarkedet, hvor kvinner velger andre yrker enn menn og hvor kvinner i mindre grad innehar lederstillinger. Kvinner arbeider dessuten i større grad deltid, noe som gir en svakere tilknytning til arbeidsmarkedet enn det menn har. Dette er uheldig ut i fra et likestillingssynspunkt og i forhold til tilgang på arbeidskraft i arbeidsmarkedet.

Partene ønsker å bidra til en utvikling som gir en stabil og varig utjevning av inntektsforskjeller mellom kjønnene, men innser samtidig at lønnsoppgjørene alene ikke kan fjerne det kjønnsdelte arbeidsmarkedet. Partene er derfor enige om at det må arbeides med tiltak på flere plan for å oppnå langsiktige, strukturelle endringer som vil gi en varig utjevning av inntektsforskjellene mellom kjønnene.

Likelønnskommisjonen slo fast at inntektsforskjellene vokser i småbarnsfasen. For å bidra til en likere fordeling av omsorgsoppgavene, ser partene behov for å gi arbeidstakerne mulighet til å tilpasse arbeidssituasjon og familieliv på en bedre måte. Dette kan blant annet gjøres ved tilpassing av arbeidstidsordninger og bedre tilrettelegging for foreldre i småbarnsfasen. Likelønnskommisjonen fastslo videre at langt flere menn enn kvinner innehar ledende stillinger, og at dette har konsekvenser for lønnsforskjellene mellom kjønnene. Det er også et faktum at de kvinnedominerte gruppene innenfor frontfagene ofte ledes av menn. Partene er enige om at det er viktig å legge til rette for at kvinner i større grad enn i dag stimuleres til å ta lederstillinger.

Partene vil derfor legge vekt på etter- og videreutdanningsprogrammer som kvalifiserer kvinner for lederstillinger innen industriens bransjer. Det samme gjelder for tiltak som kan øke rekruttering av kvinner til industrien.

For å sikre mer målretting i likestillingsarbeidet, for å bidra til å utjevne inntektsforskjeller mellom kjønnene, og for å bidra til en sterkere tilknytning til arbeidslivet for kvinner, vil partene med utgangspunkt i "Soria Moria II" invitere Regjeringen til et samarbeid om:

Småbarnsfasen

Partene ønsker at Regjeringen, gjennom Arbeidslivs- og pensjonspolitisk

råd, tar initiativ til at det utvikles programmer for å få til en jevnere fordeling av omsorgsoppgaver i småbarnsfasen mellom kvinner og menn. Dette vil bidra til at kvinnes tilknytning til arbeidslivet forsterkes, og dermed gi en bedre lønnsutvikling for kvinner.

Flere kvinner i lederstillinger

For å få flere kvinner i lederstillinger, er det viktig å legge vekt på styrking av formal- og realkompetanse. Det bør derfor, langt mer offensivt enn i dag, utvikles målrettede etter- og videreutdanningstiltak som vil bidra til å kvalifisere flere kvinner for lederstillinger. Partene vil utfordre myndighetene til å bidra til utvikling og iverksetting av spesifikke etter- og videreutdanningstiltak med dette som formål. Dette kan best skje gjennom et eget program forankret i trepartssamarbeidet hvor staten bidrar med finansiering på samme måte som ved Kompetanseutviklingsprogrammet (KUP) og Basiskompetanseprogrammet (BKA).

Bilag 2

DET KONGELIGE
ARBEIDSDEPARTEMENT

Statsråden

Fellesforbundet
Norsk Industri
Riksmeklingsmannen

Deres ref

Vår ref
201000496

Dato
10.04.2010

Treparts bransjesamarbeid for å bidra til et seriøst arbeidsliv

Jeg viser til brev av 10. april 2010 til Regjeringen ved statsministeren. Statsministeren har bedt meg besvare brevet.

Regjeringen er enig med partene i betydningen av et godt samarbeid mellom partene i arbeidslivet og offentlige myndigheter for å sikre et seriøst og velfungerende arbeidsliv. Jeg viser i den forbindelse til Regjeringens politiske plattform.

Jeg kan derfor bekrefte at Regjeringen vil ta initiativ overfor partene for å starte en dialog med sikte på å utforme treparts bransjeprogrammer som fremmer et seriøst og velfungerende arbeidsliv i særlig utsatte bransjer.

Med hilsen

Hanne Inger Bjørstrøm

Kopi:
LO
NHO

Postadresse: Postboks 80 19 Dep, 0030 Oslo
Korneradresser: Einar Gerhardsens plass 3 Telefon: 22 24 90 90 Telefax: 22 24 95 76
Org. nr.: 983 887 457

Allmenngjøring av tariffavtaler

ALLMENNGJØRINGSLOVEN

Allmenngjøringslovens bestemmelser om solidaransvar trådte i kraft 1. januar 2010.

Solidaransvar innebærer at leverandører og underleverandører som setter ut arbeid eller leier inn arbeidstakere er ansvarlig, også for forpliktelser nedover i en kontraktskjede, til å betale lønn og overtidbetaling etter allmenngjøringsforskrifter og opptjente feriepenger. Det betyr at arbeidstakere som ikke har fått utbetalt rettmessig lønn, har anledning til å rette krav til bedriftene oppover i kontraktskjeden, uten å måtte begrense seg til egen arbeidsgiver.

ALLMENNGJØRINGSVEDTAK

Forskrift om allmenngjøring av tariffavtale for jordbruks- og gartnerinæringene trådte i kraft 1. januar 2010. Fra før var følgende allmenngjøringsvedtak gjeldende:

- Forskrift om allmenngjøring av tariffavtaler for enkelte petroleumsanlegg på land
- Forskrift om allmenngjøring av tariffavtaler for byggeplasser i Osloregionen (elektrofag)
- Forskrift om allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Norge
- Forskrift om delvis allmenngjøring av Verkstedsoverenskomsten for skips- og verftsindustrien

I henhold til Allmenngjøringslovens §§ 7 og 8 ble de fem ovennevnte vedtak prøvet på nytt for nemnda, som behandlet dette i møter 22. juni og 20. desember. Nemnda fattet vedtak om at forskrift om allmenngjøring av tariffavtale for jordbruks- og gartnerinæringene, forskrift om allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Norge (Fellesoverenskomsten for byggfag) og forskrift om delvis allmenngjøring av Verkstedsoverenskomsten for skips- og verftsindustrien videreføres, dog med visse endringer.

TARIFFNEMNDAS VEDTAK AV 20. SEPTEMBER 2010 OM FORTSATT ALLMENNGJØRING AV TARIFFAVTALER

Tariffnemnda fattet vedtak den 20.09.10 om fortsatt allmenngjøring av tariffavtale for jordbruks- og gartnerinæringene.

Den 20.12.10 tok Tariffnemnda stilling til de øvrige krav LO hadde fremmet om videreføring av gjeldende forskrifter om allmenngjøring. Tariffnemnda besluttet videreføring av forskrift om allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Norge. Tariffnemnda besluttet samtidig å endre overtidsbestemmelsen i forskriften fra å følge Fellesoverenskomstens ordning med 50 og 100 pst overtidstillegg til arbeidsmiljølovens bestemmelse om overtidsbetaling med 40 pst. Flertallet begrunnet vedtaket med at tariffavtaledelingen ikke er tilstrekkelig høy til at tariffavtalens bestemmelser kan legges til grunn for vurderingen av hva som er likeverdige forhold.

Tariffnemnda vedtok også videreføring av forskrift om delvis allmenngjøring av verkstedoverenskomsten for skips- og verftsindustrien.

Tariffnemnda besluttet ikke å videreføre forskrift om allmenngjøring av tariffavtale for enkelte petroleumsanlegg på land og forskrift om allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Oslo-regionen (elektro). Flertallets begrunnelse var at forskriftene har virket etter sin hensikt og dermed ført til at utenlandske arbeidstakere har likeverdige lønns- og arbeidsvilkår med norske arbeidstakere innenfor forskriftenes virkeområde. Det ble særlig lagt vekt på uttalelser fra Arbeidstilsynet og Petroleumstilsynet som ikke hadde avdekket ulovlige forhold.

SØKSMÅL MOT DEN NORSKE STAT V/TARIFFNEMNDA

Ni skipsverft reiste ved stevning til Oslo tingrett den 24.03.09 søksmål mot Den norske stat v/Tariffnemnda med påstand om at Tariffnemndas vedtak av 06.10.08 om delvis allmenngjøring av verkstedoverenskomsten med virkning for skips- og verftsindustrien skulle kjennes helt eller delvis ugyldig. Påstanden ble begrunnet i angivelige feil ved saksbehandlingen og at forskriften uansett var ugyldig som stridende mot bestemmelsen om tjenestefrihet i EØS-avtalen artikkel 36 og utstasjoneringsdirektivet artikkel 3 nr. 1.

NHO og Norsk Industri erklærte "partshjelp" til støtte for de ni skipsverftene, mens LO og Fellesforbundet erklærte tilsvarende partshjelp til støtte for Staten.

Oslo tingrett avsa dom den 29.01.10 hvor Staten v/Tariffnemnda ble frifunnet. Skipsverftene og deres partshjelpere anket dommen videre til Borgarting lagmannsrett den 02.03.10. Det ble gjort gjeldende samme an-

førsler om at allmenngjøringsvedtaket fastsetter arbeids- og ansettelsesvilkår som er i strid med tjenestereglene i EØS-retten, herunder utstasjoneringdirektivet.

Borgarting lagmannsrett besluttet at de EØS-spørsmålene som saken reiser ikke er tilstrekkelig avklart i EFTA- og EU-domstolens rettspraksis og at disse derfor skal forelegges EFTA-domstolen for rådgivende uttalelse. Spørsmålsskriftet fra Borgarting lagmannsrett vil sannsynligvis bli oversendt EFTA-domstolen i løpet av februar 2011. Uttalelse vil neppe forventes før årsskiftet 2011/2012. Saken er foreløpig berammet til ordinær hovedforhandling ved Borgarting lagmannsrett i perioden 10.-25.01.2012.

Arbeidstidsordninger

Forhandlingsavdelingen har gitt 637 godkjenninger for innarbeidstidsordninger (rotasjonsordninger) inneværende år. Fellesforbundet og Norsk Industri ble ved tariffoppgjøret enig om en rammeavtale for arbeidstidsordninger, gjeldene for Fellesoverenskomsten for byggfag og Verkstedsoverenskomsten.

Forhandlingsavdelingen har avholdt flere møter med forbundene for å drøfte innhold i en fornyet forbundsavtale, men det er ikke sluttført endelig forslag til ny avtale inneværende år.

Bemanningsforetak. Vikarbyrådirektivet

Etter at endringene i arbeidsmiljøloven og sysselsettingsloven i 2000 åpnet for utvidet adgang til privat arbeidsformidling og utleie av arbeidskraft fra vikarbyråer, har strengere regulering og ordnede lønns- og arbeidsvilkår i bemanningsbransjen vært en prioritert sak i LOs arbeid mot sosial dumping og seriøsitet i arbeidslivet. HK inngikk i 2000 en overenskomst med HSH for bemanningsbransjen. Dette resulterte i at bedriftene meldte seg ut av HSH og inn i NHO. LO har i flere år arbeidet med å etablere en overenskomst med NHO, uten å lykkes.

I en kjennelse fra Den faste tvistenemnda LO-NHO i 2008 ble bemanningsbransjen erklært som "tariffomt rom". Det ble på denne bakgrunn igangsatt forhandlinger mellom LO og NHO med sikte på å bli enig om en

overenskomst for bransjen, og høsten 2009 utformet LO et forslag til skisse for en overenskomst som vi oversendte NHO med beskjed om at det måtte bli fortgang i forhandlingene.

I samme periode vedtok EU direktivet om "de vikaransattes arbeidsforhold" (vikarbyrådirektivet) som landene må implementere innen november 2011. Hørings- og implementeringsprosessen omhandlet mange av de samme temaene som overenskomstforhandlingene, blant annet hvilke rettigheter de innleide vikarene skal ha i forhold til lønns- og arbeidsforholdene i innleiebedriften samt ansettelsesforholdet i bemanningsbedriften.

NHO har i hele forhandlingsprosessen gitt uttrykk for at det vil være vanskelig å forhandle fram en fullstendig overenskomst slik LO ønsker, fordi NHO og LO har klare interesse motsetninger i forhold til hvordan direktivet skal implementeres, og hvor mye av innleiebedriftenes lønns- og arbeidsvilkår som skal bli lovregulerte rettigheter for den innleide arbeidstakeren. LO foreslo derfor at partene kunne lage en enkel prinsippavtale som skal gjelde som overenskomst, samt gjøre Hovedavtalen og bilagene gjeldende som en midlertidig løsning fram til direktiver blir implementert.

LO og NHO ble enige om en midlertidig overenskomst for bemanningsbransjen med virkning fra 1. mai 2010 som skal gjelde fram til EUs vikarbyrådirektiv er implementert i norsk lov. Det ble i løpet av sommeren og høsten opprettet flere tariffavtaler innen overenskomsten.

LO behandlet i desember 2010 høringen med forslag til implementering av EUs vikarbyrådirektiv (2008/104/EF). Det er avgjørende for LO at implementeringen av vikarbyrådirektivet ikke medfører en uthuling av stillingsvernet eller vanskeliggjøring av kollektive avtaler. I sitt høringssvar ba LO regjeringen iverksette nødvendige tiltak for å sikre lovlige ansettelsesforhold i vikarbyråene og for å hindre ulovlig innleie. LO la også stor vekt på likebehandling av innleide arbeidstakere og fast ansatte når det gjelder lønns- og arbeidsvilkår, og er enig med departementet i at lønnsbegrepet må defineres slik at det omfatter mer enn grunnlønn. Utgangspunktet må tas i aktuelle tariffavtaler, inklusive lokale særavtaler. Dersom innleiebedriften har avtaler om bonus eller akkordlønn og de innleide deltar i arbeid som avlønnes på denne måten, må likebehandlingsprinsippet også omfatte dette. I tillegg stilte LO sterke krav i forhold til innsynsrett, solidaransvar,

søksmålsadgang for tillitsvalgte og at Arbeidstilsynet, Petroleumstilsynet og Luftfartstilsynet må få tilført ressurser og bli tildelt kompetanse til å kontrollere at likebehandlingsprinsippet følges.

Inntektsregulering for pensjonistene

Drøftingene om årets trygdeoppgjør ble gjennomført ved møter 18. og 20. mai 2010. LO forhandlet blant annet sammen med Norsk Pensjonistforbund og Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon.

Organisasjonene fremmet følgende krav:

1. Etterregulering av grunnbeløpet. Organisasjonene krevde oppjustering av årsnivået for grunnbeløpet med 0,3 prosent for 2008, og for 2009 med 0,1 prosent på grunn av etterslep i forhold til lønnsveksten.
2. Regulering av grunnbeløpet etter etterregulering med 3,3 prosent
3. Organisasjonene krevde at det utformes retningslinjer med tydelige bestemmelser knyttet til fremtidig etterregulering av pensjonene i folketrygden.

I møte 20. mai la organisasjonene fram følgende tilleggskrav:

20. mai ble organisasjonene forelagt at tallet for lønnsveksten fra 2008 til 2009 er oppjustert fra 4,1 til 4,5 prosent. Det betyr et etterreguleringskrav på 0,5 prosent og ikke 0,1 prosent for 2009.

Staten la fram følgende tilbud:

Grunnbeløpet økes med 2760 kroner fra 72 881 kroner til 75 641 kroner fra 1. mai 2010. Dette ville innebære at gjennomsnittlig grunnbeløp ville øke med 3,77 prosent fra 2009 til 2010. Videre ville Regjeringen i tråd med avtalen i trygdeoppjøret i 2008 fremme forslag for Stortinget om å øke det ordinære særtillegget i folketrygden fra 97 prosent av grunnbeløpet til 100 prosent av grunnbeløpet fra 1. mai 2010.

Det ble enighet om statens tilbud, som så ble vedtatt i Stortinget. I forhandlingene deltok Tor-Arne Solbakken og Øystein Nilsen fra LO.

Utviklingen i minstepensjonene. ¹ Prosentvis endring fra året før

		2009		2010	
		Vekst i utbetalt pensjon	Realvekst i pensjon	Vekst i utbetalt pensjon	Realvekst i pensjon
Enslig	148 704	7,9	5,8	5,4	2,9
Ektepar	275 000	8,2	6,1	5,5	3,0

¹ Veksten i utbetalt pensjon fra 2009 til 2010 gjelder dem som var minstepensjonister gjennom hele denne perioden Kilde: TBU

Avtalefestet Pensjon (AFP)

Tor-Arne Solbakken og Eystein Gjelsvik har representert LO i AFP-ordningens styre, med Trine Lise Sundnes og Ellen Horneland som møtende vara-representanter.

2010 var siste år med mulighet for å gå av med gammel AFP-ordning. I alt ble det innvilget 7816 nye søknader om AFP. I alt var det 26 776 alderspensjonister med AFP i privat sektor i 2010, som nå inkluderer finanssektoren og Spekter. Det er en økning fra 24 651 i 2009.

Sluttvederlagsordningen

Tor-Arne Solbakken og Eystein Gjelsvik sitter i styret for Sluttvederlagsordningen. Det ble innvilget 2 076 søknader om sluttvederlag.

LOV- OG AVTALEVERK

Arbeidsdepartementet forbereder en stortingsproposisjon om Arbeidstvistloven. Departementet arbeider også med arbeidsskadelovgivningen (yrkesskader) og Allmenngjøringsloven. LO har også fremmet forslag om endringer i Arbeidsmiljøloven og Lønnsгарantiloven.

Arbeidsrett

ARBEIDSRETTENS DOM AV 8. APRIL 2010. SPEDITØRTARIFFEN – BEREGNINGSGRUNNLAG FOR OVERTIDSTILLEGG

Etter speditørtariffen er beregningsgrunnlaget for overtidstillegg den til enhver tid gjeldende lønn. Arbeidsretten bemerket at personlige, faste tillegg til lønnen inngår i beregningsgrunnlaget, mens det for andre tillegg må foretas en konkret vurdering av tillegges karakter. Arbeidsretten kom til at skifttillegg etter Speditørtariffen § 3 nr. 3 fjerde ledd ikke hadde karakteren av ulempetillegg, men måtte anses som et fast tillegg til lønnen for arbeidstakere med skiftarbeid. LO og NTF fikk derfor Arbeidsrettens medhold i at beregningsgrunnlaget for overtidstillegg etter Speditørtariffen omfatter faste skifttillegg.

ARBEIDSRETTENS DOM AV 22. JULI 2010 – SPØRSMÅL OM AKSESSORISK FREDSPLIKT OG SUBSIDIÆRT OM EN SYMPATIAKSJON VAR UFORHOLDSMESSIG PÅ GRUNN AV ANTALL PLASSOPPSIGELSER

IKT-overenskomsten mellom NHO/NI og LO/EL&IT ble ved tariffrevisjonen 2010 sagt opp til "revisjon og fornyelse". LO og EL & IT fikk Arbeidsrettens medhold i at iverksettelse av arbeidsstans på grunnlag av LOs plassoppsigelse av 3. mai 2010 og bruk av sympatiaksjon ikke var tariffstridig og ulovlig. NHOs søksmål var basert på at arbeidsstans og sympatiaksjoner i tilknytning til revisjonen av IKT-overenskomsten var tariffstridig og ulovlig fordi det angivelig kunne utledes en aksessorisk fredsplikt av Standardoverenskomsten og FLT's Overenskomst for tekniske funksjonærer, som begge var til revisjon i forkant av revisjon av IKT-overenskomsten. Dette fikk NHO ikke gjennomslag for.

ARBEIDSRETTENS DOM AV 25. NOVEMBER 2010 – SPØRSMÅL OM LOVLIGHETEN AV ARBEIDSNEDLEGGELSE

Fellesforbundet og Handel og Kontor i Norge fremmet krav om å få opprettet tariffavtale ved en uorganisert bedrift. Kravet ble avslått, og forbundene/LO sendte varsel om plassoppsigelse til arbeidsgiver og Riksmeklingsmannen. Megling førte ikke frem, og forbundene/LO sendte så 8. november 2010 varsler om plassfratredelse (plassoppsigelsens endelig omfang) til arbeidsgiver og Riksmeklingsmannen. Med dette varsel fulgte en navneliste med oversikt over hvilke medlemmer av forbundene som var omfattet. Arbeidsretten kom til at iverksettelse av arbeidsnedleggelse på grunnlag av varsler av 8. november 2010 kunne gjennomføres uten hinder av arbeidstvistloven § 6 nr. 3, jf. § 29.

ARBEIDSRETTENS DOM AV 16. DESEMBER 2010 – SPØRSMÅL OM FORSTÅELEN AV BESTEMMELSEN OM SKULDER VED SKULDER AVLØNNING I HTA.

HTA § 12 pkt. 12.3 og 12.4 inneholder regler om Skulder ved Skulder avlønning av ekstrahjelper og vikarer, det vil si de skal betales samme timelønn som ansatte de jobber side om side med. En ekstrahjelp eller vikar som for eksempel arbeider turnus i en pleieavdeling med en arbeidstidsordning på 35,5 timers uke, skal som de øvrige ansatte her avlønnes med en beregnet timelønn for 35,5 time pr. uke. Slik har bestemmelsene også vært praktisert inntil KS endret syn.

KS' "nye" tariff forståelse gikk ut på at prinsippet ikke kommer til anvendelse i kombinasjonstilfeller. KS nye tariff forståelse fikk ikke Arbeidsrettens gehør.

FORLIK INNGÅTT 23. SEPTEMBER 2010 MELLOM LO OG KS I ARBEIDSRETTENS SAK 12/2009

Forliket fastslår etterbetalingsplikt for 81 kommuner. I og med forliket har KS sluttet seg til et for LO viktig prinsipp, nemlig at det i forhold til alle kommuner som er bundet av tariffavtalen (her HTA) er tilstrekkelig at LO/Fagforbundet som tariffpart markerer etterbetalingskrav overfor KS gjennom en tvisteprotokoll. KS har oppgitt sitt standpunkt om at det er de tillitsvalgte som må markere etterbetalingskrav overfor den enkelte arbeidsgiver.

Den faste tvistenemnd

DEN FASTE TVISTENEMND AVGJØRELSE AV 14. JUNI 2010 – SPØRSMÅL OM VALG AV TARIFFAVTALE FOR LOSSE- OG LASTEARBEID VED NORSK METALLRETUR SKIEN AS

Nemnda kom enstemmig til at rammeavtalen for losse- og lastearbeidere ikke kunne gjøres gjeldende for Norsk Metallretur Skien AS. Saken reiste for det første spørsmål om bedriftens kai kunne anses å være en offentlig kai og for det andre om rekkevidden av unntaket i Rammeavtalen § 2 nr. 1. Nemnda drøftet først spørsmålet om rammeavtalens anvendelsesområde i lys av ILO konvensjon nr. 137 og konkluderte med at Norsk Metallreturs kaianlegg i Skien ikke er offentlig havn. I den forbindelse ble det lagt avgjørende vekt at bedriften har eksklusiv bruksrett til havneområdet, har bygget ut havna for egne midler og har inngått en langvarig festeavtale med kommunen. At grunnen er offentlig eid ble derfor ikke tillagt avgjørende vekt. På basis av ordlyden konkluderer nemnda dessuten med at Norsk Metallreturs havn faller innenfor Rammeavtalen § 2 nr. 1 der det fremgår at det gjelder et unntak for lossing og lasting ved "bedriftens egne anlegg hvor bedriftens egne folk anvendes til lossing og lasting".

Sivil rett

HØYESTERETTSDOM AV 16.MARS 2010 – VIRKSOMHETSOVERDRAGELSE

Høyesterett kom til at skifte av leverandør av bakkjetjenester ved Bardufoss Lufthavn representerte en virksomhetsoverdragelse etter arbeidsmiljøloven § 16-1. Høyesterett viste til rettspraksis fra EF-domstolen og konkluderte med at selv om tilretteleggelse av driftsmåte var endret, hadde bakkjetjenestene bevart sin identitet og arbeidstakerne beholdt de rettigheter og plikter som fulgte av deres arbeidsavtale med tidligere leverandør. Høyesterett fant også at kravet til overføring etter arbeidsmiljøloven § 16-1 var oppfylt på bakgrunn av at det forelå et indirekte kontraktsforhold om virksomhetsoverføring i underentreprenørleddet. Høyesterett holdt det samtidig åpent om det ikke lenger stilles noe krav om overføring av virksomhet på grunnlag av kontrakt, men at det eneste avgjørende er at leverandøren er skiftet ut med en ny. Høyesterett slo også uttrykkelig fast at konkurransehensyn ikke har noen plass ved vurderingen av om reglene om virksomhetsoverdragelse kommer til anvendelse.

NOTODDEN TINGSRETTS DOM AV 11. OKTOBER 2010

To fotballspillere ble sagt opp fra stillingene og fikk tilbud om reansettelse med 50 pst lønn. Stillingsinnholdet var uendret dog med en forskyvning av noe treningstid til kvelden. Rettens flertall kom til at oppsigelsene var saklige, til tross for at klubben hadde klare handlingsalternativer slik at oppsigelsene kunne unngås. Dommen innebærer at retten aksepterer rem-plasseringsoppsigelser av økonomiske årsaker uten at bedriftens økonomiske eksistens er truet. Saken er anket.

OFOTEN TINGRETTS DOM AV 14. OKTOBER 2010 – VARSLING

Ved Ofoten tingretts dom ble advarsel til hovedverneombud kjent uberettiget. Bakgrunnen for saken var at hovedverneombudet ved LKAB Norge AS ble tildelt advarsel, kombinert med et forbud mot å uttale seg til media, fordi han uttalte seg til avisen Fremover om forhold knyttet til støvplagen i Narvik. Tingretten fant at hovedverneombudet hadde foretatt en forsvarlig varslings, jf. § 2-4 og at bedriftens advarsel måtte anses som en lovstridig gjengjeldelse, jf. § 2-5.

HOVEDORGANISASJONENES FELLESTILTAK (HF)

HF's virksomhet er forankret i bestemmelsene i Hovedavtalen LO/NHO om samarbeid (HA del B) og Tilleggsavtale I (avtale om bedriftsutvikling), II (rammeavtale om likestilling i arbeidslivet) og III (avtale om opplæring i arbeidsmiljø i virksomhetene), og har som hovedmålsetting å bedre samarbeidsforholdene i bedriftene samt legge grunnlaget for utvikling og bedre lønnsomhet.

Sekretariatet består av rådgiver Else-Britt Hauge i LOs næringspolitiske avdeling og seniorrådgiver Ingrid Steen Malt i avdeling arbeidsliv i NHO. Sekretariatet møtes jevnlig og har i 2010 gjennomført i alt 15 møter.

HF's styre består av representanter fra LO/forbundene og NHO. LO og NHO skifter på å ha styreleder vervet. I 2010 hadde NHO dette vervet. Styret har i 2010 gjennomført fire styremøter. Våren 2010 drøftet og vedtok styret HF's strategi for Hovedavtaleperioden 2009-2013.

HF fikk bevilget i alt kr 10.000.000,- til aktivitetsmidler fra Opplysnings- og Utviklingsfondet for 2010. Aktivitetsmidlene går i all hovedsak til bedriftene i form av støtte til utviklingsprosjekter og samarbeidskonferanser, mens noe blir brukt til informasjonsaktiviteter og en mindre andel brukes til administrasjon.

Styret har i 2010 bevilget støtte til bransjeprosjektene "PROFF – produksjon for fremtiden" som gjennomføres av Norsk Industri og Industri Energi i møbelbransjen og "Veien til godt samarbeid" som gjennomføres av NHO Håndverk og Fagforbundet/Frisørenes fagforening. Hjemmet Mortensen Trykk AS har fått støtte til et 3-årig forbedringsprosjekt og Denja Larvik har fått bevilget støtte til prosjektet "Operatørkompetanse som utgangspunkt for nye samarbeids- og arbeidsformer i Denja". Sekretariatet har bevilget støtte til et forprosjekt i reiselivsbransjen i Buskerud, og deltar ellers aktivt i prosjektenes styringsgrupper og ved behov i samlinger for øvrig.

HF er teknisk arrangør for konferansen som er forankret i Hovedavtalens kap. XVIII. Konferansen ble arrangert på Leangkollen i desember. Tema var "medarbeiderdrevet innovasjon". Ca 70 ledere fra hovedorganisasjonene og forbundene/landsforeningene deltok.

Høsten 2010 arrangerte LO en dagskonferanse for alle tillitsvalgte i prosjektet "Kompetanseutvikling i matindustrien" som gjennomføres av NNN, NHO Mat og Bio og NHO Mat og Drikke. Konferansen fant sted på Sørmarka og i alt 11 tillitsvalgte deltok sammen med representanter fra NNN og prosjektsekretariatet.

HF's ARBEIDSGRUPPE SYKEFRAVÆR

Sykefraværssamarbeidet mellom LO og NHO har pågått siden 1991 gjennom en egen arbeidsgruppe under HF (tidligere Sykefraværprosjektet). I 2010 har arbeidet vært fokusert på arbeidet med Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv. Ingen nye prosjekt er igangsatt i 2010.

I arbeidsgruppen møter representanter fra NHO Liv Ragnhild Teig, Ingrid S. Malt, Ann Toril Benonisen og Siri Møllerud. Fra LO møter Trine-Lise Sundnes, Turid Klette, Gry Gundersen og Else-Britt Hauge.

ARBEIDSMILJØOPPLÆRING

LO/NHO (HF) har løpende fulgt opp de likelydende inngåtte avtalene med de tre kursarrangørene (AOF, Arbeidsmiljøsentret og Industriskolen). Det har vært stor etterspørsel etter kurs i arbeidsmiljø i 2010.

FELLESTILTAKENE HSH – LO

Fellestiltakene HSH – LOs virksomhet er forankret i bestemmelsene i Hovedavtalen mellom HSH og LO om samarbeid og tilleggsvtale I, og har som mål og bedre samarbeidsforholdene i bedriftene samt legge grunnlaget for utvikling og bedre lønnsomhet i tariffbundne virksomheter.

Sekretariatet består av rådgiver Jan Petter Gundersen i LOs næringspolitiske avdeling (fra 1. mars 2010) og bedriftsrådgiver Lars Hogne Kaldestad i HSH. Sekretariatet møtes jevnlig.

Styret består av representanter fra LO/forbundene og HSH. Styreleder har i 2010 vært Kim Nordlie fra HSH, og styrets nestleder har vært Trine Lise Sundnes fra LO. Styret har i 2010 gjennomført tre styremøter.

Fellestiltakets økonomi består av tilbakeføring av ca 6 mill kr per år fra AU-fondet.

Prosjekter og samarbeidssamlinger

I 2010 har Fellestiltakene finansiert prosjektet "Nærtransportørene arbeidshverdag". Dette prosjektet har vært drevet av AFI med prosjektledelse sammensatt av HSH og LO/ NTF. Undersøkelsen vil bli presentert 13. januar 2011.

Hovedtyngden av Fellestiltakenes satsing er på samarbeidskonferanser hvor bedrifter/ virksomheter på lokalt plan blir skolert i avtaleverk og samarbeidsmøter gjennom åpne prosesser. I 2010 har Fellestiltakene startet konferanser for Skeidar, ASKO, IKEA, ICA Jernia og Staples, og er i gang med bedriftsinterne prosjekter i ASKO- systemet.

Fellestiltakene har også gjennomført Konferanse mellom HSH og HK/ NTF på arbeidstidsspørsmål.

FELLESTILTAKENE LO - SAMFO

I 2010 hadde Fellestiltakene fire styremøter og protokollene innholder totalt 26 saksnummer. Utarbeiding av strategiplan og samarbeidskonferanser har hatt hovedfokus. Det er avholdt 10 samarbeidskonferanser med til sammen 247 deltakere. Temaene har vært felles forståelse av lover og avtaler samt de spilleregler som gjelder partene imellom. Fokuset på de fleste samarbeidskonferansene har vært samarbeid og kommunikasjon. Fellestiltakene har vinklet sitt fokus på samspillet mellom partene gjennom konferanser, dialog og prosjekter. Fellestiltakenes sekretariat har etablert god kontakt med de øvrige Fellestiltakene (Fellestiltakene HSH – LO og HF NHO – LO).

DEMOKRATI

Bedriftsdemokrati og konsernfaglig samarbeid

LO har på flere områder arbeidet for å videreutvikle og styrke bedriftsdemokratiske ordninger etter hovedavtalene og lov.

Konsernutvalg og konserntillitsvalgt

LO har gjennom informasjon og konkret bistand arbeidet for å bedre og utbre ordningene med konsernutvalg og konserntillitsvalgt, blant annet vært rådgivere ved etablering av ordninger med konsernutvalg og konserntillitsvalgt.

Representasjon i konsern og konsernliknende foretaksgrupper

LO har søkt å spre informasjon om og bistå i forbindelse med å etablere felles representasjon i styrende organer i konserner og konsernliknende foretaksgrupper.

Kurs

LO har bistått både AOF og forbund med å innlede på kurs om juss og styrearbeid for enkeltsselskaper og konsern. De fleste kursene har vært for styremedlemmer og tillitsvalgte i aksjeselskaper og helseforetak. I tillegg har LO bidratt med innledninger om ESU/EWC, OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper og utfordringer ved omstilling.

Bedriftsdemokratinemnda

LO har to medlemmer i Bedriftsdemokratinemnda og ett i dets arbeidsutvalg, samt ett medlem i Landbrukets bedriftsdemokratinemnd.

Omstillinger

LO har vært rådgivere i flere større fusjoner, oppkjøp og omstillinger i privat og offentlig sektor, både når det gjelder bedriftsdemokratiske ordninger etter aksjelovene, konsernfaglig organisering og mer generelle utfordringer knyttet til lov- og avtaleverk, samt konkret gjennomføring.

LOs konsernkonferanse

LO har avholdt to konsernkonferanser der LO, forbund og tillitsvalgte har drøftet og utviklet ulike konsernspørsmål og konsernfaglige strate-

gier. Hovedtemaene har vært den økonomiske krisas utfordringer for arbeidslivet og hvordan tillitsvalgte mv kunne ta initiativ og grep, og hvordan styremedlemmer og tillitsvalgte kan bidra til at selskaper ikke har aktivitet i skatteparadis. I tillegg har konferansene hatt en innledning om den faglige og politiske situasjonen fra politisk ledelse, redegjørelse for utfordringene i EU samt gjennomgang av aktuelle konsernrelaterte saker som er på dagsorden i Norge.

LO har en observatør i det uformelle nettverket av konserntillitsvalgte og gjennom det hatt kontakt med og bistått konserntillitsvalgte med ulike spørsmål.

Kongressvedtak om bedriftsdemokrati

På bakgrunn av kongressens vedtak om forbedring og styrking av bedriftsdemokratiet utarbeidet LO i nært samarbeid med forbundene en plan for hvordan de ulike områdene kan forbedres og styrkes. Etter en høringsrund i forbundene oversendte LO i 2007 en rekke krav om endringer i aksjelovene og andre lover, blant annet obligatorisk representasjon i alle foretakstypers styrende organer. Blant annet på denne bakgrunn ble det nedsatt et partsammensatt utvalg for å utrede medvirkning og medbestemmelse der LO var representert. Utvalget kom med en NOU 2010:1.

Europa – OECD – TUAC

LO har en representant i DEFS arbeidsgruppe om medbestemmelse og demokrati og i TUACs arbeidsgruppe om OECDs retningslinjer for flernasjonale selskapers handel og investeringer.

LO er med i det nasjonale kontaktpunktet i Utenriksdepartementet som skal gjøre OECDs retningslinjer kjent og behandle eventuelle klager over brudd på retningslinjene. I 2009 mottok kontaktpunktet flere klager fra miljøorganisasjoner som ble behandlet i 2010, men ikke sluttført.

EU direktiver

LO har deltatt i en rekke høringer om implementeringen av direktiver og forordninger som inneholder regler om medbestemmelse.

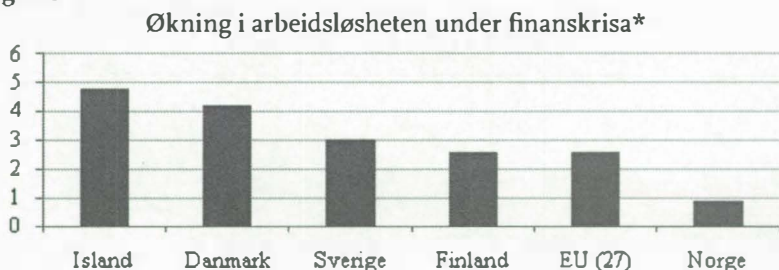

ARBEIDSMARKED, NÆRINGS- OG SYSSELSETTINGSPOLITIKK

Norsk økonomi i år 2010

Gjennom finanskrisa har Norge klart seg bra internasjonalt sett. Det har vært et vellykka samvirke mellom budsjettpolitikk, pengepolitikk og en lønnsdannelse basert på frontfagsmodellen og samarbeid mellom myndigheter og fagbevegelse. Som figurene illustrerer, har utviklingen i Norge vært unik også i nordisk sammenheng.

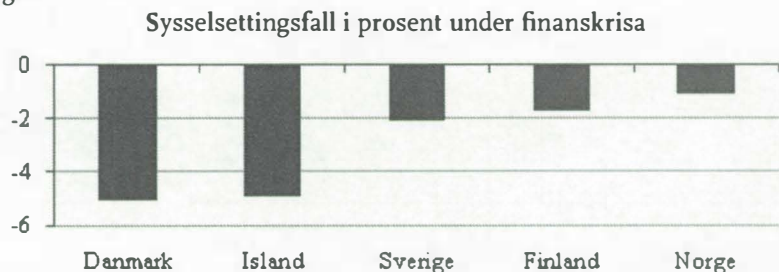
Figur 1

* Endring 3.kv. 2008 – feb. 2010.

Kilde: Harmonisert ledighetsrate fra OECD.

Figur 2

For Danmark: 15-66 år, for øvrige land: 15-74 år.

Kilde: AKU, Statistisk sentralbyrå i de utvalgte landene.

Det har vært et oppsving i norsk økonomi i 2010, om enn i et lavt tempo. Først etter sommeren var det tegn til begynnende konjunkturoppgang. Moderat utvikling sett mot enkelte andre land, må ses i sammenheng med at produksjonsnedgangen etter finanskrisa var klart mindre hos oss enn handelspartnerne. Utsiktene internasjonalt er fortsatt usikre, ikke minst ut fra flere lands innstrammende politikk.

Tabell: NOEN INDIKATORER FOR NORSK ØKONOMI

	2009	2010
Registrert arbeidsløse	69 300	74 600
På tiltak	15 900	16 100
Brutto arbeidsløse	85 200	90 700
Nye jobber (netto)	- 16 000	- 6 300 (3 kvartaler)
Økonomisk vekst (Fastlands-Norge)	- 1,3	1,6*
Lønnsvekst ¹⁾	3,9	3,6
Prisstigning	2,1	2,5
Reallønnsvekst ¹⁾	1,8	1,1
Rentenivå Bankene ²⁾ Lånekassen Husbanken	4,9 pst 4,8 pst (flytende) 4,3 pst (flytende)	4,6 pst (3 kvartaler) 2,9 pst (flytende) 2,5 pst (flytende)
Utenriksøkonomi (overskudd i pst av BNP)	13,1 pst	12,8*

* Anslag

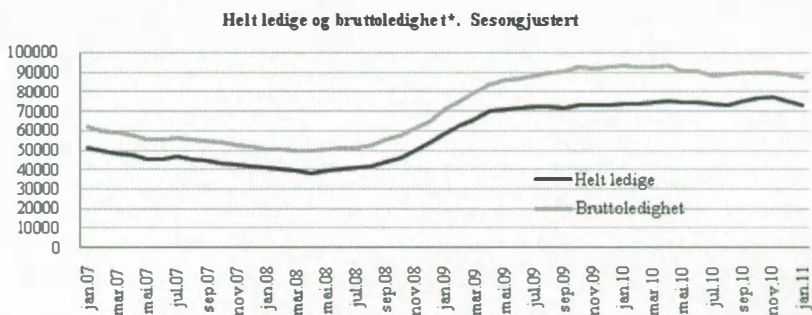
¹⁾ Industrierarbeider

²⁾ Bankenes utlån

Arbeidsmarkedet

Etter klar svekkelse i 2009, var arbeidsmarkedet preget av stabilisering i 2010. Forskjellen i utviklingen mellom aldersgrupper og enkelt næringer avtok. Det samlede antallet sysselsatte holdt seg om lag uendret de to første kvartalene for så å ta seg litt opp i andre halvår (sesongjustert). Også arbeidsledigheten holdt seg relativt stabil gjennom 2010. Stabiliseringen har først og fremst kommet gjennom bedre utvikling blant nye ledige, mens andelen langtidsledige økte, og utgjorde 28 pst. ved utgangen av året. Antallet deltidssysselsatte som ønsker lenger arbeidstid (undersysselsatte) utgjorde 67 000 i 2010 som er om 6000-7000 flere enn i de to foregående årene. Om lag ¾ av de undersysselsatte var kvinner.

Etter avdemping i 2009, er det mye som tyder på at arbeidsinnvandringen tok seg opp igjen i 2010. I kombinasjon med svak etterspørsel etter arbeidskraft har det skapt utfordringer i forhold til sosial dumping og useriøsitet. Stor innvandring sammen med tilbaketrekking fra arbeidsstyrken fra tradisjonelt utsatte grupper innebærer videre at det er mye å ta igjen før andelen av befolkningen som er sysselsatt er tilbake på nivået før finanskrisen. I 2010 var 69,3 pst. Av befolkningen i alderen 15-74 år sysselsatt som er 1 ¼ og 2 ¾ prosentenheter lavere enn i hhv 2009 og 2008.

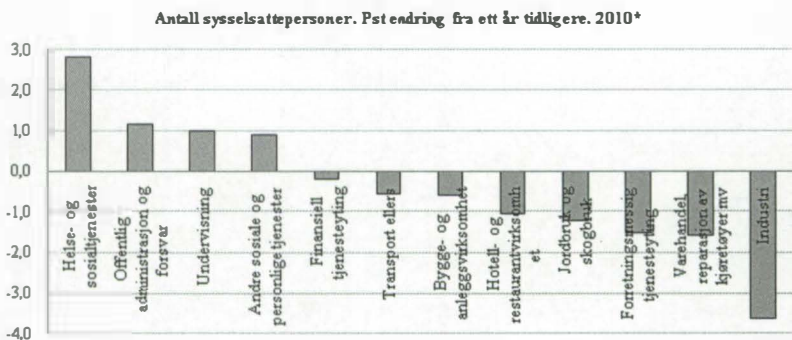
* Helt ledige + ordinære tiltaksdeltakere

Kilde: NAV

SYSSELSETTINGEN

Fra 1. -3. kv. 2009 til 1.-3. kv. 2010 økte antallet sysselsatte med om lag 5 000 ifølge nasjonalregnskapstall. Sysselsettingen økte sterkest innen helse- og

sosialtjenester, mens den gikk mest ned i industrien. Nedgangen i industrien bremses imidlertid klart opp gjennom året, noe som også ble bekreftet i 4. kvartalstallene fra SSBs arbeidskraftsundersøkelse.

*1.-3. kv 2009 til 1.-3. kv 2010

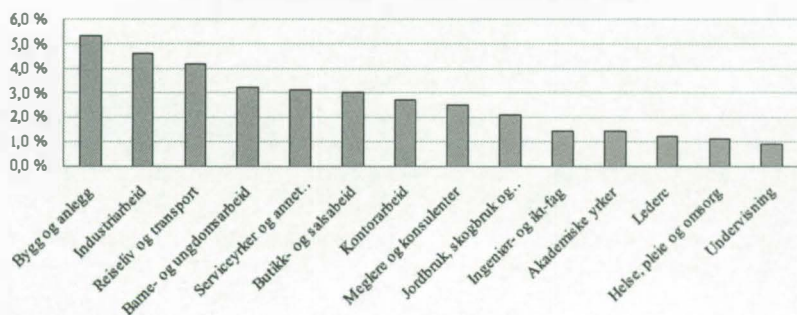
Kilde: Statistisk sentralbyrå, Nasjonalregnskapet

Nedgangen i andelen av befolkningen som var sysselsatt bremses opp fra 2009 til 2010. Mens det først og fremst var nedgang blant menn i 2009, var nedgangen i sysselsettingsandel litt større for kvinner enn menn i 2010. Aldersfordelt var nedgangen jevnere enn i 2009, men fortsatt minst blant seniorene (55-66 år).

ARBEIDSLEDIGHETEN

I 2010 var det registrert 74 600 helt arbeidsledige, tilsvarende 2,9 pst av arbeidsstyrken. Det er en økning på $\frac{1}{4}$ prosentenheter fra 2009 (tilsvarende 5 400 personer). Antallet deltakere på ordinære arbeidsmarkedstiltak utgjorde 16 100, som er 200 flere enn i 2009. Yrkesfordelt var ledigheten i 2010 høyest innen bygg og anlegg og industriarbeid og reiseliv og transport. Sammenliknet med i 2009 ble det noen flere ledige innen samtlige yrkesgrupper. Regnet i prosent var veksten sterkest innen yrker som er vanlig i offentlig sektor, som undervisning, helse, pleie og omsorg og akademiske yrker. Disse yrkesgruppene inngikk imidlertid blant yrkesgruppene med lavest ledighetsnivå.

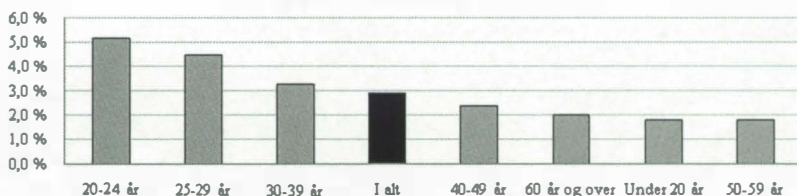
Helt ledige etter yrkesbakgrunn. Prosent av arbeidsstyrken. 2010

Kilde: NAV

Arbeidsledigheten var i 2010 høyest i aldersgruppen 20-24 år og 25-29 år (hvh. 5,2% og 4,5%), og lavest for de under 20 år (1,8%) og 50-59 år (1,8%). Det var bare små forskjeller i ledighetsveksten fra 2009 til 2010 mellom de ulike aldersgruppene.

Helt ledige i pst av arbeidsstyrken etter alder. 2010

Kilde: NAV

ARBEIDSINNVANDRING

Arbeidsinnvandring har hatt mye å si for arbeidsmarkedsutviklingen de senere årene. Det er imidlertid usikker hvor mye pga. svak statistikkdekning. Statistikken ble ytterligere svekket etter at overgangsbestemmelsene ble fasert ut for de nye EU-landene i 2009 (med unntak av Romania og Bulgaria), og UDI ikke lenger publiserer tall for gyldige arbeidstillatelser. For å få bedre grunnlag for blant annet arbeidsmarkedspolitikken og arbeidet mot sosial dumping, har LO tatt initiativ overfor myndighetene for å bedre statistikkdekningen for arbeidsinnvandring.

Næringspolitikk

LOs næringspolitiske engasjement er forankret i LOs handlingsprogram, LOs næringspolitiske tiltaksplan, samt LOs næringspolitiske handlingsplan for privat tjenesteytende sektor. I tillegg har LO et utstrakt samarbeid med forbundene i enkeltsaker eller i egne bransjeutvalg med representanter fra forbundene. LO har behandlet en rekke hørings saker i 2010, både i form av NOUer og forslag til lovtekster. I tillegg har vi deltatt i åpne høringer i Stortinget og gitt innspill både skriftlig og i møter til stortingsmeldinger som er under arbeid i regjeringen.

Næringsmiddelindustrien

Regjeringen har i 2010 arbeidet med en stortingsmelding om landbruk. LO har både gjennom deltakelse i høringer i departementet, møter i Arbeiderpartiets landbrukspolitiske utvalg og gjennom skriftlig innspill bidratt i arbeidet med meldingen. Viktig for LO i den sammenheng er blant annet situasjonen for næringsmiddelindustrien samt arbeidsforholdene for ansatte i næringa.

Olje og gass

Årets inngang var preget av virkningene som fulgte finanskrisen. Lavere oljepris førte til utsettelser av prosjektene. Ved årets inngang var ordreservene lave hos en rekke leverandørbedrifter og verft. Det har stor betydning når denne bransjen bremser ned. Det er om lag 250.000 sysselsatte med ringvirkninger i næringen. Dette bedret seg ut over året selv om enkelte bedrifter har merket den fulle effekten av finanskrisen. LO var aktive i møter med sentrale oljeselskaper og i massemedia for at prosjektene skulle føres frem til beslutninger og derav aktivitet i leverandørkjeden.

LO har aktivt fremmet kongressvedtaket om konsekvensutredning av Nordland VI, VII og Troms II. Dette er fremmet i høringen om det faglige grunnlaget til forvaltningsplanen og rapporten om økt utvinning på norsk sokkel. Gjennom samarbeidsorganisasjonen KONKRAFT er det avviklet 2 rådsmøter i 2010 som har fokusert på olje og gassens betydning for norsk økonomi og næringsaktivitet. Det første møtet i april fremmet behovet for høy og jevn aktivitet på sokkelen og betydningen av at Nordland VI, VII og Troms II ble konsekvensutredet. Det andre møtet fokuserte på betydningen av olje og gass relatert forskning og rekruttering/utdanning. Begge rådsmøtene ble fulgt opp med en pressekonferanse der LO hadde en sentral rolle og fikk presentert sitt syn.

Samferdsel

LO har også i 2010 hatt stor fokus på samferdsel som et viktig næringspolitisk virkemiddel. Sysselsettingssituasjonen i anleggsbransjen som følge av finanskrisen ble fulgt opp tett fra LOs side ved inngangen av året, med målrettede tiltak som fungerte godt. Situasjonen for jernbanen og arbeidet med ny grunnrutemodell (ruteplan 2012) har vært sentrale temaer i 2010. Andre aktuelle temaer i 2010 har vært utbyggingen av terminal 2 på Gardermoen, bytransport og klima, samt anbudsproblematikken innen transportsektoren.

Luffart

Luftfarten i Norge i 2010 har vært preget av vekst og har tatt seg opp igjen etter finanskrisen og er nå tilbake på nivå med 2008. Dette til tross for store problemer på vårparten med askeskyer og stengte luftrom. Rett før jul ga Samferdselsdepartementet konsesjon for bygging av terminal 2 på Gardermoen hvor investeringene kommer opp mot 8 milliarder. Dette vil gi arbeidsplasser under utbygginga.

Tjenesteytende sektor

LOs handlingsprogram og LOs næringspolitiske handlingsplan for Privat tjenesteytende sektor 2009-2013, benyttes som et styringsverktøy og med bakgrunn i denne handlingsplanen er det i 2010 etablert et nytt utvalg "LOs næringspolitiske utvalg for privat tjenesteytende sektor". LOs reiselivsutvalg ble avviklet og reiselivspolitikken blir ivaretatt under tjenesteytende sektor.

Reiseliv

Reiselivsnæringen er det området som er viet mest oppmerksomhet og hvor aktiviteten har vært størst. LOs satsningsområder er å bidra til trygge og gode helårs arbeidsplasser, god kvalitet i næringen, økt lønnsomhet og produktivitet, kompetanse og økt rekruttering og bidra til et bærekraftig reiseliv. Dette arbeidet gjøres i hovedsak gjennom Strategisk råd for reiselivet og dets arbeidsutvalg. Regjeringens nasjonale reiselivsstrategi er nå under revidering og LOs forbund bidrar til utforming av denne.

LO fremmet et forslag om å etablere "Utviklingscenter for reiselivet" i en arbeidsgruppe nedsatt av NHD i 2009. Arbeidet med prøveprosjekter for slike senter er nå startet gjennom en referansegruppe nedsatt av NHD. Trysil har kommet godt i gang og har fått bevilget kr 200 000,- fra NHD til

et to års prøveprosjekt. Lillehammer og Vågan arbeider med søknader om forprosjekter. Tanken bak disse senterne er økt samarbeid mellom kommune, destinasjonene, NAV, utdanningssystemet, næringen og partene i arbeidslivet, økt forutsigbarhet for bedriftene og de ansatte, muligheten til økt kompetanse og utveksling av ansatte i næringen for å fremme helårs arbeidsplasser og øke aktivitetene i de områdene i landet hvor det er store sesongvariasjoner.

LO og forbundenes lokale tillitsvalgte oppfordres til å delta aktivt i utformingen av lokal områdeutvikling. Prosjektet "Reiseliv i industriens vugge" er et nettverkssamarbeidsprosjekt om områdeutvikling i kommunene Tinn, Odda og Narvik, LOs lokalorganisasjoner er aktivt med. LO har også vært representert i Forum for reiselivet og Markedsstrategisk råd.

Klima

Klimasaken har hatt stor oppmerksomhet i Næringspolitisk avdeling også i 2010, og klimastrategisk plan er eget punkt på alle avdelingsmøter. Vi arrangerte tre LO-interne klimaseminarer, med følgende tema: Oppfølging av København-møtet, klimavennlig transport, og Klimakur 2020. Det interne arbeidet med LOs hørings svar til rapporten Klimakur 2020 var omfattende, og ble en del av arbeidet med LOs nye klimastrategiske plan som ble vedtatt i desember. Næringspolitisk avdeling har også deltatt i arbeidet med Miljøfyrtårnsertifiseringen av LO, og utarbeiding av den nye interne miljøpolicyen.

Maritim sektor

Den maritime næringen var sterkt preget av følgene av finanskrisen. Redusert handel og lavere olje og gass aktivitet ga effekter i nær alle segmenter i den maritime sektoren. Bestillingene av skip ved norske og utenlandske verft falt dramatisk. Umiddelbart hadde dette begrenset virkning. En rekke verft hadde ordreserver som varte inn i 2010. Denne situasjonen dannet grunnlag for et aktivt arbeid fra LO og relevante forbund for en tiltakspakke. I april presenterte Regjeringen "Verftspakken", som virkemiddel før å støtte den maritime og petroleumsrelaterte leverandørindustrien gjennom krisen. Ved utgangen av året var det store forskjeller i ordreserver fra verft til verft. Sommeren 2010 overleverte Maritim 21 forslaget til prioritering av den maritime forskningsinnsatsen. Arbeidet var iverksatt som følge av arbeidet i Marut, næringsministerens strategiske råd, der LO deltar med Ellen Stensrud.

Gjenkjøp og kampfly

LO deltar i F-35 industriforum, etablert av Forsvarsdepartementet, som diskuterer de næringsrelaterte spørsmålsstillingene i tilknytning til kampflyprosjektet. Regjeringen tar sikte på å legge fram helheten i anskaffelseprogrammet, herunder antall fly, leveranseplan for flyene, lokalisering av flyene, industriutviklingsprosjekter, plan for inndekning av utgifter og fullmakt for kontraktsforhandlinger, for Stortinget i vårsesjonen 2012.

LO arbeider tett sammen med FSI (Forsvars og sikkerhetsindustriens interesseorganisasjon), Fellesforbundet og NITO for å få på plass en god industriplan før Stortinget konkret tar stilling til kampflyanskaffelsen.

Næringslivets Sikkerhetsråd – NSR

NSR består av representanter fra større bedrifter, hovedorganisasjoner, justisdepartementet, økokrim, PST, skatteetaten, sikkerhetsorganisasjoner med flere. NSR gjennomgår og diskuterer trender hva gjelder økonomisk kriminalitet, korrupsjon, datakriminalitet og ID-tyveri med mer rettet mot næringslivet og det offentlige. I regi av NSR blir det gjennomført årlig kriminalitets- og mørketallsundersøkelser rettet mot ledere og sikkerhetsansvarlige i privat og offentlig sektor. NSR gjennomfører årlig en stor sikkerhetskonferanse.

Økonomistyring i offentlig sektor

På bakgrunn av beskrivelsen av dette i Gul Bok 2010-2011 rettet LO en henvendelse til Finansdepartementet ved statsråd Sigbjørn Johnsen for å få en endelig avklaring på regjeringens ståsted. I brev av 11. november 2010 svaret finansministeren blant annet slik:

”Det er viktig i offentlig forvaltning å skape tjenester av høy kvalitet og å forvalte fellesskapets ressurser på en best mulig måte. Styring og prioritering av oppgavene skjer gjennom Stortingets bevilgninger, hvor alle utgiftsområder vurderes og prioriteres opp mot hverandre. Regjeringen har slått fast at Stortingets bevilgningsvedtak i statsbudsjettet fortsatt skal baseres på kontantprinsippet. Dette gir direkte og tydelig styring og full politisk kontroll med statens aktiviteter, i motsetning til bevilgninger basert på bedriftsøkonomiske kostnadsbegreper. Regjeringen har også gått imot ulike former for lånefinansiering av statlige investeringer for å sikre et godt

grunnlag for politisk styring og prioritering av ulike formål. Det må derfor ikke være noen tvil om at det er helt uaktuelt å åpne for å endre rammene for den politiske styringen av statlige virksomheter eller endringer i fullmaktene til disse.”

LO var godt fornøyd med denne presiseringen.

Bistand ved omstilling

LO har bistått forbund, styrerepresentanter og tillitsvalgte på alle nivåer med utgangspunkt i gjeldende lov- og avtaleverk. Omfanget av hjelpen har variert fra sak til sak. Det har vært gitt råd i selve omstillingsprosessen og råd basert på økonomiske analyser i grensesnittet mellom regnskapsrett, selskapsrett og skatterett. Bistanden er gjennomført i møter med tillitsvalgte, via brev eller epost og telefon.

Antall saker er redusert blant annet som følge av at avdelingens kapasitet til økonomisk rådgivning ikke har vært bemannet.

NAV

Arbeidet i NAV-gruppen nedsatt av samarbeidskomiteen ble videreført i 2010. Gruppen skal overvåke gjennomføringen av NAV-reformen lokalt, herunder etablering og drift av lokale NAV-kontor. Utfordringer knyttet til organisering, gjennomføring og drift av NAV drøftes, med spesielt fokus på forhold som angår de ansatte og deres arbeidssituasjon.

Grappa skal søke å komme fram til felles konklusjoner på problemstillinger som tas opp, og finne hensiktsmessige måter å få dette gjennomført på. Grappa kan selv hente inn eksperter/nøkkelpersoner til sine møter.

Gruppen har følgende sammensetning:

Tor Arne Solbakken, LO, leder; Mimmi Kvisvik, FO; Gerd Eva Volden, Fagforbundet; Anita K. Solhaug, NTL; Lise Olsen, LO Stat, Jarle Berge, NTL NAV, Øystein Nilsen, LO, sekretær;

Gina Lund, statssekretær; Anette Trettebergstuen, Stortinget; Thor-Erik Forsberg, Stortinget; Kristine N. Kallset, Arbeiderpartiets partikontor.

Gruppen hadde tre møter i 2010. Her tok man opp til diskusjon blant annet ekspertgruppens studie av NAV og budsjett for NAV for 2011.

Sosial dumping og useriøsitet i arbeidslivet

GENERELT

Omfanget av sosial dumping og useriøsitet ser ut til å øke, og den svarte økonomien ser ut til å være i vekst. Denne utviklingen utfordrer den norske arbeidslivsmodellen og dermed det viktigste element som den norske velferdsstaten bygger på.

LO har også i 2010 hatt god kontakt med flere av de berørte forbundene i forbindelse med aktuelle saker og problemstillinger gjennom året. Spesielt nevnes dialogen med Norsk Arbeidsmandsforbund i forbindelse med høringen om ID-kort, og etablering av treparts-bransjeprogram. LO har i løpet av året også deltatt i en rekke møter med Arbeidsdepartementet vedrørende relevante saker.

Det har vært en betydelig vekst av norsk registrerte utenlandske foretak (NUF) i 2010. Det er nå registrert om lag 30 000 NUF i Enhetsregisteret. I Foretaksregisteret er det derimot bare registrert om lag 10 000 foretak. Det er også en betydelig underregistrering i merverdiavgiftsmanntallet. Mange av disse foretakene har ingen aktivitet i opprinnelseslandet. Modellen brukes for å unngå de forpliktelser som ligger i å drive virksomhet i Norge. Slike foretak er ofte å finne innen bemanningsbransjen, byggebransjen, renhold og transport. Utflagging og lønnsdumping er på full fart inn i supplytjenesten i norsk oljeaktivitet. Det har også vært betydelig vekst i etableringen av enpersonsforetak.

Kontrollvirksomhet utført av myndighetene avdekker useriøse forhold i mange bransjer. Svart omsetning, svart arbeid, brudd på HMS-regler og annen form for økonomisk kriminalitet som korrupsjon og konkurskriminalitet er ingen sjeldenhet.

PROSJEKTET I VESTFOLD

LOs distriktskontor i Vestfold etablerte i 2008 et prosjekt for å motarbeide useriøsitet innen en rekke bransjer. Prosjektet ble avsluttet ved årsskiftet 2009- 2010 med godt resultat. Samarbeidet med myndighetene har vært bra og kontaktflaten med arbeidsinnvandrere er styrket. Spesielt må nevnes arbeidsinnvandrerkafeen i Larvik som drives av LO-Larvik. Flere hundre arbeidsinnvandrere har besøkt kafeen siden den ble etablert. Driften av denne er så god at en har valgt å drive denne videre.

TREPARTSSAMARBEID OM BRANSJEPROGRAMMER

I 2010 ble det etablert et trepartssamarbeid mellom partene i arbeidslivet og regjeringen for å bekjempe useriøsitet i arbeidslivet. Dette samarbeidet vil rette søkelyset på flere bransjer gjennom såkalte bransjeprogrammer. Først ut er renholdsbransjen. Prosjektprogrammet er under utvikling og konkrete tiltak mot useriøsitet i denne bransjen kan ventes i 2011.

SAMARBEID MOT SVART ØKONOMI

LO deltar i Samarbeid mot svart økonomi. Andre deltagende organisasjoner er NHO, YS, UNIO og KS. Forumet ledes av skattedirektøren og finansdepartementet har observatørstatus. Det er LOs ungdomssekretærer som representerer LO i de regionale fora.

HØRING OM FORSKRIFT OM ID-KORT

Regjeringa sendte den 8. mars 2010 ut en høring med forslag om ny forskrift om id-kort – innføring av krav om id-kort for renholdsbransjen, samt enkelte endringer i ordningen for bygge- og anleggsbransjen

Det er lagt vekt på å videreføre det som fungerer godt i gjeldende ordning for id-kort i bygge- og anleggsbransjen og for renholdsbransjen foreslås det i tillegg krav om en HMS-egenerklæring.

Etter ønske fra partene i arbeidslivet foreslås det også å knytte id-kortordningen til en registreringsordning som Arbeidstilsynet skal administrere. Forslaget innebærer at opplysningene i registrert gjøres offentlig tilgjengelige, noe som fører til at brukere av renholdstjenester kan kontrollere om den virksomheten de vurderer å benytte, har oppfylt lovpålagte registreringsplikter og erklært at de oppfyller grunnleggende HMS-krav.

LO avga svar i saken den 15. juni og støtter departementet i det vesentlige i deres vurderinger. LO har likevel påpekt at også HMS-erklæringen kunne vært underlagt en grad av kontroll og at ordningen dermed framstod som en mer helhetlig godkjenningsordning. Forslaget er fortsatt under behandling i departementet.

ETABLERING AV ET KOORDINERINGSUTVALG I ARBEIDET MOT SOSIAL DUMPING OG USERIØSITET I ARBEIDSLIVET

Behovet for en bedre koordinering av LOs engasjement mot sosial dumping og useriøsitet i arbeidslivet har synliggjort nødvendigheten av å bedre

samarbeidet mellom de enkelte fagavdelingene som har oppgaver knyttet til dette arbeidet. Som følge av dette er det etablert et koordineringsutvalg i arbeidet mot sosial dumping og useriøsitet i arbeidslivet.

Næringsrettede virkemidler

De næringsrettede virkemidlene ivaretas i hovedsak av Forskningsrådet, Innovasjon Norge, Siva og GIEK. LO har et nært og løpende samarbeid med disse og har representasjon i deres styre med unntak av SIVA.

Også i 2010 påvirket finanskrisen deler av næringslivet negativt. Regjeringens opphør av krisepakken bidro til at mange slet med kapitaltilgangen. For skipsverftene ble det satt inn egne krisepakker, etter blant annet sterkt press fra LO, som bidro positivt for næringa. Godt samarbeid med virkemiddelaktørene og NHD har gitt gode resultater. LO har ellers arbeidet for at de økonomiske overføringene fra staten skal bli best mulig og at virkemidlene får en innretning som ivaretar næringslivets utviklingsbehov i hele landet. Det har også i år blitt gjennomført møter med NHD og Stortingets Næringskomité. Evalueringen av SIVA var positiv og LO har fulgt opp med å gi sine innspill til oppfølgingen av denne evalueringen. LO deltok dessuten i referansegruppen for evalueringen av Innovasjon Norge som ble ferdigstilt sommeren 2010. NHDs forslag til Statsbudsjett for 2010 resulterte i administrative kutt for Innovasjon Norge som må si opp ca 120 medarbeider i starten på 2011. LO fulgte opp denne saken i nært samarbeid med NTL foreningen i Innovasjon Norge både overfor Stortingets næringskomité og politisk ledelse i NHD, uten at dette ga resultat.

Regional utvikling

LO har også i 2010 fulgt opp egne innspill til regjeringens forvaltningssreform og regionalmelding fra 2009. Kontakten med KR D og KS skjer løpende. Arbeidet med i KR Ds arbeidsgruppe "Lokal samfunnsutvikling i kommunene"- LUK ble avsluttet. Det har videre vært dialog med enkelte av LOs distriktssekretærer om regional utvikling og kontaktene inn mot fylkeskommunene.

MILJØ OG BÆREKRAFTIG UTVIKLING

Klima, miljø og bærekraftig utvikling

Klimasaken fortsatte å prege miljøarbeidet i LO også i 2010. Det ble arrangert tre interne klimaseminarer, medfølgende tema: Oppfølging av København-møtet, klimavennlig transport, og Klimakur 2020. Det interne arbeidet med LOs hørings svar til rapporten Klimakur 2020 var omfattende, og ble en del av arbeidet med LOs nye klimastrategiske plan som ble vedtatt i desember. Klima ble løftet fram med egen fane og utvidet med egne sider på LOs hjemmesider.

Presentasjoner av LOs klima- og miljøarbeid har vært holdt for forskjellige forbund, for næringslivskontakter, politikere, naturvernorganisasjoner og på AOFs miljøkurs. LOs ledelse har også deltatt i klimadebatten i media.

LO har gitt innspill til regjeringens miljøpolitikk gjennom møter med miljøvernministeren, den norske forhandlingsdelegasjonen til klimatoppmøtet, deltakelse i kontaktmøter, referansegrupper og utvalg. Arbeidslivets klimaråd kom på plass etter forslag fra LO, der arbeidslivets hovedorganisasjoner møter miljøvernministeren og arbeidsministeren til felles drøftelser om norsk klimapolitikk. I Hovedavtalen mellom LO og NHO 2010 – 2013 fikk vi inn ny tekst om ytre miljø og bærekraftig arbeidsliv.

Det er behandlet og svart på høringer blant annet om forskrifter til naturmangfoldloven, fremmede arter i ballastvann, retningslinjer for lokal luftkvalitet, fluorholdige klimagasser, miljømerking og avvikling av utrangerte offshoreinstallasjoner.

Det har også i 2010 vært samarbeid og møter med forskjellig naturvern- og miljøorganisasjoner, blant annet deltok representanter fra WWF, Naturvernforbundet og Zero med innspill på våre klimaseminarer. I desember deltok vi på KlimaOppmøte, et felles dagsarrangement om klima med ulike aktører og med forskjellige seminarer, stands og møter i Folkets Hus. LO deltar i styrene i Stiftelsen Miljøfyrtårn og Stiftelsen miljømerking (Svanen). LO deltok også i 2010 i klimakampanjen Earth Hour.

LO har deltatt aktivt i klima- og miljøarbeidet i europeisk og internasjonal fagbevegelse, særlig gjennom DEFS og IFS' arbeidsgrupper på klima, miljø og bærekraftig utvikling. LO har også deltatt og bidratt på DEFS' konferanse om klimapolitikk.

LO deltok sammen med internasjonal fagbevegelse i arbeidet under FNs klimaforhandlinger COP16 i Cancún i Mexico. LO hadde en representant i den norske forhandlingsdelegasjonen, og var i tillegg tilstede med nok en representant. Rundt to hundre personer representerte internasjonal fagbevegelse under klimatoppmøtet. Enigheten i Cancún-avtalen inneholder ingen nye løfter om utslippskutt, men omfatter togradersmålet og at et 1,5 gradersmål skal vurderes senere, kontroll og innsyn, klimatilpasning, finansiering, redusert avskoging (REDD) og teknologioverføring. Den gir et godt grunnlag for å kunne komme fram til en bindende, internasjonal klimaavtale på COP17 i Durban, Sør-Afrika neste år. Fagbevegelsens krav om å få inn tekst i avtalen om rettferdig omstilling lyktes. LO deltok også på klimaforhandlingenes forberedende møter i Bonn, Tyskland og Tianjin, Kina, sammen med internasjonal fagbevegelse.

ARBEIDSMILJØ

Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv

Partene i arbeidslivet ved LO, YS, UNIO, Akademikerene, NHO, HSH, KS, NAVO og staten ved AID og FAD startet høsten 2009 arbeidet med videreføring av avtalen, og ny avtale ble undertegnet 24. februar med varighet fra 01.03.10 – 31.12.2013. Som overordnede nasjonale mål er partene enige om at IA-samarbeidet skal bidra til å forebygge sykefravær, øke fokuset på jobbnærværet og hindre "utstøting" fra arbeidslivet, og å øke rekrutteringen til arbeidslivet av personer som ikke har et arbeidsforhold. Partene er enige om at det i det videre IA-samarbeidet skal settes større fokus på det forebyggende og systematiske HMS-arbeidet.

IA-avtalen garanterer at endringer i sykelønnsordningen ikke kan foretas med mindre alle partene er enige i dette.

Sekretariat for avtalen er i Arbeids- og inkluderingsdepartementet, med en oppfølgingsgruppe bestående av medlemmer fra partene i avtalen, som fungerer som "styre" for avtalen i avtaleperioden. LOs medlem i oppfølgingsgruppen er Trine Lise Sundnes, med Turid Klette som varamedlem. I tillegg er det arbeidsgrupper for enkelte områder.

IA-avtalen og arbeidet i LO:

LOs interne IA-arbeidsgruppe ledes av Trine-Lise Sundnes, med Turid Klette, Gry Gundersen (permisjon fra 01.07.10) Tor Idar Halvorsen fra 01.09.10, fra Arbeidsmiljøavdelingen, Øystein Nielsen og Liv Sannes fra Samfunnspolitisk avdeling og Anders Horn (fra 01.09.10), INRA..

Det nye i IA-avtalen er fokus på samarbeid mellom tariffpartene. Tariffpartene har igangsatt arbeidet med å plukke ut bransjer/virksomheter som det skal jobbes aktivt med for å bedre måloppnåelsene i IA-avtalens tre delmål.

Det har vært rapportmøter med forbundene fem ganger i 2010, der forbundene har møteplikt og rapporterer om sine aktiviteter. Forbundene har egne IA-ansvarlige som er pådrivere i forbundenes arbeide ut mot foreninger og tillitsvalgte. Møtene er rådgivende drøftingsmøter for IA-arbeidet i LO.

Distriktskontorene er alle engasjerte i IA-arbeidet i sitt fylke. Alle fylker har nå lokale IA-råd/koordineringsgrupper hvor distriktssekretærene møter.

Også i 2010 er det gjennomført flere lokale kurs og informasjonsmøter. Fagbladene er oppfordret til å ta inn artikler om IA-arbeidet, og spesielt omtale fagforeninger og virksomheter som har gode ideer for hvordan lykkes i IA-arbeidet. AOFs Moto-kurs "IA-arbeidet" myntet på tillitsvalgte har vært gjennomført i noen av AOFs regioner i løpet av 2010. Tillitsvalgt-brosjyren "Lurt å vite" ble redigert og trykket på nytt i 2010, er godt mottatt i forbund og Arbeidslivssentrene.

Arbeidsmiljøloven og stortingsmelding om arbeidsforhold, arbeidsmiljø og sikkerhet

LO avga høringsvar i forbindelse med forslag til endring av Arbeidsmiljøloven om drøftingsplikt om bruk av midlertidig ansettelse, betydningen av fravær ved beregning av ansettelsestid etter fireårsregelen i § 14-9 femte ledd, samt endringer i Arbeidsmiljøloven og Tjenestemannsloven knyttet til vikarbyrådirektivet.

LO har gitt innspill til, og deltatt i temamøter om, Arbeidsdepartementets arbeid med en stortingsmelding om arbeidsforhold, arbeidsmiljø og sikkerhet. Departementet har tidligere kommet med to stortingsmeldinger om HMS på sokkelen. Kommende melding vil for første gang omhandle arbeidsforhold, arbeidsmiljø og sikkerhet både på sokkelen og på land. Meldingen er ventet framlagt i løpet av våren 2011.

Regelverksutvikling

LO har behandlet følgende høring: NOU 2010:1 Medvirkning og medbestemmelse i arbeidslivet.

Regelverksforum i regi av Arbeidstilsynet ble etablert med eget mandat. LO har tre representanter i Regelverksforum. Regelverksforum har kommet til enighet om grunnlaget for ny forskriftsstruktur nyttet til arbeidsmiljøloven.

Psykososialt arbeidsmiljø

LO har bidratt til å følge opp nye metoder, som faktaundersøkelse og arbeidsmiljømegling, for å forebygge og håndtere saker om mobbing og tra-

kassering. LO har deltatt i et samarbeid med Arbeidsforskningsinstituttet og Statens Arbeidsmiljøinstitutt for å formidle de norske erfaringene med metodeutvikling til fem andre europeiske land. Samarbeidet videreføres i 2011.

Personvern

Fafo-rapporten "Kontroll og overvåking i arbeidslivet" ble publisert i august 2010. Referansegruppen har bestått av representanter fra LO, forbundene, LO Stat og AOF.

Det er utarbeidet egen informasjonsbrosjyre i tilknytning til rapporten.

LO har avgitt en omfattende høringsuttalelse i forhold til Personvernkomisjonens innstilling (NOU 2009:1 Individ og Integritet). LO foreslo spesielt at det bør gjennomføres en offentlig utredning om personvernspørsmål knyttet til arbeidslivet. LO har fulgt dette opp med brev og møte med de aktuelle departementer på politisk nivå.

Kjemisk-fysisk arbeidsmiljø

Omtrent like mange arbeidstakere er utsatt for kjemisk-fysiske arbeidsmiljøforhold som tidligere. Støy utgjør fortsatt et betydelig problem i arbeidslivet, også innen offshore virksomhet.

Innføringen av Eus kjemikaliepolitikk, REACH, og regelverket knyttet til dette er av svært stor betydning for norske forhold da det i det alt vesentlige blir gjort til del av EØS-avtalen. LO følger opp dette, og EUs øvrige arbeid direkte og gjennom arbeid i Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS). Både EU og norske myndigheter har nå begynt arbeidet med innføringen av det globale harmoniserte systemet (GHS) for klassifisering og merking av kjemikalier som er utarbeidet i regi av FN.

LO deltar og bistår Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) i kjemikaliearbeidet og i arbeidet knyttet til nanoteknologi. Det internasjonale arbeidet har særlig vært knyttet til å videreføre og omsette i praksis den internasjonale strategien for å håndtere kjemikalier (SAICM) som ble forhandlet fram i Dubai i 2006.

LO deltar i et trepartsprosjekt, sammen med blant annet Arbeidstilsynet for å kartlegge forekomsten av nanoprodukter og -teknologi i norsk arbeidsliv. LO har også fokus på å fange opp mulige helseskadelige virkninger av nanoprodukter og nanoteknologi.

Elektromagnetiske felt (elektromagnetisk stråling, EMF) og arbeidsmiljøkonsekvenser er et område som det har vært økende fokus på i løpet av året. Det er bekymring for de arbeidsmiljømessige konsekvensene av ulike typer felt, særlig de som er knyttet til installasjoner for informasjons- og kommunikasjonsteknologi, særlig sendere. LO er aktiv deltager i en referansegruppe for å synliggjøre de spesielle problemstillinger knyttet til EMF og arbeidslivet.

Det er i 2010 videreført flere utredninger om kjemisk arbeidsmiljø fra myndighetene og underliggende etater hvor LO deltar direkte eller i referansegrupper. Et av de mer omfattende prosjektene har som mål å legge forholdene til rette for å samle inn måledata fra kjemisk påvirkning i arbeidslivet i en nasjonal database (EXPO) ved Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI).

LO er også representert i Fagrådet ved Produktregisteret (PR). PR samler inn opplysninger om helsefarlige kjemikalier, og det er gjennom PR at Arbeidstilsynet og andre myndigheter kan få opplysninger om forekomst og sammensetningen av helsefarlige kjemikalier.

Arbeidstilsynet har sendt på høring forslag til revisjon av administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære, og LO har lagt ned et merkbart arbeid i den forbindelse.

Av de mer omfattende prosjekter og utredninger som det er arbeidet med i 2010, skal nevnes: Kvikksølvpåvirkning av ansatte i tannhelsetjeneste, Melstøv i bakeribransjen, Kreft i silisiumkarbidindustrien, kreft i offshorenæringen, kreft i forbindelse med skiftarbeid og uregelmessig arbeidstid, obstruktiv lungesykdom (emfysem, KOLS) i smelteverksindustrien (Yrkes-OLS), kaldt arbeid, varmt arbeid (sveising og lignende) og kjemisk arbeidsmiljø offshore. Det siste prosjektet er svært omfattende og ressurskrevende og vil pågå i flere år.

Regjeringen har i løpet av året ferdigstilt sin forvaltningsstrategi på radonområdet. LO fortsetter arbeidet i den forbindelse for at arbeidsmiljøområdet skal følges opp på en god måte.

LO har utarbeidet en brosjyre om kjemikalier på arbeidsplassen.

Bedriftshelsetjeneste og arbeidsmedisin

Fra 1. januar 2010 trådte de to nye forskriftene om bedriftshelsetjeneste i kraft.

Arbeidstilsynets godkjenningssenhet har i løpet av året godkjent 239 bedriftshelsetjenester (180 godkjent og 59 godkjent plan for hvordan de skal oppfylle kravene i forskriften), mens 31 saker er under behandling. Statens arbeidsmiljøinstitutt har registrert 410 bedriftshelsetjenester i Norge.

Etter initiativ fra LO og NHO er det opprettet en partssammensatt referansegruppe for godkjenningssenheten som skal ha sitt første møte i januar 2011.

LO har fortsatt samarbeidet med NHO, Legeforeningen og Norsk arbeidsmedisinsk forening for å sikre bedre ressurser til de arbeidsmedisinske avdelinger og den tilsvarende aktiviteten ved Statens Arbeidsmiljøinstitutt (STAMI).

Europeiske rammeavtaler om arbeidsmiljø

Som ledd i iverksetting av den europeiske avtalen om vold og trakassering, har arbeidstakerorganisasjonene fått i oppdrag av Regelverksforum (Arbeidstilsynet) å fremme forslag om hvordan avtalen kan knyttes sterkere til HMS-regelverket. Det tas sikte på å ferdigstille dette arbeidet i 2011.

LO har deltatt i referansegruppe knyttet til Fafo-prosjekt om vold og trusler om vold i offentlig sektor innenfor tjenester for psykisk utviklingshemmede, barnevernskontor og barnevernsinstitusjoner.

Arbeidstilsynet

LO har to medlemmer i Arbeidstilsynets råd, den ansvarlige Rådet har hatt to møter i 2010. LO har i rådet gitt uttrykk for behovet for et bedre trepartssamarbeid og styrket innsats mot den økning som har vært i dødsulykker, spesielt i landbruket i 2010. LO har tatt behovet for skjerpet tilsynspraksis og styrket innsats mot sosial dumping.

Rådet har fulgt tett opp det partssammensatte prosjektet 3-2-1- Sammen for et godt arbeidsmiljø. Dette prosjektet omfatter sykehjemssektoren med fokus på kompetanseutvikling og kjøttbedriftene innen næringsmiddelindustrien med fokus på omstillinger. Prosjektet har vunnet verdifull kunnskap og erfaringer om hva som trengs for å skape et godt arbeidsmiljø under slike omstendigheter. Den varslede stortingsmeldingen om arbeidsmiljøforholdene var også tema på møtene.

Statens arbeidsmiljøinstitutt

Statens arbeidsmiljøsenster (STAMI) er det nasjonale senteret i Norge for arbeidsmedisin og yrkeshygiene. Partene i arbeidslivet er representert i STAMIs fagråd, og LO har en representant der. Fagrådet skal virke som et rådgivende organ i forskningsfaglige spørsmål. Fagrådets funksjonstid ble forlenget med ett år slik at nytt fagråd oppnevnes i 2011. Rådet har hatt to møter i 2010. Av de viktigste sakene som er blitt drøftet i 2010 kan nevnes STAMI som WHO samarbeidssenter, STAMIs prosjektvurderingssystem, formelle krav til bidragsforskning i forhold til oppdragsforskning.

Standardisering

Standard Norge har fortsatt sitt engasjement i ISOs arbeid med å lage standard/retningslinjer for bedrifters samfunnsansvar (CSR). Arbeidet er omfattende, og høsten 2010 ble det konkludert med at det ikke var mulig å lage en standard, men en anbefaling til virksomheten. LO avsto å delta i avstemmingen om anbefalingen.

AKAN, Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk

AKAN er et trepartssamarbeid mellom LO, NHO og staten. Innsatsen rettes mot hele Norges arbeidsliv. AKAN er ikke en medlemsorganisasjon og er tilgjengelig for alle.

AKANs formål er å forebygge rusmiddelproblemer i norsk arbeidsliv, gjøre ledere og ansatte i stand til tidlig å gripe fatt i risikofyllt rusmiddelbruk, samt å bidra til at ansatte med rusmiddelproblemer får et tilbud om hjelp. Spilleavhengighet er definert som en del av AKANs arbeidsfelt. AKANs spesielle styrke og muligheter i det forebyggende arbeidet ligger i partssamarbeidet.

Arbeidet ledes av styre sammensatt av representanter for de to hovedorganisasjonene og fra staten ved Helsedirektoratet, LO og NHO veksler på leder og nestledervervet i styret. Direktøren leder AKANs sekretariat med 15 ansatte. Leder og nestleder i styret, statens representant og direktør utgjør arbeidsutvalget. AKAN-sekretariatets virksomhet finansieres gjennom bevilgninger fra LO, NHO og over statsbudsjettet og ved kursavgifter for de som deltar på AKANs kurs.

LO er representert i AKANs styre ved Kristian Tangen. Elling Sørum er vararepresentant.

Arbeidsmiljøopplæring

LO/NHO (HF) har løpende fulgt opp de inngåtte avtalene med de tre kursarrangørene, AOF, Arbeidsmiljøsenderet og Industriskolen. Det har vært stor etterspørsel etter kurs i arbeidsmiljø i 2010.

ANDRE SAMFUNNS- POLITISKE SAKER

Helse- og sykehuspolitikk

Hovedfokus i det politiske arbeidet med helse- og sykehussaker er for tiden oppfølgingen av samhandlingsreformen (St.meld. nr. 47 (2008-2009) Samhandlingsreformen, Innst. 212 S (2009-2010) Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om samhandlingsreformen og om en ny velferdsreform). Mot slutten av året ble det som en del av samhandlingsreformen sendt på høring forslag til ny folkehelselov og ny kommunal helse- og omsorgslov, samt høringsnotat om ny Nasjonal helse- og omsorgsplan.

Det har vært stort debatt og engasjement i forhold til lokalsykehusstrukturen, og i forbindelse med institusjonssammenslåinger og endrede pasientopptaksområder i den såkalte "Oslo-prosessen".

LO engasjerte seg høsten 2010 for å påvirke sykehusenes oppdragsdokumenter og foretaksmøter for 2011, og var spesielt fornøyd med helse- og omsorgsministerens krav i foretaksmøtet om at HF-ene, i samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene, skal redusere andelen deltid med minst 20 prosent i løpet av 2011. Det er også viktig at RHF-ene har blitt pålagt å legge til rette for å øke antall læreplasser i helseforetakene for elever i videregående opplæring.

FAGLIGPOLITISK UTVALG FOR HELSE

Samarbeidskomiteen LO-DnA nedsatte ved inngangen til 2008 et fagligpolitisk forum for sykehusdialog. 8. mars 2010 vedtok Samarbeidskomiteen å videreføre dialogen på helsefeltet gjennom et permanent Fagligpolitisk utvalg for helse, som skal drøfte aktuelle helsepolitiske saker av felles interesse for Arbeiderpartiet, LO og LOs medlemsforbund. Utvalget ledes av LOs nestleder Gerd Kristiansen, og LOs Samfunnspolitiske avdeling ved Nina Tangnæs Grønvold ivaretar sekretariatsfunksjonen. Det ble i 2010 avholdt fem møter i utvalget.

BIOTEKNOLOGINEMNDA

Bioteknologinemnda er et frittstående, rådgivende organ som er oppnevnt av Regjeringen, og hjemlet i genteknologiloven og bioteknologiloven. Nemnda er høringsinstans for myndighetene, skal bidra med informasjon til publikum og forvaltningen, og fremme debatt omkring de etiske og samfunnsmessige konsekvensene ved bruk av moderne bioteknologi. Bioteknologinemnda har 21 medlemmer og observatører fra sju departementer. Nina Tangnæs Grønvold er oppnevnt som medlem i Bioteknologinemnda etter forslag fra LO, med virketid til 1. august 2012.

Det ble avholdt 9 nemndsmøter i 2010. Nemnda avga 20 uttalelser, om blant annet:

- Nordmenns arvestoff – fellesskapsressurs og personlig informasjon.
- Nasjonal satsing på forskningsinfrastruktur – uavhengig personverns- og datasikkerhetskompetanse for biobanker og helseregistre.
- Forslag til forskrift om informasjonssikkerhet, tilgangsstyring og tilgang til helseopplysninger i behandlingsrettede helseregistre.
- Gode helseregistre – bedre helse. Strategi for modernisering og samordning av sentrale helseregistre og medisinske kvalitetsregistre.
- Retningslinjer for vurdering av genmodifiserte planter med gener som koder for antibiotikaresistens.
- Anbefaling vedrørende regulering av DNA-vaksinerte dyr.

Det ble i 2010 også avholdt sju åpne møter og seminarer, om blant annet assistert befruktning, fosterdiagnostikk, genmodifiserte planter og bærekraft, og genmodifisert mat – nødvendig for å sikre verdens matforsyning?

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTETS EU/EØS-REFERANSEGRUPPE

LO ved Nina Tangnæs Grønvold deltar i Helse- og omsorgsdepartementets referansegruppe for EU/EØS-saker. Det ble i 2010 avholdt tre møter i referansegruppa. På dagsorden stod blant annet:

- Pasientrettighetsdirektivet.
- Organdirektivet.
- EUs forslag til matinformasjonsforordning.
- EUs forslag til legemiddelpakke II.
- EUs folkehelseprogram.
- Helsepersonellutfordringene på europeisk og nasjonalt nivå.

Politikk til frokost

Politikk til frokost er en åpen møteserie i regi av LO, i samarbeid med Fafo. Gjennom møtene ønsker vi å bidra til den politiske samfunnsdebatten på områder som er viktige og relevante for LO. Gjennomgangstemaet for møtene har så langt vært "Norden som politisk laboratorium".

Hovedmålgrupper for arrangementet er samfunnsinteresserte mennesker, som politikere, forskere, journalister, statsansatte, samt medlemmer, tillitsvalgte og ansatte i fagbevegelsen og arbeidslivets organisasjoner. Invitasjoner spres primært gjennom e-postnettverk. Det har vært fra 50 – 300 deltakere på møtene.

På oppdrag fra LO har Fafo (www.faf.no) gjennomført dokumentasjonsprosjektet "De nordiske modellene etter 2000", med fokus på utviklingen i de nordiske landene under ulike regjeringer. Rapporter fra prosjektet har blitt offentliggjort i forbindelse med arrangementene.

Så langt har det vært avholdt møter mellom:

- LO-leder Roar Flåthen og administrerende direktør for Næringslivets Hovedorganisasjon Finn Bergesen jr. den 11. juni 2009.
- Statsminister Jens Stoltenberg og Fremskrittspartiets leder Siv Jensen den 20. august 2009.
- Sveriges tidligere statsminister Ingvar Carlsson og Høyre-leder Erna Solberg den 9. september 2009.
- Mediekommentatorene Ola Storeng, Hege Ulstein og Stein Aabø om den nordiske modellens framtid den 25. november 2009.
- Nærings- og handelsminister Trond Giske og tidligere statsminister Kåre Willoch om aktiv næringspolitikk den 16. desember 2009.
- Kunnskapsminister Kristin Halvorsen og LO-nestleder Tor-Arne Solbakken om videregående opplæring for alle den 7. april 2010.
- Leder for Stortingets Helse- og omsorgskomite Bent Høie, forsikringsmann og lege Bengt-Lasse Lund og LO-nestleder Gerd Kristiansen om private helseforsikringer den 5. mai 2010.
- Kommentator i Sveriges Radio Inger Arenander, Magnus Takvam fra NRK og Åse Kleveland – tidligere politiker og LO-forbundsleder med bo- og arbeidserfaring fra nabolandet – om det kommende Riksdagsvalget i Sverige 2. juni 2010.
- Tidligere svensk LO-nestleder Erland Olason, stortingsrepresentant

for Høyre Torbjørn Røe Isaksen og LOs 1. sekretær Ellen Stensrud om fagbevegelsens stilling i Norden den 1. desember 2010.

- Utvalgsleder og Fafo-sjef Jon M. Hippe, økonomiskribent og stortingsrepresentant Marianne Marthinsen og Aftenpostens økonomiredaktør Ola Storeng om Finanskriseutvalgets innstilling den 26. januar 2011.

Instituttchef Tone Fløtten fra Fafo, stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen (A) og Baard Meidell Johannesen fra NHO, om Utenforskap eller inkludering? – Hva er politikken i begrepe? den 9. mars 2011.

Politikk til frokost omtales på følgende nettside:

<http://www.lo.no/frokost>

LIKESTILLINGSPOLITIKK

Likestilling i arbeidslivet

FRA BARNE-, LIKESTILLINGS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET (BLD)

BLD samlet alle partene i arbeidslivet til en konferanse om et mer familievennlig arbeidsliv 12.-13. januar 2010. Det resulterte i to regionale konferanser i henholdsvis Ålesund og Bodø. På alle konferansene var LO aktivt inne i arrangementet og det kom fram mange gode eksempler på hvordan man kan gjøre arbeidslivet mer familievennlig.

BLD satte ned Kvinnepanelet 1. februar. Det fikk i mandat til å skape debatt og gi regjeringen innspill på tiltak som kan bedre kvinners posisjon og kår i Norge. Panelet bestod av 31 kvinner. Kvinnepanelet la fram sin rapport 27. september 2010. Rapporten var uten dissenser, men enkeltmedlemmer stod fritt i å fortsette diskusjonen framover. I Kvinnepanelet satt Trine Lise Sundnes som representant fra LO og fikk godt gjennomslag for LOs politikk på mange områder i rapporten.

BLD la 26. november fram St. meld. Nr 6 (2010-2011) Likestilling for likelønn. Meldingen inneholdt en beskrivelse og utredning om tidligere utredninger og meldinger, lønns- og inntektsforskjeller mellom kvinner og menn, kvinner og menn i arbeid, kjønnsdelte utdanningsvalg, arbeid og familie og forklaringer på lønnsforskjellene. Stortingsmeldingen vil få betydning for arbeidet med likelønn framover.

HELTID OG DELTID

Gjennom hele 2010 har LO jobbet aktivt på mange fronter med å oppfylle kongressens vedtak om lovfesting av heltid. Det har blitt satt i gang forskning gjennom Fafo, hvor de fleste resultatene vil bli lagt fram i 2011. Politisk har jobben foreløpig resultert i forslag til 25 millioner i Statsbudsjettet for 2011 til arbeidet med å få mindre deltid.

AU PAIR

LO tok igjen kontakt med Arbeidsdepartementet (AD) og Justis- og politidepartementet (JD) for oppfølging av au pair-ordningen. I desember var Gerd Kristiansen og Trine Lise Sundnes fra LO i møte med begge departemen-

tene og diskuterte ordningen og utfordringene rundt utnyttelse av au parer i norske hjem. Departementene tok med seg innspillene fra LO og jobber videre med saken.

FORSKNING OG UTDANNING

Forskning

LO har også i 2010 hatt et nært samarbeid med Norges forskningsråd og Kunnskapsdepartementet. Mye av innsatsen har vært konsentrert rundt innretningen og omfanget av den næringsrettede brukerstyrte forskningen (som medlem av Innovasjonsdivisjonens styre), utarbeiding av Forskningsrådets nye strategi for forskningsdrevet innovasjon, opprettelsen av de regionale forskningsfondene og styresammensettingene. LO har deltatt i to av Forskningsrådets styreutvalg. Det ene med ansvar for tildeling av midler til forskningsmessige infrastrukturtiltak, det andre med ansvar for å innstille på sju nye Sentre for Forskningsdrevet Innovasjon, SFI.

Det har vært løpende kontakt i forskningspolitisk sammenheng med NHO, Norsk Industri, ABELIA, TEKNA, Forskerforbundet og Universitets- og Høgskolerådet. Dessuten deltakelse på sjefsmøtene til Forskningsinstituttene i regi av ABELIA. LO har deltatt på flere ulike forskningspolitiske møter og konferanser og gjennomført egne møter i LOs forskningspolitiske forum. Ledelsen i LO og Forskningsrådet har avholdt et felles møte om status for norsk forskningspolitikk og det har vært god dialog med SINTEF og NTNUs ledelse om de forskningsøkonomiske forutsetningene for den teknisk industrielle forskningens kår i Norge. Det har ellers blitt gjennomført møter med Forskningsrådet for å få økt forskningsmessig fokus på den norske partsmodellens betydning for Norges vekstevne, og med politisk ledelse i KD, NHD og KRD.

Forskningspolitisk arbeid i LO

LO-sekretariatet oppnevnte i 2010 et forskningspolitisk ad-hoc utvalg som, med utgangspunkt i LOs vedtatte politikk, skulle revidere og oppdatere dokumentet "LOs forskningspolitikk 2006-2009". Utvalget hadde representasjon fra flere forbund og ble ledet av LO-nestleder Tor-Arne Solbakken. Det nye forskningsdokumentet ferdigstilles i 2011.

LOs forskningspolitiske konferanse var planlagt til oktober 2010, men ble besluttet flyttet til januar 2011.

Forskningsaktivitet i LOs regi

Det ble avsatt 8 ¾ mill. kroner til nye utrednings- og forskningsprosjekter i 2010, til blant annet:

- Nordisk modell
- Arbeidstid/press mot normalarbeidsdagen
- Fagbevegelsens EU-observatorium
- Uønsket deltid
- Innarbeidingsordninger/utvidet arbeidstid
- Tillitsvalgtes situasjon
- Den norske sjømannen går i land
- Anstendig arbeidsliv
- Eldrebølge og sysselsetting
- Arbeidslivsbarometer
- Vold og trusler i offentlig sektor – hva gjør arbeidsgiver
- Samarbeid mellom stat og kommune – barnevern
- Personvern/kontroll og overvåkning
- Arbeid i kalde omgivelser

I tillegg pågikk flere prosjekter som ble startet opp i 2009 eller tidligere. Resultater og analyser er dokumentert i egne rapporter og inngår som grunnlag for LOs løpende politiske og organisatoriske arbeid. Flere prosjekter vil strekke seg inn i 2011 og i noen tilfeller videreføres eller utvides.

Innovasjon

Hovedinnsatsen på det innovasjonspolitiske området har vært konsentrert om å gi innspill til ulike miljøer om medarbeiderdrevet innovasjon, MDI. I 2010 har NHD gjennomført et MDI-prosjekt i regi av forskningsmiljøene IRIS og NTNU Samfunnsforskning. Dette har resultert i en håndbok som lanseres på begynnelsen av 2011. LO og NHO har sammen med NHD utgjort en referansegruppe for dette prosjektet. LO og NHOs HF har også vedtatte å igangsette ulike MDI-prosjekter. Samtaler med NHD og virkemiddelaktørene om et mulig nasjonalt MDI-prosjekt er videreført. Kontakt med LO DK, LO S, og SAK er opprettet med sikte på å utvikle et nordisk MDI-prosjekt. Forskere fra Copenhagen Business School og Århus Universitet har utarbeidet utkast til prosjektbeskrivelse og en dansk folketingsrepresentant fra Sosialdemokratene har fremmet eget forslag i Nordisk råd om å etablere et nordisk MDI-prosjekt. Møter er blitt avholdt med

ledelsen i Nordic Innovation Center, NIC. Det har blitt gjennomført egne informasjonsmøter med enkelte LO-forbund om innovasjon, med vekt på medarbeiderdrevet innovasjon. Det er videre gjennomført et minifagseminar om praksisnær innovasjon i regi av NIFU STEP der LO redegjorde for MDI.

LO har deltatt i flere møter som medlem av NHDs referansegruppen for CIP – EUs rammeprogram for konkurransevne og innovasjon, og deltatt i flere møter om EUs nye Innovasjonspolitik "Innovation Union". Gjennom CEN, Det europeiske standardiserings byrå, har LO blitt involvert i utviklingen av en ny standard for "Innovasjonsledelse". Arbeidet følges opp gjennom en egen gruppe i Standard Norge.

Anthony Kallevig er har dessuten blitt oppnevnt som nasjonal ekspert i en internasjonal arbeidsgruppe som skal levere skriftlige innspill. Kontakten med Nordic Innovation Center er opprettholdt og samtaler er blitt gjennomført med TEKES i Finland for å drøfte den nordiske modellen og MDI.

Tjenesteinnovasjon

LO har vært representert i NHDs Forum for tjenesteinnovasjon 2009 og 2010. Dette som et ledd i oppfølgingen av innovasjonsmeldingen og en utredning om innovasjon i tjeneste. De viktigste målene for dette forumet har vært å etablere en felles status- og virkelighetsforståelse, innhente relevante erfaringer fra bransjen og organisasjonene og gi råd til NHD i arbeidet med å videreutvikle virkemidlene som påvirker innovasjon i tjeneste. Forumet har utarbeidet en oppsummeringsrapport.

LOs utdanningsfond

Stipend fra LOs utdanningsfond ble i 2010 utlyst for 19. gang, og interessen er fortsatt meget stor. Det ble i 2010 innvilget totalt 2.122 stipend, fordelt slik tabellen viser. Til sammen er det delt ut kr 19.989.100, noe som gir et gjennomsnitt på kr 9.420,- per stipendiat. Maksimale stipend for studieåret 2010/2011 var kr 17.000 for helårsutdanning og kr 8.500 for kortere kurs. For kurs innen EDB/IKT er satsen på kr 4.500. Stipend for støtte til AOFs lese- og skriveopplæring med datatekniske hjelpemidler er på kr10.500.

Nedenstående statistikker gjelder regnskapsåret 2010, fra 1.1.10 til og med 31.12.10.

TOTALT INNVILGET 2010 MED SAMMENLIGNENDE TALL FOR 2009:

Type utdanning	Antall 10	Antall 09	Beløp10	Beløp 09	%10	%09
Helårsutdanning	365	338	6.185.000	5.028.900	30,94	27,54
Kortere utdanning	1.757	1.842	13.804.000	13.259.200	69,06	72,50
TOTALT	2.122	2.180	19.989.000	18.288.100	100	100
Praksiskandidat	281	295	2.271.600	2.309.000	11,36	12,62
Yrkesmessig videreutdanning	400	457	3.257.800	3.589.600	16,30	19,63
Videregående skole	85	49	739.200	411.000	3,70	2,25
Fagskole	479	454	5.078.100	4.412.700	25,40	24,13
Høgskole/ Universitet	583	507	6.677.000	5.376.100	33,40	29,40
Les og skriv med data	74	86	698.900	797.600	3,50	4,36
Grunnskole	0	2	0	20.300	0	0,11
Annet utdanning	220	330	1.266.400	1.371.800	6,34	7,50
TOTALT	2.122	2.180	19.989.000	18.288.100	100	100

De som har søkt om stipend til helårsutdanning etter fristen (15. mai) har fått stipend som for til kortere utdanninger.

STIPENDMOTTAKERNE FORDELT ETTER KJØNN

Helårsutdanning	Antall 10	Antall 09	% 10	% 09
Kvinner	62	58	16,99	17,16
Menn	303	280	83,01	82,84
TOTALT	365	338	100	100
Korte utdanning				
Kvinner	398	484	22,65	26,28
Menn	1.359	1.358	77,35	73,72
TOTALT	1.757	1.842	100	100

FORBUNDSFORDELING

Forbund	2010			2009		
	Antall stipend innvilget	Beløp Innvilget	Forbundes andel i %	Antall stipend innvilget	Beløp innvilget	Forbundes andel i %
NAF	201	1.755.700	8,78	132	1.044.800	5,71
EL & IT	436	4.527.100	22,65	417	4.095.700	22,40

FF	935	8.813.500	44,09	947	7.692.600	42,06
HK	16	159.500	0,80	42	341.000	1,87
IE	248	2.370.400	11,86	292	2.409.000	13,17
NNN	112	907.100	4,54	185	1.348.300	7,37
NSF	7	58.500	0,29	23	227.200	1,24
NTF	109	916.800	4,59	68	556.600	3,04
FLT	53	452.600	2,26	70	544.400	2,99
Fagfor- bundet	2	17.000	0,09	3	20.500	0,11
NTL	3	10.800	0,05	1	8.000	0,04
TOTALT	2.122	19.989.000	100	2.180	18.288.100	100

Antall innvilgede stipend i 2010 sammenliknet med 2009 viser en liten økning av helårsutdanning og en liten tilbakegang for kortere utdanning. Denne forskyvningen mot helårsutdanning og noe høyre stipend har medført at totalt tilskudd har økt. Den store aktiviteten kan nok delvis forklares med situasjon på arbeidsmarkedet.

TILDELINGSUTVALG

Tildelingsutvalget består av representanter fra LO og forbundene, med representanter fra LO Stat og AOF som observatører. Utvalget har månedlige møter hvor innkomne søknader behandles. Styret for LOs OU-fond er ankeorgan for tildelingsutvalget.

Utdanningspolitisk arbeid

LO har behandlet de vesentligste høringene om forslag til endringer i det norske utdanningssystemet, blant annet St.meld. nr. 44 – Utdanningslin-

ja, i KUF-komiteens høringsmøte i februar. LO har deltatt i ulike oppfølgingsmøter i Kunnskapsdepartementet angående forslag i meldingen, for eksempel om oppretting av et nasjonalt kompetanseforum og et nasjonal fagskoleråd.

LOs UTDANNINGSPOLITISKE ARBEIDSGRUPPE

Utdanningspolitisk arbeidsgruppe møtes 3-6 ganger årlig for uformell drøfting av utdanningspolitiske spørsmål. Gruppen tar for seg alle utdanningstemaer, fra grunnutdanning og fagopplæring til høyere utdanning og livslang læring. LOs årlige utdanningskonferanse anses som en del av gruppas virksomhet. Arbeidsgruppa ledes av den utdanningspolitiske ansvarlige i LOs valgte ledelse, nestleder Tor-Arne Solbakken.

Det har vært avholdt tre møter og to seminarer, samt studietur til Brussel. Av temaer som har vært behandlet i møtene nevnes Handlingsromutvalget, LOs Handlingsplan for studentrekruttering, ved Hege Nilsen Ahlquist, LO, arbeidet med gjennomgang av realkompetanseordningen i VOX, det nye nasjonale fagskolerådet og fagskolen i regi av fylkeskommunen og debatt om ny norsk samfunnskontrakt i fag- og yrkesopplæringen.

LOs UTDANNINGSKONFERANSE 2010

LO avholdt den årlige utdanningskonferansen på Sørmarka kurs- og konferansesenter 23. – 24. september 2010. Konferansen hadde over 100 deltagere fra LOs forbund, LOs distriktskontorer, AOF, Arbeiderpartiet, AUF, Sosialistisk Ungdom, NSU, Elevorganisasjonen, ANSA, Forskerforbundet, Utdanningsforbundet, YS, Unio, Kunnskapsdepartementet, Utdanningsdirektoratet, Vox, Høgskolen i Akershus, Mesterbrevnemnda, Sørmarka, Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker, Senter for seniorpolitikk, Foreningen! les, NHO, Spekter og HSH. Blant innleiderne var kunnskapsminister Kristin Halvorsen, leder i Stortingets Kirke, utdannings- og forskningskomité Marianne Aasen (A) og professor Gudmund Hernes.

LOs initiativ om kompetansetillitsvalgte i norsk arbeidsliv ble lansert på konferansen.

NASJONAL OPPLÆRINGSKONFERANSE 2010 – MØTE MELLOM LOs OG NHOs MEDLEMMER I YRKESOPPLÆRINGSNEMNDENE

Nasjonale Opplæringskonferanse 2010 ble avholdt i Trondheim 25. – 27. august. Møtet diskuterte partenes erfaringer med mandat og oppgaver som yrkesopplæringsnemndene fikk etter endringene i Opplæringsloven, og fagskolenes organisering under fylkeskommunal drift.

UTVALG FOR GJENNOMGANG AV OPPLÆRINGSTILBUDET TIL MINORITETSSPRÅKLIGE BARN, UNGE OG VOKSNE ("ØSTBERG-UTVALGET")

Regjeringen oppnevnte høsten 2008 et norsk offentlig utvalg for gjennomgang av opplæringstilbudet til minoritetsspråklige barn, unge og voksne. LO var representert i utvalget ved Nina T. Grønvold. Utvalget avga en delrapport i januar 2010 og kom med sin endelige innstilling i juni 2010, NOU 2010: 7 Mangfold og mestring.

Grunnskole og videregående opplæring

LO og forbundene er representert i Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY). Det er også et fagråd for hvert utdanningsprogram med representasjon fra flere LO-forbund. Av sentrale saker nevnes erfaringer med tilbudsstrukturen etter Kunnskapsløftet, utprøving av praksiskandidatordningen, læreplaner og arbeid for at flere unge skal gjennomføre videregående opplæring og utvikling av kvalitet i fag- og yrkesopplæringen.

Regjeringen har ønsket å motvirke frafall i videregående opplæring. Satsningen "Ny Giv" består av en rekke tiltak for å bedre gjennomføringen. LO har støttet arbeidet og vært opptatt av å fremme tiltakene fra Karlsenutvalget og Fafo-rapporten "Gull av Gråstein", blant annet forslag knyttet til læreplaner, et praksisnært Vg3 over to år for de som ikke får læreplass, og utstyrssituasjonen ved yrkesfaglige utdanningsprogram i videregående skoler.

Utdanningsdirektoratet har publisert tall for utviklingen av læreplaner og søkere til læreplass:

Det er per 15. november registrert 19.236 søkere til læreplass. Dette er betydelig høyere enn ved formidlingens slutt i 2009 (18.033). 15.370 av de 19.184 søkerne har læreplass som sitt førsteønske (primærsøkere). Per 15. november 2010 er 84 prosent av disse (12.874) formidlet til læreplass. Dette

er drøyt 562 flere enn ved formidlingens slutt i 2009 (5 prosent). 76 prosent av søkerne er dermed enten blitt formidlet, eller fått kontakt med minst en bedrift med sikte på å få lærekontrakt.

WORLD SKILLS NORWAY

WorldSkills Norway er en ideell organisasjon som arbeider for å høyne statusen, interessen og kvaliteten på norsk yrkesutdanning. LO og en rekke landsforeninger, fagforbund, opplæringskontorer, skoler og fylkeskommuner er representert i organisasjonen. LO har to representanter i styret. Det er avholdt årsmøte og to styremøter.

WorldSkills Norway har ansvar for det norske Yrkeslandslaget som hvert annet år deltar i de internasjonale konkurransene WorldSkills Competition (Yrkes-VM) og EuroSkills (Yrkes-EM). I tillegg arrangerer WorldSkills Norway selv Yrkes-NM hvert annet år i samarbeid med en fylkeskommune. I 2010 ble det arrangert Yrkes-NM på Lillehammer og Yrkes-EM i Lisboa. Norge stilte med 16 deltakere, hvorav flere er unge LO-medlemmer, som tok hjem fem medaljer og to diplomer for eksepsjonelt godt fagarbeid "Medallion for Excellence".

Fagskolene

Kunnskapsdepartementet har nedsatt et nytt nasjonalt fagskoleråd. Rådet har 14 medlemmer, der partene i arbeidslivet er representert sammen med utdanningstilbydere, eiere i sektoren, lærere og studenter. LOs representanter i rådet er LO-sekretær Kristian Tangen og Benedikte Sterner. NHO har ledervervet i første periode for rådet. Rådet har hatt ett ordinært møte.

Høyere utdanning

LO deltok på Kunnskapsdepartementets årlige kontaktkonferanse for universiteter og høgskoler. LO er representert i Nasjonalt forum for realfag.

Regjeringen har vedtatt at det skal legges fram en stortingsmelding høsten 2011 om utdanning for velferdstjenestene. Bakgrunnen er generell samfunnsutvikling kombinert med de store reformene i velferds-Norge – NAV, barnevernet og samhandlingsreformen i helsesektoren – som skaper nye kompetansebehov. Meldingen skal omfatte videregående opplæring, fagskoleutdanning, høyere utdanning (bachelor, master, PhD og EVU) og for-

skning. Kunnskapsdepartementet har nedsatt en referansegruppe i forbindelse med arbeidet, der LO er representert.

Etter- og videreutdanning og livslang læring

PROSJEKT KOMPETANSETILLITSVALGTES ROLLE OG KOMPETANSE
Prosjektperioden gikk fra november 2009 til mai 2010 der Fagforbundet, Fellesforbundet, EL & IT Forbundet og Handel og Kontor i Norge deltok sammen med AOF og LO. Det ble beskrevet fire resultatmål som prosjektgruppen arbeidet med, blant annet å illustrere rollen og funksjonen til en kompetansetillitsvalgt slik den kan se ut i en privat bedrift og i en offentlig virksomhet og å utvikle en kompetanseprofil for kompetansetillitsvalgte.

Prosjektet gjennomførte en spørreundersøkelse til tillitsvalgte i de deltakende forbundene. Dataene viste at tillitsvalgte er involvert i planlegging og/eller gjennomføring av mange typer opplæringstiltak, men mer enn 60 pst av de spurte oppgir at de ønsker seg bedre kvalifisering for disse oppgavene. Det ble utarbeidet et eksempel på helhetlig læringsopplegg for kvalifisering av kompetansetillitsvalgte som AOF fikk i oppgave å teste ut i form av et pilotkurs fra 25. oktober 2010 – 1. mars 2011.

Prosjektgruppen ønsket å avlevere prosjektresultatet i en form av et hefte som kunne vekke nysgjerrighet omkring tema, og hjelpe til med å se muligheter for hva en kompetansetillitsvalgt kan bidra med i arbeidslivet. Hftet kan leses på <http://www.lo.no/s/Utdanning/Livslang-laring---EVU/Kompetansetillitsvalgte/>

PROGRAM FOR BASISKOMPETANSE I ARBEIDSLIVET (BKA)

Virksomheter kan få tilskudd til å gi de ansatte opplæring i grunnleggende ferdigheter gjennom Program for basiskompetanse i arbeidslivet. Fagforeninger og avdelingstillitsvalgte kan også sende inn søknad om tilskudd til opplæring. Vox lyste ut 81 millioner kroner til opplæring i grunnleggende lesing, skriving, regning og data. Det er tilrettelagt en egen nettside for tillitsvalgte med informasjon om hvordan søke programmet: <http://www.vox.no/templates/CommonPage.aspx?id=3275>

Internasjonalt utdanningsarbeid

EU's UTDANNINGSPROGRAMMER

LO er representert i Leonardo-komiteene som administreres av SIU (Sent-er for internasjonalisering av høyere utdanning). De nasjonale komiteen-er avholder to møter per år, der pilot-, mobilitets- og partnerskapsprosjekter gjennomgås og oversendes EU med anbefalinger.

LO har følgende representanter i EU's øvrige utdanningsprogrammer:

- Life Long Learning Committee, EU: Benedikte Sterner, LO.
- Erasmus-programmet: Berit Asker, NTL.
- Grundtvig-programmet: Trygve Natvig, Fagforbundet.
- Comenius-programmet: Kristine Hansen, Fagforbundet

Samarbeid med eksterne instanser og organisasjoner

ARBEIDERPARTIET PÅ STORTINGET

Det ble avholdt kontaktmøte mellom LO og Arbeiderpartiets kirke-, utdan-nings- og forskningsfraksjon på Stortinget 20. januar. Fra LO deltok Tor-Arne Solbakken, Nina Tangnæs Grønvold og Benedikte Sterner. Det ble avholdt kontaktmøte mellom LO og Arbeiderpartiets fraksjon i kirke-, ut-dannings- og forskningskomiteen og arbeids- og sosialkomiteen på Stort-inget 11. november. Fra LO deltok Tor-Arne Solbakken, Liv Sannes og Ben-edikte Sterner.

KUNNSKAPSDEPARTEMENTET

Statsråd for høyere utdanning og forskning Tora Aasland inviterte til di-alogmøte 18. august. Nina Tangnæs Grønvold, Benedikte Sterner, Hege Nielsen Ahlquist og Thomas Sandvik, NTL, representerte LO.

NHO

Det ble avholdt kontaktmøter mellom LO og NHO 14. januar og 25. okto-ber om spørsmål knyttet til fagopplæring, kompetansereformen og andre utdanningsspørsmål. I møtene deltok Tor-Arne Solbakken, Per Syversen (første møte), Nina Tangnæs Grønvold og Benedikte Sterner.

HSH

Det ble avholdt kontaktmøter mellom LO og HSH 20. mai og 17. august, om spørsmål knyttet til fagopplæring, kompetansereformen og andre ut-

danningsspørsmål. I møtene deltok Tor-Arne Solbakken, Hege Nielsen Ahlquist (20. mai), Nina Tangnæs Grønvold og Benedikte Sterner.

BI

Det ble avholdt et kontaktmøte mellom LO og BI 5. januar om spørsmål knyttet til studier for voksne i arbeidslivet, Bis virksomhet og andre utdanningsspørsmål. I møtet deltok Nina Tangnæs Grønvold og Benedikte Sterner.

Arbeidsgruppe under Samarbeidskomiteen

Samarbeidskomiteen nedsatte i møte den 13. september et utvalg som fikk i oppdrag å se på tiltak mot frafall i den videregående skolen og hvordan vi kan løfte fram etter- og videreutdanning. Arbeidsgruppen fikk følgende sammensetning:

LO	Arbeiderpartiet
Tor-Arne Solbakken, LO	Truls Wickholm, Stortingsgruppa
Mette Nord, Fagforbundet	Rita Skjærvik, SMK
Tove Johansen, AOF	Kristine Nordenson Kallset, partikontoret
Benedikte Sterner, LO, sekretær	

Det har vært avholdt to møter i 2010.

Arbeidslivets leseløft – Leseåret 2010

Etter initiativ fra Norsk Bibliotekforening og LO, besluttet regjeringen at 2010 skulle være et offisielt leseår i Norge, som skulle markere starten på et nasjonalt leseløft fram til 2014. Målsettingen er å utvikle befolkningens leseglede og leseferdigheter i et livslangt perspektiv, for derigjennom å styrke demokratiet gjennom økt mulighet til samfunnsdeltakelse. Hovedmålgruppa for Leseåret er voksne som leser lite.

LO, NHO, KS og HSH ble tildelt 5 millioner kroner fra Kulturdepartementet til tiltak i arbeidslivet i forbindelse med Leseåret 2010. Denne tildelingen finansierer prosjektet Arbeidslivets leseløft. Gjennom Arbeidslivets leseløft håper vi å inspirere mange virksomheter til videre fokus på leseaktiviteter. Prosjektet ses i sammenheng med både IA-arbeidet og ønsket om å fremme mer læring i arbeidslivet. Hovedformålet for Arbeidslivets

leseløft er å stimulere til bedre trivsel, økt lese lyst og mer lesing blant voksne i arbeidslivet, gjennom aktiviteter som forfatter- og bibliotekarbesøk og utsending av bokhyller med bokpakker som kan være første byggestein i et arbeidsplassbibliotek.

Prosjektet ledes av ei styringsgruppe med representanter fra LO, NHO/ Norsk Industri, KS, HSH, Fagforbundet, Fellesforbundet og Handel og Kontor i Norge. LO-nestleder Tor-Arne Solbakken leder styringsgruppa. Arbeidernes Opplysningsforbund (AOF) har fått oppdraget med å koordinere prosjektet.

Sørmarka AS

Sørmarka AS har i 2010 fortsatt konkurranse om kurs- og konferanser fra det totale hotellmarkedet. Spesielt er kjedehotellene sterke konkurrenter. Administrasjonen og styret arbeider aktivt for å få arbeiderbevegelsen sentral, regionalt og lokalt til å bruke Sørmarka mer.

Ved årsskiftet hadde Sørmarka 46 fast ansatte og tre lærlinger.

STYRET

Styret har i 2010 bestått av Tor-Arne Solbakken LO (leder), Mette Nord Fagforbundet (nestleder), Peggy H. Følsvik HK, John Leirvaag NTL, Kjell Mjaatvedt NNN, Hans Christian Gabrielsen Fellesforbundet, Jonny Simmenes FLT. Respektive vararepresentanter: Bente Halvorsen LO, Inger Haug Fagforbundet, Johnny Myrvold NAF, Kari Kjerkol LO Stat, Liv Undheim IE (1. halvår), Ole Kristian Paulsen IE (2. halvår) Torbjørn Reigstad NTAf, Hans Ole Rian MFO (1. halvår), Annett Klem MFO (2. halvår). Ansatterepresentanter: Nina Hakestad, Laila Endresen (1.hHalvår), Rolf Gunnar Finsrud (2. halvår). Vararepresentanter i rekkefølge: Joseph McCarthy (1. halvår), Jarle Nærby (2. halvår), Vivian Mikalsen, Anton Raanæs (1. halvår), Laila Endresen (2. halvår), Bjørn Eriksen (1. halvår), Elisabeth Vaardal (2. halvår).

Det er avholdt seks styremøter i 2010. Hovedsaker og oppgaver i styret dette året har vært den økonomiske situasjonen for Sørmarka AS. Dessuten er styret orientert om arbeidet i bedriften med videreutvikling av anlegget, tilbud, tjenester, arbeidsmiljø og arbeidskultur.

GJESTEDØGN OG KAPASITETSUTNYTTELSE

Antall gjestedøgn i 2010 har vært 22 856, en økning på 2 200 døgn fra året før. Kapasitetsutnyttelsen (133 rom) beregnet for 45 driftsuker ble i 2010 på 54,5 %.

Den store, årlige hotellundersøkelsen gjennomarbeides hvert år av administrasjonen. Rapporten brukes til å analysere egen virksomhet ved å gjøre sammenligninger med tall, vurderinger og konklusjoner i rapporten. Disse funn, analyser og tilhørende kommentarer er lagt fram og behandlet av styret.

DRIFT AV EIENDOMMEN

Styret har i 2010 blitt holdt løpende orientert om bygningsmessig og teknisk utrustning på bedriften, krav og forskrifter til ulike installasjoner og anlegg, dessuten planer for nødvendige oppgraderinger og større vedlikehold, som tetting av pålegg fra branntilsyn, ventilasjon og oppussing av hotellrom. Bedriften har bedt eier om tilskudd til dette, og i 2010 ble det gjort en kapitalforhøyelse med 20 mill kroner i ekstraordinær generalforsamling.

Det store prosjektet i 2010 har vært tilknytning til offentlig vann og avløp i Ski kommune. I september var arbeidet ferdig. Dette har gitt mye bedre vannkvalitet og stabil vannforsyning.

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS - AFR

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS eies 100 prosent av Landsorganisasjonen i Norge, og driver folkehøgskole og barnehage.

I 2010 har styret bestått av følgende ni medlemmer:

Styreleder Nina Tangnæs Grønvold, LO. Vara: Ståle Dokken, LO. Nestleder Øivind T. Hansen, LO. Vara: Hege Nilsen Ahlquist, LO. Styremedlem Eva Christine Grønseth, LO/APF. Vara: Tore Ryssdalsnes, LO/Stiftelsen Fri Fagbevegelse LO Media. Styremedlem Anne Marie Pettersen, LO/Fellesforbundet. Vara: Karin M. Mathisen, LO/Fagforbundet Hedmark Styremedlem Hege Samuelson Sjøberg, LOs distriktskontor i Hedmark. Vara: Eirine Saaler Nabben, LO/HK Region indre Østland. Styremedlem Finn Arild Simensen, LO/AOF Innlandet. Vara: Iver Erling Støen, LOs distriktskontor i Oppland. Styremedlem Stine Maria Andresen, ansattrepresentant SL. Styremedlem Kari Monsbakken, ansattrepresentant Fagforbundet. Vara for de

ansatte: Lene Espelund og Mona Hammer Olsen. Styremedlem Torbjørn Bergwitz Lauen, elevrepresentant våren 2010, Stine Lunde, elevrepresentant høsten 2010.

Det ble i 2010 avholdt fire styremøter, samt et styreseminar. Det ble avholdt ordinær generalforsamling for AFR AS den 14. juni 2010, i Folkets Hus i Oslo.

DRIFTSRESULTAT OG FINANSIELLE FORHOLD

Omsetningen i selskapet var i 2010 på kr 14.979.206,-. Selskapets likviditetsbeholdning pr 31.12.2010 var kr 2.222.077,-. AFR AS mottok ikke eiertilskudd i 2010, og har betalt renter på lånet til LO. Selskapets finansielle stilling var tilfredsstillende ved årsskiftet.

ELEVENE OG SKOLETILBUDET VED AFR

I skoleåret 2010/2011 har AFR 86 elever, inkludert 3 stipendiatelever, hvorav 62 prosent jenter. 3 av elevene går på Media 2. Elevene fordeler seg på FN-Akademiet, Medieakademiet (journalistikk, fotojournalistikk, fotografi og grafisk design) og Media 2 (påbyggingsår i mediefagene).

For skoleåret 2010/2011 mottok 41 prosent av elevene økonomisk støtte/stipend fra et LO-forbund. Hovedkriteriet for tildeling av slik støtte er at en eller begge foreldrene er LO-medlemmer.

ARBEIDSMILJØ OG PERSONAL

AFR AS har underskrevet avtalen om Inkluderende arbeidsliv, og mener å kunne konstatere at arbeidsmiljøet er tilfredsstillende. Det var i 2010 1,7 prosent sykefravær ved skolen og 9 prosent sykefravær i barnehagen. Det har ikke vært rapportert om alvorlige skader eller ulykker i løpet av året.

FRAMTIDSUTSIKTER

Selv om folkehøgskolene er populære for tiden er det under dagens rammer en utfordring å få til en stabil økonomi. Utfordringen for AFR er å etablere gode inntektskilder utenom selve skoledriften. Men med god søking til skolen og orden i økonomien ser framtida likevel positiv ut.

Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek (Arbark) ble opprettet i fellesskap av LO og DNA i 1908, og er et dokumentasjonssenter både av historisk og aktuell karakter. Det samler inn og sikrer for framtida materiale om norsk

arbeiderbevegelse og om norske forhold av interesse for forståelsen av arbeiderbevegelsens utvikling og aktuelle situasjon.

LO har en representant i Arbarks styre og en i representantskapet.

Den utadrettete virksomheten, herunder formidlingsarbeid i form av utgivelse av årbok, bilderedaksjonelt arbeid, artikler, foredrag og veiledning, har vært omfattende. Det samme gjelder forskingsvirksomheten. Det er laget nettutstillinger, og fanesamlingen er nå på nettet. Seminaret "Et forskerblikk på LOs historieverk" som LO og Arbark arrangerte i oktober, samlet 70 deltakere.

Det eksternt finansierte oppdragsarbeidet, herunder ordning og registrering av forbundsarkiver og tilvekstene fra LOs sentralarkiv og internasjonale avdeling, er blitt ferdigstilt i henhold til avtale. Ansatte har medvirket i de faglige styringsgruppene som er nedsatt i forbindelse med skrivingen av historieverkene til Hotell- og restaurantarbeiderforbundet, Oslo Arbeiderparti og Sosialistisk Venstreparti. Arbark har også hatt ansvar for bilde-redigeringen.

ORGANISASJONSARBEID

Medlemsutvikling

I 2010 nådde vi for første gang i historien over 870 000 medlemmer. Tallet på yrkesaktive holdt seg stabilt i 2010 på drøye 600 000. LOs andel av yrkesaktive arbeidstakere har vært fallende siden rundt 1980, men nedgangen har vært mindre på 2000-tallet enn de foregående tiår. Siste år var nedgangen på 0,1 prosentpoeng.

Kvinneandelen har vært jevnt økende og er nå i overkant av 50 prosent. Det har vært en positiv medlemsvekst blant unge arbeidstakere og studentmedlemmer.

Den store mobiliteten i arbeidsmarkedet bidrar til at gjennomstrømmningen av medlemmer i forbundene er høy. I snitt 80.000 forsvinner ut av forbundene hvert år, ca 40.000 av disse uten kjent årsak. Vinter/vår 2010 ble det gjennomført et pilotprosjekt i regi av LO der man tok for seg medlemmer med 3-12 måneders restanse i to fagforeninger i Fellesforbundet; Jern og Metall og Hotell og Restaurant, avd. Oslo. Her ble det innhentet nyttig kunnskap. Utfordringene framover bli å sørge for at alle forbund får tilgang på disse erfaringene som grunnlag for sine egne planer for å begrense medlemslekkasje. I denne sammenheng er det viktig å jobbe godt innad i organisasjonen. Å begrense lekkasje er like viktig for medlemsvekst som verving.

Rekruttering og rekrutteringsprosjekter

LO har sammen med NFF satt i gang flere tiltak for å bedre forbundets rekruttering. Tiltakene omfatter utvidet og forbedret informasjon og kommunikasjon med medlemmer og tillitsvalgte i tillegg til kontakt og oppfølging av utmeldte medlemmer.

MFO har fått innvilget penger til en verve- og synlighetskampanje, "Tør du stå alene", med spesiell fokus på ungdom og studentmedlemmer. Fokuset har vært utadrettet virksomhet og tilstedeværelse på festivaler og høyskoler/universitet.

NISO igangsatte et større verveprosjekt i 2009 som ble videreført i 2010 med økonomisk støtte fra LO. Prosjektet har som mål å få flere nye medlemmer i håndball, fotball og ishockey, spesielt da i lavere divisjoner. De har også et mål om å nå ut til mer individuelle idretter, som kombinert, skyting med mer. Virkemidlene er oppsøkende virksomhet. Prosjektet har en positiv utvikling og videreføres i 2011.

NTL har tatt initiativet til et LO-utvalg innenfor folkehøgskoleområdet bestående av følgende forbund, NTL, Fagforbundet, FO, SL, MFO. Prosjektet har fått innvilget økonomisk støtte fra LO. Målet er å avdekke potensialet det enkelte LO-forbund har i folkehøgskolene, foreslå strukturer for samarbeid mellom forbundene om ulike medlemstilbud og gjennomføre felles vervekampanjer.

LO i Fredrikstad har fått midler til et 3-årig prosjekt "Rødgrønt Fredrikstad 2011". Her er fokuset både organisasjonsbygging og fagligpolitisk satsing. LO i Larvik og Lardal har fått midler til et prosjekt som har fokus på organisasjonsutvikling og fagligpolitisk arbeid. LO i Moss ble gitt midler til et utviklingsprosjekt for økt medlemsoppslutning med fokus på nærmiljø og kollektivtrafikk. LO i Ålesund har fått midler til et prosjekt som har fokus på rekruttering samt organisasjonsbygging.

Rekruttering av arbeidstakere med høyere utdanning

Utvalget for rekruttering av arbeidstakere med høyere utdanning, bestående av 11 forbund samt LO Stat med observatørstatus, har i 2010 utarbeidet en handlingsplan. Handlingsplanen ble vedtatt av Sekretariatet i april. Planen er utarbeidet for hele kongressperioden men skal evalueres årlig.

Utvalget har avholdt seks møter i tillegg til et seminar i 2010.

Yrkesidentitet og yrkesfelleskap er stadig viktigere ved valg av organisasjon og LO Finans ble etablert for å få et sterkere fotfeste i finanssektoren hvor YS er nesten enerådende.

Prøveprosjekt i Telemark, Vestfold og Hedmark

LO-sekretariatet vedtok 19. april 2010 modell for gjennomføring av prøveprosjekt i tre fylker. Prøveprosjektene innebærer valg av styre på LOs

fylkeskonferanser. Arbeidet med prøveprosjektene vil vare i perioden høsten 2010 til og med 31. desember 2012. Prøveprosjektene gjennomføres i Hedmark, Vestfold og Telemark i samarbeid med organisasjonsavdelingen. Alle tre fylkene valgte nye styrer i tråd med vedtatt modell på høstens fylkeskonferanser og prøveprosjektene ble fra dette tidspunktet formelt igangsatt. Organisasjonsavdelingen er ansvarlig for evaluering og det er gjennomført et oppstartsmøte med de involverte fylkene 8. desember.

Prosjekt i Midt-Norge

Midt-Norge-prosjektet er et samarbeid mellom LO, LO Stat og Norsk Folkehjelp.

Prosjektets tre hovedmål er å øke sysselsettingen av etniske minoriteter, øke andelen medlemmer med etnisk minoritetsbakgrunn og øke andelen tillitsvalgte med etnisk minoritetsbakgrunn. Gjennom dette prosjektet ønsket man å sette fokus på mangfold og holdninger på arbeidsplassen og i fagbevegelsen. Tiltakene har vært rettet mot arbeidsgivere, tillitsvalgte og lokalsamfunnet. Det har lagt vekt på å markedsføre LO overfor den aktuelle målgruppen. Det har arrangert Kvinner Kan kurs for å styrke og synliggjøre kvinner med etnisk minoritetsbakgrunn, i samfunnsspørsmål og som tillitsvalgt.

Koordineringsutvalget for verving og medlemsservice

Utvalgets funksjon er å koordinere rekrutteringsarbeidet i LO og forbundene, diskutere strategier, utveksle ideer og legge til rette for erfaring-utveksling basert på LOs organisasjonsprogram 2009 – 2013. Så godt som alle forbund er representerte og utvalget hadde fem møter i 2010 i tillegg til en konferanse i august.

Melafestivalen

Melafestivalen er en internasjonal familiefestival som avholdes hvert år, en helg i august, i Oslo. Den er basert på kunstneriske og kulturelle tradisjoner og inneholder et stort mangfold på mange områder. LO bidro med 75 000 kroner og hadde egen stand på festivalen.

Kurs i flerkulturell ledelse for tillitsvalgte

I desember avholdt LO et todagers kurs i flerkulturell ledelse for tillitsvalgte. Kurset var ment å gi inspirasjon, kunnskapsutveksling og ideer. Målet var å gi de lokale tillitsvalgte på arbeidsplassene økt kompetanse i hvordan skape gode flerkulturelle arbeidsmiljøer og økt bevissthet på egne holdninger.

LO best i medlemservice

Gjennom flere år har LO samarbeidet med forbundene om en bedring av den totale medlemservice overfor medlemmene og samhandlingen mellom forbundene. Det har vært gjennomført årlige arbeidskonferanser med ulike temaer for å bedre medlemservice. I inneværende år ble konferansen utsatt til 2011 hvor en ønsket er å også trekke med forbundenes administrative ledelse.

LOfavør feriereiser

LO har sekretærfunksjonen for styret i Folkeferie ferie- og fritidsorganisasjon og fører regnskapet. Ernst & Young er organisasjonens revisorselskap.

Styret i Folkeferie har vedtatt å markedsføre sine tilbud som LOfavør feriereiser internt og eksternt. Målsettingen er å øke markedsføringen gjennom LOfavør konseptet i 2011. Folkeferie Ferie- og Fritidsorganisasjon opprettholdes som selskapets offisielle navn, og rapporterer til Brønnøysund.

Prognose for omsetning av reiser med LO rabatt estimeres til 48 millioner i 2010. Dette utgjør over 2 millioner kroner i rabatter for medlemmene.

LOs lokalorganisasjoner og LO-sentrene

Ved utgangen av 2010 hadde LO 119 lokalorganisasjoner og 43 LO-sentre. 1. oktober ble det for første gang etablert en lokalorganisasjon Svalbard.

Organisasjonsnett

For å forenkle kontingentinnkrevingen vedtok Sekretariatet i desember 2008 at LOs distriktskontorer skal på ta seg hovedansvaret for å samle opplysninger over antall medlemmer i fagforeninger/avdelinger innenfor virkeområdet til lokalorganisasjonene i fylkene. Arbeidet ble satt i gang og

i mai 2010 var Organisasjonsnett operativt. Adressesystemet er et verktøy som skal være til hjelp for å ha full oversikt over antall betalende medlemmer til den enkelte lokalorganisasjon. LO har brukt ca. 1,5 millioner til avtaler og datautvikling, Det er gjennomført opplæring av 22 ansatte ved distriktskontorene gjennom samlinger sentralt og lokalt. I tillegg er det brukt et ukjent antall arbeidstimer ved distriktskontorene til oppdatering ved basen. Alle organisasjonsledd sørger for at endringer i adresser med videre rapporteres fortløpende til distriktskontorene.

LO-huset på Gardermoen

Det har igjen vært økning i aktivitetsnivået på LO-huset i 2010. Flere fagforeninger bruker huset til sine møter. I forbindelse med streiken blant sikkerhetspersonalet på Gardermoen, ble huset brukt til samlinger og møter blant de tillitsvalgte og streikende.

LO-huset ble brukt til aktiviteter og møter i forbindelse med gjennomføring av leseåret med aktivitetsdag inne på terminalen. Dette ble en kjempesuksess og har resultert i opprettelse av bibliotek inne på terminalen. I tillegg vil alle SAS-stasjoner i Norge få tilsendt bokpakker jevnlig. Det skal også opprettes et minibibliotek på LO-huset hvor medlemmer kan låne bøker.

De månedlige "flyplassdagene" gjennomføres i samarbeid med Sparebank1. Det har gjennomgående vært god aktivitet på kursfronten.

Nordisk konferanse

8.-9. april 2010 ble det avholdt nordisk nettverksmøte i Finland. Dette er et årlig møte hvor LO Sverige, LO Danmark, LO Finland og LO Norge inviterer tilknyttede forbund til å drøfte aktuelle organisasjonsutfordringer samt utveksle informasjon om organisatoriske prioriteringer. Tema for denne samlingen var "Media og sosiale medier". Norge stilte med en delegasjon på 10 personer.

Konferanse om organisasjonsforskning

I 2010 ble det for første gang gjennomført en konferanse om organisasjonsforskning. Tiltaket fikk god oppslutning og respons fra deltakerne. Hensikten var å få innsikt, spre kunnskap og bygge opp under "LO som

relevant" for folk som jobber med organisasjon på mer avansert nivå og utdanningsgruppene. Målgrupper var fagbevegelsen, fagorganiserte i akademia, Universitetsmiljøer, ledere og HR-personell. Liknende tiltak vil bli vurdert fremover.

LOs organisasjonskonferanse

LOs organisasjonskonferanse ble arrangert på Sørmarka 13.– 14. desember. LOs lokalorganisasjoner, distriktskontorer og forbund var invitert til å delta. Konferansen samlet i underkant av 140 deltakere fra hele landet. Konferansen hadde fokus på LOs prioriterte områder innenfor organisasjon og rekruttering. Temaer som ble berørt var etniske minoriteter, studentrekruttering, grupper med høyere utdanning, ungdom, medlemslekkasjer og lokalorganisasjonenes utfordringer.

Påskearrangement for vanskeligstilte "Inn i varmen"

LO avholdt tredje året på rad et rusfritt påskearrangement i Folkets Hus for vanskeligstilte, hjemløse og mennesker som lider under alvorlig rusmisbruk. Bakgrunnen for dette er å gjøre noe for en utsatt gruppe i samfunnet som har det vanskelig spesielt ved høytider. Det ble servert en 2-retters middag og to band holdt konsert; Bøygard og Karin Wright band. Det ble et vellykket arrangement med ca 250 gjester. Det var positivt at så mange som 27 frivillige fra LO og forbundene bidro.

Historielunsj

Organisasjonsavdelingen har i samarbeid med Arbeiderbevegelsens Arkiv- og Bibliotek gjennomført fire historielunsjer i 2010 med formålet å øke interessen/kunnskapen om arbeiderbevegelsens historie. Historielunsjene har vært godt besøkt, fra 55 -75 deltakere.

Etnisk likestilling

LOs utvalg for etnisk likestilling (E-LST), ble etablert på nyåret som et underutvalg til LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg. Det har medlemmer fra 13 av LOs forbund, samt Norsk Folkehjelp. Utvalget har avholdt to møter i løpet av året, samt hatt løpende kontakt på flere områder. Det er også nedsatt en egen arbeidsgruppe bestående av representanter fra Felles-

forbundet, NTL og NOFO for å se nærmere på konkrete utfordringer for utvalgsarbeidet i 2011.

LO har et utstrakt samarbeid med flere organisasjoner og deltatt på flere aktiviteter innenfor dette området.

Store anlegg

LO har i 2010 vært engasjert i på Mongstad, Kårstø og Kollsnes. Disse anleggene har hatt relativ stor aktivitet. På Mongstad har LO vært engasjert i tre ulike prosjekt gjennom året. Dette er ferdigstilling av Varmekraftverket (EVM), ferdigstillelse av Statoils miljøinvesteringsprosjekt (SMIL), og pågående prosjekt, som er Teknologisenteret (TCM). På Kollsnes er det oppgraderingsprosjektet (KOP) som er under arbeid, og på Kårstø er det diverse oppgraderingsarbeider, i tillegg til at det ble gjennomført en omfattende revisjonsstans etter sommerferien. Det er på disse prosjektene til sammen tre LO-koordinatorer.

Som tidligere er det mange utfordringer for våre koordinatorer på de forskjellige prosjektene. Dette er i hovedsak på HMS, arbeidstidsordninger og lønns- og arbeidsvilkår. Spesielt når det gjelder arbeidstidsordninger, har det vært mange møter og diskusjoner i ulike fora.

Når det gjelder HMS, har dette også stort fokus, og sakene variere noe på de forskjellige prosjektene. Dette har sammenheng med hvilke selskaper som er engasjert, og graden av utenlandsk arbeidskraft. Det har vært avholdt jevnlig verneombudsmøter på prosjektene, og samarbeidet med prosjektledelsen har vært god.

Lønns- og arbeidsvilkår er hele tiden et tema som en må ha fokus på. Det blir jevnlig gjennomført verifikasjoner hos firmaer, både norske og utenlandske. Allmenngjøringsloven har vært et godt "redskap" i denne sammenheng. Noen større saker er ikke avdekket, men det er vel på bakgrunn av at stadige kontroller blir gjennomført, og at LO har et stort fokus på nettopp lønns- og arbeidsvilkår.

LOs anleggssekretær har hatt oppfølgingen av de ulike prosjektene, og har fulgt opp nye planlagte utbygginger. Han har i tillegg deltatt på møter i prosjektene, med byggherre, myndigheter, i tillegg til møter og konferanser i LO regi og ulike forbund

LOS UNGDOMSARBEID

Skolebesøk LO sentralt 2010

I 2010 hadde LO besøk av til sammen ni skoleklasser, hvorav seks klasser kom fra videregående skoler med til sammen 94 elever, tre AMO-klasser fra Folkeuniversitetet i Oslo, totalt 48 voksne kursdeltakere med etnisk minoritetsbakgrunn.

LOS sommerpatrulje

LOS sommerpatrulje ble i 2010 gjennomført for 25 året på rad. Sommerpatruljen ble gjennomført i ukene 26, 27 og 28 i alle landets fylker. I løpet av aksjonsukene ble det besøkt over 5137 virksomheter. Ved ca 16 prosent av virksomhetene ble det avdekket brudd på norsk lov, og over 190 virksomheter ble meldt til Arbeidstilsynet. I overkant av 600 tillitsvalgte deltok i arbeidet med oppsøkende virksomhet. Sommerpatruljen hadde et stort fokus på rekruttering. I løpet av aksjonsukene ble det vervet over 490 nye medlemmer, en økning på 73 prosent fra i Sommerpatruljen i 2009. Sommerpatruljens informasjonstjeneste var operativ i perioden 07. juni – 20. august. I løpet av perioden kom det inn 1000 henvendelser til sommerpatruljens informasjonstjeneste, en økning på 20 prosent fra 2010. Hjemmesiden www.loungdom.no

Hjemmesiden henvender seg mot unge arbeidstakere, lærlinger, studenter og elever, men også til unge tillitsvalgte. Hjemmesiden er et viktig informasjonsverktøy i arbeidet med å rekruttere unge medlemmer og mange unge tar kontakt for mer informasjon om LO og om medlemskap gjennom hjemmesiden. Nettsiden www.sommerpatruljen.no ble opprettet i forbindelse med LOS sommerpatruljes 25 års jubileum.

Profilering og materiell

LOS materiell rettet mot ungdom består av LOS jobbhåndbok, LOS lærlinghåndbok, LOS studentbrosjyre ("Dine rettigheter – som student og i arbeidslivet"), VOKS – magasin for unge medlemmer og Om lærlinger og lærlingordningen – en veiledning for tillitsvalgte. I tillegg ble LOS sommerpatrulje og sommerpatruljens informasjonstjeneste profilert gjennom

ungdomsmagasinet Natt og Dag, Spirit og Egmonts Studentkalender. LO ungdom har vært profilert på Natur og Ungdom sine nettsider gjennom en sponsravtale, som et ledd i å nå ut til flest mulig unge potensielle medlemmer.

Kurs og skolering

Det har blitt gjennomført to ungdomssekretærkonferanser i 2010. Konferansene satte fokus på aktuelle faglige og politiske, samt organisatoriske spørsmål som er viktig i arbeidet med ungdom. Det ble bevilget midler fra styret i OU-fondet til gjennomføring av tre regionale ungdomskurs og sentralt ungdomskurs for 2010. LOs ungdomsutvalg i fylkene ble delt inn i tre regioner og fikk i oppgave i samarbeid med AOF om gjennomføre de regionale ungdomskursene. Totalt var det ca 80 deltagere på disse tre kursene som ble godt mottatt. LOs student- og ungdomskonferanse ble arrangert 28. – 30. mai 2010 med fokus på forankring av studentarbeidet som er vedtatt i LOs handlingsplan for ungdom og studenter 2010-2013. Totalt var det 100 deltakere.

Politiske sommerleire

LO deltok på AUFs sommerleir med stand, i samarbeid med Fagforbundet, Fellesforbundet, Norsk Tjenestemannslag og Handel og Kontor. LO arrangerte natursti, konkurranse og LO-grilling. LO deltok også på SU sin sommerleir med stand og hilsningstale.

Internasjonal deltakelse

Den Europeiske Faglige Samorganisasjonens (DEFS) ungdomskomite har i 2010 gjennomført to møter. Møtene i ungdomskomiteen ble avholdt i Brüssel, Belgia.

Internasjonalt arbeid

Det er tre løpende internasjonale prosjekter på ungdomssiden i LO. LOs ungdomsutvalg i Østfold har ansvaret for Palestina, LOs ungdomsutvalg i Nordland, Troms og Finnmark har ansvaret for Murmansk/Arkhangelisk og LOs ungdomsutvalg i Sør- og Nord-Trøndelag opprettet ungdomsprosjekt i Nicaragua.

Rekruttering av studenter

I tråd med LO-kongressens vedtak, har LO og forbundene et sterkt fokus på rekruttering av studenter. For å nå den voksende andelen høyere utdannede, er det viktig å rekruttere tidlig i studieløpet, men også evne å beholde medlemmene når studietiden er over. For å komme i kontakt med studentene er det blitt opprettet LOs studentservice på mange av landets høyskoler og universiteter. Dette er et informasjons- og rådgivningstilbud, der studentene kan få svar på faglige spørsmål og bli kjent med sitt forbund gjennom tillitsvalgte. Erfaringene fra denne samarbeidssatsningen er svært gode, og i 2011 vil det bli opprettet flere LOs studentservice. I tillegg til studenter på høyskole og universiteter er studenter ved fagskoler en viktig målgruppe.

LOs student- og elevmedlemskap

LOs medlemstilbud rettet mot studenter og elever i videregående skole blir regulert gjennom rammeavtalen for LOs student- og elevmedlemskap. Denne avtalen ble vedtatt av LO-sekretariatet 18. juni 2001, med virkning fra 1. november 2001. Avtalen ble revidert av et forbundssammensatt forhandlingsutvalg våren 2010, og vedtatt av sekretariatet 30. mai 2010. I den reviderte avtalen er det åpnet for at medlemmene kan organisere seg enten i det forbundet studiet peker mot, eller i det forbundet som organiserer på arbeidsplassen. Det er i tillegg vedtatt at det er medlemsforbundet som har ansvaret for oppfølging av medlemmet, men at oppfordring på tvers av forbundsgrensene oppfordres. Etter mange år med stabile medlemstall ser vi nå en økning. Per 3. kvartal 2010 er det 12.576 studentmedlemmer i LOs forbund, dette er en økning på 1.531 siden 3. kvartal 2009. Elevmedlemmer føres det per dags dato ingen samlet oversikt over. Forbundene har ansvar for oppfølging av sine medlemmer, mens LO har det koordinerende ansvaret for utvikling av medlemskapet.

LOs studentpolitiske konferanse

LOs studentpolitiske konferanse ble arrangert 14. januar 2010. Dette er en årlig konferanse som samler LO og forbundene, studentpolitikere og andre interesserte fra sektoren, fra andre organisasjoner, fra studentmiljøer m.m. Marianne Aasen (Ap) gjestet konferansen og snakket om nye grep for studiefinansiering og velferd, og deltakerne fikk også mulighet til å dis-

kutere om studentsamskipnaden snart er historie. Det var 60 deltakere på konferansen.

Samarbeid med andre organisasjoner

LO har et godt samarbeid og en god dialog med både AUF, SU og Norsk Folkehjelp. LO har videre et godt samarbeid med Norsk studentorganisasjon, NSO (tidligere Studentenes Landsforbund og Norsk studentunion). Dette samarbeidet er av både politisk og organisatorisk art. Av politiske saker er det først og fremst studentboliger og god og rettferdig studiefinansiering som er av felles interesse. LO og NSO har sammen revidert heftet "Dine rettigheter – som student og i arbeidslivet". LO har også god kontakt med ANSA.

INTERNASJONALT ARBEID

Kampen for faglige rettigheter internasjonalt er en naturlig forlengelse av fagbevegelsens innsats for økonomisk og sosial rettferdighet hjemme. Den internasjonale økonomiske krisen og virkningene for arbeidstakere verden over har preget arbeidet i 2010. Fagbevegelsen har satt fokus på at arbeidstakere har betalt prisen for krisen gjennom ledighet og velferdskutt. Den europeiske faglige samorganisasjonen (DEFS) arrangerte flere aksjonsdager i Brussel der også LO deltok.

På den Internasjonale samorganisasjonens (ITUC) kongress i Vancouver 2010 var den økonomiske krisen og konsekvensene for verdens fagorganiserte hovedtema. LO tok til ordet for innføring av skatt på finansielle transaksjoner som et verktøy mot krisens virkninger. Kongressen valgte, for første gang en kvinne, Sharan Burrow, som ny generalsekretær.

I 2010 arbeidet LO med innspill til Regjeringens EØS-evaluering. Avtalens betydning for faglige rettigheter og offentlige velferdsordninger har stått i fokus. LO deltok i en referansegruppe for utvalget.

LO har i mange år arbeidet for at grunnleggende faglige rettigheter skal inkluderes i frihandelsavtaler inngått gjennom EFTA-samarbeidet. LO er godt tilfreds med at EFTAs ministerråd gikk inn for dette i 2010.

LO inngikk en ettårig samarbeidsavtale med Norad i 2010, med sikte på en ny fireårig avtale fra 2011. Samarbeidet omfatter støtte til en rekke fagorganisasjoner i Afrika, Asia, Midtøsten og Latin-Amerika med hovedvekt på opplæring og organisering. Anstendig arbeid og forbedring av migrantarbeidernes situasjon er nye tematiske områder LO har fokusert på i 2010. Likestillingsperspektivet er integrert i alle programmene.

Palestina var et prioritert område for LOs solidaritetsarbeid i 2010. LO bevilget 1 million kroner til ITUC for å styrke deres samarbeid med palestinsk fagbevegelse, og var med i en ITUC-delegasjon til Palestina. En delegasjon fra LOs ledelse har også besøkt Palestina. Utenriksminister Jonas Gahr Støre holdt innledning i Sekretariatet om Palestina.

LO fortsatte sitt samarbeid med UD om et forum for sosial dialog Norge-Brasil. Det andre møtet i denne prosessen ble holdt i Oslo i mai. Trepartsdelegasjonen fra Brasil hadde da også en dags seminar i LO.

En LO-delegasjon, ledet av Roar Flåthen, besøkte kinesisk fagbevegelse i forbindelse med EXPO 2010 i Shanghai. Under besøket ble det avholdt en større trepartskonferanse på høyt nivå på den norske paviljongen mellom norske og kinesiske samarbeidspartnere. Fra Norge deltok LO-leder Roar Flåthen, administrerende direktør Johnny G. Bernander (NHO) og arbeidsminister Hanne Bjurstrøm.

LOs deltakelse i internasjonale faglige organisasjoner

NORDENS FAGLIGE SAMORGANISASJON (NFS)

Nordens Faglige Samorganisasjon hadde i 2010 16 medlemsorganisasjoner. Laury Lyliy fra finsk LO har vært president i 2010. Det har vært holdt tre styremøter. På grunn av askeskyen over Island, måtte møtet der avlyses. I stedet ble det avholdt et telefonmøte, og senere i mai et ekstraordinært styremøte i Brussel. Novembermøtet ble avholdt i København. I tilknytning til møtet ble det avholdt et seminar om "Konkurranseskraft og kollektivavtaler", der LO deltok. Roar Flåthen ble valgt til nestleder i NFS for 2011.

Forberedelsene til ITUC-kongressen i Vancouver var en av hovedsakene i 2010. Det ble avholdt flere forberedelsesmøter i NFS-regi før kongressen. Det har også vært arbeidet med forberedelser til DEFS-kongressen, som skal avholdes i Athen i mai 2011. Bente Sorgenfrey, FTF Danmark, ledet en gruppe nedsatt for å utarbeide et dokument om prinsipper for NFS sitt fremtidige arbeid. Gruppen la frem sitt forslag på styremøtet i København, der det ble vedtatt. Det er også utarbeidet et nytt mandat for gruppen som arbeider med arbeidsmarkedsspørsmål.

Styremøtene har naturlig nok vært opptatt av den økonomiske krisen i Europa. Situasjonen på Island var en av hovedsakene. Det ble også fokusert på å øke forståelsen for den nordiske modellen, særlig i forhold til Nordisk Ministerråd. På møtet i november var DGB tilstede og orienterte om DEFS-kongressen og Europaspørsmål sett fra et tysk ståsted.

Andre aktuelle saker har vært klimapolitiske spørsmål foran Cancun, kampen mot sosial dumping og svart arbeid, og fremme av likestilling i arbeidslivet.

Det faglige Østersjønettverket, BASTUN, har avholdt to møter i 2010. Gerd Kristiansen ble valgt til leder for ett år i juni. På styremøtet i St. Petersburg i november ble handlingsplanen for det norske formannskapet vedtatt. Hovedarbeidsområdet for BASTUN har i 2010 dreid seg om gjennomføringen av det EU-finansierte Baltic Sea Labour Network-prosjektet om arbeidsmigrasjon. LO deltar ikke i dette prosjektet.

SAMAK

Arbeiderbevegelsens Nordiske Samarbeidskomité (SAMAK) har i 2010 hatt fokus på kampen mot arbeidsledighet og kamp mot økte forskjeller/fattigdom.

Den 23. Nordiske arbeiderkongress – "Arbeid til alle – er jobb nr. 1" ble avholdt 7. – 9. juni 2010 på LO-skolen i Helsingør, Danmark. Hovedtemaene var: Ulikhet på arbeidsmarkedet, ungdomsledighet, fattigdom i Norden, Norden og krisen, samt klimapolitikk. Kongressens deltakere deltok også aktivt i den svenske valgkampen i Helsingborg og Landskrona. Hele kongressen var også til stede under dansk fagbevegelses store manifestasjon i København mot den danske regjeringens budsjettforslag.

SAMAKs ordførergruppe (LO-lederne og partilederne) avholdt møte i forbindelse med besøk til den finske presidenten i januar 2010. Den løpende virksomheten styres av SAMAKs generalsekretær sammen med parti- og LO-sekretærgruppen.

I september overtok Inger Segelström som generalsekretær etter Peter Palshøj.

DEN EUROPEISKE FAGLIGE SAMORGANISASJON

Roar Flåthen sitter i Styret og er en av tre nordiske representanter i Styringskomiteen. I 2010 deltok LO på fire styremøter og sju møter i styringskomiteen.

I 2010 fortsatte DEFS sitt engasjement i forhold til den økonomiske krisen i Europa. Krisen gav seg utslag i dramatisk stigende arbeidsledighetstall i Europa, og flere land fikk store økonomiske problemer. DEFS var kritisk til den ensidige innstrammingspolitikken som EU, europeiske regjeringer og Det internasjonale pengefondet møtte krisen med. DEFS lanserte en omfattende kampanje som satte fokus på konsekvensene av overdrevne

kutt, og at veien ut av krisen går gjennom tiltak som fremmer vekst og jobbskaping. Dette var hovedtema for en massemønstring ("Action Day") 29. september i Brussel hvor LO var representert. På aksjonsdagen deltok nærmere 100 000 mennesker. Den 15. desember ble det gjennomført nasjonale markeringer mot medlemslandenes krisehåndtering.

Det ble lagt ned stor innsats i arbeidet med forberedelsene til DEFS-kongressen i 2011. Generalsekretær John Monks går av i 2011, og Bernadette Segol (UNI-Europa) ble lansert som kandidat til å etterfølge han. LO støttet, sammen med de andre nordiske LOene, Segols kandidatur. Kongressen skal avholdes i Athen. Som følge av den økonomiske krisen i Hellas opprettet DEFS et solidaritetsfond som skal bidra til gjennomføring av kongressen. LO var en av bidragsyterne til fondet. DEFS engasjerte seg sterkt i situasjonen i Hellas gjennom støtteklæringer og deltakelse på høyt nivå i flere av generalstreikene i Athen. LO-leder Roar Flåthen sendte solidaritetsklæring til gresk fagbevegelse 1. mai.

Europeisk fagbevegelses engasjement i klimapolitikken ble videreført. Innsatsen ble rettet inn mot klimatoppmøtet i Cancun. Budskapet var krav om en klimaavtale som ivaretar bærekraftig vekst og sosiale fremskritt. LO var aktivt involvert i dette arbeidet.

Som en del av sosialdialogen, hvor LO deltar fullt ut, inngikk DEFS i 2010 en rammeavtale med tre arbeidsgiverorganisasjoner, Business Europe, CEEP og UEAPME, om inkluderende arbeidsmarkeder i Europa. Avtalen har som målsetning at de sosiale partene skal bidra til økt sysselsetningsvekst og inkludering av arbeidsstyrken. Det ble oppnådd enighet om å utvide omfanget av direktivet for foreldres rett til permisjon med syke barn og en mer klar definisjon i forhold til foreldres økonomiske rettigheter.

DEFS prioriterte også i 2010 arbeidet med utstasjoningsdirektivet sett i lys av konsekvensene de fire dommene (Laval, Wiking, Rüffert og Luxembourg) har hatt for europeisk arbeidsliv.

Partene står langt fra hverandre i forhold til forslaget til nytt arbeidstidsdirektiv. Europakommisjonen arbeider med nytt et direktivforslag som etter planen skal legges frem for partene i 2011.

DEFS støttet Europakommisjonens forslag om å utvide direktivet om svangerskapspermisjon fra 14 til 18 uker forutsatt at det ble gitt full lønn. Direktivet skal behandles i Rådet i 2011.

DEFS kvinnekomite hadde ett møte hvor de viktigste sakene var svangerskapsdirektivet og prosjektet "Membership to Leadership". Prosjektet resulterte i fokus på kjønnsbalansen i DEFS' valgte organer og kongress.

EFTAS KONSULTATIVE KOMITE/EØS KONSULTATIVE ORGAN

LO har også i 2010 prioritert medlemskapet i EFTA konsultative komiteen. En milepæl for fagbevegelsen generelt, og LO spesielt, var da EFTA-landene på ministermøtet på Island i juni 2010, vedtok at grunnleggende menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter (ILOs kjernekonvensjoner), skal inkluderes i framtidige frihandelsavtaler inngått gjennom EFTA-samarbeidet. LO har arbeidet for å få på plass en slik struktur i mange år.

LO har også på komiteens møter fulgt opp arbeidet med EØS-finansieringssordningene. Viktigst har vært implementeringen av nytt Fond for fremme av anstendig arbeidsliv og trepartssamarbeid for perioden 2010-2014.

Komiteen har i løpet av 2010 avholdt møter med EUs sosiale og økonomiske komité (EESC), EFTAs parlamentarikerkomité og EFTA ministerrådsmøte: I disse møtene har både EØS-relaterte saker og arbeidet med EFTA tredjelandforbindelser, særlig frihandelsavtaler, blitt diskutert og behandlet. Møtene har vært preget av ulike saker, men følgende bør nevnes: Islands EU-søknad, frihandelsavtalen med Colombia, forhandlinger om frihandelsavtaler med Russland og India, EU 2020-strategien, Lisboaatraktaten og ulike direktiv som for eksempel datalagrings- og bankdirektiv.

INTERNASJONAL FAGLIG SAMORGANISASJON (ITUC)

Det har vært avholdt ett styremøte i ITUC i 2010. LO deltar på styremøtene, men har ikke fast plass i styret eller i styringskomiteen. Svensk LO representerer Norden i styringskomiteen.

Forberedelser til ITUCs kongress i Vancouver har vært en viktig del av LOs arbeid i 2010. LO deltok på kongressen med en delegasjon på ni personer. Delegasjonen ble ledet av LOs leder Roar Flåthen. Det ble vedtatt et nytt handlingsprogram som legger opp en offensiv strategi for faglige rettigheter og anstendig arbeid i en globalisert verden. For første gang i historien valgte kongressen en kvinne, Sharan Burrow, som ny generalsekretær.

Det har vært holdt ett møte i Kvinnekomiteen. Saker som har vært til behandling er forberedelser til ITUC-kongressen og komiteens representasjon, kvinnekomiteens arbeidsprogram for 2010 hvor det i hovedsak fokuseres på anstendig arbeid-kampanjen og ILO-konferansen i juni samt 8. mars-profileringen.

LO deltok på møte mellom ITUC og representanter for fagbevegelsen i de arabiske landene i Tunis. LO var videre representert på ITUCs regionale koordineringsmøter i Lome og Singapore.

Arbeidet med forberedelsene til klimatoppmøtet i Cancun i desember har vært en viktig del av ITUCs arbeid i 2010. LO deltok aktivt i dette arbeidet.

LO har gitt økonomisk støtte til å fremme arbeidsstandarder i internasjonale institusjoner i regi av ITUC. I tillegg er det gitt økonomisk støtte til den årlige utredningen om faglige rettigheter. Det er også gitt økonomisk støtte for å fremme faglige rettigheter i Midtøsten og Nord-Afrika. I forbindelse med ITUCs verdenskongress i Vancouver bevilget LO penger for å sikre at kvinner fra utviklingsland kunne delta på kongressen.

TUAC - FAGBEVEGELSENS ORGAN I OECD

TUAC består av ITUC-organisasjoner i OECDs (Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling) 30 medlemsland, flest i Europa, men også Nord-Amerika, Japan, Sør-Korea og Australia. OECD er den viktigste økonomiske samarbeidsorganisasjon med virkeområde utover Europa. Organisasjonen er en sentral arena for analyse og utredningsarbeid, rådslagning og koordinering i økonomisk samarbeid.

TUAC har årlig to plenarmøter i tillegg til egne komiteer for økonomisk politikk, arbeidsmarkeds- og utdanningspolitikk, bærekraftig utvikling og flernasjonale selskaper. OECD praktiserer på viktige områder et trepartssamarbeid, der fagbevegelsen og arbeidsgiversiden trekkes inn til konsultasjonsmøter og konferanser på sentrale temaområder.

Foruten å representere fagbevegelsen i OECD-aktivitetene og på G8-møtene, er TUAC først og fremst en møteplass for kompetanseutveksling og nettverksbygging. Hovedfokus i 2010 har vært veier ut av finanskrisa. TUAC har arbeidet med en egen rapport med forslag til ny økonomisk politikk som lanseres på nyåret.

I løpet av året har Estland, Slovenia, Chile og Israel blitt medlemmer i OECD. Fagbevegelsen fra disse landene har blitt tilsluttet TUAC. I forbindelse med Israels medlemskap har PFGTU fra Palestina fått status som assosiert medlem. Russlands søknad er under behandling, mens det foregår egne samarbeidsprosesser med Brasil, India, Indonesia, Sør-Afrika og Kina. Av disse er det Brasil som ligger nærmest an til å bli medlem.

ILO

LOs representant i styret i ILO, Trine Lise Sundnes, har deltatt på tre styremøtet i løpet av året. Konsekvensene av finanskrisen og implementeringen av agendaen for anstendig arbeid har preget arbeidet på styremøtene. Sundnes er også oppnevnt som medlem av komiteen som behandler klager over brudd på konvensjonene 87 (foreningsfrihet og vern av organisasjonstretten) og 98 (retten til å organisere seg og føre kollektive avtaler).

Hovedsaken på årets ILO-konferanse var vedtaket om en global sysselsettingsstrategi for å komme seg ut av den økonomiske krisen (A global job pact – recovering from the crisis). Det var i år tre komiteer, i tillegg til Applikasjonskomiteen: Komiteen for anstendig arbeid for arbeidstakere i private hjem, HIV/AIDS-komiteen og Sysselsettingskomiteen. Rekommandasjonen på HIV/AIDS ble ferdigbehandlet, og arbeidstakersiden er godt fornøyd med resultatet.

Det er avholdt tre nordiske koordineringsmøter i løpet av året. Trine Lise Sundnes leder dette arbeidet. I tillegg ble det utarbeidet rapport om arbeidet i ILO til styremøtet i NFS i mai.

Det er avholdt fire møter i den norske ILO-komiteen. Det er i tillegg utarbeidet forslag til nytt mandat for ILO-komiteen.

I tråd med vektleggingen av ILO-spørsmål var Finansdepartementet vertskap for en internasjonal ILO/IMF-konferanse. LO deltok aktivt i forberedelsene til konferansen, og LO-lederen hadde en framtrede rolle på konferansen.

LO samarbeider med UD når det gjelder bistandsarbeid og deltar på årlige møter om kanalisering av midler fra Norge til ILO. Det er nå inngått en programavtale mellom UD og ILO for 2010-2011. Fortsatt kanaliseres en god del av midlene direkte til arbeidstaker- og arbeidsgiveravdelingen i ILO.

LO er representert i Geneveskolens styre. Det har vært avholdt to møter, som særlig har fokusert på evaluering av den årlige Geneveskolen, opplegg for skolen i 2011 og planlegging av 80-års-jubileet. Geneveskolen, som går parallelt med ILO konferansen, hadde 32 deltakere, hvorav ti fra Norge. Skolen hadde også i 2010 norsk rektor.

LOs Europa-arbeid

I 2010 har LO fulgt opp, og arbeidet for å påvirke europeiske prosesser som virker inn på medlemmenes hverdag. Datalagringsdirektivet, vikarbyrådirektivet, bankgarantidirektivet og postdirektivet har preget dagsorden i 2010.

LO i 2010 i samarbeid med FAFO utformet en ny nettside som skal gi en kontinuerlig oversikt over aktuelle arbeidslivsrelaterte Europa-saker og nyheter.

I 2010 har LO videreført sentrale samarbeidsprosjekt med russisk fagbevegelse i Nordvest- Russland. LOs Vest-Balkan engasjement er opprettholdt og styrket med et regionalt prosjekt som inkluderer fagorganisasjonene i Montenegro, Makedonia, Bosnia-Hercegovina, Serbia og Kroatia.

LO har arbeidet aktivt opp mot storting, regjering og departementer og har jevnlig hatt møter med politisk ledelse i ulike departementer om norsk europapolitikk, samtidig som vi har deltatt på Stortingets høring i sammenheng med utenriks- og forsvarsbudsjettet for 2011.

LO har også i 2010 fulgt opp vedtaket fra LO-kongressen om at man skal få til en omfordeling av EØS-finansieringsordningene, og at disse i større grad skal komme arbeidslivets parter til gode i nye EU-land. I januar 2009 fikk LO godkjent sitt første prosjekt gjennom ordningen, og ble tildelt 10 millioner kroner til HMS-prosjekt i Romania og Bulgaria av Innovasjon Norge. LO har mot slutten av 2010 fått endelig signal om at Innovasjon Norge vil forvalte "Fond for fremme av anstendig arbeidsliv og treparts-samarbeid" satt av under EØS-finansieringsordningen for 2009-2014. Dette er i tråd med LOs ønske. LO vil gjennom deltagelse i en referansegruppe være med å sette preg på utformingen av denne viktige støtteordningen for arbeidslivets parter i nye EU-land.

LO-kongressen 2009 krevde en offentlig utredning av EØS-avtalens betydning for Norge, med spesielt fokus på faglige rettigheter og velferdsordninger. I januar 2010 nedsatte Regjeringen et forskningsbasert offentlig utvalg som skal foreta en gjennomgang av EØS-avtalen og andre avtaler med EU. Det er opprettet en referansegruppe for utvalget, der LO er representert. LOs oppgave har vært å få innspill fra LO og medlemsforbundene om fagbevegelsens erfaringer med EØS-avtalen.

Internasjonal Faglig Solidaritet (IFS)

IFS-styret hadde i 2010 seks møter. Ellen Stensrud er styreleder. LOs samarbeid med fagbevegelsen i sør, som drives med støtte fra Norad, har også i 2010 hatt betydningsfulle bidrag fra lokale ledd i LO-systemet. Støtte til bygging av sterke organisasjoner er det viktigste i de fleste land. I alt samarbeid legges stor vekt på å styrke kvinners rettigheter og integrere et kvinneperspektiv.

Det ble arrangert en likestillingskonferanse i Amman, Jordan i oktober med LOs partnere i de arabiske landene. Turid Lilleheie deltok fra IFS-styret. I hovedsak går LOs støtte til landsorganisasjoner. I noen land er det imidlertid egne samarbeidsprosjekter med enkeltforbund – særlig i kommunesektoren. I februar gjennomførte bedriftsklubben på Aker og Fellesforbundet et studiebesøk til LOs samarbeidspartner på Filippinene, APL. LO sendte dessuten en delegasjon til Palestina i september under ledelse av nestleder Gerd Kristiansen.

Det ble gjennomført et studiebesøk til LO og bedriftsklubben ved Kraft Foods i september fra Jordbruksforbundet GAWU i Ghana. Tre representanter fra PGFTU Ramallah besøkte LO Trondheim i oktober. Hensikten med besøkene var utveksling av erfaringer om lokalt fagforeningsarbeid. Tillitsvalgte fra LO i Oslo og Fagforbundet i Akershus deltok på seminarer på Cuba hvor de foreleste om kollektive avtaler. En delegasjon fra NTL-Sentraladministrasjonen, Fellesforbundet i Østfold og Fagforbundet i Vest-Agder og Sogn og Fjordane besøkte LOs samarbeidspartner i Nicaragua i mars. SERCs generalsekretær (Thailand) besøkte LO og Lokomotivmannsforbundet i juni. Generalsekretær Wellington Chibebe fra ZCTU-Zimbabwe besøkte IEs landsmøte og LO i oktober i forbindelse med at han ble tildeelt Industri Energis "Arthur Svenssons internasjonale pris for faglige rettigheter". Trepartsdelegasjoner fra Brasil og fra Kenya besøkte Norge i 2010

for å studere henholdsvis sosial dialog og organisering av politiet. LO deltok under deler av programmet.

LO arrangerte i april en konferanse om migrantarbeidere i Bahrain. Deltakere var samarbeidspartnerne i utvalgte land i Midtøsten, Gulf-statene og Asia. Atle Høie deltok fra IFS-styret. Det ble dessuten arrangert en konferanse om anstendig arbeid i Kenya med deltakelse fra flere av LOs samarbeidspartnerne i Afrika. Kristian Tangen deltok fra LOs ledelse.

LOs ungdomssamarbeid med fagbevegelsen i Palestina fortsetter. 11 ungdommer fra Fellesforbundet, Fagforbundet, Handel og Kontor, LO i Aust Agder og LO i Østfold besøkte Palestina i mars. To palestinske ungdommer fra PGFTU besøkte LO i juni, og deltok på ungdomskonferansen til Handel og Kontor. En ungdomsdelegasjon med deltakere fra Fellesforbundet, Arbeidsmandsforbundet og LO i Nord- og Sør-Trøndelag besøkte dessuten LOs samarbeidspartner i Nicaragua i september.

IFS vedtok videre, i 2010, å bevilge solidaritetsstøtte til fagbevegelsen i Litauen og Latvia, to land hardt rammet av den internasjonale økonomiske krisen.

Det er gjennomført flere aktiviteter under Norads program "Olje for utvikling". Industri Energi har deltatt aktivt i programmet blant annet med besøk til Ghana og Bolivia. Representanter fra fagbevegelsen i Ghana og Bolivia deltok på IEs landsmøte i oktober.

Internasjonalt informasjonsarbeid

I 2010 er det utgitt tre hefter, "Aktuell bakgrunn". Heftene hadde temaer som etisk handel, arbeidsmigrasjon i Midtøsten og palestinsk fagbevegelse. Alle temaheftene er oversatt til engelsk. Det ble laget mindre nyhetsbrev fra Filippinene, Nicaragua, og Malawi. Heftene er lagt ut på LOs hjemmesider. Flere av artiklene i temaheftene har vært på trykk i LO-Aktuelt og i LOs fagblader. I tillegg har en journalist fra LO-Aktuelt og en journalist fra Magasinet deltatt på reportasjereiser til Vestbredden og Bahrain. Artiklene er publisert i LO-Aktuelt, Magasinet og i noen av LOs øvrige fagblader, i tillegg til LOs nettsider.

Informasjonsrådgiver og øvrige medarbeidere på Internasjonal avdeling har bidratt med foredrag og informasjon om LOs internasjonale arbeid på forbundskonferanser og lokale fagforeninger, blant annet for LO-skolen og Arbeiderbevegelsens Folkehøyskole på Ringsaker.

EXPO 2010 og den norsk-kinesiske trepartskonferansen i Shanghai

LO har deltatt i styret for Norges deltakelse på Verdensutstillingen i Shanghai, EXPO 2010. Den norske paviljongen ble en flott profilering av Norge og norsk næringsliv. I løpet av de seks månedene utstillingen varte ble den norske paviljongen besøkt av godt over tre millioner mennesker. Den norske paviljongen ble dessuten benyttet som konferansested for en norsk - kinesisk trepartskonferanse. LO tok initiativ overfor NHO og Arbeidsdepartementet, AD, om å arrangere et trepartsseminar med våre respektive kinesiske organisasjoner og departement. Et meget vellykket arrangement ble gjennomført den 30.september. Den norske delegasjonen ble ledet av LO-lederen, NHOs administrerende direktør og statsråden i AD. LOs delegasjon besto i tillegg til LO-lederen av forbundslederne fra HK, NNN og NSF og representanter fra LOs administrasjon.

SAMARBEID MED ANDRE ORGANISASJONER

Samarbeidskomiteen LO/DnA

Samarbeidskomiteen mellom LO og DnA har som utgangspunkt møter annen hver uke. Møtene har gitt løpende gjensidig informasjon om det faglige og politiske arbeid.

Komiteen hadde ved utgangen av 2010 slik sammensetning:

Fra LO: Roar Flåthen, Gerd Kristiansen, Tor-Arne Solbakken, Jan Davidsen, Arve Bakke, Sture Arntzen, Tone Rønoldtangen. Fra DnA: Jens Stoltenberg, Helga Pedersen, Raymond Johansen.

Sekretærer: Finn Jota, DnA og Stein Reegård, LO

Samarbeidsutvalget mellom LO/Norsk Sjømannsforbund og Norsk Sjøoffisersforbund

Formålet med avtalen er å styrke de deltakende organisasjoners innflytelse i saker som vedrører sjømannsstanden, slik at medlemmenes interesser kan bli best mulig ivaretatt.

I 2010 har arbeidet i utvalget vært rettet mot sosial dumping, som har vært et økende problem i kystfarten. Saken om gjeninnføring av bestemmelsen i utlendingsforskriften om at mannskaper om bord i skip som frakter last og passasjerer i norsk farvann skal ha arbeids- og oppholdstillatelse ble avsluttet positivt fra regjernings side i 2010. Dette er et positivt bidrag i kampen mot sosial dumping i kystfarten.

Videre har vi fått gjennomslag for at norske lønns- og arbeidsvilkår skal legges til grunn ved oppdrag knyttet til slepebåtberedskaper i Norge.

En undersøkelse om proteksjonisme i internasjonal skipsfart er ferdigstilt.

Samarbeidsutvalget består av to representanter fra hver av organisasjonene:

Fra LO: Gerd Kristiansen og Ståle Dokken (sekretær). Fra Norsk Sjømanns-

forbund: Jaqueline Smith og Johnny Hansen. Fra Norsk Sjøoffisersforbund: Hans Sunde og Ove R. Nielsen. I tillegg har Anita Furuvik fra Sjømannsforbundet og Geir Høibråten fra Forhandlingsavdelingen i LO deltatt aktivt i utvalgets arbeid.

Samarbeidsavtale med Norges Svømmeforbund

Samarbeidsavtalen med Norges Svømmeforbund er videreført og vil gjelde også i 2010. Det er enhet om tre viktige samarbeidsområder: Svømmeopplæring, fokus på breddeidretten og tilgang og tilgjengelighet til svømmehaller.

Avtalen har bidratt til å markedsføre LO gjennom tiltakene "Norges Svømmeskole" og den landsdekkende svømmekonkurransen "Skolesvømmeren".

Næringspolitisk samarbeid mellom LO og HSH

Med bakgrunn i hovedavtalens intensjon om et næringspolitisk samarbeid mellom partene tok LO initiativ til et næringspolitisk samarbeid med HSH. Faste samarbeidsmøter er nå etablert, og representanter fra LO, HK og NTAF er bidragsytere i dette arbeidet. Det har i 2010 vært avholdt fem møter. LO og HSH har i første omgang tatt fatt på å utvikle et tettere samarbeid innen miljø og klima, og arbeider i første omgang med et felles miljøprosjekt innen handelsnæringen med bred medvirkning og dialog.

LOFAVØR

LOfavør

Fellesutvalget er et besluttede organ for LO og forbundene og består av representanter fra alle LOs forbund. LOs Sekretariat er det øverste organet og behandler protokoller fra Fellesutvalgets møter. Fellesutvalget arbeider ut fra vedtatt rammeavtale med SB1-Gruppen og Landsorganisasjonen i Norge. Fellesutvalget ledes av LOs hovedkasserer. Fellesutvalget har to underkomiteer samt LOfavørkomiteene i fylkene.

Bank- og forsikringskomiteen behandler alle spørsmål som angår egne forsikringsordninger og har i tillegg ansvaret for egne bankprodukter. Komiteen innstiller overfor Fellesutvalget.

Organisasjons- og leverandørkomiteen behandler alle spørsmål som angår de produktene i konseptet som ikke omhandler bank og forsikring. Komiteen innstiller overfor Fellesutvalget.

LOfavørkomiteene i fylkene består av minst ni representanter. Komiteene arbeider ut fra og følger Fellesutvalgets overordnede strategidokumenter. LOs distriktssekretærer er ledere av komiteene og har med seg fem representanter fra forbundene. SB1-bankene innehar inntil tre plasser i hver komité. Fylkeskomiteene skolerer tillitsvalgte og informerer om LOfavørkonseptet i sine respektive fylker.

I Fellesutvalgets møte 22. oktober 2010 ble det vedtatt at man skal ha en permanent arbeidsgruppe som ledes og består av forbundsrepresentanter. Arbeidsgruppen har ansvaret for all markedsføring av all aktivitet som er felles for forbundene gjennom LOfavør-konseptet. Administrasjonen fungerer som arbeidsgruppens sekretariat.

I løpet av 2010 har man gjennomført den nye produktstrategien, som ble vedtatt av Fellesutvalget desember 2009. Det er utarbeidet skoleringsopplegg for tillitsvalgte og gjennomført veilederopplæring av fylkesrepresentanter og det er utarbeidet merkevarestrategi samt informasjons- og kommunikasjonsstrategi for konseptet.

Det har i perioden vært avholdt konferanse med alle fordelsleverandørene for konseptet og i tillegg har LOfavør hatt stand på flere av forbundenes landsmøter og konferanser. Den praktiske håndteringen ivaretas av Spare-

bank1 Gruppen Medlemskort AS i samarbeid med LO. Det har vært gjennomført en felles samling mellom Bank- og forsikringskomiteen, Organisasjons- og leverandørkomiteen samt representanter for LOfavørkomiteene i fylkene. I september 2010 ble det avholdt møte for LOfavørkomiteene i fylkene samt avholdt en informasjonskonferanse i Oslo hvor medlemmer, tillitsvalgte og ansatte i forbundene ble invitert til å møte leverandørene i konseptet.

LOfavør-aktiviteter

I løpet av året har det vært gjennomført fire kampanjer for å sette søkelyset på trygghet og forsikringsprodukter. Kampanjen "Høytid for Brann" som startet i desember 2009, og som tar for seg Kollektiv Hjem forsikringen og fokus på brannberedskap i hjemmet, fortsatte utover våren 2010. Deretter fulgte man opp med fokus på det elektriske anlegget. I sommerperioden hadde man en PR-kampanje i aviser, fagblader og P4 hvor fokuset var at "Fordelen ved å være mange er mange". Høsten 2010 fikk man full skadeforsikring i konseptet. Dette ble promotert gjennom PR i aviser, nettaviser, fagblader samt P4. Fra desember 2010 ble søkelyset igjen satt på kampanjen "Høytid for Brann".

LOS INFORMASJONS- OG KOMMUNIKASJONS- VIRKSOMHET

Radio Riks

Fagbevegelsens nærradioorganisasjon består nå av 23 medlemsradioer. Styreleder er Frank Roy Larsen. LO er representert i styret. Journalist Knut Jeppsson er engasjert for produksjon av stoff til radioene. Knut Jeppsson er videre knyttet om til LO Media/Radio Riks når det gjelder streaming.

Radio Riks formidlet i 2010 til sammen 778 intervjuer/saker. Det etableres i 2011 ny hjemmeside. Alle innslagene legges ut på Radio Riks hjemmeside www.radioriks.no og via Fri.Fagbevegelse.no. Lokalradioene og faglig interesserte kan dermed hente ned nyhetsstoff som produseres direkte. Radio Riks driver med omfattende rådgivningsvirksomhet ovenfor medlemsradioene. Radio Riks dekker 60 kommuner og 11 fylker. I tillegg bidrar LO Media/Radio Riks til direkte overføring på nett fra landsmøter i forbundene, LO-møter med videre. I 2010 hadde Radio Riks omfattende dekning av det forbundsvise tariffoppgjøret.

LOs forening for fagblad og informasjon (LOFF)

LOFF hadde ved årsskiftet 2010/2011 20 medlemsblader hvorav 14 redigeres etter redaktørplakaten.. Informasjons- og rådgivningsavdelingen har ivaretatt sekretariatsfunksjonen for foreningen.

Annonseavtalen om annonsering av LOfavør ble reforhandlet for to nye år i 2009.

Styret i LOFF har i årsmøteperioden hatt denne sammensetningen: Leder Jens Schei Hansen, LO, nestleder Kristian Brustad, Aktuell, kasserer Hilbjørg Bjørkås, LO-Aktuelt, medlemmer: Vidar Eriksen, Fagbladet, Titti Brun, Fagbladet, Hanne Kullerud Nielsen, Frifagbevegelse, Christine Meling Christensen, Industri Energi, Hege-Lill Hagen Asp, Forbundet for Ledelse og Teknikk

LO Media

LO Medias andre år har vært preget av høy aktivitet og stor oppdragsmengde innenfor sine hovedvirkeområder: fagbladproduksjon, trykksaker og digitale produkter.

LO Media er lokalisert i Møllergata 10 og Møllergata 39. I løpet av 2011 er oppussing og samlokalisering i Møllergata 10 (Statstilsattes Hus) startet. Det er investert i moderne digitaltrykkutstyr i nyoppussede lokaler i underetasjen, i tillegg til at redaksjonene for HK-Nytt, Nettverk, Arbeidsmanden og Maritim Logg har flyttet fra Møllergata 39 til Møllergata 10. De resterende ca. 30 ansatte skal flytte til Møllergata 10 i løpet av 2011.

LO Media har 60 ansatte, fordelt på 40 redaksjonelt ansatte, 14 grafiske medarbeidere og seks i administrasjonen. LO Media har ansvar for fagbladene til 14 forbund, i tillegg til LO-Aktuelt på oppdrag fra LO. Med et samlet månedlig opplag på nærmere 600.000 er LO Media ifølge Fagpressen landets største produsent av fagblader. De fleste bladene har også egne redaksjonelle netttulgaver i tillegg til www.frifagbevegelse.no, som er felles portal for LO-Aktuelt og fagbladene.

I tillegg til fagbladproduksjon er LO Media en betydelig leverandør av ideer, design og trykksaker for LO og forbundene. Høsten 2010 var LO Media involvert som leverandør til sju landsmøter. I tillegg til disse store arrangementene, er det i 2010 satset betydelig på å videreutvikle en nettbasert trykksaksløsning for flere forbund og organisasjoner i arbeiderbevegelsen.

LO Media har i løpet av året fått ny ledelse av styret. Styreleder Bente N. Halvorsen (LO) og nestleder Morten Øye (LO Stat) har gått av etter mange års innsats for LOs mediemiljøer. Tor-Arne Solbakken har erstattet Bente N. Halvorsen som styreleder, mens Tone Rønoldtangen (LO Stat) er valgt til nestleder for styret. Tore Ryssdalsnes er daglig leder for LO Media.

LO Media omsatte i sitt andre driftsår for 101,5 millioner kroner, og fikk et overskudd på i underkant av 900.000 kroner etter finansinntekter.

Fri Fagbevegelse

www.frifagbevegelse.no er fagbevegelsens redaksjonelle nettsted.

A-pressen

LO og forbund eier sammen med Telenor A-pressen. LOs eierskap er forankret i LOs formålsparagraf hvor det heter at LO skal arbeide for et sterk A-presse. A-pressen er blant annet den viktigste og største eier av lokale aviser i Norge og et av landets største mediekonsern med store eierinteresser på alle medieområder. A-pressekonsernet har i 2010 styrket sin økonomiske situasjon etter kraftige utfordringer under finanskrisen. LO bidro til at det i 2009 ble nedsatt et offentlig utvalg for å gjennomgå pressestøtten. Mediestøtteutvalget la fram delt innstilling desember 2010. Utvalgets innstilling vil bli sendt på høring våren 2011.

Videreutvikling av verktøy for intern og ekstern kommunikasjon

INRA har i løpet av 2010 utarbeidet en overordnet kommunikasjonsstrategi, strategi for intern kommunikasjon, samt strategi for sosiale medier. For å sikre god forankring i strategiarbeidet har det vært satt ned flere arbeidsgrupper med deltakelse fra avdelinger og distriktskontorer. Representanter fra INRA har også deltatt på møter i avdelingene med kommunikasjonsstrategi som tema. Konkrete tiltaksplaner er utarbeidet til strategiene. I 2010 er det blant annet utarbeidet rutiner for varsling av viktige hendelser på SMS, det er laget et nummer av LOs internavis, foredragsarkiv er etablert på intranettet og LO er etablert på sosiale medier som Facebook og Twitter.

Media

Media er en viktig arena for å profilere og synliggjøre LO, og det blir lagt vekt på å legge til rette for god kontakt mellom tillitsvalgte og journalister. Det har blitt gjennomført flere intervjuer og bakgrunnssamtaler, avholdt pressekonferanser og sendt ut pressemeldinger. Det ble organisert eget opplegg for pressen i forbindelse med hovedoppgjøret.

I perioden har det blitt jobbet målrettet etter de strategier som er utarbeidet for LOs mediarbeid, blant annet forbedret kontakt med enkelte redaksjoner og fokus på prioriterte saksområder. Hoveddelen av medieoppslag med LO i 2010 var relatert til saker på temaene arbeidsliv, nærings- og energipolitikk og tariffoppgjør og likelønn. Oversikten viser at LO har en overlegen posisjon i media sammenlignet med andre organisasjoner i arbeidslivet.

Profilering

I tillegg til profilering gjennom mediekontakt, opinionsundersøkelser og internett, har LO benyttet betalt kommunikasjon i forbindelse med inngåelsen av den nye IA-avtalen, tariffoppgjøret, ny AFP og 1. mai. Hovedtyngden har vært på radioreklame på P4, P5 og Radio Riks, med forskjellige spotter i perioden februar til august. LO har også benyttet radiospotter for å få fram generelle medlemsfordeler og LOfavør.

Sponsorvirksomhet

LO videreførte støtten til Gi rasisme rødt kort, støtten til Mela-festivalen, Norsk Svømmeforbund og profileringssamarbeidet med NISO i forbindelse med Årets Spiller og Norway Cup.

Materiell

LO har produsert informasjonsmateriell blant annet om tema som IA, arbeidsmiljø, kompetansetillitsvalgte og ny AFP, samt en rekke annonser til dagspressen. Nettbutikken er supplert med flere produkter, og det er laget profilkår i forbindelse med Sommerpatruljen og Skeive dager.

Internett

LOs hjemmesider er en informasjonstjeneste for LO. Hjemmesidene ble relansert i 2008, og i 2010 er det skjedd følgende videreutvikling:

- Egen side for LO-lederen
- Ny sider for oppdateringer fra de forbundsvisse oppgjørene
- Klimasider og opplegg for dekning av Klimatoppmøtet i Cancun
- Studentsider og informasjon om LOs studentservice og studentsentre
- Jubileumssider i forbindelse med Sommerpatruljens 25-årsjubileum
- Jubileumssider og invitasjonslogistikk i forbindelse med Hovedavtalen 75 år

Besøk

En samlet statistikk for hjemmesidene viser at 332 000 unike brukere besøkte LOs hjemmesider i 2010. Dette samsvarer mye med medievanerundersøkelsen hvor 46 prosent av medlemmene svarer at de har besøkt LOs

hjemmesider. Besøktallet er en økning på 30 prosent fra 2009. Perioden mars til og med juni står for nesten halvparten av besøkene. Hver tredje bruker kommer via en søkemotor – hovedsakelig Google.

Innmeldinger via hjemmesidene

6241 personer har meldt seg inn i et LO-forbund via LOs hjemmesider i 2010. Dette er nett og høyere enn tidligere år og en økning på om lag 1300 innmeldinger fra 2009.

Tariffoppgjøret 2010

I samarbeid med Forhandlingsavdelingen ble det utviklet en egen samleside for å informere om status for overenskomstområdene. På samlesiden kunne man følge utviklingen innenfor over 220 avtaleområder med status under forhandling og eventuell mekling og streik. I tillegg ble sidene oppdatert med informasjon om resultat og protokoll/møtebok. Sidene hadde 37500 unike besøkende og 91 000 sidevisninger.

Facebook/Twitter

LO etablerte egen side på Facebook i 2009. I 2010 hadde siden 5100 tilhengere. LO har også egen side på Twitter hvor 600 personer følger LO. I tillegg til dette har Kristian Tangen og Trine Lise Sundens egne Twitter-kontoer

Nyhetsbrev

1800 mottar det daglige nyhetsbrevet fra LO og 1000 mottar nyheter fra LOs Brusselkontor.

LOrgnett/nytt intranett

I august ble det innført nytt intranett i LO.

Tariffoppgjøret 2010. Informasjonsopplegget

Tariffoppgjøret i 2010 var et forbundsvist oppgjør. Erfaringsmessig er det mange medier som bruker LO som "inngangsport" til tariffoppgjørene. LO la derfor vekt på å informere om forhandlingenes gang, status og resultater – gjennom egne tariffsider på www.lo.no. www.frifagbevegelse.no fulgte tariffoppgjøret tett og hadde svært gode og informative tariffsider.

LO avholdt seminar for NRK-journalister med generell informasjon om den økonomiske situasjonen, forhandlingssystemet og tariffoppgjørets gang den 19. februar. LOs representantskapsmøte var som sedvanlig godt besøkt av media. Møtet ble også overført på LOs nettsider. LO sendte ut en rekke pressemeldinger med kommentarer fra LO-lederen i forbindelse med streikene og til meklings- og forhandlingsresultatene. Det ble avholdt jevnlig telefonkonferanser med distriktskontorene, som har en viktig rolle med å informere og bistå fagforeningene i sitt område.

Hovedavtalen LO – NHO 75-årsjubileum

LO, i samarbeid med NHO, markerte 75-årsjubileet for Hovedavtalen mellom LO og NHO med en stor konferanse i Oslo 7. oktober. I forbindelse med konferansen lanserte LO og NHO ei ny bok om hovedavtalen, "Avtalt spill". Boka er et nybrottsarbeid, redigert av historiker Trond Bergh og med bidrag fra flere forfattere. Det ble også lansert en egen nettside i forbindelse med jubileet: www.hovedavtalen.no, og det ble laget en egen jubileumslogo og en kort introduksjonsvideo i forbindelse med konferansen.

LOs EGEN ORGANISASJON

Representantskapet

Det er i 2010 avholdt to møter:

Til Representantskapsmøtet 23. februar 2010 i Oslo Kongressenter, Folkets Hus, forelå følgende dagsorden:

1. Åpning
2. Suppleringsvalg til Sekretariatet
3. Endringer i LOs kontrollkomité
4. Godkjenning av kongressprotokoll
5. Hovedavtalerevisjonen 2009
6. Tariffrevisjonen 2010

Til Representantskapsmøtet 1. juni 2010 på Radisson Blu Airport Hotel, Gardermoen forelå følgende dagsorden:

1. Åpning
Utdeling av LOs kulturpris
2. Suppleringsvalg til Sekretariatet
3. Endringer i LOs kontrollkomité
4. LOs beretning 2009
5. Årsregnskap 2009

Det er produsert egne protokoller og referater fra møtene.

Sekretariatet

LOs sekretariat hadde følgende sammensetning ved utgangen av 2010:

Tillitsvalgte:

Roar Flåthen
Gerd Kristiansen
Tor-Arne Solbakken
Ellen Stensrud

Varamedlemmer for disse:

Trine Lise Sundnes
Kristian Tangen

Øvrige sekretariatsmedlemmer:

1. Erna Hagensen, Norsk Arbeidsmandsforbund

2. Hans O. Felix, EL & IT Forbundet
3. Jan Davidsen, Fagforbundet
4. Mette Nord, Fagforbundet
5. Arve Bakke, Fellesforbundet
6. Anders Skattkjær, Fellesforbundet
7. Sture Arntzen, Handel og Kontor i Norge
8. Leif Sande, IndustriEnergi
9. Jan-Egil Pedersen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund
10. Tone Rønoldtangen, LO Stat
11. John Leirvaag, Norsk Tjenestemannslag

Varamedlemmer:

1. Rigmor Hogstad, Fellesorganisasjonen
2. Odd Christian Øverland, Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund
3. Roger Hansen, Norsk Transportarbeiderforbund
4. Jonny Simmenes, Forbundet for Ledelse og Teknikk
5. Kjell Atle Brunborg, Norsk Jernbaneforbund
8. Jaqueline Smith, Norsk Sjømannsforbund
9. Renée Rasmussen, Musikernes Fellesorganisasjon
10. Egil Andre Aas, Norges Offisersforbund
11. Stein Grøtting, Skolenes landsforbund

Samtlige varamedlemmer deltar i Sekretariatets møter med tale- og forslagsrett. Utover de valgte møter leder i HK-klubben i LO Odd Erik Kokkin med tale- og forslagsrett. AOF Norges daglige leder Tove Johansen har møterett i Sekretariatet.

Ved utgangen av 2010 hadde følgende forbundsledere møterett i Sekretariatet:

1. Geir Bjørkli, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund
2. Øystein Aslaksen, Norsk Lokomotivmannsforbund
3. Toril Alfsvåg, Arbeiderbevegelsens Presseforbund
4. Joachim Walltin, Norske idrettutøveres sentralorganisasjon

Følgende endringer ble foretatt i sekretariatet 2010:

Tone Rønoldtangen ble valgt til ny leder fra 01.04.10 etter at Morten Øye gikk av som leder på LO Stats representantskap i februar 2010. Hun møtte som observatør i Sekretariatet fram til representantskapsmøtet 01.06.10 der hun ble innstilt som representant nr 10 til Sekretariatet. Egil Andre Aas ble valgt til ny leder etter Peter A. Moe, som gikk av som leder på

Norges Offisersforbunds landsmøte 12. – 15. oktober 2010. Han møtte som observatør i Sekretariatet fram til representantskapsmøtet 22.02.11, der han ble innstilt som vararepresentant nr. 10 til Sekretariatet. John Leirvaag ble valgt til ny leder etter Turid Lilleheie, som gikk av som leder på Norsk Tjenestemannslags landsmøte 1. – 5. november 2010. Han møtte som observatør i Sekretariatet fram til representantskapsmøtet 22.02.11 der han ble innstilt som representant nr. 11 til Sekretariatet. Rigmor Hogstad ble valgt til ny leder etter Randi Reese, som gikk av som leder på Fellesorganisasjonens landsmøte 24. – 28. november 2010. Hun møtte som observatør i Sekretariatet fram til representantskapsmøtet 22.02.11 der hun ble innstilt som vararepresentant nr. 1 til Sekretariatet.

LOs hovedkasserer Bente N. Halvorsen valgte å trekke seg fra sitt verv 25. oktober av helsemessige årsaker.

LO-sekretariatet gjorde deretter følgende vedtak:

- Sekretariatet tar til etterretning at Bente N. Halvorsen av helsemessige årsaker ber seg fritatt fra vervet som hovedkasserer i LO.
- Bente N. Halvorsen opprettholder sine lønnsbetingelser ut kongressperioden. Etter dette går Bente N. Halvorsen over på ordinære vilkår for fratrådte tillitsvalgte. Hun står til disposisjon for LO i henhold til vanlig praksis.
- 1. sekretær Ellen Stensrud konstitueres som hovedkasserer fram til suppleringsvalg er foretatt..
- LO-sekretær Trine Lise Sundnes konstitueres som 1. sekretær fram til suppleringsvalg er foretatt.

Alle vedtakene i sekretariatet ble gjort enstemmig.

LOs kontrollkomité

LOs kontrollkomite har i 2010 bestått av:

Steinar Karlsen Fellesforbundet, leder, Tom Røisi Industri Energi, Tone Rønoldtangen LO Stat (til 03.05.10), Kristin Nielsen Handel og Kontor (fra 03.05.10). Vararepresentanter: Kristin Nielsen Handel og Kontor møtende vararepresentant til 03.05.10, Kjell Mjaatvedt NNN, vararepresentant til 03.05.10, møtende vararepresentant fra 03.05.10, Elin Veimo Fagforbundet, vararepresentant, Bente N. Holt Norsk Tjenestemannslag vararepresentant fra 03.05.10. Tone Rønoldtangen, Norsk Tjenestemannslag, gikk ut av

komiteen da hun ble valgt til leder av LO Stat.

Komiteen har i 2010 avholdt fem møter og behandlet 32 saker. Komiteen har fortløpende behandlet protokollene fra sekretariatsmøtene og ledermøtene. Protokollene fra representantskapets møter er også behandlet i komiteen.

Saker som ellers har vært sentrale i komiteens arbeid er:

- Budsjett
- Regnskap
- Komiteens ansvar og oppgaver
- Hovedkassererkonferanse
- Normalinstruks for kontrollkomiteene
- Kurs for kontrollkomiteer

LOs samleforsikring

LO, forbundene og deres lokale organisasjonsledd er omfattet av Samleforsikringen. Premien, 1,753 mill kr i 2010, betales av LO. Erstatningene utgjorde 3,001 mill kr.

Skade prosent 171,2 %.

Sekretariatsoppnevnte utvalg

* Sekretariatets rådgivende finanskomite

Komiteen er opprettet med det formål å komme fram til felles holdninger i større finansielle spørsmål som har betydning for LO og forbundene.

Komiteen har i 2010 bestått av:

Bente N. Halvorsen (leder), Roar Flåthen LO, Tone Rønoldtangen LO Stat til 03.05.10, Steinar Karlsen FF, Tom Røisi IE, Terje Olsson EL & IT, Anne Grethe Skårdal Fagforbundet til 03.05.10, Bente N. Holt NTL fra 03.05.10, Elin Veimo Fagforbundet fra 03.05.10.
Sekretær Siv Schau LO.

Det er ikke avholdt møter i 2010.

* LOs inntektspolitiske utvalg

Inntektspolitisk utvalg er et rådgivende organ for Sekretariatet i inntekts- og tariffpolitiske spørsmål og har som hovedoppgave å forberede tariffoppgjørene.

Ved utgangen av 2010 hadde utvalget følgende sammensetning:

Roar Flåthen, leder, Tor-Arne Solbakken, Gerd Kristiansen, Trine Lise Sundnes, Jan Davidsen (Fagforbundet), Sture Arntzen (HK), Arve Bakke (FF), Erna Hagensen (NAF), Jan Egil Pedersen (NNN), Leif Sande(IE), Hans Felix (EL&IT), John Leirvaag (Norsk Tjenestemannslag) Roger Hansen (Norsk Transportarbeiderforbund), Tone Rønoldtangen (LO Stat).

* LOs utvalg for familie- og likestillingspolitikk

Utvalgets medlemmer:

Gerd Kristiansen, leder, LO, Mette Nord, Fagforbundet, Eli Ljunggren, FF, Reidun Aamland Andersen, NTL, Torbjørn Jungård, NAF, Peggy Hessen Følsvik, HK, Egil Kristiansen, IE, Siv Karin Kjöllmoen, FO til 30/11, Bjørn Anders Jonassen, NTF, Inger Furmyr, NNN, Tove Johansen, EL&IT til 31/8, Monica Derbakk, EL&IT fra 15/10, Unni Ødegård, FLT, Oddvar Støylen, NSF, Bjørn Henriksen, SL, Øystein Gulbrans, LO-Stat.

43 prosent menn og 57 prosent kvinner, i henhold til LOs vedtekter §11. Utvalget har i 2010 avholdt seks møter.

LOs prinsipielle handlingsprogram for 2009-2013 ligger til grunn for utvalgets arbeid.

Hovedutfordringene for utvalget er å arbeide for likelønn og likestilling i arbeidslivet.

Utvalget har jobbet aktivt med temaene: Foreldrepermisjon, heltid – deltid, likelønn, sosial dumping, homofile og lesbiske arbeidstakere, integrering av kvinner med innvandrerbakgrunn i arbeidslivet og planlegging av Landskonferansen for likestilling 2011.

8. mars ble det arrangert en fin markering med ca 100 deltakere, med temaet "Ei lønn å leve av" (Kjønnsdelt studie- og yrkesvalg). Likestillings- og diskrimineringsombud Sunniva Ørstavik og LOs nestleder Gerd Kristiansen holdt innledning. Kulturelt og faglig innslag ved Kari Slaatsveen. Det var også landsdekkende aksjoner med utdeling av "postkort".

25. november – 10. desember arrangerte LO i samarbeid med Krise-sentersekretariatet, Ressurssenteret for menn (Reform) og aksjonen Hvitt bånd, en 16 dager aksjon mot vold mot kvinner. Fokuset for 2010 var menns mot vold mot kvinner, med tittelen "Hva gjør du?". Det ble trykket opp og distribuert over 16.000 brosjyrer.

LOs HOMOUTVALG

LOs Homoutvalg er et underutvalg til LOs utvalg for familie- og likestilling-spolitikk. Utvalgets rolle er å utvikle forslag til videre handlingsplan og gi råd til LOs ledelse for arbeidet for homofile og lesbiske arbeidstakere.

Utvalget har i 2010 gjennomført fem møter.

Utvalgets medlemmer:

Leder: Trine Lise Sundnes, LO, Hans Ole Rian, MFO, Bjørg Vatnedalen, Postkom, Tove Rita Melgård, FF, Bjørn Henriksen, SL, Siv Karin Kjøllmoen, FO til 30/11, Ingri Bjørnevik, Fagforbundet, Kurt Joar Sandholt, NTF, Christopher Birknes, IE og Trude Johnsen, sekretær, LO.

LO markerte seg i samarbeid med LOs distriktskontor for Oslo og Aker-shus på årets Skeive dager i Oslo med stand og egen seksjon i paradene. Flere fagforeninger stilte med sine faner.

Utvalget bisto LO i Sør-Trøndelag med sin markering av Homodagene i Trondheim.

*** LOs kultur- og fritidspolitiske utvalg**

Utvalgets sammensetning ved utgangen av 2010:

Fra LO: Gerd Kristiansen (leder). Fra forbundene: Berit Asker, Norsk Tjenestemannslag (vara. Fredrik Oftebro), Mette Henriksen Aas, Fagforbundet (vara Ronny Bekken Larsen), Dag Odnes, Fellesforbundet (vara Eli Ljunggren), Kirsti Mandal, Norsk Arbeidsmandsforbund (vara. Oddbjørn Nilsen), Peggy Hessen Følsvik, Handel og Kontor (vara Bjørn Mietinen), Bjørn Henriksen, Skolenes landsforbund (vara. Brit Langvik), Bjørn Jonassen, Norsk Transportarbeiderforbund (vara Monica Johansen), Mimmi Kvisvik, Fellesorganisasjonen, Oddvar Støylen, Norsk Sjømannsforbund (vara Gunn Huseby), Jacqueline Hopkinson, Postkom, Hans Ole Rian, Musikernes fellesorganisasjon (vara Renée Rasmussen)

Observatører: Terje Havrøy, AOF Norge, Knut E. Eriksen, Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek, Kurt R. Frantzen, Framfylkingen, Morten Berntsen, Folkets Hus Landsforbund, Cathrine Korslund, Norges Bedriftsidrettsforbund. Sekretær: Mona Westby. Konsulent: Terje Havrøy

Utvalget har holdt 5 møter i 2010 og har behandlet 40 saker. Utvalgets årlige utemøte/befaring var til Salhus, Bergen 22. – 23. oktober 2010.

LOs Kulturpris 2009

LOs Kulturpris for 2009 ble tildelt Gatesangerne. Prisen på kr 25 000,- ble utdelt på LOs representantskapsmøte på Gardermoen 1. juni 2010.

Gatesangerne består av artistene Kari Svendsen, Lars Klevestrand, Steinar Ofsdal og Kjetil Skaslien. Gatesangerne har i over 40 år turnert i hele Norge med sitt repertoar som har gledet folk både i og utenfor fagbevegelsen.

Kultur i inkluderende arbeidsliv

Utvalgets leder har vært i møte med Kulturministeren i forbindelse med utlysning av prosjektmidler til Kultur i IA, og har sammen med andre organisasjoner kommet med innspill på utlysningstekst for stimuleringsmidler til Kultur i inkluderende arbeidsliv.

Utvalgets politiske rolle

Det har vært diverse møtevirksomhet vedrørende blant annet Rikskonserterne, Arbeidermuseum og Statsbudsjett.

Søknader om økonomisk støtte

LOs kultur- og fritidspolitisk utvalg hadde for 2010 en økonomisk ramme på kr 1.000.000 for tildeling av økonomisk støtte, kulturpriser med mer. Utvalget mottok et stort antall søknader til forskjellige tiltak fra både fagbevegelsen, organisasjoner og personer utenfor fagbevegelsen. Det er bare fagbevegelsen og AOFs lokale og regionale organisasjonsledd som er stønadsberettiget.

KULTURBEVILGNINGER 2010

Det kom inn 54 søknader om bevilgning til utvalget i løpet av 2010, av disse fikk følgende bevilgning:

Hedmark Transportarbeiderfor.	Driftsmidler transportarbeiderbibliotek.	10 000,-
AOF Norge	Musikkspillet "På Ramnens dag".	100 000,-
LO Stat/LO Møre og Romsdal	Flerkulturelle Molde 2010.	20 000,-
LOs dktr Nord-Trøndelag	No Passaran! – En teaterproduksjon (fortellerteater)	30 000,-
AOF i Oslo	Utstillingen "Sjøredningens historie i Norge".	80 000,-
Fellesforbundet avd 8 Telemark og avd 7 Vestfold	Fra sluring til Biff.	10 000,-
Tømrer og Byggfagforeningen, Oslo	"Bygningsarbeiderkultur" – en kabaret over arbeidets sanger	70 000,-
Arbeiderbevegelsens Kulturfond Fredrikstad – Moss v/AOF Fredrikstad – Moss	Utvivelse av arbeiderbevegelsens Kulturfond/etablering av Arbeiderbevegelsens Kulturfond for Østfold.	30 000,-
Arbeiderbevegelsens Kulturfond Fredrikstad – Moss v/AOF Fredrikstad – Moss	Profilering 2010.	70 000,-
AOF Hordaland	Tidene skifter – fabrikkens består..	50 000,-

AOF Sarpsborg, Halden og Indre Østfold	Teaterproduksjon ved Nes Lenseteater, Skiptvet. "Spor i vann".	50 000,-
AOF Midt Norge, Trondheim	A/S Lysøysund Sildolje - & Kraftforfabrikk.	10 000,-
LO i Indre Hardanger	Fotoutstilling – fotopresentasjon. "LOs historie og unge LO-medlemmer i Indre Hardanger".	10 000,-
AOF Oslo	Akerselva Kultur- og Teaterlag. "Vandrehistorier	30 000,-
AOF Oslo	Maridalsspillet 2010 "Svartedauen" av Carl Fr. Engelstad.	100 000,-
Mons Petter-festivalen/ LO Sulitjelma	Forprosjekt til planlegging av arbeidermusical i 2013.	25 000,-
Stiftelsen Rørosmuseet	Samtidsdokumentasjon av industribedrifter på Røros.	35 000,-
LO i Trondheim	Økt samarbeid mellom LO i Trondheim og innvandrer teater Teater Polyfon.	5 000,-
AOF Norge	"Randsfjordskonflikten/bak fornuften ligger sannheten".	100 000,-
Arbeiderbevegelsens historielag Troms	seminar	10 000,-
AOF Norge	"Fame – the musikal".	10 000,-
FO Hordaland	Arbeidslivsquiz	10 000,-
AOF Norge	NEO+ gjenforening 2010	15 000,-

Museumssenteret i Hordaland	Film og arbeidslivsintervju	25 000,-
Stiftelsen Opera Fossen	Musikal Fossen	75 000,-
Kulturhistorisk Film & Formidling	Dokumentasjonsprosjekt "Rengjøringsarbeiderstreiken"	10 000,-
LOs dktr Hordaland	Filmproduksjon "Kraftutbygginga i Samnanger 1909-1936"	10 000,-
Salgspersonalets fagforening NJF	Fagbevegelsens engasjement i den spanske borgerkrigen	20 000,-

* Organisasjonskomiteen

Organisasjonskomiteen har hatt følgende medlemssammensetning:

Leder Tor-Arne Solbakken, LO, Anders Skattkjær, Fellesforbundet, Geir Mosti, Fagforbundet, Siv Karin Kjølmoen, Fellesorganisasjonen, Ulf Madssen, Forbundet for Ledelse og Teknikk, Bjørn Mietinen, Handel og Kontor i Norge, Lise Olsen, LO Stat, Anne Finborud, Skolenes landsforbund, Vidar Hennem EL&IT Forbundet, Kirsti Mandal, Norsk Arbeidsmandsforbund, Torbjørn Teigland/Asle Reime, Industri Energi, Inger Furmyr, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Hans Fredrik Danielsen, Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund, Tone Rønoldtangen/Bente N. Holt, Norsk Tjenestemannslag, Torbjørn Reigstad, Norsk Transportarbeiderforbund.

Komiteen har i 2010 avholdt fire møter. Fellessamlingen som skulle vært avholdt i desember ble utsatt til i februar 2011.

Det har vært behandlet seks tvistesaker innværende år. En av sakene ble utsatt og er ikke behandlet på nytt igjen i 2010.

Tvistesaker som er behandlet i komiteen er:

- Risavika Sør, tvist mellom NTF og IE. NTF fikk rammeavtalen for havner gjort gjeldene.
- Home Design AS, tvist mellom NTF og HK. HK fikk organisasjonsretten.
- Avtaleforhold ved Statoil Norge AS, tvist mellom NTF og IE. NTF fikk anledning til å opprette Oljeavtalen (fylling av flydrivstoff).

- Fjord 1 Partner, tvist mellom NTF og Fagforbundet. NTF fikk organisasjons- og avtaleretten ved Fjord 1. partner.
- Utsetting av hotellrenhold, tvist mellom FF og NAF. NAF fikk bekreftet avtaleretten for ansatte i renholdsbedrifter også når disse utøver sine oppgaver ved hoteller og overnattingssteder.
- BIS Productions Partner, Herøya, tvist mellom FF og IE. Saken utsatt.

Twistene om Fjord 1 Partner og utsetting av hotellrenhold er anket til Sekretariatet av henholdsvis Fagforbundet og Fellesforbundet.

Det er et utviklingstrekk i organisasjonstvister mellom forbundene at de blir vanskeligere å løse disse nå enn tidligere. Flere saker som er behandlet i komiteen er blitt fulgt opp på ulike måter av det "tapende forbund". Det kan være omtale i media, krav om behandling av tariffavtalevalget i den faste tvistenemnd mellom LO og NHO, eller i anker til Sekretariatet. Tonen i argumentasjonen mellom forbundene er også vesentlig skjerpet. Det er derfor satt i gang et arbeid for en gjennomgang av LOs organisasjonsstruktur.

FAFO har på oppdrag fra organisasjonskomiteen utarbeidet en rapport om "Behandling av grensetvister i LO og forbundene". Rapporten er også forelagt Sekretariatet. Rapporten vil bli fulgt opp med en videreføring av dette arbeidet i 2011 og 2012.

LO har ellers behandlet flere tvistesaker mellom forbund som ikke er forelagt komiteen, og i tråd med praksis og retningslinjer avholdt partsmøter og om nødvendig befarings sammen med forbundene. LO bistår ellers forbundene i forhold til avtaleoppsettelse, herunder valg av tariffavtale/forbundstilhørighet.

* LOs sentrale ungdomsutvalg

Følgende har vært medlemmer av/møtt i LOs sentrale ungdomsutvalg i 2009:
 Leder Kristian Tangen (LOs ledelse), Linn Hemmingsen (Fagforbundet), Roger Kristensen (Fellesforbundet), Robin Dominik Havre (HK), Hans Ole Rian, (MFO), Anne Berit Aker Hansen og Anne Lise Hildebrandt, (NNN), Ulf-Terje Eliassen (NAF), Per Ole Melgård og Roy Einar Nilsen (NTF), Nina Tollan (Postkom), Oddvar Støylen (Sjømann), Patrick Austvik og Amanda Eldnes (Norsk Jernbaneforbund), Kjetil Holm Klavenes, (FLT), Hilde Mar-

tine Hernes og Martin Skogrand (FO), Leif Helland (NTL) og Ommund Stokka og Ann Ørjebu (Industri Energi). Per Olav Skurdal Hopsø og Kari Hoset Ansnes møtte for LOs faglige ungdomssekretærer. Fra administrasjonen har følgende møtt: Robert Hansen, Hege Nilsen Ahlquist og Olav Andresen fra organisasjonsavdelingen.

LOs sentrale ungdomsutvalg har i 2010 hatt fire møter. I løpet av året har 59 organisatoriske og politiske saker blitt behandlet. Saker som har vært behandlet er blant annet LOs handlingsplan for ungdom og student 2010-2013, mandat og retningslinjer for LOs student- og ungdomsarbeid, LOs sommerpatrulje, medlemstall ungdom og studenter, ungdomsledighet, studentarbeid, fellesaktiviteter 2011 og internasjonalt ungdomsarbeid.

* LOs fondsstyre

Sekretariatet oppnevnte i sitt møte 19. oktober 2009 Fondsstyre for kongressperioden 2009 – 2013:

Bente N. Halvorsen (leder) LO, Tor-Arne Solbakken LO, Steinar Karlsen FF, Erna Hagensen NAF, Sture Arntzen HK, Liv Undheim IE, Anne Catharine Devik AOF (observatør) og Siv Schau (sekretær) LO.

Fondsstyret har i 2010 avholdt to møter. Sakene som har vært til behandling er regnskap for 2009, søknader om bevilgninger fra fondet, forbrukte midler til tillitsvalgtopplæring i 2010 og budsjett 2011. Det var i budsjettet for 2010 avsatt 79,2 millioner kroner til opplæring av tillitsvalgte i privat sektor.

Andre utvalg

* LOs samferdselspolitiske utvalg

Utvalget har følgende sammensetning ved utgangen av 2010:

Fra forbundene: Helge Haukland, NAF, Kjell Næss, NJF, Lars Johnsen, NTF, Stein Gulbrandsen, Fagforbundet, Rolf Jørgensen, NLF, Anita Furu-
vik, NSF, Svein Erik Stryken, Fellesforbundet og Kjell Mjåtvedt, NNN. Berit
Hobber, NTL gikk ut av styret i 2010. Fra LO: Bjørg Stuen, Svein Vefall og
Kenneth Sandmo.

Helge Haukland, NAF og Kjell Næss, NJF har i perioden vært henholdsvis leder og nestleder av utvalget.

Utvalget har hatt seks møter. Utvalget har også i 2010 hatt egne faggrupper for henholdsvis luftfart og kollektivtransport, i tillegg til en arbeidsgruppe på jernbane. Utvalget arrangerte i september en samferdselspolitisk debatt i Oslo om finansiering av infrastruktur og kollektivtransport i by. Debatten ble streamet live på LOs hjemmesider og facebook. I tillegg deltok over 60 tilhørere i salen.

Viktige saker i perioden har vært:

- Innspill og deltakelse på høring i Stortinget i forbindelse med Statsbudsjettet for 2011.
- Innspill i forbindelse med revidert budsjett for 2010.
- Sysselsettingssituasjonen i anleggsbransjen som følge av finanskrisen.
- Ruteplan 2012 og situasjonen på jernbanen, herunder rammevilkår for godstrafikken.
- Bytrafikk og klima, biogass i kollektivtransport.
- Utbyggingen av T2 prosjektet på Gardermoen.
- Anbud på kyststrekningen Bergen – Kirkenes (Hurtigruten)
- Transportinfrastruktur i nordområdene, utredningsfasen.

*** LOs fiskeripolitiske utvalg**

LOs fiskeripolitiske utvalg har i 2010 bestått av representantene fra de berørte forbund:

Werner Kiil, Norsk Sjømannsforbund (leder), Hans Johan Dahl, NNN (nestleder), Rolf Jørn Karlsen, Fellesforbundet, Are Tomasgard, Industri Energi med Egil Kristiansen som vara. Unni Hagen, Fagforbundet, Bjørg Stuen og Marta Valdés, LO.

LOs FHF konferanse ble i 2010 avholdt den 3. – 4. mars i Oslo. Utvalget står som arrangør for disse årlige konferansene. Den 6. september ble det avholdt møte med Fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen. Tema som ble diskutert var omstilling i Aker Seafood, meglerordningen for salgslagene knyttet til prisfastsettelse, slepebåt – utlysing av nye anbud, sosial dumping, ressursituasjonen for fiskeindustrien og jevn råstofftilgang

Det har vært avholdt fire møter i utvalget.

* LOs næringspolitiske utvalg for privat tjenesteytende sektor

I LOs næringspolitiske handlingsplan for Privat tjenesteytende sektor (PTS) 2009-2013, ble det fremmet forslag om å etablere et næringspolitisk utvalg for hele sektoren, sammensatt av representanter fra de forbund som har sitt organisasjonsområde innenfor sektoren. Vedtaket om etablering av et næringspolitisk utvalg for PTS ble gjort av LOs ledelse sent 2009.

LOs næringspolitiske utvalg for PTS består av følgende forbund og representanter; Peggy Hessen Følsvik og Bjørn Mietinen (vara), HK, Ulf Madsen og Jonny Simmenes (vara), FLT, Hans-Christian Gabrielsen og Clas Delp (vara), Fellesforbundet, Lise Myrvold og Trond Karlsen (vara), NAF, Henning Solhaug og Torbjørn Sundal (vara), EL & IT, Anita Furuvik og Oddvar Støylen (vara), NSF, Ole Martin Holm og Raket Solbu (vara), Fagforbundet, Torbjørn Reigstad og Lars Johnsen (vara), NTF, Kjell Næss og Arne Drabløs (vara), NJF. LO-sekretær Kristian Tangen leder utvalget. I tillegg deltar Bjørg Stuen og Renate Klopp fra LO.

Utvalgets mandat

Utvalgets arbeidsgrunnlag er LOs handlingsprogram 2009–2013 samt LOs handlingsplan for privat tjenesteytende sektor. Utvalget skal bidra til at det settes søkelys på de næringspolitiske utfordringer som privat tjenesteytende sektor har. Utvalget skal videre gjennom et samarbeid med aktuelle myndigheter bidra til å utforme virkemidler som kan løse sektorens utfordringer. Utvalget skal påvirke politiske myndigheter til å sterkere prioritere privat tjenesteytende sektor, blant annet gjennom at regjeringen utarbeider en nasjonal strategi for sektoren eller deler av sektoren, slik en har gjort for reiselivet. Utvalget finner selv sin arbeidsform, men dersom utvalget ønsker å fremme spesielle saker, eller uttale seg om spesielle områder, skal disse sakene i hovedsak få en endelig behandling i LOs sekretariat.

Utvalget har hatt to møter i etableringsåret, og behandlet 21 saker. Hovedsakene dette året har vært å finne en arbeidsform og lære utvalget å kjenne. For å finne fram til de næringspolitiske utfordringene innen privat tjenesteytende sektor har vi engasjert FAFO i et forprosjekt innen handelsnæringen og rapporten legges fram i januar 2011. Siktemålet er å definere problemstillinger som er av interesse å forfølge i et mer spesifisert hovedprosjekt.

* LOs olje- og gassutvalg

LOs olje- og gassutvalg består av representanter for fem fagforbund; Fellesforbundet, Industri Energi, EL&IT forbundet, Norsk Arbeidsmannsforbund og Forbundet for Ledelse og Teknikk. I tillegg tiltrer LO med sekretariat og ekspertise innen de områdene som naturlig ligger innunder utvalgets mandat, handlingsplan og retningslinjer.

LOs olje- og gassutvalg har i perioden hatt tre møter. Utvalget har behandlet saker av næringspolitisk karakter og saker av arbeidsmiljømessig karakter. Av saker kan nevnes: KONKRAFT, kjemisk arbeidsmiljø, petroleumsmeldingen 2010/2011, St.meld. om HMS.

LO-koordinerende avtale med Statoil

Avtalen omfatter seks LO-koordinerende tillitsvalgte: fire fra Industri Energi, en fra Fellesforbundet og en fra EL&IT Forbundet. Man tar sikte på at alle LOs koordinerende tillitsvalgte i ordningen skal dekke Statoil sine 29 faste plattformer gjennom en fast oppsatt reiseplan, og at flyteriggene som er innleid gjennom Statoil dekkes når LOs koordinerende tillitsvalgte er på de enkelte feltene. Evalueringen av avtalen resulterte i at avtalen ble forlenget ut 2011. Avtalen gir muligheter for forlengelse et år om gangen etter evaluering.

* LOs mat- og landbrukspolitiske utvalg

LOs mat- og landbrukspolitiske utvalg består av representantene fra de berørte forbund:

Kjell Mjaatvedt, NNN (leder), Arvid Eikeland, Fellesforbundet, Jan Tore Strandås, Fagforbundet, fra september Svønn Arne Lie, Fagforbundet, Pål Nordby, HK, fra mai Tone Ljoså, HK, Bjørg Stuen og Marta Valdés, LO.

Utvalget har hatt innledere fra blant annet Landbruks- og matdepartementet om "St.meld. nr. 39. Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen", NILF om "Norsk landbruk suksess eller fiasko?", Bioforsk om "Biograss i Norge – status og utfordringer". Utvalget har vært i møte med Landbruks- og matdepartementet hvor de overleverte sine innspill til landbruksmeldinga.

Utvalget har avholdt fire møter.

* LOs nordområdeutvalg

Utvalget har avholdt to møter i 2010. Det første møte ble avholdt i Kirkenes i mai med tema: Hammerfest før og etter Snøhvit, El-kraften – en bærebjelke i nordområdeutviklingen og Må vi fly arbeidskraften ut og inn av Nord-Norge eller skal vi bygge samfunn. Det ble også et bedriftsbesøk ved Sydvaranger gruve. Det andre møte ble avholdt i Bodø i november. Der ble Regjeringens nordområdeutvalg presentert ved leder Frode Mellemvik og temaet: Vil ulykken i Mexico-gulven påvirke oljepolitikken i nordområdene tatt opp. Dokumentet "Satsningsområder LOs næringspolitiske nordområdestrategi" også gjennomgått. Dette dokumentet ble behandlet og godkjent i Sekretariatet 29. november.

Utvalget har en ansatt rådgiver som er tilknyttet LO, men har sitt kontor i Bodø. Fagforbundet er med og finansierer denne stillingen, noe som medfører at det er opprettet en styringsgruppe for Nordområdeutvalget, i denne sitter det representanter fra LO og Fagforbundet. Nordområdeutvalget vil være et råd for prosjektet.

LOs offshorekontor

Aktiviteten ved kontoret har vært god. Grunnlaget for gjøremålene ved kontoret bygger blant annet på de vedtak som er gjort i handlingsplanen og retningslinjene til LOs olje- og gassutvalg. Offshoresekretæren er sekretær for dette utvalget. Også vedtakene som blir gjort i utvalget, får betydning for de gjøremål som offshoresekretæren er ansvarlig for.

Offshoresekretæren er også sekretær for LOs distriktsutvalg for olje og gass, som består av LOs distriktssekretærer fra Sogn og Fjordane til og med Finnmark. I tillegg er forbundsrepresentanter medlemmer etter lik fordeling som i LOs olje- og gassutvalg med tillegg av NSF. Det har ikke vært avholdt møter i perioden.

LO offshorekontor administrerer LOs koordinerende tillitsvalgte (KTV) på offshorebaserte installasjoner og hos operatørselskaper, samt på offshoreoverft. Antallet LO-koordinatorer i olje- og gassrelatert industri er per dato 13 personer fordelt på overstående. Kontoret har bidratt til de fellesaktiviteter gjennom telefonkontakt og bedriftsbesøk i tillegg til konferanser og seminarer.

Offshoresekretæren er LOs representant i Regelverksforum i Ptil. Formålet for dette forumet er å produsere et regelverk som er klart aktivt sett i forhold til de sikkerhetsstandarder som må være tilstede innen denne sektoren. Trepertssamarbeidet er framtreddende i Regelverksforumet.

Modellen er et såkalt "Funksjonelt Regelverk" som vektlegger at det skal oppnås konsensus mellom partene før tiltak og eventuelle endringer iverksettes. Nytt regelverk blir iverksatt 01.01.2011.

Styringsgruppen i Samarbeid for Sikkerhet (SfS) er et samarbeidsorgan mellom partene i norsk oljeindustri bestående av arbeidsgivere, arbeidstakere og myndigheter. Grunnlaget for Samarbeid for Sikkerhet er lagt gjennom to stortingsmeldinger. Formålet er å produsere "Best praksis"-normer innen risikobaserte områder i oljerelaterte anlegg offshore og onshore. SfS har flere arbeidsgrupper som jobber fram "Best praksis"-normer innen de områdene som næringen selv mener ikke er gode nok. SfS har til nå produsert 31 anbefalinger. SfS har også laget i overkant av 30 sikkerhetsfilmer til bruk i opplæringen. LOs ledelse har forpliktet seg gjennom å ha underskrevet mandatet til at SfS kan bruke inntil 20 prosent av offshoresekretærens stilling i arbeidet for Samarbeid for Sikkerhet. En gruppe innen SfS ble nedsatt i perioden for å se på en revitalisering av SfS. De viktigste endringene man kom fram til er at Samarbeid for Sikkerhet skal ha en styreleder og at styremedlemmene oppnevner en vararepresentant til styret. Ledervervet ambulerer mellom arbeidsgivere og arbeidstakere for hvert år. Mandatet for SfS er det Stortinget som har satt forutsetningene til og det ble dermed ikke endret.

Offshoresekretæren ble enstemmig valgt som Samarbeid for Sikkerhet sin første leder. Offshoresekretæren er også styremedlem i Sektorstyret for Petroleumsindustri. Sekretariatet for dette styret er tatt hånd om av Standard Norge. Formålet er å revidere NORSOK offshorestandarder slik at de er tilpasset dagens situasjon og å se om det finnes internasjonale standarder som kan brukes i stedet. Her er det særs viktig for fagbevegelsen å se på de standardene som er rettet mot HMS-området offshore.

Petroleumsindustriens selskap for kompetansesikring (PSK) var opprettet for å sikre at det bare er seriøse kurstilbydere på markedet som tilbyr sikkerhetsopplæringskurs til offshorearbeidere. Dette selskapet ble besluttet nedlagt av styret og generalforsamlingen i perioden. Offshoresekretæren ble utpekt til å tiltre avviklingsstyret. PSK ble endelig nedlagt i oktober 2010.

Offshoresekretæren sitter som vara i Brukerforum, et forum som ser på nyanskaffelser av redningshelikopter i regi av Justisdepartementet. Det har vært avholdt tre møter i perioden.

Offshoresekretæren har ledet programkomiteen for LOs olje- og gassutvalg sin årskonferansen 2010 på vegne av utvalget. Offshoresekretæren har også vært ansvarlig overfor Sandnes & Jæren AOF, som teknisk arrangør. Konferansen ble avholdt på Quality Airport Hotel, Sola, med 95 tillitsvalgte deltakere og med god anerkjennelse av tillitsvalgte og presse.

Folkets Hus Landsforbund

FORBUNDSSTYRET

Styret i Folkets Hus Landsforbund hadde i 2010 følgende sammensetning:

LO- oppnevnte:

Bente N. Halvorsen
Hans Christian Gabrielsen
Kristin Nielsen
Ole Kristian Paulsen

Varamedlemmer:

1. Trine Lise Sundnes
2. Kirsti Mandal
3. Per Østvold
4. Terje Olsson

Landsmøtevalgte:

Jan Inge Åsmul (nestleder)
Hilde Fismen
Odd A Lund

1. Inger Andersen
2. Arnfinn Olsen
3. Aage Andersen

Varamedlem Inger Andersen har møtt fast i perioden.

I perioden er det holdt tre styremøter og i alt behandlet 30 saker.

MEDLEMSBEVEGELSE

I beretningsperioden har følgende medlemsorganisasjoner innstilt driften og husene er solgt:

- Folkets Hus i Sarpsborg har meldt seg ut av Landsforbundet.

Det er ikke opptatt nye medlemmer i Folkets Hus Landsforbund i perioden. Medlemstallet er dermed 208.

LANDSFORBUNDETS VIRKSOMHET

Landsforbundets virksomhet har vært ledet av forbundsstyret og den daglige aktiviteten er styrt av forbundssekretæren, som har vært forbundsstyrets sekretær og saksbehandler. Sekretæren har i 2010 hatt en rekke møte- og reiseoppdrag, 30 i alt. Landsforbundets virksomhet har noen grad vært utført i henhold til planer og budsjett for 2010. Foruten vanlig administrativ og organisasjonsmessig virksomhet samt saker tilknyttet Folkets Hus Fond, har arbeidet i stor grad vært rettet mot å opprettholde kontakt med medlemsorganisasjonene. Det har gått med mye tid også i 2010 på å bygge organisasjonen. Mange nye hus er besøkt og mange medlemsorganisasjoner har fått bistand til å få motivasjon til å ta tak i de daglige gjøremål. Landsmøtets vedtak om nye vedtekter har skapt stor aktivitet i husorganisasjonene med bistand både på møter og telefon. Informasjon om arbeidsprogrammet og virksomhetsplanene er står også sentralt. Hjemmesidene fungerer godt og flere hus er kommet til på sidene. Over 40 hus er nå på plass.

Folkets Hus Landsforbund har fortsatt arbeidet med en kulturhuspolitisk satsing, og har i samarbeid med Norges Velforbund, Norske Lagsbruk (Norges Ungdomslags husorganisasjon) og LASS (Landslaget for alkoholfrie salgs og service steder) dannet organisasjonen NOK. NOK står for Nettverk av Organisasjonseigde Kulturbygg. Arbeidet med å bedre vilkår for organisasjons eide kulturbygg overfor sentrale myndigheter vil pågå.

KURSVIRKSOMHETEN

Det er i 2010 avholdt et kurs i "Hvordan søke kulturmidler". Kurset ble avholdt på Sørmarka i november. Kurset var så vidt vellykket at dette skal gjentas. Det var 14 deltakere på kurset.

INVESTERINGER / BYGGEARBEIDER

Det har også i år vært utført en rekke utbedringer og reparasjoner og vedlikehold på medlemshusene våre. Noen få ved hjelp av Folkets Hus Fond, mens mange har brukt av egne midler. Utlånet fra Folkets Hus Fond har vært på kr. 2.150.000,-. Dette er relativt lavt og må nok sees i sammenheng med den økonomiske og finansielle situasjonen samfunnet ellers er oppe i.

OFFENTLIG ØKONOMISK STØTTE

Landsforbundets medlemsorganisasjoner har i 2010 mottatt kr 2.711.500 i offentlig støtte gjennom kommunale tilskudd. Medlemsorganisasjonene har i 2010 mottatt kr 163.000, i andre tilskudd, fra lokale banker, organisas-

joner med mer. Oversikten bygger på rapporter fra i alt 50 medlemsorganisasjoner, hvorav 12 har mottatt tilskudd.

Kr 2 535 801,- er plassert i aksjer/andeler i fast eiendom.

Folkets Hus Fond

Fondets forvaltningskapital var pr. 31.12.10 kr 132.686.652,-. Av dette er kr 81.185.844,- plassert som pantelån til medlemsorganisasjoner i Folkets Hus Landsforbund.

Kr 2 535 801,- er plassert i aksjer/andeler i fast eiendom.

Styret i Folkets Hus Landsforbund innstiller overfor Sekretariatet i saker vedrørende Folkets Hus Fond.

I beretningsåret er det kommet inn og behandlet 5 søknader om lån. Det er innvilget lån for til sammen kr 2.150.000,-. Innvilget beløp for 2010 er kr 1.250.000,- større enn i foregående år.

Foruten søknader om lån er det behandlet en søknad om rente- og avdragsutsettelse.

Renten på lån i Folkets Hus Fond var ved begynnelsen av beretningsåret 2,25 % p.a. Renten ble regulert til 2,50 % pa. pr. 01.06.2010. Alle tidspunktene gjelder nye lån, for løpende lån kommer varslingstiden i tillegg.

Det ble i 2007 vedtatt i LO sekretariatet et prinsippvedtak om at renten i Folkets Hus Fond skal ligge 0,5 % over styringsrenten i Norges Bank. Renteavkastningen i 2010 utgjorde til sammen kr 2.025.251,- hvorav renter på bankinnskudd var på kr 1.128.275,-.

ADMINISTRASJON

Ledermøtet har i 2010 behandlet 358 saker. Administrasjonsmøtet har behandlet 955 saker. 515 saker ble innstilt for behandling i Sekretariatet. 2408 saker ble registrert til saksbehandling i LOs arkiv.

Ledelsen

Roar Flåthen, LO-leder

Daglig ledelse, samordning og strategiutvikling av LOs faglige, organisatoriske og politiske arbeid, fagligpolitisk samarbeid, hovedavtalene NHO og HSH, internasjonal politikk, internasjonale faglige organisasjoner (NFS, DEFS, ITUC og ILO), media og informasjon, næringspolitikk, pensjonspolitikk, tariffpolitikk, virkemiddelapparatet, eierskapspolitikk.

Gerd Kristiansen, nestleder

Rekruttering, organisasjonsarbeid, herunder tillitsvalgskolering, samarbeidsavtaler, tariffpolitikk offentlig sektor, hovedavtalene offentlig sektor, helse og omsorg, sykehusreformen, herunder egenandelsfinansiering, internasjonale faglige organisasjoner (NFS, DEFS, ITUC), pensjonspolitikk offentlig sektor, arbeidsinnvandring, sosial dumping, Nordvest-Russland, likestilling, antirasistisk arbeid, etnisk likestilling, kultur, medlemsfordeler.

Tor-Arne Solbakken, nestleder

AOF, Sørmarka, OU-fondet, Organisasjonskomiteen (leder), internasjonale faglige organisasjoner (NFS, DEFS, ITUC), arbeidsmarkedspolitikk, NAV, etter- og videreutdanning, fagopplæring og langtidsutdanning, forskning og utdanningspolitikk, forsvaret, kriminal- og justispolitikk, sosialpolitikk, tariffpolitikk, pensjonspolitikk privat sektor, lønn og kjønn, likelønn/lavlønn, hovedavtalen LO-NHO, trygdeoppgjørene, utdanningsfondet.

Ellen Stensrud, hovedkasserer

LOs administrasjon, LOs økonomi, Sekretariatets rådgivende finanskomite (leder), Hovedorganisasjonenes Fellestiltak (LO/NHO), Internasjonal Faglig Solidaritet (IFS), herunder Norsk Folkehjelp, nærings- og industripolitikk, olje og gass, bergverk.

Trine Lise Sundnes, 1. sekretær:

Arbeidsmiljø, herunder homofile og lesbiskes rettigheter i arbeidslivet, arbeidstidsspørsmål, herunder 6-timersdag forsøksprosjekter, Fellestiltakene HSH – LO, Fellestiltakene LO – SAMFO, ILO (Nordens representant i ILO-styret), forbrukerpolitikk, tariffavtaler HSH, SAMFO, FA, hovedavtalene

HSH, SAMFO, FA, IA-avtalen, seniorpolitikk, ytre miljø.

Kristian Tangen, LO-sekretær

Elev- og studentmedlemskapet, ungdomsarbeid, rekruttering ungdom, Framfylkingen, boligpolitikk, barnevern, rusproblematikk, AKAN, nærings- og industripolitikk, herunder reiseliv, bedriftsdemokrati.

Noen faglige ansvarsområder er ført opp på flere i politisk ledelse fordi det er flere som bidrar innen fagfeltet (for eksempel næringspolitikk).

Administrasjonsavdelingen

Administrasjonsavdelingen er serviceavdeling for ledelsen, fagavdelingene og distriktskontorene. Avdelingen leder av Kine Smith-Larsen. Avdelingen har innenfor gitte rammer og retningslinjer fra LOs valgte ledelse ansvar for:

- Administrativ ledelse
- Kontor og møteadministrasjon
- Arkiv- og dokumentbehandling
- Beredskap og sikkerhet
- Økonomiforvaltning – regnskap – lønn
- IKT- strategi
- Leverandør avtaler
- Eiendom
- Vedlikehold
- Fellestjenester og drift
- Revisjon

Avdelingen har selvstendig ansvar for et stort antall fagområder, og avdelingen er organisert gjennom seksjoner med ansvar for økonomi og regnskap, IKT, service, arkiv, revisjon og møteadministrasjon. Avdelingen hadde totalt 41 tilsatte. I tillegg hadde avdelingen IKT-lærling frem til 17. desember.

Miljøfyrtårn

LO ble i 2010 sertifisert som Miljøfyrtårn og forpliktet seg derigjennom å drive virksomheten mer miljøvennlig i den daglige drift.

SERVICESEKSJONEN

Ved årsskifte har seksjonen 15 budsjetterte stillinger. Oppgavene består av

service til LOs valgte ledelse og LOs medarbeidere. Seksjonens ansvarsområde omfatter møterom, servering, byggeteknisk, vedlikehold, eiendomsforvaltning, renhold, internpost, logostikk/innkjøp i LO, mobiltelefoner og maskinparken i LOs lokaler. Ansvar for bilene i LO. Ansvarlig for utbygging/utbedring i LOs lokaler.

ØKONOMISEKSJONEN

Økonomiseksjonen bestod ved årsskiftet av 10 personer.

Seksjonens hovedoppgaver består av følgende:

- All regnskapsførsel og lønnskjøring for LO, Fagbevegelsens Tele-Service og Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening.
- Administrasjon og regnskapsførsel for LOs Utdanningsfond
- Regnskapsførsel for øvrige fond, blant disse er OU-fondet og Folkets Hus Fond

Seksjonen har hatt sekretærfunksjoner for:

- OU-fondet
- Sekretariatets Rådgivende Finanskomite
- LOs Utdanningsfond
- Kontrollkomiteen

Andre viktige oppgaver som er arbeidet med i 2010 er:

- Innføring av nytt system for elektroniske reiseregninger
- Videreføring av prosjekt for innføring av nytt lønns- og personalsystem
- Økonomisjefen har i deler av året også fungert som administrasjonssjef under administrasjonssjefens permisjon.
- Brussel-kontoret

REVISJONSKONTORET

Kontorets hovedoppgave har vært å utføre internrevisjon i LO og forbundene etter den eksterne revisjons faglige retningslinjer, samt revisjon av andre oppdrag som ikke er underlagt den eksterne revisjon.

En betydelig del av kontorets arbeidsoppgaver er ulike former for service ovenfor oppdragsgiverne på områder som regnskapsrådgivning, oppgavelikt, internkontroll med videre.

Kontoret består av tre internrevisorer.

IKT OG TELEFONI

Seksjonen består av IKT leder og IKT rådgiver samt en IKT lærling. I tillegg hører personalansvar og teknisk ansvar for fagbevegelsens Teleservice innunder IKT seksjonen.

Nytt system levert av ACOS er implementert som planlagt
Ny løsning på Sharepoint plattform er implementert og driftssatt.
Hovedprosjektet for kommunikasjon/telefoni er godt i gang og går som planlagt.

Personal- og utviklingsavdelingen

Personal- og utviklingsavdelingen har sju ansatte og ledes av Øystein Høiseveen.

Personal- og utviklingsavdelingen skal bidra til å oppfylle LOs hovedmål gjennom effektiv utvikling og bruk av organisasjonens ressurser, med fokus på tydelig ledelse, personalutvikling og HMS. Personal- og utviklingsavdelingen har gjennom 2010 videreutviklet avdelingens rutiner. Inn i 2011 har LOs ledelse vedtatt følgende oppgaver som avdelingen skal prioritere:

Utvikling av LO som organisasjon (hovedkontor og distriktkontorer)

- Personalstrategi for LO
- Strukturell utvikling
- Organisasjonsforståelse

Personal- og utviklingssjef utøver på vegne av LO-leder arbeidsgiverrollen i LO. LOs personalpolitikk tar utgangspunkt i at medarbeiderne er den viktigste ressursen i organisasjon og vil legge forholdene til rette for en best mulig arbeidsdag for alle ansatte.

Avdelingens arbeidsoppgaver:

- Overordnet personalpolitikk – strategier, planer og utviklingsarbeid
- Tilsetninger
- Lønns- og arbeidsvilkår
- Forsikrings- og pensjonssaker
- Lønnsadministrasjon
- Individuelle personalsaker
- Visma HR systemintegrasjon

- Utvikling og lansering av nytt intranett
- HMS
- Kompetanseutvikling
- Ledelse og lederutvikling
- Personalportalen med hjelpeverktøy for ledere og ansatte, herunder:
- Interne forhandlinger
- Lærlinger
- Personalregistrering/ansattregister
- Velferd
- Pensjonistene

Personal- og utviklingsavdelingen har gjennom 2010 hatt spesielt fokus på den administrative ledelsen gjennom å tydeliggjøre rollen som ledere i LO.

Personal- og utviklingsavdelingen har hovedansvaret for alle lærlinger. Ved utgangen av 2010 har LO kontorfaglærlinger i Østfold og Sør-Trøndelag, samt en IKT-lærling i LO sentralt.

PERSONALPOLITISKE SAKER

Stillinger

Ved utgangen av 2010 var det i alt 247 stillinger (inkludert seks tillitsvalgte) i hele LOs administrasjon.

Helse, miljø og sikkerhetsarbeid (HMS)

I 2010 er det jobbet videre med å innføre og oppdatere rutiner og retningslinjer innen HMS-området i LO. Det er arbeidet systematisk med oppfølging av arbeidsmiljøundersøkelsen i 2010. LOs sekretariat mottar egen HMS-rapport for 2010 samt forslag til målsettinger i 2011. Sykefraværet i LO for 2010 var 4,95 prosent. I 2009 var det 5,89 prosent.

AMU 2010

Det ble avholdt sju møter i Arbeidsmiljøutvalget i 2010. Arbeidstakersiden har hatt ledervervet i AMU. Odd Erik Kokkin har vært leder. AMU utarbeider egen årsrapport for 2010. Bedriftshelsetjenesten (A-MED) er representert i AMU, AKA- og IA-utvalget og er en viktig ressurs i HMS-aktivitetene.

Verneombudene velges av og for de enkelte avdelinger. Distriktskontorene har egne verneombud. Verneombudene i LO-sentralt danner Verneutvalget, som ledes av hovedverneombudet. Hovedverneombudet refererer saker fra AMU-møtene som har betydning for verneombudenes HMS-arbeid. Hovedverneombudet tiltrer administrasjonsmøtene.

LO som IA-bedrift

LO ble IA-bedrift januar 2002 og har siden da arbeidet systematisk for å gjennomføre samarbeidsavtalens mål om å redusere sykefraværet, tilsette flere og/eller beholde arbeidstakere med redusert funksjonsevne og øke den reelle pensjoneringsalder. For å holde hånd om dette arbeidet har AMU opprettet et IA-utvalg. Fagansvaret for IA-arbeidet ligger i Personal- og utviklingsavdelingen, og i 2010 ble det avholdt tre møter i IA-utvalget. I tillegg er det opprettet en egen partssammensatt arbeidsgruppe som jobber både konkret med oppfølging og forebygging av sykefravær. IA-utvalget leverer egen årsrapport til AMU.

Introduksjonskurs for nyansatte

Det ble gjennomført ett introduksjonskurs i 2010.

Integrering og likestilling

LO har et systematisk arbeid innenfor likestilling og integrering. Dette har resultert i en nipunkts liste med målsetting og tiltak for hvert av punktene.

LO har følgende fordeling mellom kjønn: Kvinner 145, menn 102.

Utfordringene i kjønnsfordelingen er at kvinner er flertallsrepresentert på sekretær- og konsulentnivå. Lønnsammenligningen mellom kjønnene i de respektive gruppene er balansert, selv om kvinner samlet sett i LO tjener 86% av menn sin gjennomsnittlige lønn.

LO har integrert likestillingsperspektivet (kjønn) i all saksbehandling. På denne måten blir likestillingsperspektiv utredet og integrert i alle saker som behandles. Dette er gjennomgående for alle aktivitets- og rapporteringsområdene. Med dette verktøyet sikres utredning og vurdering av likestillingsperspektivet, på en organisasjonsmessig, strukturell og systematisk måte.

Informasjons- og rådgivningsavdelingen

Informasjons- og rådgivningsavdelingen har ansvaret for intern og ekstern kommunikasjonsvirksomhet i LO, og ledes av Jenny Ann Hammerø. Avdelingens arbeidsområde omfatter presse- og samfunnskontakt, strategisk rådgivning for LO-ledelsen, profilering av LO og LOs hovedsaker, samt LOs internett- og intranettsider. Avdelingen driver utredningsarbeid på det informasjonsstrategiske området, og produserer informasjonsmaterieil, taler, kronikker, uttalelser, presentasjoner mv. Avdelingen har ansvar for kontakten med mediestiftelsen LO Media, LOs forening for fagblad og informasjon (LOFF) og Radio Riks. Videre har avdelingen oppgaver i forhold til rådgivning og praktisk oppfølging av det fagligpolitiske samarbeidet og SAMAK, og koordineringsansvaret for LOs arbeid med likestilling. Avdelingen hadde 11 medarbeidere i 2010.

Hovedsaker i 2010:

Tariffoppgjøret. Ny IA-avtale. Videreutvikling av verktøy for intern og ekstern kommunikasjon

Forhandlingsavdelingen

Forhandlingsavdelingen hadde 11 medarbeidere og ledes av Knut Bodding.

Forhandlingsavdelingens hovedarbeidsområder er:

- Tariff- og hovedavtalesaker.
- Overenskomstopprettelser.
- Tvistebehandling.
- Arbeidstidsordninger.
- Overenskomstutvikling.
- Bedriftsdemokrati.
- Konsernfaglig arbeid.
- Grenseavtaler mellom forbundene.
- Implementering av EU direktiver
- Allmenngjøring/sosial dumping
- Store anlegg/prosjekter

Forhandlingsavdelingen arbeider i hovedsak med løpende innkommende saker for forbundene. Avdelingen har vært involvert i en rekke forhandlingsmøter med arbeidsgiverorganisasjonene både om tariffvister og

avtaleoppsettler. Tariffrevisjonen ble gjennomført som et forbundsvist oppgjør, noe som betyr at over 300 overenskomster skal revideres. Avdelingens koordinerende rolle under forbundsvise oppgjør betyr mye arbeid over lang tid. Det ble gjennomført over 50 meklinger og 7 tariffområder endte i konflikt. Ved årets slutt var det fortsatt overenskomstområder som ikke var ferdige.

Arbeidet mot sosial dumping og allmenngjøring av tariffavtaler har vært noen av hovedsakene i avdelingens arbeid. LO forhandlet fram en ny overenskomst for bemanningsbransjen og i løpet av høsten er avtalen på plass i flere bemanningsforetak.

I tillegg har det vært mye arbeid med søknader om gjennomsnittsberegning av arbeidstid og møter med forbundene for å få på plass en ny forbundsavtale om arbeidstidsordninger på store anlegg.

Andre viktige saker som avdelingen har arbeidet med er organisasjonskomiteen, likestilling, samfunnsansvar (OECDs retningslinjer), bedriftsdemokrati og konsernarbeid/konsernkonferanser. Avdelingen har også ansvaret for HMS-arbeidet på store anlegg gjennom LO-koordinatorene.

I september bestemte ledelsen å sette i gang en prosess med sikte på å slå sammen Forhandlingsavdelingen og Arbeidsmiljøavdelingen. I november ble det bestemt at avdelingene slås sammen og at det etableres en ny Forhandlings- og HMS avdeling med tre seksjoner.

Internasjonal avdeling

Avdelingen har i 2010 bestått av 17 ansatte, inkludert LOs Brussel kontor. I tillegg har man hatt en rådgiver finansiert av prosjektmidler fra Innovasjon Norge på engasjement. Avdelingen ledes av Karin Beate Theodorsen. Avdelingen er organisert i to seksjoner: Internasjonal Faglig Solidaritet (IFS), som arbeider med internasjonalt solidaritetsarbeid, og Europa-seksjonen, som ivaretar politiske saker angående Europa og prosjektarbeid i Russland og Sentral- og Øst-Europa.

Arbeidsoppgavene omfatter i tillegg generelle utenrikspolitiske spørsmål, ILO-, EFTA,WTO-, FN-, ITUC-, DEFS- og NFS-saker. Andre saker er barnarbeid, internasjonal økonomi, likestilling, bedriftenes samfunnsans-

var og forsvars- og sikkerhetsspørsmål. Det arbeides også i forhold til samarbeid med kinesisk fagbevegelse. En del av arbeidet foregår i samarbeid med de øvrige avdelingene i LO.

LOs Brussel kontor

LO har siden 1991 hatt et eget kontor i Brussel som holder til i det internasjonale fagforeningshuset. Kontoret har i 2010 hatt to ansatte, en leder og en utreder. Kontoret har til oppgave å følge EØS-samarbeidet og delta i arbeidet til DEFS (Den europeiske faglige samorganisasjonen), samt tilrettelegge besøk for fagorganiserte i Norge. Det har i 2010 vært en rekke besøk, deriblant forbundsstyrer.

Organisasjonsavdelingen

Avdelingen har 12 medarbeidere og ledes av Ståle Dokken.

Organisasjonsavdelingens ansvarsområder er:

- LOs egen organisasjon; organisasjonsarbeid og organisasjonsutvikling
- Rekrutteringsstrategier, rekrutteringsprosjekter, medlemsstatistikk
- Medlemsfordeler; LOfavør og LOfavør Feriereiser
- Medlemsservice
- LO ungdom, LOs sentrale ungdomsutvalg, LOs studentpolitiske forum
- Student- og elevmedlemskapet
- Etnisk likestilling og antirasisme

Avdelingen har hatt sekretariatsfunksjon for følgende utvalg og arbeidsgrupper:

- Koordineringsgruppe for verving og medlemsservice
- Fellesutvalget for LOfavør
- Organisasjons- og leverandørkomiteen
- LOs ungdomsutvalg
- LOfavør Feriereiser
- LOs studentpolitiske forum
- LOs utvalg for rekruttering av arbeidstakere med høyere utdanning
- Samarbeidsutvalget mellom LO, Norsk Sjømannsforbund og Norsk Sjøoffisersforbund
- LOs forum for etnisk likestilling

Juridisk avdeling

Juridisk avdeling, Oslo, har 30 ansatte og ledes av Bjørn Kolby. Regionkontoret for Midt-Norge har 4 ansatte og ledes av Karl Inge Rotmo. Sekretariatet har gjort vedtak om å styrke juridisk avdeling med to advokater, hvorav én plasseres i Stavanger og én i Bergen.

Ordningen med avtaleadvokater i Hordaland og Nord-Norge vil bli avvirket.

Per årsskiftet er 944 saker under behandling (omfatter også regionkontoret i Midt-Norge). Sakene er fordelt slik: Kollektivsaker 152 (18 rettssaker), individuelle 678 (129 rettssaker) - hvorav 336 yrkesskadesaker (16. rettsaker), organisasjon/administrasjon 101. I tillegg kommer ca. 260 saker som er underbehandling hos avtaleadvokatene. I 2010 kom det inn 1204 saker til behandling.

Samfunnspolitisk avdeling

Samfunnspolitisk avdeling hadde ved slutten av 2010 13 medarbeidere. Avdelingen ledes av Stein Reegård. Avdelingen er fagavdeling for blant annet økonomisk politikk, arbeidsmarked og sysselsetting, skatt, utdanning og forskning, velferd, lønns- og inntektsforhold, samt pensjon og trygd.

Avdelingen har hatt sekretærfunksjon for følgende utvalg i LO:

- Inntektspolitisk utvalg
- Samarbeidskomiteen LO-DnA
- Fagligpolitisk utvalg for helse
- Fagligpolitisk arbeidsgruppe for kriminalomsorgen
- LOs Utdanningspolitiske arbeidsgruppe
- LOs forskningspolitiske forum
- Styringsgruppa for Arbeidslivets leseløft

Avdelingen har representert LO internasjonalt i:

- Den Europeiske Faglige Samorganisasjon:
Komiteen for sysselsetting og økonomisk politikk
- Trade Union Advisory Committee (Fagbevegelsens kontaktorgan i OECD):
Økonomisk politikk komité

Avdelingen har ellers representert LO i blant annet.:

- Det Tekniske Beregningsutvalg

- Banklovkommisjonen
- Finanskriseutvalget
- Utvalget for arbeidsrettede tiltak
- Bioteknologinemnda
- Offentlig utvalg for gjennomgang av opplæringstilbudet til minoritetspråklige barn, unge og voksne

De mest sentrale arbeidsområdene har også i 2010 vært pensjon, sysselsetting, inntektsoppgjør og økonomisk politikk. Avdelingen har i 2010 produsert 15 samfunnsnotater og 1 samfunnsdokumentasjon, i tillegg til den ellers løpende utredningsvirksomhet. Avdelingen har koordinert møteserien "Politikk til frokost", i samarbeid med FAFO.

Arbeidsmiljøavdelingen

Arbeidsmiljøavdelingen hadde 7 stillinger ved utgangen av 2010. Avdelingen ble ledet av Bjørn Erikson fram til 31.08.10. Fra 01.09.10 er Turid Klette konstituert avdelingsleder.

Arbeidsmiljøavdelingen er LOs fagavdelingen for arbeidsmiljøforhold, herunder arbeidsmiljøpolitikk og regelverk, men også for andre områder knyttet opp til det som skjer på arbeidsplasser og som påvirker arbeidslivet. Det innebærer at en del områder, slik som for eksempel arbeidstid og helse, kjemikalier, yrkesskadeforsikring, IA-avtalen med mer forutsetter samarbeid med andre avdelinger.

Avdelingen har i 2010 særlig prioritert arbeidet med reforhandling av IA-avtalen og videreutvikling av tiltak i den sammenheng. Den nye IA-avtalen har medført utstrakt møtevirksomhet, konferanser, informasjonsaktiviteter i forbundene og deltakelser i diverse seminar og kursaktiviteter. Andre mer omfattende saker har vært arbeid rettet mot personvernsspørsmål i arbeidslivet, psykososiale problemstillinger som vold og trusler om vold, videreføring av forslag til endringer i Arbeidsmiljøloven, utvidelse og kvalitetssikring av ordningen med bedriftshelsetjeneste, yrkesskadeforsikring herunder utvidelse av ordningen til bedre å omfatte belastningslidelser og psykiske lidelser, kjemikalier og kjemisk arbeidsmiljø herunder spesielt det som gjelder for offshoresektoren.

Næringspolitisk avdeling

Ved utgangen av året hadde avdelingen 16 medarbeidere. Avdelingen ledes av Grethe Fosslø, og har ansvaret for LOs næringspolitikk, bistand ved omstillinger, klima og ytre miljø, samt Hovedorganisasjonenes Fellestilltak LO/NHO og LO/HSH.

Det har vært stor aktivitet i avdelingen i 2010, og innen næringspolitikken har året vært preget av etterdønninger etter finanskrisen. I den forbindelse ble situasjonen i verftsindustrien, anleggssektoren og i byggebransjen ble fulgt opp tett fra avdelingen. Innen olje og gass- området har debatten om konsekvensutredning av Lofoten og Vesterålen hatt mye fokus i 2010. LO har deltatt aktivt i debatten og har hatt stor mediadekning. LO har også bidratt aktivt gjennom Konkraft. Regjeringen startet arbeidet med en ny Stortingsmelding om statlig eierskap, hvor LO har bidratt i møter og med konstruktive innspill. Det har også vært et økende engasjement for bergverksindustri i 2011, og avdelingen har vært involvert i flere saker i den forbindelse. Tjenesteytende sektor har fått et større fokus, med hovedvekt på reiselivsbransjen og helårs arbeidsplasser i næringen. Regjeringen har satt søkelyset på sjømatnæringen og avdelingen deltar aktivt i flere utvalg. Medarbeiderdrevet innovasjon (MDI) har vært et viktig tema for avdelingen i 2010, og følges opp i 2011 med et nordisk forskningssamarbeid. Avdelingen har revidert LOs Klimastrategiske plan og vært engasjert med forarbeid og deltakelse på FNs klimakonferanse (Cop 16) i Cancun i Mexico. Nordområdeengasjementet har økt i 2010 og det er avholdt flere møter i Nordområdeutvalget. LOs næringspolitiske strategi for nordområdene ble vedtatt i 2010.

Avdelingens medarbeidere er representert i flere styrer og utvalg både i offentlig regi og internasjonalt. Avdelingen har også omfattende kontakt med politiske miljøer både i Storting og aktuelle departementer, samt Innovasjon Norge, SIVA og Forskningsrådet. Avdelingen har bidratt med innspill til flere politiske dokumenter, samt behandlet 93 høringer i løpet av året. Forbundene og tillitsvalgte rundt om i landet er viktige premissleverandører og samarbeidspartnere i avdelingens arbeid, både når det gjelder enkeltsaker, men ikke minst gjennom avdelingens rådgivende utvalg, som er Olje- og gassutvalget, Fiskeripolitisk utvalg, Mat- og landbrukspolitisk utvalg, Utvalget for tjenesteytende sektor, Samferdselspolitisk utvalg og Nordområdeutvalget.

REPRESENTASJON

Styrer, råd og utvalg

A-MED (bedriftshelsetjenesten):

Styremedlem: Elling Sørum

AksjeNorge – Styret:

Medlem: Grethe Fosli.

Allmenn stemmerett – Referansegruppe for 100-års-jubileum (BLD):

Medlem: Jan Lajord.

Ankenemnda for sykepenger i arbeidsgiverperioden (AD):

Medlem: Kristin Bomo. Varamedlem: Haakon Skaug.

AOF – Styret:

Leder: Tor-Arne Solbakken. Varamedlem: Kristian Tangen.

AOF – Kontrollkomiteen:

Leder: Bente N. Halvorsen.

AOF – Opplæringskontor - Styret:

Styreleder: Helga Skau.

A-pressen – Konsernstyret:

Styremedlem: Bente N. Halvorsen. Varamedlem: Øivind T. Hansen

Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek – Representantskapet:

Medlem: Kine Smith Larsen. Varamedlem: Jenny Ann Hammerø.

Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek - Styret:

Styreleder: Kine Smith Larsen. Varamedlem: Jenny Ann Hammerø.

Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening (AAF) – Styret:

Leder: Bente N. Halvorsen.

Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening (AAF) – Spesialutvalg for OU-fond:
Medlem: Øystein Høisveen.

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS:
Styreleder: Nina Tangnæs Grønvold. Nestleder: Øivind T. Hansen.
Styremedlem: Hege Samuelsen Sjøberg. Varamedlemmer: Ståle Dokken,
Hege Nilsen Ahlquist og Iver Erling Støen.

Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomite (SAMAK) – Ordførergruppen:
Medlem: Roar Flåthen.

*Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomite (SAMAK) – Parti- og LO-
sekretærgruppe:*
Medlem: Øivind T. Hansen.

*Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomite (SAMAK) – Hvordan sikre
framtidens velferd - Nordiske utfordringer og løsninger:*
Medlem: Liv Sannes.

*Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomite (SAMAK) – Den nye ulikhet –
en felles utfordring:*
Medlemmer Tor-Arne Solbakken og Stein Reegård.

Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomite (SAMAK) – Integrasjonsforum:
Medlem: Ingunn O. Lund.

*Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomite (SAMAK) – Menneskerettighet-
sutvalg:*
Medlem: Karin Beate Theodorsen.

*Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomite (SAMAK) – Valganalyse-
gruppe:*
Medlemmer: Øivind T. Hansen, Magne Svendsen og Monica Moum.

Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk (AKAN):
Medlem: Kristian Tangen. Varamedlem: Elling Sørum.

Arbeids- og pensjonspolitisk råd:
Medlem: Tor-Arne Solbakken. Varamedlem: Trine Lise Sundnes.

Arbeidslivstelefonen – Styret:
Vararepresentant: Marianne Svensli

Arbeidstakerorganisasjonenes rådgivende komite til OECD/TUAC – Arbeidsgruppe for retningslinjer om flernasjonale selskaper:
Medlem: Gro Granden.

Aspirantnemnda for utenriktjenesten:
Medlem: Gerd-Liv Valla. Varamedlem: Diis Bøhn.

Atlantehavskomiteen – Styret:
Medlem: Tor Jørgen M. Lindahl. Varamedlem: Siri Relling.

Banklovkommisjonen:
Medlem: Eystein Gjelsvik.

Bastun:
Leder: Gerd Kristiansen.

Bedriftsdemokratinemnda (AD):
Medlemmer: Kristin Robberstad og Gro Granden.
Varamedlemmer: Ragnhild M. Hagen og Knut Boddning.

Bedriftsdemokratinemnda – Landbrukssamvirke:
Leder: Gro Granden.

Bioteknologinemnda (HOD):
Medlem: Nina Tangnæs Grønvold.

BI – Styringsgruppen for kunnskapsbasert Norge:
Medlem: Anthony Kallevig.

Bærekraftig og samfunnsnyttig luftfart – Ressursgruppe:
Medlem: Svein Vefall.

CEDEFOP (European Centre for the Development of Vocational Training):
Medlem: Tor-Arne Solbakken.

CEN//TC389 Innovation Management – Expert Works Group 1:
Medlem: Anthony Kallevig.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Styret:
Medlem: Roar Flåthen. Varamedlem: Tor-Arne Solbakken

*Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Arbeidsrettsspørsmål/lov-
givning:*
Medlem: Håkon Angell.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Revisjonsnemnda:
Medlem: Bente N. Halvorsen.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Bærekraftig utvikling:
Medlem: Anne-Beth Skrede.

*Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Forhandlingsgruppe om et
inkluderende arbeidsliv:*
Medlem: Turid Klette (til 1/3-10).

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Handel og globalisering:
Medlem: Diis Bøhn.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Innvandring og inkludering:
Medlem: Liv Sannes.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Kjemikaliekomiteen:
Medlem: Bjørn Erikson (til 31/8-10). Ali Reza Tirna (fra 1/9-10).

*Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Arbeidsgruppe om demokrati
og arbeidstakermedvirkning:*
Medlem: Gro Granden

*Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Komite for kollektivforhan-
dlinger:*
Medlem: Knut Bodding.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Komite for sysselsetting og økonomisk politikk:

Medlem: Stein Reegård.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Kvinnekomite:

Nestleder: Karin Enodd. Varamedlem: Trude Johnsen.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Nanokomiteen:

Medlem: Bjørn Erikson (til 31/8-10). Ali Reza Tirna (fra 1/9-10).

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Ungdomskomite:

Medlem: Robert R. Hansen.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Vedtektskomite:

Representant: Knut Arne Sanden.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Økonomiutvalg:

Medlem: Bente N. Halvorsen.

Den europeiske miljø- og helsekomiteen (EEHC):

Medlem: Bjørn Erikson (til 31/8-10).

Den norske ILO-komiteen (AD):

Medlemmer: Trine Lise Sundnes og Karin Beate Theodorsen. Varamedlem: Bjørn Erikson (til 31/8-10).

Det faglige Østersjønettverk:

Leder: Gerd Kristiansen. Medlem: Olav Ofstad.

Det nasjonale kontaktpunkt for OECD – Retningslinjer for flernasjonale selskaper (UD):

Medlem: Gro Granden.

Det Norske Menneskerettighetsfond – Styret:

Medlem: Christopher Hansteen (til mai 2010), Nina Mjøberg (fra juni 2010). Varamedlem: Terje Kalheim (til mai 2010) Christopher Hansteen (fra juni 2010).

Det Tekniske Beregningsutvalg for inntektsoppgjørene (AD):

Medlemmer: Stein Reegård og Ellen Horneland.

Dialoggruppen Norsk Industri, LO/Industri Energi og Energi Norge:

Medlem: Eystein Gjelsvik.

EFTAs konsultative komite:

Medlem: Andre Nerheim. Varamedlem: Karin Enodd.

EFTA EUROFOUND – Styret:

Observatør: Anthony Kallevig.

EFTA observatør - EUs arbeidsmiljøkomite:

Observatør: Marianne Svensli. Varamedlem: Wenche I. Thomsen.

Energirådet – Arbeidsutvalget:

Medlem: Eystein Gjelsvik.

EUs rammeprogram for konkurransevne og innovasjon (CIP) –Referansegruppe:

Medlem: Anthony Kallevig. Varamedlem: Marianne Breiland.

EUs utdanningsprogram for livslang læring:

Medlem: Benedikte Sterner

EUs rådgivende komite for yrkesopplæring (ACVT):

Medlem: Tor-Arne Solbakken.

EXPO 2010 – Shanghai – Styret:

Medlem: Roar Flåthen. Varamedlem: Anthony Kallevig.

Fafo – Styret:

Leder: Roar Flåthen. Nestleder: Tor-Arne Solbakken.

Fafo – Rådet:

Leder: Roar Flåthen.

Fafo – AIS:

Nestleder: Karin Beate Theodorsen.

FARVE (Forsøksmidler arbeid og velferd):

Medlem: Gry Gundersen (til 1/7-10). Tor Idar Halvorsen (fra 1/9-10).

Felleskontoret for LO/NHO-ordningene – AFP/Sluttvederlag - Styret:

Nestleder: Tor-Arne Solbakken. Medlem: Eystein Gjelsvik.

Varamedlemmer: Trine Lise Sundnes og Ellen Horneland.

Felleskontoret for LO/NHO-ordningene – Klagenemnd for AFP:

Medlem: Atle Johansen Varamedlem: Christopher Hansteen.

Fellestiltakene HSH/LO - Styret:

Medlem: Trine Lise Sundnes. Sekretariatet: Pål Lynne Hansen (til 30/1-10).

Jan Petter Gundersen (fra 1/2-10).

Fellestiltakene LO/SAMFO – Styret:

Leder: Trine Lise Sundnes

Fellesutvalget for LO-favør:

Leder: Bente N. Halvorsen. Sekretær: Nina Bentzen.

Ferie- og fritidsorganisasjonen Folkeferie:

Styreleder: Jenny Ann Hammerø. Varamedlem: Bente N. Halvorsen.

Sekretær: Jan Olav Lajord.

Finanskriseutvalget (FIN):

Medlem: Stein Reegård

Folk og Forsvar – Valgkomiteen:

Medlem: Kine Smith larsen.

Folkets Hus Landsforbund – Styret:

Leder: Bente N. Halvorsen. Varamedlem: Trine Lise Sundnes.

FONUS Ekonomisk Forening – Styret:

Medlem: Nina Tangnæs Grønvold.

Forbrukerrådet – Styret:

Medlem: Trine Lise Sundnes.

Foreningen Norden – Kontrollutvalget:
Medlem: Grethe Fossli.

Forskningsrådet – Styreutvalg for nye Senter for Forskningsdrevet Innovasjon (SFI)
søknader i 2010:
Leder: Anthony Kallevig.

Forum for europeisk utdanningspolitikk (KD):
Medlem: Benedikte Sterner.

Forum for tjenesteinnovasjon (NHD):
Medlem: Renate Klopp.

Framfylkingen – Styret:
Leder: Kristian Tangen

Frie faglige Internasjonale (ITUC) – Kvinnekomite:
Medlem: Karin Enodd.

Geneveskolen – Styret:
Medlem: Karin Beate Theodorsen.

GNIST – partnerskap for helhetlig lærersatsing (KD):
Medlem: Tor-Arne Solbakken Varamedlem: Benedikte Sterner.

Hovedorganisasjonens Fellestiltak (HF) – Styret:
Nestleder: Ellen Stensrud. Medlem: Kristian Tangen
Observatør: Grethe Fossli. Sekretariatsleder: Else Britt Hauge.

Hovedavtaleutvalget LO/HSH – Kontaktutvalget:
Medlemmer: Trine Lise Sundnes og Knut Bodding.

Hovedavtaleutvalget LO/HSH – Samfunns- og næringspolitisk utvalg:
Medlemmer: Trine Lise Sundnes og Kristian Tangen.

Hovedavtaleutvalget LO/HSH – Den faste tvistenemnd:
Medlem: Trine Lise Sundnes. Varamedlem: Knut Bodding.

Hovedavtaleutvalget LO/HSH – Sanksjonsnemnda:

Medlem: Trine Lise Sundnes. Varamedlem: Knut Bodding.

Hovedavtaleutvalget LO/NHO:

Representanter: Roar Flåthen, Tor-Arne Solbakken, Bjørn Kolby og Knut Bodding.

Hovedavtalen LO/NHO – Den faste tvistenemnd:

Medlem: Ellen Stensrud. Varamedlem: Knut Bodding.

Hovedavtalen LO/NHO – Sanksjonsnemnda:

Medlem: Ellen Stensrud. Varamedlem: Knut Bodding.

Idebanken – Inkluderende arbeidsliv – referansegruppe:

Medlem: Gry Gundersen (til 1/7-10). Tor Idar Halvorsen (fra 1/9-10).

ILO – Styret (GB):

Medlem: Trine Lise Sundnes

Initiativ for etisk handel – Styret:

Medlem: Terje Kalheim (til april 2010). Vidar Bjørnstad (fra mai 2010).

Innovasjon Norge – Styret:

Medlem: Roar Flåthen.

Innovasjon Norge – Referansegruppe for evaluering (NHD):

Medlem: Anthony Kallevig.

Innstillingskomiteen for Einar Gerhardsens Stipendfond:

Medlem: Bente N. Halvorsen.

Inkluderende arbeidsliv – Oppfølgingsgruppen (AD):

Medlem: Trine Lise Sundnes. Varamedlem: Turid Klette.

Inkluderende arbeidsliv - Faggruppe (AD):

Medlem: Liv Sannes

Internasjonalt forum for kjemikaliesikkerhet – Styret (FSC):

Medlem: Bjørn Erikson (til 31/8-10).

Internasjonal kjemikaliehåndtering (SAICM) – utvidet byrå:

Medlem: Bjørn Erikson (31/8-10).

Internasjonalt utvalg av norsk olje- og gassindustri (INTSOK) – Styret (OED):

Medlem: Grete Fossli.

Investinor – Styret:

Medlem: Trine Lise Sundnes

Jernbanealliansen – Styret:

Medlem: Kenneth Sandmo. Varamedlem: Grethe Fossli.

Kjemisk arbeidsmiljø offshore – programstyret:

Medlem: Bjørn Erikson.

Kompetansefondet HK – AAF – Styret:

Medlem: Tove Haug.

Konkraft – Konkurranseskraft på norsk sokkel - Rådet:

Medlem: Roar Flåthen.

Konkraft -Konkurranseskraft på norsk sokkel – Arbeidsutvalget:

Medlem: Olav Lie.

Kontaktforum NAV:

Medlem: Tor-Arne Solbakken. Varamedlem: Liv Sannes.

Kontaktgruppen for EIRO (KRD):

Medlem: Ellen Horneland. Varamedlem: Wei Chen.

Kontaktutvalget for energi (EU/EØS) – (OED):

Medlem: Olav Lie.

Kontaktutvalget for offentlige anskaffelser (FAD):

Medlem: Renate Klopp (til 29/10-10).

Kunst på arbeidsplassen – Styret:

Medlem: Gerd Kristiansen.

Kunnskapsdugnad for verdiskaping (Samarbeid LO, NHO og TEKNA) – Referansegruppe:

Medlemmer: Liv Sannes og Andreas Halse.

Landsrådet for heimevernet:

Leder: Gerd Kristiansen.

Lean Forum Norge – Styret:

Medlemmer: Anthony Kallevig og Kenneth Sandmo.

Likestillings- og diskrimineringsnemnda:

Medlemmer: Elisabeth Grannes.

LO-huset Gardermoen – Styret:

Leder: Kari Hauge. Medlem: Svein Vefall.

LO Kommune – Styret:

Medlem: Gerd Kristiansen Varamedlem: Trine Lise Sundnes.

Lokal samfunnsutvikling i kommunene – Arbeidsgruppe (KRD):

Medlem: Anthony Kallevig.

LO Media - Styret:

Styreleder: Tor-Arne Solbakken. Varamedlem: Øivind T. Hansen.

LO Media - Rådet:

Leder: Roar Flåthen.

LO/NHOs fondsstyre:

Medlemmer: Bente N. Halvorsen, Ellen Stensrud og Grethe Fossli.

LO/NHOs investeringskomite:

Medlem: Bente N. Halvorsen.

LO-Partner AS – Styret:

Styreleder: Bente N. Halvorsen. Medlem: Kine Smith Larsen.

LO Stat – Styret og arbeidsutvalget:

Medlem: Gerd Kristiansen.

LOs OU-fond – Styret:

Leder: Bente Halvorsen. Medlem: Tor-Arne Solbakken. Sekretær: Siv Schau.

LOs Utdanningsfond – Tildelingsutvalget:

Leder: Tor-Arne Solbakken. Medlem: Monica Moum. Varamedlem: Benedikte Sterner.

Markedsstrategisk råd – Innovasjon Norge – Reiseliv:

Medlem: Grethe Fosslø (til 1/11-10).

MARUT – Arbeidsutvalget:

Medlem: Olav Lie.

Medarbeiderdrevet innovasjon (MDI) prosjekt – Referansegruppe (NHD):

Medlemmer: Anthony Kallevig og Else-Britt Hauge.

Mesterbrevnemnda – Styret:

Medlemmer: Per Syversen og Benedikte Sterner.

Miljøgiftutvalget:

Medlem: Bjørn Erikson (til 31/8-10).

Nasjonalt fagskoleråd (KD) :

Medlemmer: Kristian Tangen og Benedikte Sterner.

Nasjonalt forum for inkludering av funksjonshemmede i arbeid (AD):

Medlem: Turid Klette.

Nasjonalt forum for utdanningsforskning (KD):

Medlem: Benedikte Sterner.

Nasjonalt forum for realfag (KD):

Medlem: Benedikte Sterner.

Nasjonalt kompetansesenter for helikoptre i Norge - styringsgruppen:

Medlem: Trine Lise Sundnes.

Nasjonalt ryggnettverk – Rådgivningsgruppe (AD):

Medlem: Turid Klette.

Nordens faglige samorganisasjon (NFS) – Styret:

Medlem: Roar Flåthen og Gerd Kristiansen.

Nordens faglige samorganisasjon (NFS) – Europautvalg:

Medlem: Tor Jørgen M. Lindahl. Varamedlem: Knut Arne Sanden.

Norges deltakelse i EUs program for næringsliv og entreprenørskap - Referansegruppe:

Medlem: Anthony Kallevig.

Norges Forskningsråd – Programstyret for arbeidslivsforskning:

Medlem: Liv Sannes. Varamedlem: Øystein Nilsen.

Norges Forskningsråd – Programstyret for forskning på årsaker til sykefravær og utstøting fra arbeidslivet:

Medlem: Bjørn Erikson (til 31/8-10). Wenche I. Thomsen. (fra 1/9-10).

Norges Forskningsråd – Programstyret for VRI:

Medlem: Kenneth Sandmo.

Norges Forskningsråd – Styret for innovasjonsdivisjonen:

Medlem: Anthony Kallevig.

Norges Forskningsråd - Rådgivende utvalg VAM (Velferd, arbeidsliv og migrasjon)

Medlem: Liv Sannes

Norges Forskningsråd – Styreutvalg for forskningsinfrastruktur:

Medlem: Anthony Kallevig.

Norges Bedriftsidrettsforbund – Styret:

Medlem: Grete Fosslø.

Norgesuniversitetet – Styret:

Varamedlem: Nina Tangnæs Grønvold.

Norsk Arbeidsrettslig forening - Styret:

Medlem: Sigurd-Øyvind Kambestad.

Norsk Folkehjelp – Sentralstyret:
Styreleder: Finn Erik Thoresen.

Norsk Industrierbeidermuseum - Styret:
Medlem: Jenny Ann Hammerø. Varamedlem: Grethe Fossli.

Norsk Senter for menneskerettigheters rådgivende utvalg:
Medlem: Terje Kalheim.

NOU-utvalg – Medvirkning og medbestemmelse i arbeidslivet (AD):
Medlem: Gro Granden. Varamedlem: Knut Boddning.

NOU-utvalg for gjennomgang av opplæringstilbudet til minoritetsspråklige barn, unge og voksne:
Medlem: Nina Tangnæs Grønvold.

Næringslivets Sikkerhetsråd (NSR):
Medlem: Svein Vefall Varamedlem: Renate Klopp.

Næringslivets Sikkerhetsråd (NSR) – Narkotikautvalg:
Varamedlem: Turid Klette.

Oslo Kongressenter Folkets Hus BA – Styret:
Styreleder: Bente N. Halvorsen. Varamedlem: Kine Smith Larsen.

Partsammensatt gruppe for oppfølging av IA-arbeidet i petroleumsnæringen (PTIL):
Medlem: Gry Gundersen (til 1/7-10). Turid Klette (fra 1/7-10).

Partssammensatt referansegruppe for økt rekruttering av innvandrere med ikke-vestlig bakgrunn (BLD):
Medlem: Ingunn Olsen Lund.

Personskadeerstatningsutvalget (JD):
Medlem: Kristin Robberstad.

Produktregisteret – Fagråd (MD):
Medlem: Bjørn Erikson (til 31/8-10). Ali Reza Tirna (fra 1/9-10).

Redningshelikoptertjenesten – Brukerforum (JD):
Medlem: Grete Fosli. Varamedlem: Arne Larsen-Fløysvig.

Referansegruppe for elektromagnetiske felt:
Medlem: Bjørn Erikson.

Referansegruppe for evaluering av Kunnskapsløftet (KD):
Medlem: Benedikte Sterner.

Referansegruppe for Europautredningen (UD):
Medlem: Vidar Bjørnstad.

Referansegruppe for Europeisk kvalifikasjonsrammeverk – EQF (KD):
Medlem: Benedikte Sterner.

Referansegruppe for utvikling av helårs arbeidsplasser i reiselivet (NHD):
Medlem: Renate Klopp.

Regelverk for offentlige anskaffelser – Referansegruppe:
Medlem: Marianne Breiland.

Regjeringens konsultative organ for menneskerettigheter og norsk økonomisk engasjement i utlandet (KOMPAKT):
Medlem: Karin Beate Theodorsen og Gro Granden.

Ressurssenter for menn (REFORM) – Styret:
Medlem: Øyvind Rongevær.

Rikslønnsnemnda – Lov om lønnsnemnd i arbeidstvister (AD):
Medlem: Tor-Arne Solbakken. Varamedlemmer: Gerd Kristiansen, Ellen Stensrud, Trine Lise Sundnes og Kristian Tangen.

Rusmiddelpolitisk råd:
Varamedlem: Turid Klette.

Rådet for Arbeidstilsynet:
Representanter: Trine Lise Sundnes og Bjørn Erikson (til 31/8-10). Øyvind Rongevær (fra 1/9-10). Vararepresentanter: Marianne Svensli og Wenche I. Thomsen.

Rådgivende utvalg for HIV/AIDS (UD):

Medlem: Camilla Houeland. Varamedlem: Wenche I. Thomsen.

Samarbeidskomiteen LO-DnA:

Medlemmer: Roar Flåthen, Tor-Arne Solbakken, Gerd Kristiansen og Bente N. Halvorsen Sekretær: Stein Reegård.

Samarbeidsforum mot svart økonomi (Skattedirektoratet):

Medlem: Børre Pettersen.

Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY-UDIR):

Medlem: Tor-Arne Solbakken. Varamedlem: Benedikte Sterner.

*Senter for internasjonalisering av høyere utdanning (SIU) – Programutvalget/
sektorprogrammet Erasmus:*

Vararepresentant: Hege Nilsen Ahlquist.

*Senter for internasjonalisering av høyere utdanning (SIU) – Programutvalget/
sektorprogrammet Leonardo da Vinci:*

Medlemmer: Benedikte Sterner og Hege Nilsen Alquist.

Senter for seniorpolitikk – Styret:

Nestleder: Ellen Stensrud. Varamedlem: Øystein Nilsen.

Sikkerhetsforum – Petroleumstilsynet:

Medlem: Bjørn Erikson (til 31/8-10). Ali Reza Tirna (fra 1/9-10).

SINTEFs råd:

Medlemmer: Tor-Arne Solbakken og Grethe Fossli. Varamedlem: Olav Lie.

SINTEF – Teknologi og samfunn - Rådet:

Medlem: Anthony Kallevig.

*Skjermede virksomheters rolle og plass i den framtidige arbeidsmarkedspolitikken
(AD):*

Medlem: Liv Sannes. Varamedlem: Øystein Nilsen.

SSBs Rådgivende utvalg for arbeidsmarkedsstatistikk:

Medlem: Liv Sannes.

SSBs Rådgivende utvalg for konsumprisindeksen:

Medlem: Wei Chen.

SSBs Rådgivende utvalg for nasjonalregnskap:

Medlem: Wei Chen.

Sparebank 1 - Bank 1 Oslo AS – Styret:

Nestleder: Roar Flåthen.

Sparebank 1 Finans AS – Representantskapet:

Medlem: Tor-Arne Solbakken. Personlig varamedlem: Trine Lise Sundnes.

Sparebank 1 – Klagenemnda:

Formann: Bjørn Kolby. Varamedlemmer: Kristin Bomo og Sigurd-Øyvind Kambestad.

Sparebank 1 Liv – Styret:

Medlem: Gerd Kristiansen.

Sparebank 1 Medlemskort AS:

Styremedlem: Siv Schau.

Sparebank 1 Gruppen AS – Styret:

Medlem: Bente N. Halvorsen.

Sparebank 1 Gruppen AS – Representantskapet:

Medlem: Tor-Arne Solbakken . Varamedlem: Trine Lise Sundnes.

Standard Norge – Styret:

Medlem: Trine Lise Sundnes.

Standard Norge – Speilkomite – Innovasjonsstyring:

Medlem: Anthony Kallevig.

Standard Norge – Nasjonal standardisering – referansegruppe:

Medlem: Renate Klopp.

Standardisering og handelsforenkling innen EU og EØS, SOGS – Referansegruppe:

Medlem: Marianne Breiland.

Statens Arbeidsmiljøinstitutt (STAMIs) fagråd:

Medlem: Wenche I. Thomsen.

Statens Arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) – Referansegruppe for bedre kunnskap om kjemisk

eksponering i arbeidslivet:

Medlem: Bjørn Erikson (til 31/8-10). Ali Reza Tirna (fra 1/9-10)

Stiftelsen Miljøfyrtårn:

Styremedlem: Anne-Beth Skrede. Varamedlem: Elisabeth Haaversen.

Stiftelsen Miljømerking i Norge – Styret:

Medlem: Grethe Fossli. Varamedlem: Anne-Beth Skrede.

Strategisk råd for MARUT:

Medlem: Ellen Stensrud. Varamedlem: Olav Lie.

Strategisk råd for miljøteknologi (MD):

Medlem: Trine Lise Sundnes.

Strategisk råd for miljøteknologi – Arbeidsutvalg (MD):

Medlem: Anne-Beth Skrede.

Strategisk råd for reiseliv (NHD):

Medlem: Kristian Tangen. Varamedlem: Grethe Fossli.

Strategisk råd for reiseliv – Arbeidsutvalget (NHD):

Medlem: Renate Klopp.

Strategisk råd for små og mellomstore bedrifter (NHD):

Medlem: Kristian Tangen.

SustainLabour – Styret:

Medlem: Bjørn Erikson (til 31/8-10).

Sørmarka AS – Styret:

Styreleder: Tor-Arne Solbakken. Varamedlem: Bente N. Halvorsen.

Tariffnemnda (Allmenngjøringsloven) (AD):

Medlem: Ellen Stensrud. Varamedlem: Knut Bodding.

Teknologisk Institutt – Rådet:

Nestleder: Anthony Kallevig.

Transport og logistikkforum (SD):

Medlem: Kenneth Sandmo.

Twisteløsningsnemnd etter arbeidsmiljøloven (AD):

Medlem: Haakon Skaug. Varamedlem: Karen Sophie Steen.

Ungt Entreprenørskap – Styret:

Medlem: Trine Lise Sundnes. Varamedlem: Rita Lekang.

Utenriksdepartementets komite av organisasjoner representert i EFTAs

Konsultative komite:

Medlem: Andre Nerheim.

Utenriksdepartementets WTO-utvalg:

Medlem: Diis Bøhn. Varamedlem: Marianne Breiland.

Utredning av økt diskrimineringsvern ved tilgjengelighet til varer og tjenester -

Referansegruppe (NHD):

Medlem: Anne-Lise Rolland.

Velferd og migrasjon – referansegruppe (AD):

Medlem: Liv Sannes.

VINNs råd (Veiledningstjenesten i Nord-Norge):

Medlem: Anthony Kallevig.

World Skills Norway (Yrkes-OL) – Styret:

Nestleder: Tor-Arne Solbakken. Medlem: Benedikte Sterner.

Landsmøter

Norsk Sjømannsforbund (NSF)

22. – 25. september 2010 – Gerd Kristiansen

Industri Energi (IE)

11. – 15. oktober 2010 – Roar Flåthen og Ellen Stensrud

Norges Offisersforbund (NOF)

12. – 15. oktober 2010 – Tor-Arne Solbakken

Norsk Tjenestemannslag (NTL)

1. – 5. november 2010 – Roar Flåthen og Tor-Arne Solbakken

Musikernes Fellesorganisasjon (MFO)

29. – 31. oktober 2010 – Gerd Kristiansen

Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund (NFF)

19. – 21. november 2010 – Tor-Arne Solbakken

Fellesorganisasjonen (FO)

24. – 28. november 2010 – Kristian Tangen

Internasjonale kongresser

DGB-Tyskland, 15.-20. mai, Berlin

Roar Flåthen og Knut Arne Sanden

OPZZ Polen, 28. – 30. mai, Warszawa

André Nerheim

SAMAK, Den 23. Nordiske arbeiderkongress, 7. – 9. juni, Helsingør

Roar Flåthen, Tor-Arne Solbakken, Gerd Kristiansen, Bente N. Halvorsen, Ellen Stensrud, Kristian Tangen, Arve Bakke (FF), Jan Davidsen (Fagforbundet), Sture Arntzen(HK), Tone Rønoldstangen (LO Stat)

Rådgivere: Øivind T. Hansen, Jenny Ann Hammerø, Stein Reegård, Karin Beate Theodorsen, Knut Arne Sanden, Nina Tangnæs Grønvold og Kenneth Sandmoe.

ITUC, 20. -26. juni, Vancouver, Canada

Roar Flåthen, Gerd Kristiansen, Tor Arne Solbakken, Arve Bakke (FF), Jan Davidsen (Fagforbundet), Sture Arntzen (HK), Ingeborg Sætre (NPKF), Karin Beate Theodorsen, Jenny Ann Hammerø, Nina Mjøberg

CSC Belgia, 21. – 23. oktober, Oostende

Knut Arne Sanden

Delegasjoner/konferanser

DELEGASJONER TIL/KONFERANSER I LO

Palestinakonferanse 22. - 23. januar

Karin Beate Theodorsen, Moussa El Jeries og Terje Kalheim

Konferanse om anstendig arbeid og Handel (AF, UD, LO og NHO) 8. februar

Trine Lise Sundnes, Karin Beate Theodorsen, André Nerheim og Diis Bøhn

Trepartsdelegasjon fra Brasil besøker Norge, 4. – 6. mai. Roar Flåthen og Diis Bøhn

Konferanse mellom ILO og Det internasjonale pengefondet, 13. september

Roar Flåthen og Karin Beate Theodorsen

DELEGASJONER/KONFERANSER I UTLANDET.

ILO-konferansen, 1. – 18. juni

Trine-Lise Sundnes (ILOs styre), Karin Enodd, Nina Mjøberg, Terje Kalheim

Menneskerettighetsdialog Norge - Kina, 6. – 12. juni, Beijing. Diis Bøhn

Solidaritet Polen, 30. års jubileum - 29. august – 1. september, Gdansk

Olav Ofstad

Konferanse om anstendig arbeidsliv i Kenya, Nairobi 21. – 23. september

Kristian Tangen, Camilla Houeland, Alice Siame (LOs konsulent i Afrika)

Trepartsarrangement på den norske paviljongen EXPO 2010, Shanghai, Kina, 23. september

Roar Flåthen, Jan-Egil Pedersen (NNN), Sture Arntzen (Handel og Kontor), Karin Beate Theodorsen, Anthony Kallevig, Chen Wei og Tommy Skar

Delegasjon til PGFTU Vestbredden, Palestina, 26. september – 1.oktober
Gerd Kristiansen, Nina Mjøberg, Terje Kalheim + delegasjonen

Næringslivsdelegasjon under kongeparets statsbesøk til Slovakia, 26.-28. oktober 2010
Trine Lise Sundnes og Siri Relling

Delegasjonsreise til Colombia med statssekretæren i NHD, 1. – 3. november
Christine Parker

DISTRIKTSKONTORENE

Østfold

ORGANISASJONSOVERSIKT

I kontorets arbeidsområde var det pr. 31.12.10, 105 fagforeninger med til sammen 45.420 medlemmer. Det er 5 lokalorganisasjoner i Østfold de er; LO i Fredrikstad, LO i Halden, LO i Indre Østfold, LO i Sarpsborg og LO i Moss og omegn.

Av endringer i fagforeninger har NNN avd. 20 Moss og NNN avd. 5 Fredrikstad slått seg sammen til en fagforening. Nytt navn er NNN avd. Fredrikstad-Moss. Fellesforbundet avd. 271 HRAF og Fellesforbundet avd. 851 Grafisk Østfold har inngått en sammenslutningsavtale. Fagforeningens nye navn er Fellesforbundet avd. 851 Østfold.

STYRET FOR LOs FYLKESKONFERANSER

Styret for LOs fylkeskonferanser i Østfold har hatt følgende sammensetning :Anne Gundersen (leder), Hege Almås, Åge Hansen, med vara: Winnie Espenes, Vibece Lundestad og Per Øistein Kirvijärvi. Det har til sammen vært avholdt 6 møter i styret og arrangert 2 arbeidskonferanser. Styret har etter tilbakemeldinger fra fagforeninger og LO lokalt utarbeidet forslag til felles handlingsplan for LO lokalt i Østfold. Styret har forberedt og gjennomført fylkeskonferansene, samt bidratt til gjennomføring av vedtakene.

LOs FYLKESKONFERANSER

Det er avholdt 2 ordinære fylkeskonferanser, 18. – 19. februar og 21. – 22. oktober.

Sakene på fylkeskonferansene har vært; jernbaneutvikling, kollektivtransport, EUs postdirektiv, kommune- og fylkestingsvalget i 2011, NAV reformen, fagligpolitisk samarbeid, den aktuelle fagligpolitiske situasjon, IA avtalen, LO favør, aktiviteter i LOs lokalorganisasjoner, sosial dumping, LOs klimautvalg, LOs sommerpatrolje, LOs lærlingpatrolje, AOF, arbeidsmiljøskader, LOs internasjonale arbeid, lønnsoppgjøret, søndagsåpne butikker, samhandlingsreformen, lærlingplasser, TV aksjonen, nytt Østfoldsykehus, vikarbyrådirektivet, regnskap for fylkeskontingent og Arbeiderbevegelsens kulturfond i Østfold. Fylkeskonferansen har utarbeidet felles handlingsplan for LOs lokalorganisasjoner og nye retningslinjer for

det fagligpolitiske samarbeidet og samarbeidskomiteen LO/Ap. Representanter fra ledelsen på LOs fylkeskonferanser i Østfold har vært: Kristian Tangen og Ellen Stensrud.

LOs FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISKE UTVALG

Utvalget for familie- og likestillingspolitikk har hatt 5 møter og 1 planleggingsmøte for utarbeidelse av handlingsplan. Utvalget har bl.a. deltatt på arbeidskonferanse med administrasjon og styret for LOs fylkekonferansen.

Utvalget har deltatt på kurs "Styret i arbeid". Arrangert stand og delte ut brosjyrer på FN's Internasjonale dag og bidro med leserinnlegg til pressen. Sendte brosjyre til alle fagforeninger med oppfordring å gjøre en felles aktivitet under kampanjen; "Hva gjør du?" Holdt en appell om temaet på LOs Fagforeningskonferanse. Vært representert på LOs fylkeskonferanser i februar og oktober, og var aktive med forslag til uttalelser og deltatt i debatten. Utvalget har inngått en samarbeidsavtale med 8. mars komiteen i Sarpsborg/Østfold.

Det er også blitt arrangert Juleverksted og Juletreffest for LO medlemmer og medlemmers barn/barnbarn i samarbeid med LO i Sarpsborg og LO Indre Østfold og det var bra deltakelse begge steder. Har avholdt konferanse med tema "Hva er en kjernefamilie." En konferanse med bra deltakelse og gode innledere.

LOFAVØR

Komiteen i Østfold har hatt 4 møter og 1 planleggingsmøte for å utarbeide handlingsplan. Det har blitt avholdt 6 AU møter og en 2 dagers arbeidskonferanse med de lokale LOfavørkomiteene.

Har vært avholdt et LOfavørkurs for tillitsvalgte i Østfold med besøk på SOS International. Representanter i LOfavørkomiteen i Østfold har deltatt på 4 sentrale kurs og arrangement. Har vært aktive og delt ut brosjyrer og informasjonsmateriell på kurs og konferanser som har blitt avholdt i organisasjonen. Samt oppdateringer på hjemmesiden om kampanjene.

De lokale LOfavørkomiteene avholder egne aktiviteter og møter. Lokale LOfavør i Halden har avholdt 3 møter og Sarpsborg 3 møter, i Moss 6 møter, Indre Østfold 3 møter og Fredrikstad 2 møter.

LOs UNGDOMSUTVALG

LOs ungdomsutvalg i Østfold gjennomførte en planleggingskonferanse over 2 dager hvor man utarbeidet handlingsplan for 2010. Handlingsplanen er inndelt i 3 hovedområder;

Ungdom i utdanning og arbeid

LOs sommerpatrulje i Østfold ble gjennomført på tradisjonell måte i uke 26. Det ble besøkt totalt 504 bedrifter og avdekket 66 brudd, 11 ble oversendt til Arbeidstilsynet og 4 til skatteetaten. Det er en nedgang i antall brudd fra fjoråret. Patruljen bestod av 12 faste mannskaper som ble godt skolert på forhånd, samt ca 80 lokale mannskaper gjennom uken. Det er utarbeidet egen rapport for sommerpatruljen. LOs lærlingpatrulje ble gjennomført fra 1. mai og ut året med egen patruljeleder. Fokuset var opprettelse av lærlingplasser, samt rettigheter og plikter for lærlinger og unge arbeidstakere. Det er utarbeidet egen rapport for lærlingpatruljen 2010. Det har blitt gjennomført skolebesøk kontinuerlig i og man har nådd ut til ca 700 elever med informasjon.

Vi har deltatt på årets yrkesmesse i fylket som pågikk over 2 dager med 6500 besøkende.

Ungdomsarbeidet har hatt stort fokus på verving i sine aktiviteter.

Ungdom for likestilling, mangfold og solidaritet

Vårt internasjonale solidaritets prosjekt med Palestinsk fagbevegelse har blitt videreført. I februar reiste ungdomssekretær og leder av utvalget på studietur til Palestina. Vi hadde i juni et besøk fra Palestina hvor vi gjennomførte et faglig og sosialt opplegg med fokus på informasjon og erfaringsutveksling. Ungdomsutvalget har hatt en representant som tiltrer familiepolitisk utvalg i Østfold.

LO ungdom; kompetanseheving og organisasjonsbygging

Det har blitt gjennomført et ungdomskurs med fokus på tale og debatt teknik, samt ett regionalt ungdomskurs. Fagligpolitisk samarbeid har gått kontinuerlig gjennom året. AUF er representert i ungdomsutvalget. Vi har jobbet med oppsøkende virksomhet gjennom hele året. Av markedsføring kan nevnes god kontakt med media og leserbrev.

MØTER I LOs LOKALORGANISASJONER

Distriktskontoret har medvirket i 44 styremøter, representantskapsmøter, årsmøter og arbeidskonferanser med LO lokalt. Vi har også medvirket i prosjekt RødGrønt Fredrikstad 2011 og prosjekt fagligpolitisk og kollektivtrafikk i Moss. I tillegg har distriktskontoret medvirket og deltatt i en rekke arrangementer, konferanser og aksjoner som LO lokalt har arrangert. Det har blant annet vært; fagbevegelsens uke, lokalt fagligpolitisk samarbeid, ungdomsarbeid, næringsutvikling, samt saker som har blitt fremmet på LOs fylkeskonferanser.

ANDRE MØTER I LO

Distriktskontoret har deltatt på 12 andre møter i LO. Det har vært LOs representantskapsmøter, distriktssekretærkonferanser, HF felleskonferanse, LOs utdanningskonferanse, LOs ungdomskonferanser, LOs organisasjonskonferanse..

MØTER I FAGFORENINGER OG BEDRIFTSKLUBBER

Distriktskontoret har medvirket i 18 møter i fagforeninger/klubber om ulike utfordringer for enkeltbedrifter som bl.a. IA arbeidet, utbedring av innseilingen til Halden, sosial dumping, samferdselsutfordringer og partssamarbeid. Vi har også medvirket og innledet på flere fagforeningskonferanser, årsmøter, tillitsvalgtsamlinger, samt holdt taler og deltatt i merkeutdelinger på jublantilstelninger.

FAGLIG/POLITISK SAMARBEID

Det er arrangert 4 møter i frokostkomiteen og 3 møter i samarbeidskomiteen mellom Østfold Arbeiderparti og LO i Østfold. Distriktssekretæren har medvirket i 17 fagligpolitiske arrangement i samarbeid med Østfold Arbeiderparti, samt deltatt i programkomiteen og nominasjonskomiteen foran kommune- og fylkestingsvalget i 2011. Distriktssekretæren tiltrer styret i Østfold Arbeiderparti. Det har i 2010 blitt utarbeidet nye retningslinjer for det fagligpolitiske samarbeidet og samarbeidskomiteen.

NÆRINGSUTVIKLING OG SYSSELSETTING

Distriktskontoret har medvirket i 131 møter og arrangementer om næringsutvikling og sysselsetting i Østfold. Distriktssekretæren er leder i yrkesopplæringsnemnda og styrerepresentant i Østfold kompetanseoffensiv, Jernbaneforum Øst, partnerskap for karriereveiledning, IA-rådet, statsetatssjefsmøter og voksenopplæringsforum. I flere andre råd og utvalg med Fylkeskommunen, Fylkesmannen, NHO, KS, NAV. Distriktskontoret er representert i VRI Østfold, Østfold gassforum, utvalg mot svart økonomi, I 2010 har det spesielt blitt jobbet med søknad for ny VRI periode, europabanen og dobbeltspor med tunell gjennom Moss, Moss Lufthavn Rygge, Innseilingen til Halden og utvikling av Høgskolen i Østfold. Distriktssekretæren har deltatt på flere høringer på Stortinget. Distriktskontoret er også representert i hovedstyret for reiselivs- og opplevelsesnæringer med fylkeskommunen.

SAMMEN BEDRE PÅ IA

Et 3 årlig samarbeidsprosjekt mellom LO, NAV og NHO. Målet med prosjektet skal bidra til at IA-bedriftene i fylket samlet har oppnådd en forbedring på 20% på hvert av de tre målsettingsområdene i den nasjonale IA-avtalen.

2010 har vært prosjektets siste år. Fokuset har vært å ferdigstille de internprosjektene i bedriftene, samt å utarbeide sluttrapport, formidlingsaktivitet og nettverkskonferanse. Avslutningskonferansen ble avholdt 30. november hvor det var til sammen 60 deltakere. Bedriftene har jobbet bra og vi har sett en positiv utvikling av sykefraværet. Arbeidet har vært formidlet på flere arenaer, men det vil bli utarbeidet en IA veileder som vil være tilgjengelig elektronisk for andre bedrifter, fylker og organisasjoner.

SAMMEN BEDRE PÅ KLIMA

Et samarbeidsprosjekt mellom LO og NHO. Målet for prosjektet er å bidra til å rette fokus på hvordan redusere utslipp av klimagasser i Østfold gjennom tiltak i utvalgte bedrifter. Prosjektet baseres på partssamarbeid og involvering av flest mulig ansatte i bedriftene.

I 2010 har bedriftene i klimaprojektet utarbeidet en status for klimaregnskap 2009. Dette vil være måleverktøy for co2 utslipp, samt effektmåling av de iverksatte tiltakene. Det har vært gjennomført to nettverkssamlinger og utarbeidelse av "bedriftshistorier" er påbegynt. Alle bedriftene har knyttet sitt klimaarbeid opp mot sine eksisterende systemer for eksempel LEAN og TPM. Bedriftene har igjennom dialog og bred medvirkning selv definert sine satsingsområder som energieffektivisering, avfallssortering, reiser til å fra arbeid, kurs opplæring for å nevne noe. Prosjektet avsluttes mai 2011.

INKLUDERENDE ARBEIDSLIV

Distriktssekretæren har medvirket i 18 møter og konferanser om IA. Distriktssekretæren sitter i IA-rådet for Østfold som blant annet har arrangert HMS konferanse med 840 deltagere, samt regionale erfaringskonferanser om HMS og IA. Distriktssekretæren har også innledet om IA på flere fagforeningsmøter og nettverkskonferanser.

SAMARBEID MED ANDRE ORGANISASJONER

Distriktskontoret har medvirket i 23 ulike møter med andre organisasjoner. Her kan nevnes; AOF, Norsk Folkehjelp, Arbeidermuseets Venner, Oscar Torp Heimen, framfylkingen, Arbeidstilsynet, Handikapforbundet, Arbei-

derbevegelsens Kulturfond i Østfold, Voksenopplæringsforbundet, TV-aksjon og HV01.

HMS OG PERSONAL

Det er gjennomført 11 ulike arrangementer i personalsammenheng. Personalet har også deltatt på de fleste av arrangementene distriktskontoret har tilrettelagt og gjennomført. Det er gjennomført medarbeidersamtaler, planleggingsmøter og diverse sosiale arrangementer. Det utarbeides årlige handlingsplaner for HMS arbeidet og HMS-internkontroll håndbok rulleres. Det er også arrangert felles HMS personalkonferanse med distriktskontorene i Oslo/Akershus, Oppland og Hedmark. Vi utarbeidet egen internkontroll for driften og arbeidsoppgavene for distriktskontoret. Det arrangeres ukentlige mandagsmøter med HMS og drift, samt jevnlig personalmøter og møter i kontorfellesskapet der også HMS er fast på dagsorden. Distriktskontoret har gjennom AOFs opplæringskontor lærling i kontorlaget. Prosjektmedarbeider Siri Martinsen har deltatt i 162 møter/arrangementer og hatt 8 reisedøgn. Ungdomssekretæren Trine Roos har deltatt i 74 møter/arrangementer og hatt 20 reisedøgn. Ungdomssekretær Jaran Martinsen har deltatt i 69 møter/arrangementer og hatt 22 reisedøgn. Kontorsekretær Tone Ingesen har deltatt i 94 møter/arrangementer og hatt 11 reisedøgn. Distriktssekretær Siri Martinsen har deltatt i 181 møter/arrangementer og hatt 4 reisedøgn.

Distriktssekretær Ulf Lervik har medvirket i 323 møter/arrangementer og hatt 21 reisedøgn. Kontorets hjemmeside er www.lo.no/ostfold

Oslo og Akershus

ORGANISASJONSOVERSIKT

Det er fem lokalorganisasjoner i Akershus, og en avdeling i Oslo. Det er fulltidsbemanning på LO-senteret på Gardermoen og hos LO i Oslo. De øvrige frikjøper tillitsvalgte etter økonomi og behov.

STYRE FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret for fylkeskonferansen har bestått av : Britt Pedersen HK, Alan Lote FF, Ingunn Strand Johanssen FO. Styret har avholdt 3 møter i perioden. Det har utarbeidet program for fylkeskonferansene og laget innstilling i øvrige saker som skulle opp på fylkeskonferansen.

FYLKESKONFERANSER

Det har vært avholdt 2 fylkeskonferanser også i 2010. Vårens konferanse var på Sørmarka 4. og 5. mars. Innholdet i konferansen var "Den faglige og politiske situasjonen med hovedvekt på IA" v/ Trine Lise Sundnes. "Samhandlingsreformen - en ny kommunerolle" v/ Are Helseth, saksordfører (Ap) for Samhandlingsreformen. Er kompetanseutvikling viktig og prioritert i fagbevegelsen i Akershus? "Drøfting – Tankesmie" "Basiskompetanse i Arbeidslivet" - en suksesshistorie? Ny lov om voksen opplæring - Nye regler for studiestøtte. "AHA Prosjektet" en svensk metode for å få ned sykefraværet v/Turid Henriksen fra "Oslo Sporveier". Og dessuten et besøk på Krisesenteret i Follo.

Høstens konferanse var på Lampeland hotell 23-24. september. Innholdet denne gangen var "Den faglige og politiske situasjonen", ved Trine Lise Sundnes, "ISS- metoden" v/Birgit Tandberg HRAF, "LOs Internasjonale arbeid" v/Terje Kalheim. "Norsk Folkehjelps Internasjonale arbeid" v/ Beate Thoresen, årets "TV aksjon – Flyktninghjelpen" v/representant fra Flyktninghjelpen og Vold og trusler i arbeidslivet innledning og gruppearbeid v/Ingunn Strand Johansen FO. I tillegg hadde Sparebank1 innledning om LO-favør på begge konferansene og AOF orienterte om sine tilbud. Dessuten var det avsatt tid for ungdomssekretærene til å informere om hva som var gjort siden sist og planer framover.

KONTORETS VIRKSOMHET

Distriktskontoret er i kontorfellesskap med flere organisasjonsledd i fagbevegelsen, noe som fungerer godt både faglig og sosialt. Distriktskontoret har i tillegg et godt samarbeid med forbundene på fylkesnivå, og også med en rekke fagforeninger og avdelinger. Fagforeninger, lokalorganisasjoner og forbundsområder sendes relevant informasjon og inviteres til deltakelse i de konferanser, prosjekter og arrangementer som kommer inn under distriktskontorets arbeidsområde. Distriktssekretæren møter på styremøter, årsmøter og konferanser i lokalorganisasjonene.

Kontoret hadde en felles HMS - planleggingskonferanse med distriktskontorene i regionen. Hedmark hadde ansvar for konferansen i 2010, og den ble arrangert på Finnskogtoppen hotell. Kontoret er medlem av AMED bedriftshelsetjeneste, og samarbeidet fungerer godt.

ØVRIGE SAKER

Kontoret har fortløpende behandlet saker innkommet fra LOs lokalorgan-

isasjoner, fagforeninger og forbundsområder, samt myndigheter og institusjoner i regionen, og stiller gjerne på forespørsel opp og innleder om ulike tema for de som ber om det. Eksempler på dette kan være IA, GNIST, vedtak på LO-kongressen osv. Mange henvendelser gjelder dessuten innledninger om rettigheter og plikter i arbeidslivet, blant annet på introduksjonskurs for flyktninger og asylsøkere. Distriktskontoret deltar også på de månedlige flyplassdagene på Gardermoen når det er anledning. Distriktskontoret har samarbeid med LO i hovedstadsregionene i Norden, og deltar årlig på nordisk hovedstadskonferanse. I år var det Helsingfors som hadde arrangøransvar.

LO FAVØRKOMITEEN

LO-favørkomiteen i Oslo og Akershus består av Astrid Tjellaug Fagforbundet, Eirik Næss Norsk Arbeidsmandsforbund, Annar Bakken Handel og Kontor, Bjørn Lien Fellesforbundet og LOs distriktssekretær Kari Hauge. Ungdomssekretærene og kontorsekretæren tiltrer møtene i komiteen. Komiteen fungerer godt. Det avholdes møter ca annenhver måned hvor ulike saker rundt produktene og forsikringsspørsmål drøftes. Saker fra medlemmene behandles jevnlig, og om nødvendig sendes saker videre til Fellesutvalget. I tillegg er det utover dette jevnlig kontakt mellom distriktskontoret og "våre" representanter i Sparebank1. Det åpnes årlig nye bankfilialer i Oslo og Akershus, og distriktskontoret deltar på disse åpningene. På høsten 2010 laget komiteen handlingsplan for 2011.

LO Oslo og Akershus hadde med 6 deltakere på AOFs skoloring for veiledere i LOfavør produktene. Det var tre deltakere fra fagforeningene, to fra Sparebank1 og en fra distriktskontoret.

Det ble arrangert fire LO-favørkurs i løpet av året, med til sammen ca 120 deltagere. Organisasjonskonsulentene i Sparebank1 er ansvarlige for det faglige innholdet i kursene, og en representant for distriktskontoret åpner kurset. Det er vanligvis svært god søkning til kursene.

Distriktssekretæren sitter i den sentrale trygghetsgruppa for LO-favør på vegne av distriktskontorene.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG FOR OSLO OG AKERSHUS

Familie og likestillingspolitisk utvalg bestod per 31.12.2010 av: : Mandana Yousefi NTL, Ellen Gullberg Fagforbundet, Espen Syvertsen Fagforbundet, Hulda Svendsen HK, Jagdish Kaur SL, Inger Helene Vaaten HK, Svein Frode Pettersbakken FF, Annar Bakken HK, Ingunn Strand Johansen FO,

Etelvina Santos NAF.

Utvalget har i løpet av året hatt 8 møter. Og i tillegg til kontinuerlig arbeid med "nettverk for kvinner" har utvalget prioritert arbeidet med planlegging og gjennomføring av "Skeive dager". Se eget punkt om dette. Det har vært gjennomført 7 nettverksmøter dette året. Det møter opp ca 25 personer på møtene hver gang. Nettverket har vært på bedriftsbesøk, hatt temamøter, sommeravslutning på Sørmarka og Julemøte på Bogstad gård.. Distriktskontoret deltar på alle nettverksmøtene.

SKEIVE DAGER

Distriktskontoret har hvert år sammen med Familie- og Likestillingspolitisk utvalg ansvaret for den praktiske gjennomføringen av LOs engasjement under "Skeive dager" i Oslo. Dette innebærer bemanning av en stand med kafé i Pride Park på Rådhusplassen, og en stor LO-seksjon i paraden. Vi har blitt en viktig aktør i "Skeive dager" i Oslo, og vi samarbeider godt med hovedarrangørene. I tillegg har vi tett kontakt med SV og Arbeiderpartiet under hele arrangementet. Distriktskontorets deltakelse mobiliserer en rekke frivillige. Standen var som vanlig godt besøkt, det var god stemning og mange positive tilbakemeldinger, i tillegg til en god del nye LO-medlemmer. Vi deltok med en egen seksjon i paraden, og var som vanlig svært synlige med egne T-skjorter produsert for anledningen. Planleggingen av distriktskontorets deltakelse under "Skeive dager" i 2011 startet allerede høsten 2010.

UNGDOMSARBEIDET I OSLO OG AKERSHUS

Ungdomsutvalget bestod pr 31.12.2010 av:

Silje Renate Bækkelund (Fellesforbundet og leder av utvalget for Akershus)
Kjersti Barsok (NTL og leder av utvalget for Oslo) Vidar Rønsen (fellesforbundet)
Heidi M Apeland (FLT) Ranveig I Stava (Industri Energi) Anne Lise Wold (Fagforbundet Akershus) Kathrin Nesgård (Fagforbundet Oslo)
Kamilla Lunden (HK) Ken Andre Johansen (NAF)

Det ble i 2010 avholdt 7 møter i ungdomsutvalget, inkludert et 3 dagers møte i Stockholm der skolering av nytt utvalg og forberedelsene til valget i 2011 var hovedfokuset i tillegg til å bedre samarbeidet med LO i Stockholm. Ungdomsutvalget dekker både Oslo og Akershus siden utvalget består av forbund som stort sett representerer både Oslo og Akershus

Dette har vært gjort i flere år og har fungert bra. Utvalget har to ledere. Det ble konstituert nytt utvalg høsten 2010 og det er per 31.12.10 flere forbund med i utvalget enn det har vært på flere år. Det ny konstituerte utvalget prioriterte å bruke tid på forventningsavklaring og på å utarbeide en omforent handlingsplan for 2011. Et viktig mål for utvalget er erfaringsoverføring mellom forbundene og samarbeid om felles utfordringer for LO-ungdommer i Oslo.

JOBBS OG UTDANNINGSMESSA

LO deltok i samarbeid med Fellesforbundet, Fagforbundet Akershus, HK, NAF og LO på Nedre Romerike på jobb og utdanningsmessen i Januar. Denne messen ble godt besøkt og det ble delt ut mange jobbhåndbøker. Standen ble bemannet av ti personer.

1. MAI ARRANGEMENTET PÅ BLINDERN

Lignende arrangement har vært avholdt i 9 år, nytt av året er at konserten ble avholdt to dager før 1.mai med Gatas parlament og appeller fra flere organisasjoner. Konserten ble arrangert av Norsk Folkehjelp med økonomisk støtte samt mobilisering fra LOs distriktskontor i Oslo og Akershus. Siden Norsk folkehjelp gjorde mesteparten av det praktisk ble tidligere års problemer med ressursbruk fra kontoret løst. Evalueringen av arrangementet viser at dette opplegget fungerte meget bra og det tas sikte på å videreføre dette samarbeidet i 2011.

LOs SOMMERPATRULJE I OSLO OG AKERSHUS

Sommerpatruljen i Oslo og Akershus ble gjennomført i ukene 26-28, siden det var nye ungdomssekretærer så ble gjennomføringen noe forskjellig fra tidligere år. Evalueringen av forbundene i etterkant vil føre til noen endringer i 2011 men resultatet fra sommerpatruljen 2010 er stort sett positivt. Siden det ble brukt andre skjemaer i 2009 er det vanskelig å dra noen konkret statistikk ut i fra tallene, men vi ser en stor forbedring når det gjelder antall arbeidskontrakter. Over 60 forskjellige deltakere sto på og besøkte rekordmange 947 bedrifter. I Oslo ble patruljen styrt av distriktskontoret. I Akershus kjørte LO i Follo og LO på Nedre og Øvre Romerike mesteparten selv. Kursingen ble gjort i felleskap. Det ble delt ut flere tusen jobbhåndbøker. Av store saker som patruljen fant så er "kiwi saken" en av de sakene som har ført til endringer i Norgesgruppen. Det ble avduket 119 brudd på arbeidsmiljøloven. Mange av bruddene ble ordnet opp i, men mange forble uløst siden det var mange som sluttet før en fikk løst problemene. En god

del av sakene ble allikevel videresendt til henholdsvis arbeidstilsynet og datatilsynet. Som for det for øvrig var et veldig bra samarbeid med i både Oslo og Akershus.

SKOLEINFORMASJON/ BESØK

Det er på tross av høy utskifting av ungdomssekretærer vært en god del skolebesøk. Informasjon ut til skolene har blitt sendt ut to ganger. Både ungdomskoler og videregående skoler er besøkt med en overvekt av videregående skoler i Akershus. Besøkene har blitt planlagt sammen med lærerne. Besøkene har blitt gjennomført i grupper fra 10-150 elever på en gang. Det har blitt forelest for nesten 5000 elever om rettigheter og plikter.

SAMARBEID MED ANDRE ORGANISASJONER

Ungdomssekretærene Oslo og Akershus har et samarbeid med NAV om skoloring av ungdom med prosjektnavnet ny sjanse for ungdom. Ungdomssekretær har vært med på podium 3 dager. Stand på AUF, SU, NTL landsmøtene og på stiftelsesmøtet til NSO.

LO STUDENTSERVICE PÅ HØGSKOLENE

Har rekruttert over 100 nye medlemmer og arrangert LOs studentervice hver tirsdag på Høgskolen i Akershus (HIAK) sammen med Fagforbundet, FLT, FO og Fellesforbundet. På Høgskolen i Oslo (HiO) har Fagforbundet sin "røde sofa" som studenttilbud i samarbeid med karrieresenteret. Det har på begge skolene vært et tilbud om flere seminarer og kurs. I tillegg så er det flere forbund som har laget planer om å være mer synlig på skolene fremover men dette er en lang prosess. Det er også mye jobbing opp mot studentparlamentene for å få plass på skolen. LO sponset t-skjorter med LOs logo til alle faddere på HiAK i forbindelse med semesterstart.

LO STUDENTSERVICE PÅ UNIVERSITETET I OSLO

Det ble i 2010 jobbet for å få opp aktiviteten på Universitetet i Oslo (UiO) og for å avklare samarbeidet med Karrieresenteret ved UiO. Det ble arrangert stand utenfor Villa Eika hvor det ble delt ut profileringsartikler fra LO og aktuelle LO-forbund. I tillegg markerte LO seg under åpningsuka ved UiO sammen med NTL ved å lage sitt eget festivalbord med relevant info som stod på Frederikkeplassen de første ukene ved semesterstart. Kontoret vi har hatt på Villa Eika er avviklet da opplegget ikke ble tilstrekkelig oppfulgt.

SAMARBEID MED LOKALORGANISASJONENE

Utvalgsleder for Oslo har i så stor grad som mulig, deltatt på styremøter i regi av LO i Oslo. Ungdomssekretæren har deltatt andre halvår. Det har også vært god kontakt med lokal organisasjonene i Akershus. Unge representanter blir invitert med på møtene til utvalget.

FAGLIG/POLITISK

Distriktskontoret har et godt samarbeid med Akershus Ap, både partikontoret, stortingsgruppa og fylkestingsgruppa. Samarbeidet med stortingsgruppa og fylkestingsgruppa dreier seg spesielt om sysselsettingsrelaterte saker, sosial dumping, næringspolitikk samt skole/utdanningspolitikk, herunder fagopplæring og andre aktuelle saker

Distriktssekretæren tiltrer styret i Akershus AP, og deltar på representantskaps- års- og ledermøter. Hun har i tillegg møterett i fylkestingsgruppa og har faste møter med stortingsgruppa. Distriktskontoret har i samarbeid med partikontoret arrangert flere faglig/politiske møter, herunder frokostmøter. Distriktssekretæren innledet om sosial dumping i kommunene for representantskapet i samarbeid med flere forbundsområder. Det samarbeides også tett om bedriftsbesøk gjennom hele året. Distriktssekretær og ungdomssekretærene stiller opp som talere på partiarrangement 1.mai.

Vi har også flere ganger benyttet anledningen sammen med partirepresentanter til å ha møte med statsråder/statssekretærer om saker vi ønsker å informere om. Samarbeidet på ungdomssiden er også godt, med flere felles arrangementer og flere deltagere fra AUF på distriktskontorets aktiviteter. Distriktskontoret samarbeider også med Akershus SV, de inviteres på fylkeskonferanser og frokostmøter.

ANDRE SAKER

Distriktskontoret har i perioden særlig engasjert seg i saker knyttet til næringsutvikling, sysselsetting og samferdsel i regionen, samt i saker knyttet til fylkeskommunal, utdanningspolitisk virksomhet, spesielt med vekt på fagopplæring. Distriktssekretæren ledet dessuten en arbeidsgruppe nedsatt av Akershus Fylkeskommune som hadde som mandat å legge fram forslag til ny fagskole i Akershus. Det har i samarbeid med NHO vært avholdt flere møter med opplæringskontorene i Oslo og Akershus.

Flere av de ansatte på distriktskontoret deltar også på FaFo-frokoster som gir faglig påfyll om aktuelle saker.

INKLUDERENDE ARBEIDSLIV (IA) og HMS-KONFERANSEN

Distriktssekretæren er medlem av IA-rådet for Oslo og Akershus. IA-rådet har månedlige møter, og omfatter de fleste organisasjoner på arbeidstaker og arbeidsgiversida, i tillegg til ulike deler av NAV og Arbeidstilsynet. Arbeidslivssentraene er aktive kurstilbydere, og distriktskontoret formidler tilbudene ut til hele fagbevegelsen. En del av disse kursene foregår i lokaler distriktskontoret disponerer. De samme partene som deltar i IA-rådet er også ansvarlige for den årlige HMS-konferansen. I 2010 hadde denne overskriften " Ny IA-avtale – nye grep, dialogmøter – gradert sykmelding – gode eksempler".

DELTAGELSE MØTER OG KONFERANSER

Diverse konferanser: likestilling, organisasjon, kommunalkonferansen, seminar om fag- og yrkesutdanning, styrekonferanser med Ungt entreprenørskap, innledet på vegne av LO på IA-konferanser, nasjonal opplæringskonferanse, HF Samling osv

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG.

Distriktskontoret har i perioden vært representert i en rekke styrever, råd og utvalg, bla.:

- Distriktsrådet for Arbeidstilsynets 1. distrikt,
- Distriktsrådet for Arbeidstilsynets 2. distrikt,
- Yrkesopplæringsnemnda i Akershus,
- Arbeidsgruppa for fagskolen i Akershus
- Politisk arb.gruppe utdanning Akershus
- Arbeidsgruppa for samordning av fagopplæringen i Oslo og Akershus
- Næringslivsrådet Oslo & Akershus,
- Næringsforum Akershus
- Styringsgruppe RIP Oslo og Akershus
- LuHo (leverandørutvikling i hovedstadsregionen)
- Innovasjon Norge styret Oslo, Akershus og Østfold
- Ungforsk styringsgruppe
- VRI
- Østlandssamarbeidet
- IA-rådet Oslo og Akershus
- Samarbeidsrådet for Akershus fylkesdelplan
- Ungt Entreprenørskap Oslo
- Ungt Entreprenørskap Akershus

- Jury Ungdomsbedriftsmessene Oslo og Akershus
- Oslo Voksenopplæring Driftsstyret
- NAV Brukerutvalg Akershus
- Mangfoldsløft
- Krafttak for norskopplæringen - referansegruppe
- Distriktrådet for HV 04
- Styringsgruppa for TV - aksjonen i Oslo
- Samarbeidsforum mot svart økonomi Oslo og Akershus
- Akershus Ap partistyre/rep.skapet/ledermøter
- Delegat Aps landsmøte
- AOF Oslo
- LO AMU
- Næringsutvalget Oslo og Akershus Arbeiderparti
- Fagsamlinger IA Akershus
- Styringsgruppe hovedstadsprosjektet
- GNIST

Hedmark

ORGANISASJONSOVERSIKT

I løpet av 2010, er distriktskontoret omorganisert. Tidligere stilling som kontorsekretær, tilknyttet distriktskontoret i Hedmark, er gjort om til en rådgiverstilling. Distriktskontoret i Oppland bistår Hedmark med kontorsekretær- funksjon, og Distriktskontoret i Oppland benytter seg av rådgiver- ressursen i Hedmark. Rådgiver har oppgaver knyttet til IA, samferdsel, reiseliv og oppfølging av lokalorganisasjonene spesielt på de nevnte fagområder.

Forbundene, teller 42 600 medlemmer

Fagforeninger som er registrert hos oss, er 92 stykker

Til LO i Hedmark, er det tilknyttet 11 lokalorganisasjoner

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Frem til november 2010 besto Styret for fylkeskonferansen av:

Leder: Per Johnny Vollseth, Medl: Karin Mathisen, Medl: Jon Olav Fonås,

Vara: Randi Kjøs, Vara: Marit Moren, Vara: Mai- Britt Sletten.

Styret for Fylkeskonferansen har i 2010 avholdt 5 møter, der saker til Fylkeskonferansen og andre temamøter har stått på dagsorden.

Ved fylkeskonferansen 4.-5. november, gikk LO i Hedmark over til ny organisering, jamnfør prøveprosjektene i Hedmark, Vestfold og Telemark.

Det nye styret for LO i Hedmark, består av:

Leder: Karin Mathisen (LO kommune), Thor Arne Rønning (LO stat), Torhild Linholt (LO privat tjenesteytende sektor), Jarl Kurud (LO industri).

Fylkeskonferansene

Det er i 2010 avholdt to Fylkeskonferanser.

11.-12. mars, Vinger Hotell i Kongsvinger

Det var 27 stemmeberettigede tilstede, i tillegg til gjester og ansatte.

Til sammen deltok ca 35 personer på Fylkeskonferansen.

Hovedinnledningen var ved Roar Flåthen.

Hovedsakene som ble behandlet, er:

- Retningslinjer for Samarbeidskomiteen mellom LO og AP i Hedmark
- Felleskonto for LOs lokalorganisasjoner i Hedmark
- Uttalelse: "Gode posttjenester i hele landet"
- Uttalelse: "Yrkessjåføropplæringen inn under lov om Videregående Opplæring":
- Valg av familie- og likestillingsutvalg
- Valg av LOs representanter til samarbeidskomiteen i Hedmark

I tillegg ble det arbeidet med LOfavør, retningslinjer for lokalorganisasjonene, nytt organisasjonsprosjekt, orienteringer om "medlemsnett", orientering fra LO i Hedmarks ungdomsutvalg, orientering fra Framfylkingen og Norsk Folkehjelp, samt hilsningstale fra Stortinget v/Tone Sønsterud.

4.-5. november, Raddison Blu Trysil Resort

Det var 44 stemmeberettigede tilstede, i tillegg til gjester og ansatte.

Til sammen deltok ca 70 personer på Fylkeskonferansen.

Hovedinnledningen var ved Ellen Stensrud.

Jens Petter Hagen fra Fellesforbundet innledet om reiselivspolitik.

Per Skau fra Fellesforbundet innledet om sosial dumping i privat sektor

Karin Mathisen fra Fagforbundet innledet om sosial dumping i offentlig sektor.

Per Gunnar Sveen (AP) og Arnfinn Nergård (SP) innledet under temaet "Hvorfor skal vi jobbe for rød- grønt styre i kommunevalget 2011?"

Hovedsakene som ble behandlet, er:

- Uttalelse: "Nei til foretaksmodellen i sykehusene."
- Uttalelse: "Krav til en forskrift om kvalifikasjoner for elektrofagarbeidere"
- Uttalelse: "Bevar Nortura SA produksjon av fjørfe i Elverum"
- Uttalelse: "LO Favør produkter"
- Uttalelse: "Arbeidsmarkedstiltak"
- Uttalelse: "Retten til Heltid"
- Uttalelse: "Arbeidsgiverne diskriminerer midlertidige ansatte og vikarer: De

får ikke samme rettigheter som faste ansatte i bedriftene"

- Valg av nytt styre for LO i Hedmark (jfr. prøveprosjekt)

Det ble informert om LOfavør- arbeidet i Hedmark, lokale komiteer og kampanjer i 2010.

LOs FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISKE UTVALG I FYLKET

Utvalget består av:

Leder: Gunn R. Fjæstad, Nestleder: Ernst Tore Bakken, Medlemmer: Fred Pedersen, Inger Johanne Norr, Magne Mathiassen, Vara: Roar Kvaløy, John Olav Fonås, Ann-Helen Bergan Amundsen, Unni Fornæs, Eldbjørg Kilen

Det er avholdt 6 møter i 2010, i løpet av denne perioden har utvalget prioritert følgende oppgaver:

- Få hjelp fra LO sentralt med innledning om arbeids/ansvarsområdet mm
- Planlagt konferanse – Vold i nære relasjoner
- denne ble avlyst, avholdes i 2011
- Jobbet med høringsuttalelser
- Samarbeid med familie- politisk utvalg i Oppland
- Fokus på fremmedkulturelle

LOs UNGDOMSUTVALG I FYLKET

Valgt i perioden 2010- 2012:

Leder: Ann Helen (Mimmi) Bergan Amundsen, Fellesforbundet, Nestleder: Tom Francis Snekkerhaugen, Jernbaneforbundet, Sekretær: Svein Olav Lium, LO DK Hedmark, Medlem: Beate Karlsen, Handel og Kontor,

Medlem: Marius Taskerud Jensen, Fagforbundet, Medlem: Christina Beck Jørgensen, Fagforbundet, Medlem: Arve Nydal, NNN, Medlem: Merete Løkken, NNN, Medlem: Jan Arne Helmersen, Fellesforbundet, Medlem: Kjetil Sandbæk, Fellesforbundet, Medlem: Kjetil Enger, EL & IT, Medlem: Ellen Marie Bergan Amundsen, SL, Observatør fra AUF: Simen Brenden Mortensen, Fagforbundet

Gått ut i perioden:

Medlem: Ida Granvoll, NTL, Medlem: Kristin Andreassen, FO

Utvalget har i perioden avholdt 8 referatførte møter i utvalget. Aktiviteten har tatt utgangspunkt i egen handlingsplan for utvalget.

Gjennomført aktivitet i 2010:

- Stand på Jobb og Utdanningsmesse i Hamar 5.- 7. januar
- Deltatt på studentpolitisk konferanse i Oslo 14. januar
- Ungdomsutvalgssamling 26.- 27. februar
- Arrangert temakveld om situasjonen for ungdom i Sverige med Linda Elmerup, fra SSU Karlstad, og ILO/ Geneveskolen med Ronald Bradal fra Geneveskoleforbundet 7. april
- Jobbsøkerkurs for studenter i Høgskolen i Hedmark 14. april
- Arrangert lærlingkonferanse på Hamar 19. april
- Arrangert paroleverksted i forkant av 1. mai
- Deltatt i 1.mai tog på Hamar med paroler.
- Deltatt på LOs Student og Ungdomskonferanse på Sørmarka 28.- 30. mai.
- Hatt stand på SU's landsmøte på Hamar 21. – 23. juni
- Arrangert/deltatt på regionalt LO ungdomskurs 4.- 7. oktober
- Arrangert ungdoms- kafé for LO ungdom 7. oktober
- Deltatt på SMSØ stand på Worldskills Lillehammer 19.- 21. oktober
- Ungdomskurs (Bøllekurs) på Arbeiderbevegelsens folkehøgskole 29.- 30. november.
- Organisasjonskurs (Forbunds kunnskap) Folkets Hus Hamar 1. desember.
- Arrangert fakkeltog mot ufrivillig deltid på Hamar 16. desember
- Juleaksjon med utdeling av 1000 muffins og 1000 julekort med grunner til å være organisert. 21. desember
- Ellers har det også blitt gjennomført stand på flere videregående skole og høgskoler i perioden.

LOs Sommerpatrulje 2010, 5.- 9. juli

Patruljen hadde 20 påmeldte deltakere fra 8 LO forbund.

Sommerpatruljen besøkte i 2010 - 350 virksomheter i 11 kommuner i fylket. Det ble avdekket 27 brudd på arbeidsmiljøloven og 15 brudd ble meldt til arbeidstilsynet, i tillegg ordnet patruljen opp i en del brudd på stedet. I løpet av patruljen ble det rekruttert 41 nye medlemmer til LOs forbund. I tillegg fikk årets patrulje mye oppmerksomhet i media og førstesideoppslag i lokalpresse i Hedmark.

LOs Skoleinformasjon

Kontoret har i perioden v/Ungdomssekretær holdt skoleinformasjon for ca 500 elever på videregående skoler, folkehøgskoler og AMO kurs i Hedmark.

Studentarbeid

LOs Studentservice 2010 har fast stand dag på Høgskolen i Hedmarks avdelinger Rena og Hamar høsten 2010, i tillegg til semesterstartsaksjoner på Høgskoleavdelingene på Elverum og Rena.

LOfavør-komiteen

LOfavør- komiteen i Hedmark består av:

Leder: Hege S. Sjøberg (LO DS), Medl: Grethe Eng Hagen (LO sekretær), Svein Olav Liium (LO ungdomssekretær), Arne Granvold (Fagforbundet), Svein Olsen (Fellesforbundet), Beate Knutsen (HK), Karin Siggerud Olsen (IE), Roar Kvaløy (NTL), Rolf Larsen (NAF), Finn Arild Simensen (AOF), Magne Olav Brustad (Sparebanken Hedmark), Terje Aabakken (Sparebanken Hedmark), Tore Slettvoll (Sparebanken Hedmark)

Det er avholdt 4 møter i fylkeskomiteen i Hedmark.

I 2010 er det fra Fylkeskomiteen fokusert på arbeid rettet mot vår Handlingsplan for 2010.

Dette er konkrete aktiviteter som er gjennomført i 2010:

- Opprettelse av lokale LOfavør- komiteer og valg av ambassadører i lokalkomiteene. 10 av 11 lokalorganisasjoner har LOfavør- komite, noen færre ambassadør. Lokale komiteer følges tett opp, og er utstyrt med "verktøykasse"
- Det er gjennomført 3 samlinger for lokale LOfavør- ambassadører/komiteer og Sparebanken Hedmarks nettverk i 2010. Det er fokusert på nyheter i LOfavør- konseptet, det er igangsatt kampanjer for Hedmark, og

det er laget lokale planer.

- Det er gjennomført 3 typer LOfavør- kurs, med til sammen 80 deltakere:
  - 1) Ordinært, grunnleggende og ideologisk kurs for tillitsvalgte (2 dager)
  - 2) Veilederkurs for ambassadører og veiledere i forbundene (1 dag)
  - 3) Regionale LOfavør- kurs etter nytt kursopplegg (1 dag)
- Det er gjennomført "Kjennskapskampanje" og sommerkampanje i Hedmark, som har resultert i flere medlemmer som har sjekket sine muligheter i bank.
- Lokale LOfavør- komiteer har gjennomført lokale treff for tillitsvalgte i sitt område, med informasjon om LOfavør og nye produkter, i tillegg til medlemsmøter, årsmøter og bedriftsarrangement

LOfavør- arbeidet med lokalorganisasjonene, benyttes som et verktøy for å skape aktivitet i Hedmark. Lokalorganisasjoner som gjennom dette arbeidet har meldt om oppnådd økt aktivitet og entusiasme gjennom konkrete krav og oppgaver som er knyttet til LOfavør.

ANNET ORGANISATORISK ARBEID

Lokalorganisasjonene

10 av 11 lokalorganisasjoner er besøkt ved deres årsmøter i 2010. De er invitert til samlinger med forbundene, og det er arrangert eget møte for lokalorganisasjonene. Fokus har vært politikkområder, samhandling og lokalorganisasjonenes vedtekter.

Distriktskontorets oppfølging av lokalorganisasjonene har vært tett i forbindelse med LOfavør- arbeidet, i tillegg til å utarbeide lokale vedtekter. Dette har resultert i større ansvarliggjøring og mer aktivitet enn tidligere.

Forbundene

Distriktskontoret har arbeidet aktivt og bevisst for å bedre kontakten med forbundene på fylkesnivå. Dette er gjort med samlinger for forbundene og lokalorganisasjonene, i tillegg til kontaktmøter med politikerne. Det er ikke begrenset til ansatte i forbundene, fordi det er svært forskjellig hvordan forbundene er organisert. Distriktskontoret har vært representert i en rekke av forbundenes formelle fora.

Det er oppnådd en tettere kontakt med de fleste forbund på denne måten, og samarbeidet øker gradvis.

Prøveprosjekt

LO i Hedmark er, sammen med Vestfold og Telemark plukket ut som prøvefylker, der distriktsstyrer skal dannes. Sammensetningen i Fylkeskonferansen blir også ny i prosjektperioden. Erfaringene fra Fylkeskonferansen høsten 2010, er at det organisatoriske arbeidet som er gjort i Hedmark, når et høyere nivå med den nye organiseringen av Fylkeskonferansen og valgordningen til denne. Deltakelsen er doblet fra vår - konferansen, og nivået på innhold og debatt var merkbart bedre. Konklusjonen er at vi har lykket med organisasjonsarbeidet vårt, og at prøveprosjektet gir vår organisasjon en ny dimensjon.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Samarbeidsutvalget i Hedmark ble gjenopprettet på våren 2010, etter vedtak om retningslinjer på Fylkeskonferansen i mars. LO har ledelse og sekretariat til Samarbeidsutvalget 2010.

Fra LO representerer følgende i utvalget:

Leder: Karin M. Mathisen, Egil Olav Hansen, Magne Mathiassen, Frank Bjørneseth, Sekretær: Hege S. Søberg

Fra AP representerer:

Per Gunnar Sveen, Njål Føsker, Magnus Stenseth, Aud Marie Bryhn, Tiltrer: Grethe Mikaelson og Kamilla Thue

Det er gjennomført 4 møter i Samarbeidsutvalget.

Det er gjennomført en Fagligpolitisk konferanse sammen med Oppland, der Trine Lise Sundnes og Raymond Johansen var hovedinnledere. Det var ca 60 deltakere på konferansen, som fant sted på Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole 29. september.

Saker som er behandlet i Samarbeidsutvalget:

- Tariffoppgjøret i privat og offentlig sektor
- Heltid/ deltid- kartlegging
- Svensk valgkamp
- Fagligpolitiske arenaer og drøftinger lokalt
- Fagligpolitisk konferanse på AFR- status
- Valgkamp- prosjekt i Hamar
- Bekken og Strøm- håndtering i Hedmark
- Programarbeidet i Hedmark AP

- Vikar- prosjektet hos Fagforbundet
- Valgkamp
- Offentlige innkjøp

Kontaktmøter mellom forbundene på fylkesnivå, lokalorganisasjonene og rød- grønne stortingspolitikere er gjennomført ved to anledninger. Spesielt fokus, har vært rettet mot likelønn og annet som berører arbeids- og sosialkomiteen på Stortinget

Samråd mellom rød- grønne fylkestingspolitikere, forbundene på fylkesnivå vedr omlegging av Hedmark Trafikk er gjennomført ved en anledning.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Vi er representert i en rekke eksterne fora, noen i samarbeid med Oppland

- Regionalt Partnerskap i Hedmark fylkeskommune.

Distriktssekretær representerer LO

- VRI Innlandet.

Distriktssekretær i Hedmark representerer LO i Hedmark og Oppland

- Samarbeidsforum for IA + samarbeidsforum for Innlandet.

Ungdomssekretær og rådgiver representerer LO

- Samarbeidsforum mot svart økonomi

Ungdomssekretær representerer LO

- Y- nemda

Tidligere distriktssekretær og leder i Fagforbundet Innlandet representerer LO

- Innovasjon Norge

Tidligere distriktssekretær representerer LO

- Hedmark bedriftsutvikling

Distriktssekretær representerer LO

- Aksjonsgruppa for TV- aksjonen

Distriktssekretær representerer LO

- Arbeidsgruppe i TV- aksjonen rettet mot arbeidslivet

Ungdomssekretær representerer LO

- Prosjekt for Helårs reiseliv i Trysil

Distriktssekretær representerer LO

- Vegforum Innlandet

Rådgiver representerer LO

- Styringsgruppe for prosjekt "legers sykemeldingspraksis"

Ungdomssekretær representerer LO

- Styringsgruppe for prosjekt "gravid og ivaretatt"
Ungdomssekretær representerer LO
- Styrerepresentant i Norsk Folkehjelp Region Øst
Ungdomssekretær representerer LO
- Representert LO i Hedmark APs Internasjonale utvalg
Ungdomssekretær representerer LO
- Frokostmøter IA (samarbeidsmøter mellom LO, NHO, KS og NAV om IA)
Ungdomssekretær representerer LO. (erstattes med IA-råd)
- Styre, program- og nominasjonskomite Hedmark AP
Distriktssekretær og ungdomssekretær representerer LO

FOKUSERTE SAKER

Likestilling

Har vært tema for frokostmøter mellom forbund, lokalorganisasjoner og Stortingsrepresentanter. Vi har avholdt en egen tema- konferanse om hel- tid- deltidsproblematikk, og hatt avisoppslag ved noen anledninger.

Familie - og likestillingsutvalget har likelønn og deltidsproblematikk høyt på dagsorden.

Dette trekkes inn som tema i andre fora, som Regionalt partnerskap, VRI og Samarbeidsutvalget, for å nevne noe.

Innleieproblematikk i offentlig sektor

Fagforbundet hos oss har et eget kartleggingsprosjekt om innleie av arbeidskraft i offentlig sektor, og det viser seg at politikerne i kommuner ikke har begrep om hva som skjer i egen kommune. Saken er behandlet i Samarbeidsutvalget. Både sosial dumping og deltidsproblematikk er faglig fokus i denne saken.

Sosial dumping

Sosial dumping har fokus i våre nettverksmøter, på tvers av forbundene. Offentlig sektor og sosial dumping i reiselivsbransjen har spesielt fokus. Vi har benyttet alle muligheter til å trekke opp sosial dumping som tema i eksterne fora, for eksempel Regionalt Partnerskap.

Landbruk - og matvarekjeden

Hedmark er Norges nest største landbruksfylke. Det arbeides med å legge til rette for innovasjon og utvikling i næringsmiddelbransjen, blant annet gjennom VRI. Likevel legges det ned store industribedrifter. Nedleggelse av

Nortura i Elverum er mye arbeidet med fra LO i Hedmark. Regionalt Partnerskap har fått fokus på problematikken, og LO/NHO er sterke bidragsytere for å vende fokus fra småskala - produksjon til industri i utviklingen av det matvareproduserende Hedmark.

Reiseliv

Fylkeskommunen har egen plan for opplevelsesnæringer, og vi har avgitt uttalelse med fokus på målsettinger knyttet til arbeidsliv. Det er igangsatt eget prosjekt i for helårs arbeidsplasser i Trysil. Innovasjon og nettverksarbeid har fokus gjennom VRI og Regionalt partnerskap. Det har vært vinterpatruljer med LO og forbundene i Trysil, for å rekruttere medlemmer.

IA

Vi har pågående prosjekter på IA- avtalen sammen med de andre partene og NAV i Hedmark. Gravid- prosjekt er gjennomført og videreført i flere virksomheter, og nytt prosjekt med "Legers sykemeldingspraksis" er i gang. Det er avholdt regionale IA- konferanser i september med de samme partene. Vi har samarbeidet med Oppland om "Arbeidslivskonferanser".

Det er ungdomssekretær som har representert LO i disse fora, og har gjort en veldig god jobb for oss. Fra september er det ny rådgiver som skal holde fast vet IA- arbeidet. IA- råd er ikke etablert i Hedmark i 2010.

Oppland

ORGANISASJONSOVERSIKT

Fra september er det satt i gang felles prøveprosjekt mellom vårt kontor og LOs distriktskontor i Hedmark, der begge kontorene deler kontorsekretær og en rådgiverstilling. Rådgiverens arbeidsområde er inkluderende arbeidsliv, reiseliv, infrastruktur og egen organisasjon.

Det er i perioden holdt 9 kontormøter. HMS er faste innslag på møtene. Kontoret er tilknyttet A- Med bedriftshelsetjeneste. Det er holdt medarbeidersamtaler, utarbeidet årlig handlingsplan og holdt felles HMS- samling sammen med kontorene for Oslo/ Akershus, Østfold og Hedmark.

I fylket er det 5 lokalorganisasjoner. Aktiviteten i våre organisasjonsledd er varierende. Distriktskontoret har god kontakt med lokalorganisasjonene. Det er i vårt fylke registrert 101 fagforeninger/ fylkesforeninger.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN.

Styret består av Størk Hansen, Helge Galtrud og Liv- Sigrund Holmberg.

Det er holdt 1 møte.

FYLKESKONFERANSENE

Fylkeskonferansen består av 25 representanter. i tillegg inviteres forbundene.

Vårens konferanse ble holdt på Hafjell 18.- 19.mars. Konferansen drøftet velferdsstatens rolle, avtalen om inkluderende arbeidsliv, ungdomsarbeid og LOs nye medlemsnett. Det ble behandlet uttalelse om gode posttjenester i hele landet og sykelønn og uføretrygd. Ellen Stensrud fra LOs ledelse, innledet om den faglig politiske situasjonen.

Høstens konferanse ble holdt på Biri, 15.oktober. Tema var LO kongressens vedtak om LO- favor konseptet og gjennomgang av favor- produktene. Innledere var Jan Lajord fra LO organisasjonsavdelingen og Tom Windvik, Sparebank1. Tillegg drøftet konferansen, konflikten ved Åsmund Pettersen & Søn Jevnaker.

LOs FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISKE UTVALG I FYLKET

Utvalget består av Jan Arild Lyseng (NTL), Ole Runar Helbostad (FF), Hans Ivar Gustavsen (Fagforbundet), Mari Haugstad (PostKom), Lajla Tangen (Fagforbundet). Varamedlemmer: Astrid W. Orbraaten(FF), Marie Sveum(Fagforbundet).

Det er holdt 3 møter. Utvalget utarbeider egen handlingsplan.

LOs UNGDOMSUTVALG I FYLKET

Utvalget består av Ante Nylund (NAF), Torbjørn Næss (FF) frem til november,

Ronny Paulsen (El & It), Tor Egil Larsen (NTF), Kenneth Stuve (FO), Ole Jonny Bråten (NNN), Ole Christian Foss (HK), Ingvill Strand Rognhaugen (PostKom), Vegard Flugstad (PostKom), Lisbeth Fremstad (Fagforbundet).

Utvalget har holdt 5 møter.

Utvalget har gjennomført planleggingssamling. Det er godt samarbeid med AUF og Norsk Folkehjelp om en rekke aktiviteter. I årets sommerpatrulje deltok 5 forbund. Patruljen ble gjennomført i hele fylket med god mediedekning. Det ble besøkt 179 bedrifter. 2 bedrifter ble oversendt til Arbeidstilsynet. Patruljen vervet 35 nye medlemmer. Styringsgruppen for patruljen holdt 3 møter.

Årets vinterpatrulje ble gjennomført i Valdres. Styringsgruppa holdt 3 møter. Patruljen besto av 4 forbund og LO i Valdres. Det ble besøkt 50 bedrifter og vervet 10 nye medlemmer.

Det er gitt orientering til ca 1600 skoleelever. Utvalget har fast studentstjeneste på høyskolen i Lillehammer en gang i måneden. På vårparten ble det gjennomført et jobbsøkerkurs.

Utvalget deltok med stand under Yrkes NM, 18-21.oktober på Lillehammer. Det ble vervet 30 nye medlemmer. 3000 jobbhåndbøker ble utdelt og 2500 besøkende deltok på quizen. Ungdomssekretæren har godt samarbeid med fagenheten opplæring i fylkeskommunen.

Rett før jul ble det utdelt informasjon og godteposer til ansatte ved kjøpesenteret CC i Gjøvik og Strandtorget på Lillehammer, i samarbeid med HK.

LO FAVØRKOMITEEN

Fagbevegelsens representanter i komiteen består av Anne Margrete Fikstvedt (Fagforbundet), Morten Hagen (NTF), Anne Karin Bergestuen (HK), Morten Solbakken (FF), Roy Olav Olsen (NAF). LOs distriktssekretær er komiteleder. Det er holdt 2 møter. Det er holdt 2 LO Favør- kurs med 68 kursdeltakere.

Komiteen har drøftet/behandlet eget kundegrunnlag og samarbeid mellom forbund og enkelte filial. De nye favør produktene og den sentrale strategiplan.

Komiteen har vært representert på Kick- off samling, veiledersamling og konferanse med fellesutvalget i regi av LO sentralt.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Samarbeidskomiteen

Komiteen er sammensatt av APs arbeidsutvalg, fylkesordfører, en fra stortingsgruppa og en fra AUF. Fra LO deltar seks distriktssekretærer fra forbundene. APs fylkessekretær og LOs distriktssekretær tiltrer komiteen. Komiteen har holdt 4 møter. Det er avholdt en faglig-politisk konferanse med LOs distriktskontor i Hedmark og Hedmark AP. Innledere på konferansen var Raymond Johansen, DNAs ledelse og Trine- Lise Sundnes, LOs ledelse. Tema for konferansen var samarbeid for arbeid.

Det er god kontakt mellom distriktskontoret og partikontoret.

REPRESENTASJON I RÅD OG UTVALG.

Kontoret er representert i følgende;

- LO Stats distriktsstyre og årsmøte: Iver Erling Støen, tiltredende.
- Innovasjon Norge: Linda K. Rye (t.o.m. 1/9) / Solveig Rindhølen (f.o.m.)

1/9)

- Distriktssråd HV-05: Medlem, Karen Marie Tvedt. Vara, Svein Olav Lium.
- Komiteen for samarbeid mot svart økonomi: Medlem, Linda K. Rye. Vara, Iver E Støen
- Y-nemnda: Medlem, Roger Arnesen. Vara, Iver Erling Støen
- VRI Innlandet: Medlem, Hege Søberg. Vara, Iver Erling Støen
- NAV brukerforum: Iver Erling Støen
- Vegforum Innlandet: Iver Erling Støen (t.o.m 1/8) / Bjørn Stenvold (f.o.m 1/8)
- IA rådet: Bjørn Stenvold.
- Styringsgruppa for miljø-samfunnsansvar for offentlige anskaffelser: Iver Erling Støen
- Styringsgruppa for GNIST: Iver Erling Støen
- Styret for Arbeiderbevegelsens folkehøyskole Ringsaker: Iver Erling Støen, vara
- Styringsgruppa for TV- aksjon: Grethe Eng Hagen.
- Kontaktmøter i Statlig Dialogbedrift: Iver Erling Støen.
- Arbeidsgruppa for karriereveiledning og kompetanseveiviser: Iver Erling Støen.
- Styringsgruppa for opplæringsmodeller for arbeidssøkere: Iver Erling Støen.
- Kontaktmøter regionalt partnerskap: Iver Erling Støen.
- Styret for teateroppsetning – Randsfjordkonflikten: Ingrid E. Woldengen.
- Styret i Oppland AP, Årsmøte og Representantskap: Iver Erling Støen, tiltredende
- Samarbeidskomiteen LO – Oppland AP: Iver Erling Støen, sekretær.
- Oppland APS programkomite: Iver Erling Støen
- Oppland APs fylkestingsgruppe: Iver Erling Støen, tiltredende

ØVRIGE SAKER

Samarbeid med forbundene

Det er holdt 2 samlinger med forbundenes distriktssekretærer og fylkesledere. Samlingene har drøftet følgende saker; Distriktskontorets og forbundenes virksomhet. Konfliktene ved Åsmund Pettersen & Søn AS Jevnaker og Bekken & Strøm Gjøvik. Partnerskap for en helhetlig lærersatsning. Yrkes NM. Regjeringens handlingsplan for miljø og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser. Nye IA- avtalen. Kommune- og Fylkestingsvalget 2011. Vindkraftverk i Østre Toten. Student og ungdomsarbeide.

Arbeid, næring og samfunn

Distriktskontoret er involvert i fylkeskommunens satsning på regionale utviklingsplaner for sysselsetting og næringspolitikk. Det rettes spesiell fokus på områdene; bioenergi, bioteknologi, landbruk, reiseliv, kultur og opphevelser, treindustri, lettmateriale og informasjonssikkerhet. Fylkeskommunen arbeider godt i forhold til videregående opplæring og kompetanseutvikling.

NAV sine tall pr. desember, viser at 2.071 personer er registret som helt ledige. Dette utgjør 2,1 % av arbeidsstyrken. Sammenlignet med fjoråret er tallet for helt ledige, redusert med 61 personer.

Avtalen om inkluderende arbeidsliv

Det er gjennomført 6 regionale IA- konferanser i perioden mai - juni i forbindelse med den nye avtalen, i samarbeid med NAV, KS, NHO, Arbeidstilsynet og LO. Til sammen deltok 600 stk. jevnt fordelt fra arbeidsgiver og arbeidstakersiden. AOF innlandet har gjennomført 3 kurs vedrørende skolerung om avtalen for tillitsvalgte. 56 stk. deltok fordelt på 11 forbund. Første møte i IA- rådet ble holdt 26.oktober.

Distriktskontoret har holdt felles møter med forbundene vedrørende samarbeid om informasjonsflyt og aktiviteter og tiltak som det er ønskelig at distriktskontoret skal bistå med.

Buskerud

ORGANISASJONSOVERSIKT

Ved utgangen av 2009 var antall fagforeninger/avdelinger ca 140, og disse utgjorde til sammen ca 32.000 medlemmer. Vi har dette året hatt en stor opprydningsprosess i forhold til opplysninger som legges inn i organisasjonsnettet, det er bakgrunnen for at tallene er så annerledes enn tidligere år. 19 av LOs forbund har medlemmer i Buskerud. Tallet på lokale LO-organisasjoner er 6, men LO Røyken og Hurum har vært i en prosess for å slå seg sammen med LO Drammen og omegn. Buskerud har 3 LO-sentre, Ringerike, Kongsberg og Folkvang.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Medlemmer: Leder Margaret Wilthil (Fagforbundet), Grete Høgvoll (Postkom), John Erik Molin (Fellesforbundet). Til sammen ble det avholdt 5 møter.

Fylkeskonferanser

Den første fylkeskonferansen ble avholdt i Drammen 18.-19. mars. Fra LO sentralt deltok Roar Flåthen som innledet om den faglig politiske situasjonen, som i hovedsak dreide seg om følgende temaer: LOs egen organisasjon, inkluderende arbeidsliv, tariffoppgjøret, likelønn, ufrivillig deltid. Andre innledere var Tore Askim som orienterte om prosjektet Buskerudbyen, Rune Bergene fra Sparebank1 om trygghetskampanjen, Gry Gundersen om inkluderende arbeidsliv og Camilla Bø Lillevold fra Norsk Folkehjelp om mangfold og dialog (MOD). Vi vedtok enstemmig en uttalelse, "Avvis EUs Postdirektiv" etter orientering fra Odd Chr. Øverland fra Postkom.

Den andre konferansen ble avholdt på Pers Resort, Gol. Den røde tråden gjennom konferansen var valget i 2011 og politisk samarbeid og medvirkning. Vi diskuterte anbudsordninger i offentlig og privat sektor etter innledninger fra Helge Breistein, Byggfag og Unni Moe, Fagforbundet. Bjørn Tore Ødegården leder i Buskerud Arbeiderparti la opp til debatt rundt, hva AP kan bidra med for fagbevegelsen og hva AP forventer av fagbevegelsen. Fylkesordfører Roger Ryberg (AP) innledet om utfordringer for Buskerud Fylkeskommune og Buskerudbyen. Ordfører på Kongsberg, Vidar Lande fortalte om hans vei mot ordførervervet, og hvordan man kan påvirke lokalt.

LOs FAMILIE OG LIKESTILLINGSPOLITISKE UTVALG

Utvalget har i lengre tid lett for å finne rollen sin og hatt få medlemmer, men har på en strålende måte blitt et av våre gode utvalg. Utvalget ble først i 2010 ledet av Grete Høgvold (Postkom), og ledes nå av Rita Skinstad Bermingrud (FO). De har i perioden avholdt 8 møter, og hatt flere viktige temaer og innledere på dagsorden. Av disse kan nevnes Trude Johnsen om utvalgets mandat, Karianne Karlsrud om kvinnepanelets arbeid, Onur S. Johansen som orienterte om inkludering av tillitsvalgte med etnisk minoritetsbakgrunn og Mie Opjordsmoen holdt et foredrag om likelønn. Det ble sammen med Norsk Folkehjelp arrangert konferansen "En dag for etnisk likestilling", her deltok ca 15 personer. Det ble jobbet mye med en arbeidslivskonferanse med tema "Kjønn og arbeidsliv med et spesielt fokus på heltid/deltidsproblematikken", men dette måtte dessverre avlyses. Utvalget har bestått av følgende Grete Høgvold (Postkom), Rita Skinstad Bermingrud (FO), Astrid Isene (Fagforbundet), Marcus Teigen (HK), Eivind Knudsen (HK), Oda Watnebryn (Norsk Folkehjelp).

LOs UNGDOMSUTVALG I FYLKET

Utvalget har bestått av: David Slatter (Leder) (EL&IT), Noline b. Schie

(HK), Øyvind Hvidtsten (EL&IT), Christi Ane J Wollertsen (Fagforbundet), Magnus Langstrand (Fagforbundet), Maria Johnson (Nestleder i fra 15.12-2010) (fagforbundet), Tor Øystein Henningsen (Fagforbundet), Runar Landsverk (Fellesforbundet), Markus Teigen (leder i fra 15.12-2010) (HK), Lasse Krohn Hansen (EL&IT), Isabell Iverin (Postkom), Asgeir Kjellstad (SL), Lena Reitan (LO), Aleksander Løkke-Sørensen (fra 15.08-2010)(LO).

Gjennomførte aktiviteter: Planleggingskonferanse på Sørmarka med 7 deltagere, Super LO Kurs for ungdom i Buskerud, Vestfold og Telemark som ble gjennomført på Rica Park i Drammen. Ungdomsutvalg deltok på 1.mai i Drammen og Hønefoss, deretter var det sosialt arrangement i Lier. Sommerpatruljen ble en stor suksess som vanlig med over 300 besøk i fylket. Med tanke på 24 deltakere og rundt 50 dagsverk må vi si oss fornøyd med resultatet. Stemningen var høy under hele patroljen. På høsten deltok LO ungdom også på Elvefestivalen, der vi markerte oss tydelig og bra.

Høsten begynte med laber møteaktivitet, men med stort fokus på student-satsing. I løpet av året sto LO ungdom på HIBU avdeling Drammen, Kongsberg og Hønefoss. 15. Desember ble det avholdt møte, der David Slatter, Lasse Krohn Hansen, Nicoline Bjerger Schie og Tor Øystein Henningsen fratrådte sine verv. Vi måtte derved konstituere oss på nytt og Markus Teigen ble valgt som ny leder, med Maria Johnson som ny nestleder.

I løpet av året avholdt ungdomsutvalget til sammen 1 konferanse og 5 møter da inkludert Sommerpatrulje skolering.

LOFAVØR-KOMITEEN

Vi har et godt styre bestående av representanter fra alle de fire bankene i Buskerud. Fra fagbevegelsen sitter Kim-Louis Belaska og Lena Reitan samt forbundene som er representert ved Margaret Wilthil (Fagforbundet), Tore Bråthen (Fellesforbundet) og Harald Lund (LO Stat). Vi har i perioden avholdt 4 møter, en planleggingskonferanse i København med omvisning på SOS Danmark. Det ble avholdt et kurs på Quality Hotell Kongsberg, med ca 45 deltagere. I tillegg har bankene lokalt mange gode aktiviteter og medlemsmøter. Sparebank1 deltar fast på Fylkeskonferansen med egen stand.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Samarbeidet med de politiske miljøene i fylket er bra, og spesielt og naturlig nok er dialogen tetttest med Arbeiderpartiet. Vi avholdt faglig politiske frokostmøter sammen med Buskerud Arbeiderparti og det ble gjennomført noen møter i samarbeidskomiteen. Vi har fortsatt et tett og godt samarbeid

med Buskerud Fylkeskommune, og blir invitert som en selvfølghet i en rekke forskjellige prosjekter og styrer.

Distriktssekretæren er nestleder i koordineringsgruppa for Inkluderende Arbeidsliv (IA) i Buskerud og har ellers tett kontakt med NAV arbeidslivssenter. Styringsgruppa bestående av leder for NAV arbeidslivssenter, NHO og LO, gruppa møtes ca en gang i måneden. I perioden har det vært avholdt en rekke konferanser og møter som er initiert av utvalget.

LO leder brukerutvalget for NAV Buskerud, og treffer i tillegg representanter fra NAV gjennom diverse andre fora. Andre viktige aktiviteter som har tatt en del tid dette året er Buskerudbyen, et prosjekt om klimavennlig areal- og transportutvikling, ny VRI-søknad og styremøter i Innovasjon Norge. Vi har jobbet en del med oppsart av et nytt HF-prosjekt om reiseliv sammen med Fellesforbundet, og søknad om et forprosjekt ble innvilget helt på slutten av året. og stadig funnet veien inn i kalenderen.

REPRESENTASJON I STYRER RÅD OG UTVALG

Distriktssekretæren har møtt i følgende styrer, råd og utvalg:

Innovasjon Norge, VRI, HF, Fagskolestyret Tinius Olsen, Buskerudtinget, SMSØ, Utvikling av reiselivsstrategi i Buskerud, Buskerud Arbeiderparti, Frokostforum, Brukerrådet i NAV Buskerud, Rådet for Drammensregionen, Partnerskap for klima og energi, Samråd med Trond Giske og Terje Riis Johansen, Nasjonalt senter for flerkulturell verdiskapning, Styremedlem i Folkets Hus Drammen, og andre mer ad hoc organiserte prosjekter.

Vestfold

ORGANISASJONSOVERSIKT

I distriktskontorets arbeidsområde var det pr. 01. januar 2010 i alt 6 lokalorganisasjoner og 50 fagforeninger med til sammen ca. 34 000 medlemmer. Distriktskontoret har god dialog og samarbeidsprofil med de 6 ulike lokalorganisasjonene.

STYRET FOR LOs FYLKESKONFERANSE

Styret for LOs Fylkeskonferanse har, frem til Fylkeskonferansen i oktober, bestått av leder, Alv Ratikainen (FF), Lene-Britt Johannesen (Fagforbundet) og Jan Olav Hay (NNN). Nytt styre for LOs Fylkeskonferanse ble valgt på Fylkeskonferansen i oktober og består nå av følgende: leder: Alv Ratikainen (FF), 1. vara: Edvard Ryholt (FF), nestleder: Merete Dahl (Fagforbun-

det Vestfold), 2. vara: Eddie Whyte (Fagforbundet Vestfold), medlem: Ann Kristin Kvaløvsund (NNN) 3. vara: Kåre Karlsen (EL & IT), medlem: Harald Lund (LO Stat), 4. vara: Christian Robak (Fagforbundet). Lene-Britt Johansen, LO i Vestfolds representant til LOs Representantskap, med forslags- og talerett. Medlemmene av utvalget/styret deltar i en rekke tiltak, møter og aktiviteter som representanter for LO i fylket.

FYLKESKONFERANSER

Det er avholdt to fylkeskonferanser i Vestfold. Vårkonferansen ble avholdt 4. og 5. mars på Hotel Wassiloeff i Stavern og temaene var: "Ny IA-avtale" v/ Per-Kristian Finstad, LOs distriktssekretær. "Den faglige og politiske situasjonen og Tariffoppgjøret" v/LO-Sekretær Trine Lise Sundnes. "Ungdomsarbeid" v/Alexandra Jageland, LOs ungdomssekretær. "Internasjonal solidaritet" v/Trond Mathisen, Norsk Folkehjelp. "Ny giv – prosjekt i Larvik" v/ Raymond Marthinsen, leder i LO i Larvik og Lardal. "EUs Postdirektiv" v/Odd Christian Øverland, Leder i Postkom. Konferansen hadde 48 deltakere.

Høstkonferansen ble avholdt på Rica Park Hotel i Sandefjord. Tidspunktet var 20. og 21. oktober. Denne konferansen ble avholdt etter nye retningslinjer, da Vestfold er prøvefylke, på lik linje med Telemark og Hedmark. Konferansen hadde 58 deltakere. Temaene var: "Den faglige og politiske situasjonen" v/Gerd Kristiansen, LOs nestleder. "Statsbudsjettet" v/Steinar Gullvåg, Stortingsrepresentant. "Sosial dumping – pest og plage" v/Børre Pettersen, LO Sentralt. "LOs Ungdomsarbeid" v/Alexandra Jageland, LOs ungdomssekretær.

DISTRIKTSKONTORETS VIRKSOMHET

LOs distriktssekretær og LOs ungdomssekretær har deltatt på møter i lokalorganisasjonene og i fagforeningene. De har i tillegg deltatt på en rekke faglige og politiske møter, kurs og konferanser. Aktiviteten har vært høy. Distriktskontoret har en god samarbeidsprofil med ulike forbunds- og foreningsnivå og har vært behjelpelig i ulike organisasjonsmessige saker. Videre har vi hatt et meget godt samarbeid med Vestfold Arbeiderpartis fylkestingsgruppe, NHO Vestfold, Styringsgruppa HF i samarbeid med NHO Vestfold. Flere møter i eget utvalg mot sosial dumping og svart arbeid, fylkeskommunen, VRI-programmet på Høgskolen, Begeistringskonferansen på Brunstad BCC. Flere møter i Y-nemnda, Sommerpatruljen, en rekke møter i Hovedutvalg for plan, areal og miljø. Hovedutvalg for Samferdsel i regi av fylkeskommunen, Nasjonal opplæringskonferanse, Deltatt

på yrkesmesse-møter og flere frokostmøter i regi av Samarbeidskomiteen. Medlem i aksjonsgruppa for fremdrift av E18 i Vestfold, deltatt på Havnakonferansen i regi av Fagforbundet i Vestfold. Flere møter i regi av NAV Vestfold, Verdiskaping Vestfold, 2 møter i forsikringskomiteen, Næringslivets brukerforum, koordineringsgruppen i fylkeskommunens START-program. Deltatt på Fylkeskonferansen LO i Buskerud og LO i Telemark. Gjennomført egen pensjonskonferanse 13. april m/Stein Reegård som innleder. DK-samling Buskerud/Telemark/Vestfold (BTV-samarbeid) har avholdt 2 konferanser: 26. – 27. april i Porsgrunn og 29. november – 1. desember i Danmark. LOfavør-kurs på Sørmarka 3. – 4. juni og 13. – 14. desember. Deltatt på regionalt plan for folkehelse i regi av Fylkeskommunen 9. november, IA-konferanse Sentralt i Oslo 2. – 3. desember. 2 møter sentralt om prøveprosjektordningen med Telemark, Hedmark og Vestfold. Gjennomført egen mini-fylkeskonferanse om prøveprosjektordningen. Deltatt på LO/NHOs HF-konferanse 9. – 10. desember på Leankollen.

REPRESENTANTER I STYRER, RÅD OG UTVALG

Kontoret er representert i en rekke utvalg på fylkesplan, både i regi av fylkeskommunen og fylkesmannen, blant annet kan nevnes: Yrkesopplæringsnemnda, Partnerskapskonferansen, Hovedutvalg for utdanning, Hovedutvalg for plan, areal og miljø, Hovedutvalg for Samferdsel og Næring, styret i AOF, valgkamputvalget i Vestfold AP, TV-aksjonen, Fagskolestyret Buskerud, Telemark, Vestfold, videreføring av Medlemsdebatten, leder av fylkeskommunens styre for Arbeiderbevegelsens Arkiv. Distriktssekretæren er nestleder av Y-nemnda i fylkeskommunen og leder av forsikringskomiteen. Kontoret er også godt representert i Arbeiderbevegelsens organer.

LOs FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISKE UTVALG

Utvalget har bestått av leder Osvald Tansø, Marit Olsen, Åse N. Agledal, Lene-Britt Johannesen, Merete Dahl, Per A. Johnsen, Inger Sembsmoen og Thomas Olsen. Utvalget har avholdt 3 møter og behandlet 14 saker, samt utarbeidelse av handlingsplan for 2011.

LOs UNGDOMSUTVALG

Det har vært et aktivt år i forhold til ungdomsarbeidet. Mye tid har gått med til satsingene på høyskolen og videregående skoler, i tillegg til de store oppgavene som Sommerpatruljen og ungdomskurs. Videre har vi deltatt på utdanningsmesse, med over 6000 besøkende, og deltatt aktivt i 1.mai-

arrangementer. Ungdomssekretæren har aktivt deltatt i mange møter i regi av LOs Lokalorganisasjoner og ulike forbundsområder.

Ungdomsutvalget har i perioden bestått av:

Leder, Ellen Grønseth (NNN), Marianne Bjerkeli (HK), Trine Flemming (Fagforbundet), Tone Hjelmtvedt (FF), Lars Sand-Hanssen (NAF) og Thomas Olsen (HK). Utvalget har avholdt 8 ordinære møter og behandlet omtrent 40 saker. Utvalget har også avholdt andre møter vedrørende spesielle saker, som 1.mai og Sommerpatruljen. Utvalget har dessuten avholdt 2 planleggingskonferanser.

I 2010 har vi besøkt mesteparten av alle videregående skoler i Vestfold minst en gang, dels med stand og dels med klassebesøk.

Aktiviteten på høyskolen har vært meget høy i løpet av året. Vi har, i samarbeid med forbundene, hatt stand minst en gang i måneden. Vi trekker nå mer folk, siden vi er blitt litt kjent blant studentene. Vi har hatt masse informasjon, konkurranser og vaffelserving. Vi arrangerte økonomiseminar sammen med SpareBank1, som ble veldig vellykket.

Vi arrangerte ungdomskurs i samarbeid med Buskerud og Telemark for andre gang, hvor nesten 50 ungdommer deltok. Dette er blitt en tradisjon som vi vil fortsette med.

LOs sommerpatrulje

Sommerpatruljen ble gjennomført i tiden 28. juni til 2. juli, med god innsats fra ulike forbundsområder. I løpet av fem dager ble det gjennomført nesten 270 arbeidsplassbesøk. Under patroljen var det også tilrettelagt egen stand hver dag. De 30 deltakerne (60 dagsverk), som utgjorde årets patrolje, gjorde en fremragende innsats. Mediedekningen var veldig bra og patroljen fikk oppslag både i radio og aviser. Sommerpatruljen hadde god dialog med Arbeidstilsyn og Skatteetat i forkant av, og under, aksjonen. I forkant ble alle nye deltakere kurset i lov- og avtaleverk, samt det praktiske rundt gjennomføringen av selve patroljeuka.

SPESIELLE SAKER

Verve- og aktivitetsarbeid

Distriktskontoret har aktivt deltatt i Verve- og aktivitetsarbeidet ute i grunnskoleorganisasjonene og har deltatt på de fleste invitasjoner som kontoret er blitt invitert til. I tillegg har det vært gjennomført en god del arbeidsplass-

møter for å tilrettelegge et godt samarbeid med ulike organisasjonsledd.

Opplysningsvirksomhet

Forbundskontor, fagforeninger og LOs lokale organisasjonsledd får kontinuerlig tilsendt informasjon. Representanter som er oppnevnt av LO i forskjellige råd og utvalg får også tilsendt relevant informasjon. Tariffrevisjonen er selvfølgelig et informasjonstema som distribueres til arbeidsplasser i fylket.

Faglig/politisk samarbeid

Vi har et godt faglig/politisk arbeid på fylkesplan og i noen av lokalorganisasjonene har det vært aktiviteter i forbindelse med faglig/politisk arbeid. Den valgte Samarbeidskomité har gjennomført flere Mandagsmøter med ulike temaer og innledere og har gjennomført en god del arbeidsplassbesøk. Distriktssekretæren har aktivt deltatt i Vestfold Aps styre, AU og Fylkestingsgruppe. Vi har et meget godt samarbeid med Vestfold Arbeiderparti og et godt relatert faglig/politisk samarbeid i nedsatt samarbeidskomite. Dette skal videreføres mot valgkampen i 2011. Det har i året vært gjennomført mange arbeidsplassbesøk og erfaringen fra siste valgkamp var at vi kom dårlig ut i henhold til samarbeidet mellom våre ulike lokalorganisasjoner og kommunepartiene i Vestfold. Det er i henhold til dette tatt initiativ til å finne løsninger på dette med tettere oppfølging. Det er i 2010 blitt opprettet et eget faglig/politisk samarbeid mellom Vest-Agder, Aust-Agder, Telemark og Vestfold som er koordinert gjennom DnA's hovedkontor og Finn Jota – ledet lokalt av Magnus Straume. Det er vedtatt egen oppfølgingsplan for alle fire fylker, tilrettelagt for den enkelte. Det stilles store forventninger til dette arbeid, til bruk for det kommende fylkes- og kommunevalg.

Arbeidssituasjonen i fylket

Arbeidet i LOs lokalorganisasjoner: Noen av lokalorganisasjonene i fylket jobber bra, men det er noen som har mindre aktivitet. Distriktskontoret har invitert de ulike lokalorganisasjoner til et tettere samarbeid, særlig mht Orgsys, med hovedmål å tilrettelegge riktig kontingent og medlemstall for alle 6 lokalorganisasjonene i Vestfold.

IA - HF-samarbeidet

LOs distriktskontor har deltatt aktivt i IA-arbeidet i fylket og har et meget godt samarbeid med NAV og deltatt på alle aktuelle møter og konferanser.

HF-samarbeidet LO og NHO vil videreføre sitt tette samarbeid med tanke på å få til flere prosjekter i ulike bedrifter i fylket. Samarbeidet LO-NHO i fylket har også gitt positivt utslag.

Sosial dumping og svart arbeid

Distriktskontoret har et eget utvalg mot Sosial dumping og svart arbeid. Utvalget har hele året vært svært aktive på ulike arbeidsplasser i hele fylket og har arbeidet meget godt med mange og omfattende reportasjer i lokalpressen. Videre har utvalget nedlagt et stort arbeid gjennom informasjon til fagforeninger og klubber. Det vesentligste med prosjektet var å tilrettelegge for overføringsverdi til andre organisasjonsledd utenfor Vestfold. De konkrete ting vi har fått tilrettelagt er: Egen brosjyre på 4 språk, opprettelse og ferdigstilling av egen web-side i regi av både LO Sentralt og LO i Vestfold, samt opprettelse av egen arbeidsinnvandrerkafe i regi av LO Vestfold i vårt LO-senter i Larvik og inngåelse av tolketjeneste hver onsdag. Koordineringsansvarlig i LO har vært Børre Pettersen og hele fagbevegelsen i Vestfold er svært godt fornøyd med gjennomføringen av prosjektet og det er tilrettelagt nytt initiativ til de nye utfordringene. Drift av arbeidsinnvandrerkafeen i Larvik er økonomisk sikret ut 2010 etter økonomisk støtte fra LO Sentralt. LO i Vestfold har avsluttet sitt prosjekt og sendt inn rapport til LO sentralt høsten 2010, der det blant annet kan nevnes at prosjektet i Vestfold fikk til allmenngjøring av tariffavtaler for jordbruket.

AVSLUTNING

Samarbeidet med de ulike organisasjonsledd, distriktskontoret, ulike organer i Fylkeskommunen, NHO og Vestfold Arbeiderparti har vært meget tilfredsstillende. Vi vil legge stor vekt på å videreføre dette samarbeidet på lik linje med at vi vil styrke distriktskontorets ulike arbeidsrelasjoner, både innad i organisasjonen og til de aktører vi fører samarbeid med utenfor selve organisasjonen.

Telemark

ORGANISASJONSOVERSIKT

Arbeidsmiljøet er bra og sykefraværet er meget lavt.

Antall medlemmer er stabilt på ca 35 000. I gjennomsnitt er hver 5. telemarkings medlem av et LO forbund. Det er 6 lokalorganisasjoner, to LO-senter og i alt ca.80 fagforeninger.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret for fylkeskonferansen har bestått av:

Birger Hovden, LO i Tinn, Marianne Skjønstad Nilsen, LO Grenland, Ole-Henning Skogen, LO Notodden, Nina Risinggård, LO Grenland, Erik Hørsrud, LO Grenland

Styret har hatt 6 møter.

Sekretariatet vedtok 19.04. prøveprosjekt med distriktsstyre i tre fylker, Telemark, Vestfold og Hedmark. Prosjektet innebærer å velge styre for LO i Telemark og ny sammensetning av fylkeskonferansen. Høstens fylkeskonferanse valgte følgende styre:

Vidar Stang, Fagforbundet - leder m/vara Marianne S. Nilsen, Fagforbundet

Esther Romme Bakka, NTL m/vara Thorbjørn Holøs, El og It

Tom Egil Flata, FF m/vara Wenche Tveitan, IE

Nina Risinggård, NTF m/vara Bjørn Skogen, HK

Det nye styret har hatt to møter.

Fylkeskonferansene

Det har vært avholdt 2 fylkeskonferanser. Vårkonferansen var på Bø Hotell fra 10. til 11. mars.

Hovedtemaer var:

Den faglige og politiske situasjonen v/LOs nestleder Tor Arne Solbakken

Den aktuelle politiske situasjonen v/parlamentarisk nestleder i DNA, Martin Kolberg

Ordning og rettvisa v/ KG Westlund, LO Stockholm

Det ble vedtatt uttalelser om:

- Veto til EUs vikarbyrådirektiv
- Avvis EUs postdirektiv
- Likelønn
- LO Telemark frykter svekket elsikkerhet

Høstkonferansen var på Skinnarbu Høyfjellshotell 7. og 8. oktober. Den ble avholdt i tråd med prøveprosjektets nye sammensetning med valgte representanter fra forbundene i tillegg til 2 representanter fra hver av lokalorganisasjonene.

Hovedtemaer var:

Statsbudsjettet og valgkamp 2011 v/leder av næringskomiteen Terje Lien Aasland

Den faglige og politiske situasjonen v/LØs nestleder Gerd Kristiansen

Vedtak om prøvefylke og valg av nytt styre for LO Telemark

SpareBank 1 Telemark og AOF

Det ble vedtatt uttalelser om:

- Dobbeltspor til Telemark
- Rammevilkår for industrien

LOs FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISKE UTVALG I FYLKET

Utvalgets medlemmer er:

Lise Larsen (Fagforbundet) - leder, Wenche Kongerød (HK), Jan Petter Gurholt (FF), Alexander Lien (Fagforbundet), og Ragnar Sande (FO), med Thorbjørn Lillemoen (Fellesforbundet), Bente Fjellheim (HK), Ingvill Jensen (Fagforbundet) og Bente Helle Alfsen (Fagforbundet) som varamedlemmer. Både distriktssekretær og ungdomssekretær deltar i møtene. Utvalget har hatt 3 møter og bl.a behandlet handlingsplan, likestillingspris, heltid-/deltidsproblematikken, representasjon og søknad om økonomiske midler.

LOs UNGDOMSUTVALG I FYLKET

Fagforbundet Kenneth Solheim, HK/Fagforbundet Elisabeth W. Åkredalen, HK Cecilie A. Tonning, NTF Leif Arne Glenna, HK/AUF Dler Khurshidi, FO Elisabeth Haavik, Fagforbundet Ragnhild Busnes, Fellesforbundet Kent RunePedersen.

Utvalget har hatt åtte møter. Året startet med et vellykket SuperLO kurs som ble arrangert sammen med Vestfold og Buskerud. Telemark hadde 15 deltakere. Det ble forsøkt å arrangere et eget LOfavør kurs for ungdom, men kurset ble avsluttet pga liten påmelding. Sommerpatruljen ble gjennomført i uke 27 med god deltakelse fra forbunda og ca 250 besøk, Ungdommen var aktive i 1. mai arrangementene i Grenland, og har vært delaktige i standvirksomhet på yrkesmesse, Handelstevne og Dyrsku'n hvor hovedfokus var å rekruttere nye medlemmer. Ungdomssekretærene har deltatt på en rekke av forbundas ungdomsarrangement, som for eksempel Fagforbundets lærlingepatrulje høsten 2010.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har følgende sammensetning:

Jan Berge og Anita Sandelin fra SpareBank1 Telemark og Steinar Syversen (Fellesforbundet) Vidar Stang eller Eli Saua Svalastog (Fagforbundet), Frank Roy Larsen (Postkom), Liv Aasbø (HK) og distriktssekretæren fra LO. I tillegg tiltrer ungdomssekretæren og daglig leder av AOF Ragni Bilberg. Komiteen har hatt stort fokus på utadrettet informasjonsvirksomhet gjennom utdeling av LOfavør-produkter og -informasjon på stand. I november ble det gjennomført et tre dagers veilederkurs etter nytt konsept med 25 deltakere fra Fagforbundet.

DISTRIKTSKONTORETS VIRKSOMHET

Det er høy aktivitet ved kontoret, med mange større og mindre prosjekter. Vi har hatt fokus på profilering og satsa på synlighet gjennom ulike stands. Vi har vært på nattåpent i Porsgrunn, Bluesen på Notodden, Handelsstevne i Skien og Dyrskun i Seljord.

Vi har avholdt konferanse om ny AFP med Eystein Gjelsvik fra LO sentralt som innleder. Konferansen var åpen og samla opp mot 100 deltakere.

I samarbeid med NHO, Arbeidstilsynet, NAV, KS med flere arrangerte vi HMS dag i februar, med 550 deltakere og Trond Viggo Torgersen som hovedtrekkplaster.

Det er bruk mye tid på den nye regionale planprosessen i fylkeskommunen, og distriktskontoret har representasjon i styringsgruppa for to regionale planer, hhv næring og nyskaping og reiseliv.

Skriving av ny VRIsøknad har også krevd en del ressurser med stor møteaktivitet.

Distriktssekretæren er også med i

- Y-nemnda i Telemark
- Industriclusteret Grenland
- Samarbeidende teknologibedrifter i Grenland
- Styreleder AOF
- Innovasjon Norge (ikke etter nyvalg i september)
- Telemark Gassforum
- SMSØ (samarbeidsutvalget mot svart økonomi)- her er også ungdomssekretæren med
- Etisk forum

LOKALORGANISASJONENE

Alle lokalorganisasjonene har avholdt årsmøte og det har vært godt fremmøte på fylkeskonferansene.

Vi følger fortsatt regnskap for 5 av de 6 lokalorganisasjonene.

Det er to LO senter i Telemark, begge fungerer bra og greier å samle fagforeningene i regionene. Det er inngått samarbeidsavtale med Sparebank 1 for LO sentrene, der LO senteret skal ivareta en del oppgaver mot en viss godtgjøring.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Samarbeidskomiteen har hatt møter ca 1 gang pr måned.

LO har oppnevnt representant til programkomite og nominasjonskomite ifm fylkestingsvalget 2011.

På nominasjonsmøtet til Telemark AP fikk LO inn sin prioriterte representant Tom Egil Flata på 5. plass. Leder av LO Tinn Birger Hovden blei valgt på 9. plass og LOs ungdomssekretær Ole-Henrik Olsen på 15. plass.

Det er avholdt arbeidsplassbesøk sammen med stortingsrepresentantene i både Grenland, Bø, Kragerø, Notodden og Midt-Telemark

STATISTISK OVERSIKT

Arbeidsledigheten i Telemark har økt med 4% i forhold til fjoråret. I desember er det registrert 2703 helt ledige. Dette tilsvarer en ledighetsprosent på 3.1, mot 2.7 prosent på landsbasis.

Det legemeldte sykefraværet for tredje kvartal 2010 var på 6.4% mot 6.1% i resten av landet. Telemark er et av fylkene med størst reduksjon i sykefraværet sammenlignet med året før.

Aust-Agder

ORGANISASJONSOVERSIKT

Antall medlemmer: 26.500

Antall fagforeninger: 34

Antall lokalorganisasjoner: 4

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styre for fylkeskonferansen 2009-2013 består av følgende personer:

Bjørn Åge Nilsen, IE – leder, Grete Skovli, Fagforbundet, Eva Nistad Farhat, NNN

Antall møter : 3

Fylkeskonferansene

Det er avholdt 2 Fylkeskonferanser.

11-12 mars på Utsikten Hotell i Kvinesdal

Hovedtema : Velferdens videre eksistens.

14-15 okt. på Quality Hotell Sørlandsparken i Kr.sand

Hovedtema : Fremtidens situasjon for kraftintensiv industri.

LOs LOKALUTVALG FOR FAMILIEPOLITIKK OG LIKESTILLING

Utvalget for perioden 2009-2010 ble valgt på fylkeskonferansen 25.26. september 2008 og består av følgende personer:

Heidi Fredriksen, FF – leder, Bjørn Åge Nilsen, IE, Solveig Knudsen, HK, Florije Pepshi, Fagforbundet, Bernhard Liestøl, FF, Lene Simonsen, NNN – 1 vara, Jorunn Stallemo, Postkom – vara, Siv Bulæg, FF – vara.

Utvalget har avholdt 4 møter. Utvalget legger opp til å ha møtene på bedrifter. Hennig Olsen Is i Kristiansand, Vest- Agder krisesenter og Eramet i Kvinesdal er noen av bedriftene som utvalget har besøkt.

Utvalget er fortsatt engasjert i utfordringer innenfor offentlig og privat sektor i forhold til deltidsstillinger og uønsket deltid.

Utvalget har tidligere jobbet med prosjektet KvinneBygg AS, dette ble i år erstattet

med gjennomføring av et 2 dagers seminar 12-13 nov. " Organisasjoner og ett arbeidsliv som begeistrer." Noe som ble gjort for å få menn i fagbevegelsen til å delta.

Planlegging og markering av FN sin internasjonale dag – mot vold mot kvinner - 25 nov. i samarbeide med FO, politiet, FN sambandet og Krisesenteret.

Gjestebud i mars i samarbeid med Handel og kontor ang. heltid / ufrivillig deltid.

LOs UNGDOMSUTVALG I FYLKET

Ungdomsutvalget i februar 2010 besto av:

Jens Albrektsen Fagforbundet, Kjell Richard Renstrøm (FF), Glenn Gjedrem (Postkom), Lena Ormestad (Fagforbundet), Jane Borden (HK)

Det nye utvalget etter fylkeskonferansen 11-12 mars 2010:

Lena Ormestad (Fagforbundet), Bernhard Liestøl (FF), Eivind Gjerstad

(FLT), Nancy Teigen Bakke (FLT), gikk ut av ungdomsutvalget i september 2010. Vidar Hovland (HK) gikk ut av ungdomsutvalget i juli 2010 pga flytting. Elin Moland (HK) overtok. Jane Borden (HK), Giovanni Geirs.S.Montanares (IE), Rudi Kvinlaug (IE), Jens Albrektsen (Fagforbundet), Glenn Gjedrem (Postkom), Gaute A Lien (Postkom), Kjell Richard Rennstrøm (FF), Anja Carine Aurnes EL&IT ble med fra desember og Anne Grete Leidland.

Ungdomsutvalget har hatt 7 møter.

Utvalget har hatt samarbeid med AUF . Arrangert lærlingsamling med NHO og fylkeskommunen (250 Læringer) Deltatt på utdanningsmesse. Hatt stand på UIA 6 ganger. Hatt arrangement for studenter. Sommerpatruljeskolering

SOMMERPATRULJE

Forbundene som deltok: HK, NNN, Postkom, Fagforbundet, Fellesforbundet, NAF Lokalorganisasjonen i Flekkefjord og Lister.

Patruljen ble gjennomført i Kristiansand, Mandal, Søgne, Farsund, Lyngdal, Kvinesdal og Flekkefjord. 176 bedrifter ble besøkt. 1 bedrift oversendt skatt Sør i etterkant av patroljen. 5 nye medlemmer ble vervet.

Ca 300 skoleelever har fått orientering om LO, rettigheter og plikter.

LO FAVØR KOMITEEN

LO favør komiteen i Vest-Agder (2009-2013) består av:

Elisabeth Haaversen, distriktssekretær – leder, Filip Hoel, NNN – nestleder, Grete Skovli, Fagforbundet, Jorun Stallemo, postkom, Rudi Kvinlaug, IE, Odd Asle Abildsnes, FF, Inger Marie Stenvik (1 vara møter fast), Lars Enevoldsen, Sparebank 1 Sr-Bank, Bjørg S. Nilsen, Sparebank 1 Sr-Bank, Anne Grete Leidland, ungdomssekretær tiltrer LO favør komiteen.

LO favør komiteen i Vest-Agder har avholdt 4 møter.

LO Favør kurs i Danmark 8-9 okt.

Samling i Farsund 25-26 nov. ifbl. med opprettelse av lokale LO favør komiteer.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Det har vært 4 møter i samarbeidskomiteen.

Det har vært gjennomført bedriftsbesøk i sammen med stortingsrepresentant og gruppeleder.

Ett fellesmøte med Vestfold, Telemark og Aust- Agder.

REPRESENTASJON I STYRER RÅD OG UTVALG

- TV aksjonen
- LO Favørkomiteen
- Styret i Vest-Agder Arbeiderparti
- Samarbeidskomiteen, LO - VAAP
- Valgkomiteen VAAP
- Nominasjonskomiteen, VAAP
- AU til Agder rådet
- Arbeidsmarkedstrådet (AMR) i Vest-Agder
- IA - rådet
- Likestillingstråd –AU Agderrådet
- Leder i Yrkesopplæringsnemnda
- Sparebank1 Konjunkturbarometeret
- Nest leder i Senter for likestilling ved UiA
- Ungt entreprenørskap
- Felles mål for Agder
- SCR – etikk i arbeidslivet, i sammen med Agderforskning.
- Bruker utvalget i NAV
- Ungt Entreprenør skap
- Samarbeidsforum mot svart økonomi (SMSØ)

SPESIELLE SAKER

- Deltatt på Årsmøter LOs lokalorganisasjoner
- Åpningen av ny teststasjon for solcellepanel Elkem Solar
- Xstrata 100 år`s jubileum
- - Årsmøte i Elkem Lista,
- 40 år`s jubileum LKF
- Årsmøte FLT
- Årsmøte Kvinesdal kjemiske fagforening, Eramet
- Sekretærsamling – Sørmarka, Felles sekretærkonferanse LO/DnA
- Inkluderende arbeidsliv
- Møte med Agdernettverket i UiA,
- Møter med NHO vedr. "Skoletrøtt" ungdom
- Fagbrevutdelinger
- KVU verksted – samferdsel. Statens Vegvesen

- Møte med det regjeringsoppnevnte inkluderings utvalget - inkludering av etniske minoriteter i samfunnet.
- Møter med fylkeskommunen / Opplæringskontor for transport fag.
- UIA- Planlegging av 8. mars markering – 8. mars 100 år i 2010
- St. Gobain – møte i regi av Eydenettverket
- Utdanningsmesse i Ålborg- Opplæringskontor for Mat og service fag.
- Lærlingekonferanse i samarbeide med VAFK
- Deltatt i panel debatt sammen med Ung Etat – Kristiansand. Tema: Drop Out's
- "Visitt kort aksjon" med opplysning om fortrinnsretten for deltidsansatte.
- Møter og bedriftsbesøk med forfatter i forbindelse med Lesåret 2010
- Konferanse i regi av Felleskontoret for LO og NHO ordningene/ AFP ordningen.
- Stand med NTL- verving av medlemmer ved Statens veivesen
- Besøk fra LO i Nordjylland.

Deltatt på nasjonal opplæringskonferanse og vi har hatt møter med LO stat vedr. studentsatsning ved UIA. Besøkt Strasbourg og menneskerettsdomstolen sammen med fylkesmannen og likestillingsrådet. Nasjonal IA konferanse. Og deltatt på møte sammen med tillitsvalgte i Fagforbundet ved Sørlandets sykehus med informasjon om fortrinnsretten for deltidsansatte.

Vest-Agder

ORGANISASJONSOVERSIKT

Antall medlemmer: 26.500

Antall fagforeninger: 34

Antall lokalorganisasjoner: 4

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styre for fylkeskonferansen 2009-2013 består av følgende personer:

Bjørn Åge Nilsen, IE – leder, Grete Skovli, Fagforbundet, Eva Nistad Farhat, NNN.

Antall møter: 3

Fylkeskonferansene:

Det er avholdt 2 Fylkeskonferanser.

11-12 mars på Utsikten Hotell i Kvinesdal

Hovedtema: Velferdens videre eksistens.

14-15 okt. på Quality Hotell Sørlandsparken i Kr.sand
Hovedtema: Fremtidens situasjon for kraftintensiv industri.

LOs LOKALUTVALG FOR FAMILIEPOLITIKK OG LIKESTILLING

Utvalget for perioden 2009-2010 ble valgt på fylkeskonferansen 25.26. september 2008 og består av følgende personer:

Heidi Fredriksen, FF – leder, Bjørn Åge Nilsen, IE, Solveig Knudsen, HK, Florije Pepshi, Fagforbundet, Bernhard Liestøl, FF, Lene Simonsen, NNN – 1 vara, Jorunn Stallemo, Postkom – vara, Siv Bulæg, FF – vara.

Utvalget har avholdt 4 møter. Utvalget legger opp til å ha møtene på bedrifter. Hennig Olsen Is i Kristiansand, Vest-Agder krisesenter og Eramet i Kvinesdal er noen av bedriftene som utvalget har besøkt.

Utvalget er fortsatt engasjert i utfordringer innenfor offentlig og privat sektor i forhold til deltidsstilling og uønsket deltid.

Utvalget har tidligere jobbet med prosjektet KvinneBygg AS, dette ble i år erstattet

med gjennomføring av et 2 dagers seminar 12-13 nov. " Organisasjoner og ett arbeidsliv som begeistrer." Noe som ble gjort for å få menn i fagbevegelsen til å delta.

Planlegging og markering av FN sin internasjonale dag – mot vold mot kvinner - 25 nov. i samarbeid med FO, politiet, FN sambandet og Krisesenteret.

Gjestebud i mars i samarbeid med Handel og kontor ang. heltid / ufrivillig deltid.

LOs UNGDOMSUTVALG I FYLKET

Ungdomsutvalget i februar 2010 besto av:

Jens Albrektsen Fagforbundet, Kjell Richard Renstrøm (FF), Glenn Gjedrem (Postkom), Lena Ormestad (Fagforbundet), Jane Borden (HK).

Det nye utvalget etter fylkeskonferansen 11-12 mars 2010:

Lena Ormestad (Fagforbundet), Bernhard Liestøl (FF), Eivind Gjerstad (FLT), Nancy Teigen Bakke (FLT), gikk ut av ungdomsutvalget i september 2010. Vidar Hovland (HK) gikk ut av ungdomsutvalget i juli 2010 pga flytting. Elin Moland (HK) overtok. Jane Borden (HK), Giovanni Geirs.S.Montanares (IE), Rudi Kvinlaug (IE), Jens Albrektsen (Fagforbundet).

det), Glenn Gjedrem (Postkom), Gaute A Lien (Postkom), Kjell Richard Rennstrøm (FF), Anja Carine Aurnes EL&IT ble med fra desember og Anne Grete Leidland.

Ungdomsutvalget har hatt 7 møter.

Utvalget har hatt samarbeid med AUF . Arrangert lærlingsamling med NHO og fylkeskommunen (250 Lærlinger) Deltatt på utdanningsmesse. Hatt stand på UIA 6 ganger. Hatt arrangement for studenter. Sommerpatruljeskolering.

Sommerpatrulje

Forbundene som deltok: HK, NNN, Postkom, Fagforbundet, Fellesforbundet, NAF Lokalorganisasjonen i Flekkefjord og Lister. Patruljen ble gjennomført i Kristiansand, Mandal, Søgne, Farsund, Lyngdal, Kvinesdal og Flekkefjord . 176 bedrifter ble besøkt. 1 bedrift oversendt skatt Sør i etterkant av patruljen. 5 nye medlemmer ble vervet.

Ca 300 skoleelever har fått orientering om LO, rettigheter og plikter.

LO Favør komiteen

LO favør komiteen i Vest-Agder (2009-2013) består av: Elisabeth Haaversen, distriktssekretær – leder, Filip Hoel, NNN – nestleder, Grete Skovli, Fagforbundet, Jorun Stallemo, postkom, Rudi Kvinlaug, IE, Odd Asle Abildsnes, FF, Inger Marie Stenvik (1 vara møter fast), Lars Enevoldsen, Sparebank 1 Sr-Bank, Bjørg S. Nilsen, Sparebank 1 Sr-Bank, Anne Grete Leidland, ungdomssekretær tiltrer LO favør komiteen.

LO favør komiteen i Vest-Agder har avholdt 4 møter.

LO Favør kurs i Danmark 8-9 okt.

Samling i Farsund 25-26 nov. ifbl. med opprettelse av lokale LO favør komiteer.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Det har vært 4 møter i samarbeidskomiteen.

Det har vært gjennomført bedriftsbesøk i sammen med stortingsrepresentant og gruppeleder.

Ett fellesmøte med Vestfold, Telemark og Aust-Agder.

REPRESENTASJON I STYRER RÅD OG UTVALG

- TV aksjonen

- LO Favørkomiteen
- Styret i Vest-Agder Arbeiderparti
- Samarbeidskomiteen, LO - VAAP
- Valgkomiteen VAAP
- Nominasjonskomiteen, VAAP
- AU til Agder rådet
- Arbeidsmarkedstrådet (AMR) i Vest-Agder
- IA - rådet
- Likestillingstråd –AU Agderrådet
- Leder i Yrkesopplæringsnemnda
- Sparebank1 Konjunkturbarometeret
- Nest leder i Senter for likestilling ved UiA
- Ungt entreprenørskap
- Felles mål for Agder
- SCR – etikk i arbeidslivet, i sammen med Agderforskning.
- Bruker utvalget i NAV
- Ungt Entreprenør skap
- Samarbeidsforum mot svart økonomi (SMSØ)

SPESIELLE SAKER

- Deltatt på Årsmøter LOs lokalorganisasjoner
- Åpningen av ny teststasjon for solcellepanel Elkem Solar
- Xstrata 100 år's jubileum
- Årsmøte i Elkem Lista,
- 40 år's jubileum LKF
- Årsmøte FLT
- Årsmøte Kvinesdal kjemiske fagforening, Eramet
- Sekretærsamling – Sørmarka, Felles sekretærkonferanse LO/DnA
- Inkluderende arbeidsliv
- Møte med Agdernettverket i UiA,
- Møter med NHO vedr. "Skoletrøtt" ungdom
- Fagbrevutdelinger
- KVVU verksted – samferdsel. Statens Vegvesen
- Møte med det regjeringsoppnevnte inkluderings utvalget - inkludering av etniske minoriteter i samfunnet.
- Møter med fylkeskommunen / Opplæringskontor for transport fag.
- UIA- Planlegging av 8. mars markering – 8. mars 100 år i 2010
- St. Gobain – møte i regi av Eydenettverket
- Utdanningsmesse i Ålborg- Opplæringskontor for Mat og service fag.

- Lærlingekonferanse i samarbeide med VAFK
- Deltatt i panel debatt sammen med Ung Etat – Kristiansand. Tema: Drop Out's
- "Visitt kort aksjon" med opplysning om fortrinnsretten for deltidsansatte.
- Møter og bedriftsbesøk med forfatter i forbindelse med Lesåret 2010
- Konferanse i regi av Felleskontoret for LO og NHO ordningene/ AFP ordningen.
- Stand med NTL- verving av medlemmer ved Statens veivesen

Besøk fra LO i Nordjylland. Deltatt på nasjonal opplæringskonferanse og vi har hatt møter med LO stat vedr. studentsatsning ved UIA. Besøkt Strasbourg og menneskerettsdomstolen sammen med fylkesmannen og likes-tillingsrådet. Nasjonal IA konferanse. Og deltatt på møte sammen med tillitsvalgte i Fagforbundet ved Sørlandets sykehus med informasjon om fortrinnsretten for deltidsansatte.

Rogaland

ORGANISASJONSOVERSIKT

I Rogaland har vi 6 lokalorganisasjoner. Medlemstallet i forbundene viser totalt en positiv utvikling gjennom året. Medlemstallet har nå passert 70.000.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret for fylkeskonferansen har vært

Anne Lise Thorske, HK, leder, Jan Refsnes, Heismontørenes fagforening og Helge Stølen Reiestad, FLT.

Det ble avholdt 4 styremøter i løpet av året.

LOs FYLKESKONFERANSER

Samarbeidsorganet har hatt 2 konferanser, 11. og 12.mars på Sola, og 20. og 21.oktober i Haugesund.

Fylkeskonferansen i mars vedtok uttalelse:

- Behold ambulansetjenesten i Dalane

Fylkeskonferansen i oktober vedtok uttalelse:

- Skjerp lærlingeloven

JURIDISK REGIONKONTOR

Frem til oktober 2007 var det 2 advokater og 1,5 advokatsekretær ved kontoret. Etter dette ble antallet advokater redusert til 1, og også denne sluttet ved utgangen av året 2008. Den ene sekretæren gikk av med AFP den 1. august 2008. Etter dette har det ikke vært ansatt advokat på kontoret. Dette til tross for at behovet for advokat i fylket har vært stor. Det har vært knyttet stor interesse om dette kontoret, og det har vært stor pågang, muntlig og skriftlig, både til distriktskontoret og Youngstorget vedrørende denne saken. Ved årets slutt ble det vedtatt i sekretariatet at den ene ledige stillingen som advokat skal besettes i løpet av første halvår 2011.

PROSJEKT LANGTIDSUTDANNEDE

I samarbeid med LO Stat Agder og Rogaland, har vi satt i gang et 3-årig-prosjekt rette mot studenter, i første omgang spesielt ved Universitetet i Stavanger og Høyskolen Stord/Haugesund. Det ble startet opp 1. august 2009. Det er ansatt en egen prosjektleder, Sunniva Roumimper, som driver dette prosjektet sammen med en styringsgruppe der det deltar representanter fra aktuelle forbund, LO Stat og LOs hovedkontor, samt vår ungdoms- og distriktssekretær. Etter en periode der det var vanskelig å slippe inn på universitetsområdet, har en nå fått faste tider der en møter studentene. I løpet av 2010 er det vervet nærmere 350 studenter fordelt på flere forbund.

UNGDOMSUTVALGET

Har i 2010 bestått av:

Andrea Molaug (Norsk Arbeidsmandforbund) Leder, Therese Tysland Holt (Handel og Kontor), Morten Dahl Hanssen (Norsk Nærings og Nytelse-smiddelarbeider forbund), Caroline Hnatow (Industri Energi), Kari- Anne Stokkdal (Fagforbundet).

Fra Lokalorganisasjoner

Linda Nyhlen LO i Stavanger og omegn (N.A.F), Torstein Fjelde LO i Sandnes og Gjesdal (Fagforbundet), Sindre Aas LO i Dalane (Fellesforbundet), Stian Grindheim LO Indre Ryfylke (Fellesforbundet), Einar M. Fiskaaen LO Haugesund og Omegn (Fagforbundet).

Aktiviteter gjennomført i LO Regi:

- Skidag sammen med LO Favørkomiteen
- Stand på FNs miljøverndag Stavanger i sentrum

- Deltatt på Studentfestivalen, UGÅ2010
- Deltatt i Fellesforbundets Ungdomsprosjektet Felles Ungdom
- Læringskolering Aker Solutions Egersund
- [SP:10] Sommerpatruljen 2010

FAMILIE-OG LIKESTILLINGSPOLITISKE UTVALG

Utvalget har bestått av:

Berit W. Solvik Olsen, leder, Terje Mikkelsen og Torhild Nesvåg, med Ove Iversen, Kari Mari Pedersen og Therese Anita Holmen som vara.

Utvalget har hatt 5 møter. Utvalget har vært medarrangør i 8.mars-komiteen i Stavanger, samt bidratt økonomisk til arrangementene i Haugesund, Suldal og Dalane. Videre har vi sponset og deltatt i "Stavanger på skeivå" i september. Internasjonalt hus arrangerte seminar om "kulturmakt" der LO i Rogaland var medarrangør. Lokalorganisasjonene ble invitert til å markere "Den internasjonale dagen mot vold mot kvinner". Samarbeidet med Næringsforeningen om utenlandsk arbeidskraft og integrering ble også videreført i 2010. Dessuten deltok utvalget v/sekretær på seminar om Rogaland fylkeskommunes "Handlingsplan for integrering og mangfold". Den planlagte likelønnskonsferansen ble utsatt til vinteren/våren 2011.

LO FAVØRKOMITEEN

LOs representanter i komiteen har vært:

Anne Eikeland (IE), Asbjørn Følgesvold (FF), Marianne Gudmundson Chesak (HK), Ole Jarl Madland (NAF), Paula Torgersen (El&IT), Trond Heland (Fagforbundet) foruten ungdomssekretær Sigmund Salamonsen og distriktssekretær Øystein Hansen (LO Rogaland)

Det har vært avholdt 4 møte i løpet av året, og har hatt følgende aktiviteter:

- Skidag i Sirdal
- Lokalorgkurs Sandnes og Gjesdal
- LO Favør ungdomskurs

STIFTELSEN ARBEID OG KULTUR

Distriktssekretæren er styreleder i stiftelsen, der LO er en av to eiere sammen med Næringsforeningen i Stavangerregionen. Den har som formål å drive målrettet arbeid mot unge. Stiftelsen har ikke hatt noen aktivitet i

2010, og da egenkapitalen er tapt, er det gjort vedtak om å legge ned stiftelsen. Det vil imidlertid bli arbeidet aktivt med kultur også i framtiden, også i samarbeid med Næringsforeningen i Stavanger-regionen, men da i form av prosjekter der utgiftene er dekket inn med bidrag fra bidragsytere i offentlig og privat arbeidsliv og organisasjoner.

HELE ROGALAND LESER

I 2010 har LO Rogaland vært deltaker og deleier i prosjektet "Hele byen leser", som trykket opp og delte gratis ut 50.000 eksemplarer av Einar O. Risas "M.Kanne&Søn". Et prosjekt som ble gjennomført i samarbeid med Kulturhuset Sølvberget, Næringsforeningen i Stavanger-regionen og Rogaland fylkeskommune. Det er høstet mange lovord også for dette prosjektet.

SPESIELLE SAKER

Distriktskontoret arbeider fortsatt aktivt for å øke/beholde diversiteten i næringslivet i Rogaland, slik at vi ikke blir for avhengige av olje- og gas-sindustrien. Den kompetansen som er opparbeidet gjennom mange år, må benyttes også på andre felt, for eksempel på ny fornybar energi og på bedre utnyttelse av allerede utbygde vannkraftverk. Vi arbeider aktivt for å hindre utflytting av bedrifter i de næringsklyngene vi har i regionen.

Det foregår mer regionalisert arbeid på Vestlandet, og i 2010 ble LO'ene på Vestlandet invitert inn til et samarbeid med Vestlandsrådet. Dette gjør at vi må styrke samarbeidet også mellom LO og NHO på Vestlandet. Dette har ført til at vi har stiftet et litt mer formelt organ som heter "Næringsforum Vest", der NHO og LO i Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland møtes for å diskutere saker det er enighet om å stå samlet om. Det er enighet om at kontroversielle saker skal behandles som ellers, der vi står samlet eller alene der det er uenighet.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Vi prøver å delegere oppgaver til de forbundsområdene som oppgavene hører til. Dette er imidlertid ikke enkelt, da dette må delegeres til tillitsvalgte/ansatte i forbundene, som allerede har en belastet hverdag. Derfor er mye som kunne vært delegert allikevel håndtert av oss.

Distriktssekretæren, ungdomssekretæren og representanter fra forbund, har i 2008 bl.a. deltatt i bl.a. følgende organer:

- Rogaland Kurs- og kompetansesenter, RKK, styret
- RUP partnerskap

- Styringsgruppen for VRI
- Rogaland Arbeiderparti - styret og Fylkestingsgruppa
- Stiftelsen Rogalandsforskning, styrerepresentant
- Faglig samarbeidsforum mot svart økonomi
- Samarbeidskomiteen LO/DNA i Rogaland
- LO Favørkomiteen i Rogaland
- Innovasjon Norge - regionstyret i Rogaland
- TV-aksjonen i Rogaland - Fylkeskomiteen
- Yrkesopplæringsnemnda i Rogaland fylke
- Styringsgruppen for Konjunkturbarometeret i Rogaland
- Faglig råd for karrieresenter og voksenopplæring
- Styret i Stiftelsen Arbeid og Kultur
- Ungt Entreprenørskap Rogaland
- IA-rådet i Rogaland
- Prosjektrådet for E39 Rogfast
- Haugaland skole og arbeidsliv
- Fylkestingets rådgivende utvalg for arbeidet med regjeringens Petroleumsmelding.
- Statens vegvesen, diverse arbeidsgrupper vedrørende utvikling av veier (eks. E39, E134)

Hordaland

ORGANISASJONSOVERSIKT

Roger Pilskog leder LO Hordaland, og kontoret har ansatt en organisasjonsmedarbeider og en ungdomssekretær.

Hva gjelder LO og forbundenes medlemstall i fylket, har vi ikke tilgang til medlemsdata. Ved gjennomgang av Orgnett, samt tall innhentet fra LO i Bergen og omland, viser innlagte data at fagforeningene betaler kontingent til lokalorganisasjonene for 48.000 yrkesaktive medlemmer. Det er grunn til å anta at tallet er underrapportert. I tillegg er tre mindre kommuner ikke omfattet av lokalorganisasjon, slik at fagforeningenes medlemmer i disse kommunene ikke vil fremgå i tallet. Det kan imidlertid tilføyes at Hordaland målt mot nasjonale tall, i de fleste tilfeller er et "10% fylke", og på den måten kan det beregnes at fylkets fagforeninger og forbund i LO har om lag 87000 medlemmer.

Iht vår oversikt har Hordaland 117 fagforeninger. Herunder finnes små fagforeninger med kun en bedrift, og store foreninger som har tariffavtale med mange bedrifter. Det er også fagforeninger som dekker hele fylket,

noen endog mer enn ett fylke, samt landsdekkende fagforeninger. Disse fagforeningene er således medlem i alle av fylkets 9 lokalorganisasjoner.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Ørjan Myrmel, leder, Inger Gjellan, medlem, Per Steinar Nilsen, medlem.

I 2010 ble det etablert en lederkonferanse bestående av lederne i de enkelte lokalorganisasjonene i fylket. Med det har tiltak og avgjørelser vært godt forankret. Styret er representert i lederkonferansen, og det har derfor ikke vært behov for å samle styret særskilt, mindre saker har i noen tilfeller vært tatt med e- postmøter.

Det har vært avholdt tre konferanser, herunder en to dagers samling.

Fylkeskonferansene

Årets første fylkeskonferanse ble avholdt 15 og 16 mars på Voss. Hovedtema var sykefravær og ny IA avtale. Innledninger ble gitt av Einar Risa (UiB), Ali Esbati (Manifest), Øivind Antonsen (Arbeidslivssenteret), Bertin Tellefsen (Mandal Kommune), samt fagligpolitisk innledning ved Tor Arne Solbakken.

Fylkeskonferansen avga uttalen "Kraftspenn Sima – Samnanger".

Den andre fylkeskonferansen ble avholdt 18 og 19 oktober i Bergen. Hovedtema var kommune og fylkestingsvalget 2011, og drøfting av mulig samarbeid for å finne felles LO plattform frem mot fylkestingsvalget. Innledninger ble gitt ved Tom Christer Nilsen (Fylkesvaraordfører/Hordaland Høyre) og Joril Christensen (Fylkesutvalget/Hordaland Arbeiderparti). Magnus Marsdal (Manifest) innledet til debatt og politisk verksted, for å motivere og finne frem gode saker LO medlemmer er opptatt av. Næringsminister Trond Giske holdt en fagligpolitisk appell, og Tor Arne Solbakken innledet om den fagligpolitiske situasjonen.

Fylkeskonferansen gav uttale om "Stopp liberaliseringen i posten" og "Fullverdig drift av lokalsjuehusa i Hordaland".

LOs FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISKE UTVALG I FYLKET

Marte Mjøs Persen, leder, Torgeir Toppe, Beate Tveit Johannessen, Håkon Larsen, Toril Torsvik, Jon-Atle Spilde.

Utvalget har avholdt tre møter. Leder ble valgt til nestleder i Arbeiderpartiet i Bergen, og senere nominert som ordførerkandidat. Etter dette har utval-

gets aktivitet vært redusert. På møte i oktober ba leder seg fritatt, og utvalget ba om at det ble iverksatt oppnevning av nytt utvalg.

LOs UNGDOMSUTVALG I FYLKET

Nataniel Kristoffersen, leder (HK), June Karlsen, nestleder (NAF), Rune ekren (VNTF), Bjarte Christensen (Postkom), Gunn Mari Høyem (SL), Edgar Falk Bakke (Fagforbundet).

I løpet av året har det vært tre utskiftninger i utvalget, Roger Valhammer har kommet inn for HK, Hamdi Sæther har kommet inn for NAF og Lise Hansen er kommet inn for fagforbundet.

Ungdomsutvalget har avholdt 5 møter, i tillegg har hele utvalget deltatt i styringsgruppen for sommerpatruljen.

I løpet av året har utvalget brukt tid på å jobbe opp mot etniske minoriteter. Dette er et arbeid som utvalget mener er viktig for å øke forståelsen for faglige rettigheter, men også for å skape kontakter mellom nordmenn og etniske minoriteter i Norge. Under sommerpatruljen hadde vi i år særskilt fokus på dette området, i tillegg har vi i samarbeid med Norsk Folkehjelp gjennomført to internasjonale korgfester. I tillegg til fokuset på etniske minoriteter har utvalget i året som har gått, jobbet aktivt for å øke samarbeidet med de politiske ungdomsorganisasjonene på venstre siden og Norsk Folkehjelp.

I 2010 gjennomførte ungdomsutvalget følgende aktiviteter:

- Stands på ulike yrkes og utdanningsmesser i fylket
- Vinterpatrulje
- 2 internasjonale Korgfester i samarbeid med Norsk folkehjelp
- 1. Mai konsert i samarbeid med Norsk Folkehjelp, AUF og SU
- Skolebesøk
- Besøkt de polistiske ungdomspartiene på venstresiden
- Sommerpatrulje
- Julepatrulje

I tillegg til ungdomsutvalget, er det opprettet et samarbeid rundt studentarbeid i fylket, her har NTL, HK, FO, SL, FLT og IE deltatt i samarbeidet om studentrekruttering. Samarbeidet har resultert i en rekke stands på universitet og høyskole, samt en studentkonferanse på studentsenteret i Bergen.

LOFAVØR-KOMITEEN

Roger Pilskog har ledet komiteen som har bestått av: Roger Heimli (Fagforbundet), Jan Arve Sundli (HK), Geir Olsen (Fellesforbundet), Birgit Stav (LO Stat), Kjell Sagstad (NAF), Kine Bratli Dale (LO), Alvhild Tofterå Berge (SR Bank), Kjersti Drivenes (Sparebank 1 Forsikring) og Bente Lill Leganger (Sparebank 1 Forsikring).

Komiteen har avholdt 4 møter, herunder en to dagers samling.

I forbindelse med at Sparebank1 avsluttet avtalen med Sparebanken Vest om LO favør, har Sparebank 1 SR- Bank etablert seg som LO bank i Hordaland. I den anledning har det blant medlemmene hersket en del forvirring om hvem som er LO- banken. Komiteen har derfor lagt arbeid i merkevarebygging, for å sikre at medlemmene er bevisst på hvilken bank som faktisk har LOfavør fordelene. Det er arrangert to LO favør kurs, herunder et særskilt for ungdom. Den 4 oktober arrangerte komiteen konferansen "Pengene, tillitsvalgt og livet". Komiteens mål er å etablere en konferanse som har samfunnsaktuelle saker på dagsorden, for på den måten bidra til å etablere gode relasjoner mellom banken og tillitsvalgte i fagforeningene.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Det fagligpolitiske samarbeidet må anses som godt, men lite systematisk. Den 10 og 11 september arrangerte LO og AP i Hordaland sin årlige fagligpolitisk konferanse. Konferansen ble åpnet av distriktssekretæren. Innledninger ble gitt av Raymond Johansen (AP), Gerd Kristiansen (LO) og Leif Sande (IE). Etter debatten ble konferansen avsluttet av AP Hordalands leder Sveinung Valle.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- Yrkesopplæringsnemda - Roger Pilskog, Vigdis Ravnøy, Camilla Nordberg (ungdomsrepresentant)
- Innovasjon Norge - Roger Pilskog
- AP Hordaland - Roger Pilskog
- Regionalt Næringsforum - Roger Pilskog
- Vri styret Hordaland - Roger Pilskog
- Rådet for Arbeidstilsynet Vestlandet - Harry Eide
- Ungt Entreprenørskap Hordaland - Kine Bratli Dale
- Gnist Hordaland - Kine Bratli Dale
- Svart Økonomi Hordaland - Kine Bratli Dale
- HOG Energi - Roar Abrahamsen

- Vestlandsrådet - Roger Pilskog
- Næringsforum Vest - Roger Pilskog
- Rådet for Heimevernet distrikt Vest - Birgit Stav
- IA rådet Hordaland - Roger Pilskog

Utover dette har LO Hordaland også deltatt i en rekke råd og utvalg av midlertidig karakter.

SPESIELLE SAKER

Egen organisasjon har hatt oppmerksomhet. Som nevnt over er det etablert en lederkonferanse for lokalorganisasjonene, og det arbeides jevnt med å øke relasjon og forankring i og mellom fylkets fagforeninger og lokalorganisasjonene. Videre er det etablert et LO forum for forbundsrepresentantene i fylket. Summen av hva som oppnås vil bedre, og er i noen tilfeller en forutsetning, for å lykkes i LOs øvrige vedtak, intensjoner og mål.

LO Hordaland har hatt et betydelig engasjement for å få etablert en batteridrevet pendelferge som et pilotprosjekt i Hordaland. Det pågår god prosess, men prosjektet er så langt ikke realisert.

Sogn og Fjordane

ORGANISASJONSOVERSIKT

Ved utgangen av 2010 var det i Sogn og Fjordane 8 lokalorganisasjonar og 3 LO-senter.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Leiar: Solveig Norevik Fagforbundet, Magne Ulvatn Fellesforbundet, Margunn Rygg Handel og Kontor.

LOs FYLKESKONFERANSER OG TEMAKONFERANSE

Det er arrangert to fylkeskonferansar og ein temakonferanse der følgjande har vore tema:

- Den Faglegpolitiske situasjonen
- Nye IA - avtalen
- Framtidas Industripolitikk
- Retilutvinning frå Engebøsfjellet
- Aktuelle saker frå distriktssekretær
- Temakonferanse om Strategiarbeidet i Helse Førde

- Informasjon frå Sparebank 1
- Statsbudsjettet 2011
- Fylket sine utfordringar og mulegheiter
- Framtida for Hydro i fylket
- Nordfjordbrua
- Arbeidet i Lokalorganisasjonane
- Oreintering frå Familie- og Likestillingsutval og Ungdomsutvalet.

KONTORET SIN AKTIVITET

Distriktssekretæren har delteke på og/eller innleia på regionkonferansar, representantskapsmøter, konferansar, kurs og møter/årsmøter arrangert av våre samarbeidspartar og organisasjonsledd. Bedriftsbesøk, styremøter i klubbar, fagforeningar, lokalorganisasjonar og LO-sentra har og vore ein viktig del av aktiviten.

Andre viktig fora som ein har delteke i er:

- Møte med Førde Kommune om framtida til skipsverftet.
- Fagdag og presentasjon av ungdomsbedrifter i Ung Entreprenørskap.
- Årdalskonferansen " Industrien si framtid i Norge"
- Møte med prosjektgruppa i Stad Skipstunnel.
- Styremøter i AP i fylket
- Fellesmøte med Stortingsbenken, Fylkeskommunen, Fylkesmannen, NHO, KS og Innovasjon Norge.
- LOs Representantskapsmøte
- Møter med Lo tillitsvalgte i fylkeskommunen.
- Vindkraftforum sin konferanse "Vindkraft og nye muligheiter for ny næringsutvikling"
- Havbrukskonferanse
- Årsmøte i Sogn og Fjordane Arbeiderparti
- Utdeling av fagbrev
- 1.mai tale i Florø.
- NNNs regionale klubb- og avdelingskonferanse.
- Næringsforum Vest
- Vestlandsrådet
- Vindkraftkonferanse
- Kystvegkonferanse
- IA dagen 2010
- Fellesmøte med forbund og NAV i fylket
- Møte med Arbeidsmannforbundet og fylkesordfører og fylkesvaraordfører

- LO Stat sin fylkeskonferanse
- Sluttkonferanse Endringsleining
- Seminar Vestlandsforskning " Regionalt kunnskapssamarbeid "

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD, UTVALG OG PROSJEKT

Distriktskontoret har vore representert ved distriktssekretær, ungdomssekretær, kontorsekretær og andre i følgjane:

- Fagopplæringsnemnda i Sogn og Fjordane
- Vindkraftforum
- Næringslivets Samferdsleforum
- Styret i Innovasjon Norge
- Samarbeidskomiteen LO - AP
- Styringsgruppa i Ung med mentor
- Koordineringsgruppe for Inkluderende Arbeidsliv
- Stiftinga REKOMP
- TV-aksjonen
- Distriktsutvalget for olje og gass
- VRI-styret
- Arbeiderarkivet
- LO-favør komiteen
- Hovedjuryen for tildeling av Sparebanken Sogn og Fjordane sin næringspris for 2010
- Partnerskap for karriererettleiing
- Styringsgruppa HF prosjektet INC Florø
- Beredskapsgruppe ang. Lov om meldeplikt ved nedlegging av næringsverksemd
- NAV Brukarutval
- Interrimstyre for " Arbeiderbevegelsens Kulturfond i Sogn og Fjordane"
- Regionalt samarbeid mot svart økonomi

LO-FAVØR KOMITEEN

LO-favør komiteen har jobba godt med korleis vi skal fornye oss og nå fram til medlemmane med Lo favørproduktet.

Komiteen arrangerte eit kurs med pensjon og LO-favør produkta som tema.

SAMARBEIDSKOMITEEN LO-AP

Komiteen har vore aktive på mange områder der vi har vore på bedrift-

besøk, hatt møter med diverse interesser og gitt uttale i mange aktuelle saker.

Samarbeidet har ellers bestått i drøfting av viktige saker.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalet har hatt 4 møter, og har sett i gong/delteke på fylgjande aktivitet retta mot unge:

Lærlingar:

Vi arrangerte lærlingpatrulje. Fagforbundet, NAF, IE og FF deltok. Deltakarane vart kursa i lover og avtalar i forkant av patruljen. Vi besøkte 63 lærlingar.

Sogn og Fjordane Fylkeskommune arrangerte lærlingkonferanse der vi i samarbeid med NHO deltok med informasjon om plikter og rettar.

Skulebesøk:

Vi har vore inne i klassar på 3 vidaregåande skular, og 2 ungdomsskuler og informert elevar om plikter og rettar i arbeidslivet. I tillegg har vi hatt stand på 2 vidaregåande skular.

Ungdomskurs:

Det vart arrangert eit MOTO- kurs for LO ungdom (Ung i LO) i fylket som hadde 5 deltakarar.

Student:

Vi starta opp med LO studentservice på høgskulen i Sogn og Fjordane si avdeling i Sogndal, der vi er til stades ein dag i månaden, i tillegg til arrangement ved studiestart. Ei styringsgruppe med representantar frå dei forbunda som er med på samarbeidet (FO, FF, SL, Fagforbundet, IE og HK) har ansvar for denne, ungdomsutvalet stiller opp med deltakarar.

Synlighet: Ungdomsutvalet var med på stand på FylkesFlora si fylkesmesse, saman med fagforbundet.

Utvalet har hatt følgjande samansetting etter valet hausten 2009:

Leiar: Rita Kristin Åshamar NNN, Antonella Vidal Fagforbundet, Tonje Orrestad Fagforbundet, Arne Oppheim Fagforbundet, Line Rudrudjordet IE, Henrik Styve Stokstad FF, Anita Larsen NAF (frå aug.)

LOs sommerpatrulje

Vi besøkte 111 bedrifter og snakka med 167 arbeidstakarar. Forbunda som deltok var Fagforbundet, FF, IE, HK og EL&IT forbundet, i tillegg til to representantar frå LO sitt ungdomsutval. Til saman var det 11 deltakarar, 27 dagsverk, som var med på patruljen, og gjorde ein kjempejobb. Vi fekk god mediedekning og var både på radio og i alle lokalaviser. 31 nye medlemmar vart det under dei sju dagane, i tillegg kjem dei som meldte seg inn i etterkant av patruljen.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGUTVALGET

Utvalet har hatt fylgjande samansetting:

Leiar: Ragnar Andenæs EL&IT, Hege Inderberg H&K, Hans Petter Gilleshammer POSTKOM., Inger Helen Midtun Fagforbundet, Jenny Marie Håland Fagforbundet, Jan Olav Gjerde FLT.

Personleg va

Astrid R. Henden NKIF, Gerd Signe Grinde Håre NNN, Per Tore Taklo FF, Sigfred Haugen H&K, Per Bjarne Molnes TRANSP., Richard Eide EL&IT.

Utvalet har hatt 3 møter i 2010 og handsama 16 saker, der dei viktigaste er:

- Særavtaler
- Organisasjonsutvikling
- Likestilling, lønnsutjamning og familieøkonomi
- Handlingsplan
- Utgjevning av nettleiga
- Sjukehus og økonomi
- Rett til heiltid og sosial dumping
- Landskonferansen 2011

ORGANISASJONSARBEIDET

Distriktskontoret har hatt eit godt samarbeid med våre lokalorganisasjonar, forbund og fagforeingar.

ARBEIDSITUASJONEN

Det har vore ein del nedbemanning innan industrien i fylket som har resultert i nedgang i sysselsettinga med over 1200 personar det siste året. Den største reduksjonen er komt på skipsverftet STX i Florø. Det har og

vore litt nedgang i bygg og anleggsektoren.

Mange av dei som vart arbeidsledige har fått nye jobber. Den største utfordringa har vore å skaffa arbeid til dei ufaglærte unge under 25 år.

Ellers er det nye industrisatsingar på gang som vil kunne føre til ein auka sysselsetting.

Innan tjenesteytande næringane og offentleg sektor er det stabil sysselsetting og små endringar i arbeidsmarkedet.

Arbeidsløysa har vore lavast i landet med ein liten auke på slutten av året..

INTERNE KONTORRUTINER

Det har vore faste og uformelle møter med tillsette på vårt kontor der og HMS saker har vore på dagsorden.

I tillegg har vi 2 faste fellesmøter i året med dei andre i kontorfellesskapet.

Møre og Romsdal

ORGANISASJONSOVERSIKT/MEDLEMSUTVIKLING

Distriktskontoret har fire medarbeidere og ledes av Rune S. Opstad.

LO i Møre og Romsdal består av 7 lokalorganisasjoner, 85 fagforeninger og 12 fylkesavdelinger. Vi er omtrent 31 000 yrkesaktive medlemmer, i tillegg kommer selvfølgelig pensjonister og andre.

Sammenslåtte/nedlagte fagforeninger:

Fagforbundet avd 245 ble sammenslått med Fagforbundet avd 270 som nå teller 687 medlemmer. Av disse er det 349 som er yrkesaktive.227

Lokalorganisasjonene:

Vi var sju lokalorganisasjoner ved inngangen av året. LO i Indre Nordmøre og LO Sunndal har valgt et felles interimstyre som skal forberede full sammenslåing fra 2011, under navnet LO på Indre Nordmøre Det har blitt gjennomført egne møter med lederne i forkant av fylkeskonferansene, noe som har fungert bra. Ruth Tautra, har laget en egen håndbok for lokalorganisasjonene som oppdateres jevnlig, og stiller opp for å serve de med informasjon og service administrativt om det måtte være behov for det. Ellers stiller vi på årsmøtene dere og på ulike aktiviteter de har, som det er ønskelig at vi deltar på. Vi støtter også opp om ulike politiske saker i de ulike områdene.

Når det gjelder det faglig politiske arbeidet har lokalorganisasjonene blitt oppfordret til å invitere AP sine kommunepartistyrer til to møter i året, der de samkjører ulike politiske saker lokalt. Det gjennomføres en rekke større

prosjekter i Lokalorganisasjonene. LO i Romsdal har i 2010 utarbeidet en medlemsundersøkelse for hele fylket, LO i Ålesund og Omegn har fått penger til organisasjonsutvikling og LO på Ytre Nordmøre har fått støtte til organisasjons- og vervefremstøt. Vi føler at det er en positiv utvikling i lokalorganisasjonene og at aktiviteten er økende.

LO Senter:

Det er fire LO senter i fylket. Disse ligger i Kristiansund, Molde, Ålesund og Ulsteinvik. Disse drives med ulikt engasjement og på ulike måter.

Distriktskontoret:

Det ble lagt et godt grunnlag for HMS-arbeidet i 2008, og vi har fortsatt det arbeidet i både 2009 og 2010. Vi utfyller hverandre godt og alle gjør sitt beste for å skape et godt arbeidsmiljø.

Media:

LOs ansatte i Møre og Romsdal har vært godt synlige i mediebildet også i 2010. I løpet av året 2010 har det vært over 100 artikler og leserinnlegg i de ulike lokale avisene. I 2010 har vi fått vår egen Facebook-side og vi sender ut et nyhetsbrev omtrent hver 14. dag.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret for fylkeskonferansen består av:

Arve Baade (leder), Svein Ose og Bengt Eriksson. 1 vara: Jorunn Silseth, 2. vara: Marit Thorstensen og 3. vara: Ildri Melbye.

Styret har delt ut to priser. Tillitsvalgtprisen, gikk til Hermann Frostad (Fellesforbundet / STX Europe) og Miljøprisen gikk til Hydro Sunndal. Samarbeidet innad i styret og mellom styret og distriktskontoret har vært godt. Dialogen mellom leder av styret og DS har vært godt.

LOs FYLKESKONFERANSER

Vårkonferansen ble holdt den 1. og 2. mars på Rica Parken i Ålesund. Møtet var fulltallig. Tema for konferansen var olje og energi. Gerd Kristiansen innledet fra LO sentralt.

Høstkonferansen ble holdt den 18. og 19. oktober på Quality Grand Hotel i Kristiansund. Det manglet kun 1 delegat for at møtet var fulltallig.

Hovedtema for høstkonferansen var hvilke saker som skal være de viktigste for LO i Møre og Romsdal i den kommende valgkampen. Kristian Tangen fra LO sentralt innledet. Det har vært en voldsom oppsving i antall forslag som kommer inn til konferansen, og vi ser at de er en god arena for diskusjon.

DISTRIKTSKONTORETS VIRKSOMHET

Kontorsekretær

I slutten av mars fikk vi nytt fagforeningssystem fra Orgsoft I den forbindelse har det vært kurs. Vi har nå fått et system som tilfredsstiller registrering av medlemstall, verv og adresser som vi selv kan gå inn å endre og hente ut lister. Systemet er registret med totalt 41815 medlemmer, av disse er det 9528 ikke betalende medlemmer. Fagforbundet Halså og Fagforbundet Surnadal ble i februar sammenslått til en avdeling. Samtidig er det kommet et nytt Arkivsystem, så en del nye ting å sette seg inn i har det vært dette året.

Telefoni: Den gamle telefonsentralen holder stand, men Fagforbundet og Fellesforbundet har sagt opp sine numre, noe som betyr at en del telefonhenvendelser overkoples til LO-kontoret.

Ungdomssekretær – LOs ungdomsarbeid

Det har vært et aktivt år i forhold til ungdomsarbeidet. Mye tid har gått med til de store oppgavene som FYKO(ungdomskurs) og sommerpatruljen. I tillegg har det vært en del saksbehandling som omfatter unge arbeidstakere arbeidsforhold og problematikk.

LOs ungdomssekretærer sitter i Regionalt samarbeidsforum mot svart økonomi, som LOs representant. Dette er holdningskapende arbeid i samarbeid med NHO, KS, YS, UNIO og Skatteetaten blant annet. Dette arbeidet er også integrert inn i all annen aktivitet i ungdomsarbeidet.

I tillegg sitter ungdomssekretæren i flere andre komiteer og utvalg, som er viktig for LO på fylkesplan.

I september ble det avholdt regionalt ungdomskurs på Svalbard der Ungdomssekretær var med som kursleder og 4 ungdommer fra fylket deltok.

Ungdomssekretæren var med en delegasjon til Murmansk som foredragsholder på et russisk/norsk seminar i november.

Forbund har også vært flink til å benytte LOs ungdomssekretær som innleder ved sine ungdomskurs og andre faglige kurs.

Ungdomssekretæren tiltrer fylkets LOfavør - komite og har i den anledn-

ing gjennomgått veilederskolering på temaet

Det ble avholdt lærlingkonferanser i mars. Dette var et samarbeid med Møre og Romsdal Fylke og Skatteetaten. Målet er at disse samlingene skal bli enn innarbeidet tradisjon. Lærlinger er et høyt prioritert arbeidsområde.

LOs UNGDOMSUTVALG I MØRE OG ROMSDAL

Ungdomsutvalget har i 2010 bestått av disse:

Line Hoem, leder- Handel og Kontor, Sverre Flåte Bjørkavåg, nestleder – Fagforbundet, Vigdis Johansen Industri Energi, Hanne Garli Industri Energi, Kjersti Hafsås Svensli Fagforbundet, Kenneth Nordli Postkom, Linn Malmedal Postkom, Svein Atle Hungnes Fellesforbundet, Gunhild Morstøl EL & IT, Eirik Snøan EL & IT, Håkon Schnell Tangen Norsk Arbeidsmandforbund.

Ungdomsutvalget har hatt 4 møter i 2010 inkludert en samling med ungdomsutvalgene i Sør og Nord – Trøndelag i starten på året, som en kick off og erfaringsutveksling.

Ungdomskurs

FYKO 2010. Kurset ble avholdt for 11. gang med 97 deltagere. Som alltid ble kurset holdt i Geiranger i flott vinterklima. Veldig bra innhold på kurset med gode tilbakemeldinger. Menneskebibliotek, Luksusfellen og Den spanske borgerkrigen var 3 av temaene i tillegg til de mer tradisjonelle temaene på programmet.

Skoleinformasjon

2009 var et aktivt år også på skoleinformasjonssiden. Vi nådde ut til i overkant av 1300 elever gjennom året.

LOs Fylkeskonferanse:

Ungdomsutvalget har hatt stort fokus på disse konferansene, skrevet mange forslag inn til konferansen og fått vedtatt mange av dem.

Sommerpatrulje:

Årets sommerpatrulje besøkte 180 bedrifter fordelt over 5 dager. De 14 deltagerne (44dagsverk) som utgjorde årets patrulje la ned en kjempegod innsats, Media dekningen var veldig bra, og patruljen fikk oppslag både i radio, tv og aviser. Det kom

inn mange tips på den sentrale tipstelefonen som ble fulgt opp. Sommerpatruljen hadde god dialog med Arbeidstilsyn og Skatteetaten under aksjonen. I forkant ble alle nye deltagere kurset i lov og avtaleverk, samt det praktiske rundt gjennomføringen av selve patroljeuka.

Det må også nevnes at det var en stor verveinnsats under patroljen. 108 innmeldingsskjema ble innsendt etter patroljeuka. I tillegg kommer de som meldte seg inn i etterkant,

Lærlingarbeid:

Ved hjelp av lærlingkonferanser, samt deltagelse på noen av opplæringskontorenes lærlingsamlinger har vi nådd ut til om lag 400 lærlinger.

Høyskolebesøk:

LO har vært til stede på de 3 høyskolene i fylket ved studiestart med stands. På Høgskolen i Molde har det vært studentservice 1 gang i mnd, noe som videreføres i 2011. På Høgskolen i Volda har det vært samarbeid om den "Røde Sofa" med Fagforbundet. I 2011 Blir det også et opplegg på Høgskolen i Ålesund.

I tillegg samarbeider ungdomssekretæren med FO om jobbsøkerkurs på Høgskolen i Molde og Volda.

Stands og synlighet:

Ungdomsutvalget har vært med på stand under Moldejazz, Raumarock, Flerkulturelle Molde og Sykkylvsdagene.

ÅRSRAPPORT – PROSJEKT "INKLUDERING AV ARBEIDSTAKERE MED MINORITETSETNISK BAKGRUNN"

Mai 2009 ble prosjektet forlenget og LO Stat overtok det formelle arbeidsgiveransvaret. Samtidig ble det geografiske ansvarsområdet utvidet til også å omfatte Sør-Trøndelag, med hovedvekt på Trondheim. Norsk Folkehjelp kom inn som både faglig og økonomisk samarbeidspartner fra samme tidspunkt. Prosjektet er nå ytterligere forlenget ut 2011. Beretning kan man finne hos LO Stat.

DISTRIKTSSEKRETÆR

DS i Møre og Romsdal har lagt vekt på å være mye ute i organisasjonen og i fylkets bedrifter. DS har vært synlig i mediabildet i Møre og Romsdal og vært med på og sette dagsorden for våre saker. I 2010 har det vært et spesielt fokus på lokalorganisasjonene.

LOs FAMILIE OG LIKESTILLING

Hele komiteen var påmeldt på den sentrale konferansen som ble gjennomført høsten 2010. Det har blitt gjennomført to komitemøter og det har vært gjennomført blant annet en stand i Sunndal for å markere FNs internasjonale dag mot vold mot kvinner.

LO FAVØR KOMITEEN

Det har vært avholdt seks møter i komiteen, i tillegg har vi deltatt på de sentrale arrangementene. Det har også vært lokale kurs om LO favørfordelene. Komiteen ser nå på lokalorganisasjonene som base for videre kurs, og vi har videreført de faste møtene mellom LOs lokalorganisasjoner og Sparebank1 Nordvest i flukt med fylkeskonferansene.

Det ble utarbeidet en handlingsplan for arbeidet for 2010 og den har blitt fulgt opp på en utmerket måte. Det har kommet på plass minst en LO Kontakt i alle bankene. Disse har nå hatt opplæring og distriktssekretæren var med og informerte om LO og hva LO

forventer av banken. Det er også laget link på LO Møre og Romsdal sine nettsider til Sparebank 1 Nordvest. Og det er på www.snv.no lagt ut en egen link til LO medlemmene med hilsen fra LOs distriktssekretær. Bankens LO kontakter ligger ute på nettstedet. Det har vært et meget godt samarbeid med LO og Sparebank1 Nordvest. Det ble valgt ny komité fra og med høsten 2009, den nye komiteen har arbeidet godt sammen i 2010.

AOF

Styresammensetning AOF Møre og Romsdal:

Styreleder Rune S. Opstad – LOs distriktskontor, Personlig vara Per Olav Heggem – Fellesforbundet distriktskontor, Nestleder Egil Ekhaugen – Møre og Romsdal Arbeiderparti, Personlig vara Trond Seth – Møre og Romsdal Arbeiderparti, Styremedlem Nils Graskopf – Norsk Arbeidsmandsforbund, Styremedlem Svein Ose – EL & IT, Styremedlem Vidar Røren - Norsk Arbeidsmandsforbund, Styremedlem Kari Hoset Ansnes – LOs distriktskontor, Styremedlem Glenn Hansen – AOF sentralt. Varamedlem Margrethe Vadseth – LO i Ålesund, Varamedlem Kjersti Hafsås Svensli – Fagforbundet, Daglig leder Svein Rune Johannessen, Ansatt Kolbjørn Aarstein.

FAGLIG POLITISK SAMARBEID

Fra LO har Arve Baade, Svein Ose og Bengt G Eriksson sittet i styret. DS

tiltrer. Vi har arrangert fagligpolitiskkonferanse med 90 deltakere i oktober. Vi har delt ut miljøprisen til Hydro Sunndal. Vi har utfordret alle lokalorganisasjoner og partilag til å holde lokale møter.

REPRESENTASJON I RÅD OG UTVALG

LO i Møre og Romsdal har vært en aktiv samfunnsutvikler og pådriver i fylket. LO har derfor vært bredt representert i ulike råd og utvalg.

Dette har vi prioritert:

- Styringsgruppen for Gassknutepunkt Nyhamna (Rune S. Opstad)
- Referansegruppe for olje og gass (Rune S. Opstad)
- Maritim Nordvest (medlem: Hanne Notøy, El og IT og vara Mariell Toven, ff)
- Y-nemnda: Rune S. Opstad, leder, Terje Holmedal(Fagforbundet), Sigjørn Botten (IE), Mariell Toven (FF)
- AOF: Rune S. Opstad, leder og Kari Hoset Ansnes (LO), Vidar Røren (NAF), Svein Ose (El og IT) og Nils Graskop (NAF)
- IA rådet: Rune S. Opstad, leder fra desember
- LO favørkomiteen: leder – Rune S. Opstad, medlemmer: Kari Hoset Ansnes (LO), Ann Kristin Erlandsen Roksvåg (NAF), Bodil Stokke Storbuk (HK), Ravintrakumar Suntharalingan (Fellesforbundet) og Knut Ivar Egset (Fagforbundet)
- Samarbeidskomiteen: Arve Baade (leder), Svein Ose og Bengt Eriksson. Rune S. Opstad tiltrer.
- Styret for arbeiderbevegelsens arkiv: leder Rune S. Opstad
- Fagskolestyret: medlem Rune S. Opstad
- Fylkeskomiteen for TV-aksjon: Kari Hoset Ansnes
- Folkehelseutvalget: Astri Egset, Fagforbundet
- Samarbeid fylket, LO/ NHO og de tre by ordførerne: Rune S. Opstad, Kari Hoset Ansnes vara
- Ferjefri Stamvei: Per Ørnulf Andersen (NAF), Nils Solevåg (NAF) og Rune S. Opstad
- Kulturaktiviteter - Historisk Spel (Rune S. Opstad og Jenny Bergem)
- SNS prosjektstyre: (Hele kontoret deltar ved behov)
- GNIST: Kari Hoset Ansnes
- Partnerskap for verdiskapning: Rune S. Opstad, medlem

DISTRIKTSKONTORETS FORSKJELLIGE ARBEIDSOMRÅDER

Næringsutvikling:

Ulike aktiviteter og saker, som rammebetingelsene for maritim sektor, sosial dumping, kraftsituasjonen, fagskolenes betingelser, Stad Skipstunnel, allmenngjøring av tariffavtaler, renteutspill, finanspolitikk, eksportfinans, GIEK, olje og gass, ferjefri stamvei, diverse innspill til LO sentralt og sentrale myndigheter

Ungdomsarbeid:

Ulike aktiviteter, Sommerpatrulje, skolebesøk, saker, skatt, leserinnlegg, FYKO.

Familie og likestillingsarbeid:

Har hatt 2 møter i 2010. Heltid/deltid og vold i nære relasjoner har vært et viktig tema dette året.

Organisasjonsutvikling:

SNS, oppfølging av lokalorganisasjonene.

Utvikle LO favør:

Ulike tilpassninger i arbeidet, handlingsplan, nytt på nett og LO kontakter i bankene

Utdanning skole/fagopplæring:

Y-nemnda, fagskolestyret, lærlingsamlinger, utdanningspolitikk.

IA-arbeid:

Nettverk, deltakelse på konferanser og møter.

Faglig politisk arbeid:

Fagligpolitisk konferanse, møter i samarbeidskomiteen, utfordringer til lokalorganisasjonene

Frokostmøter - ulike tema (sosial dumping, kraftsituasjonen m.v.)

Skolering:

Ungdom og utenlandske arbeidstakere.

Kulturprosjekt:
Historiespel.

Inkluderings prosjekt:
Krafttak.

Sør-Trøndelag

ORGANISASJONSOVERSIKT

I kontorets arbeidsområde var det ved utgangen av 2010 7 lokalorganisasjoner. Det er 153 fagforeninger og ett LO-senter som er lokalisert på Røros. Medlemstallet er estimert til 57 000. Dette tilsier at hver femte Sør-Trønder er LO-medlem.

FYLKESKONFERANSEN

Styret for fylkeskonferansen består av: Knut Ring, HK / LO Fosen (leder), Alf Roar Slind EL&IT / LO i Selbu og Tydal, Heidi Larsen HK / LO i Trondheim og Torill Lund NTL /

LO i Gauldal (vara). Det er avholdt 6 møter og behandlet 32 saker.

Styret har i samarbeid med distriktskontoret avholdt to fylkeskonferanser, en i Selbu

4. – 5. mars og en i Trondheim 28. – 29. oktober 2010. På vårkonferansen var i tillegg til den faglig-politiske situasjonen temaene IA-avtalen, Samhandlingsreformen, fordeling av fylkeskontingent og orienteringer. På høstkonferansen var sakene den faglig-politiske situasjonen, Vikarbyrådirektivet, Stortingets-, lokalorganisasjonenes- og forbundenes time, klubbarbeid samt orienteringer.

I forkant av høstkonferansen ble det avholdt lederkonferanse, der representanter for fem lokalorganisasjonene var tilstede.

DISTRIKTSKONTORET

Kontor- og administrasjonsfaglærling Lene Dalvang er inne i sitt andre år ved kontoret. Hun er ansatt i LO, men har læretiden sin 50 % ved LO Sør-Trøndelag og 50 % ved Fagforbundet Sør-Trøndelag. Kontoret har svært positiv erfaring med å være lærebedrift, og lærlingen følges opp tett av veiledere på begge kontorsteder. Lene har deltatt på EU-programmet Leonardo da Vinci gjennom Sør-Trøndelag fylkeskommune, og vært utplassert i Cork i Irland i perioden 19.09. – 19.12.10. Det har vært gjennomført lærlingensamtaler om lag hver 14. dag.

LO Sør-Trøndelag deltar i samarbeidsprosjekt med LO Møre og Romsdal, LO Stat og Norsk Folkehjelp. I prosjektet er Jenny Versloot Bergem ansatt og deler kontor mellom fylkene. Prosjektet er rettet mot arbeidstakere med minoritetsetnisk bakgrunn.

Kontoret har faste kontormøter på mandager, en gang i måneden er møtene utvidet og omfatter også kontorfellesskapet. HMS står som fast punkt på dagsordenen. Det er gjennomført medarbeidersamtaler, stressmestring-skurs i samarbeid med AMED arrangert på Steinkjer og HMS-samling i Brussel. Folkets Hus arrangerte 13. desember brannøvelse med praktisk slokking, enkel brannteori og førstehjelp samt opphold i brannrøyk og frie nødutganger. Distriktskontoret gjennomfører også månedelige budsjettmøter med rapport til LOs Økonomiseksjon.

LO-kontoret i Sør-Trøndelag har tre pensjonister; Hjørdis Bersås, Brit Thra-na Hansen og Kjell Flønes.

KONTORETS VIRKSOMHET

Distriktskontoret er i kontorfellesskap på Folkets Hus i Trondheim, som inneholder flere organisasjoner i arbeiderbevegelsen. Det er et godt samarbeid med forbundene og andre organisasjoner som er organisatorisk og politisk nær LO.

Det er besøkt en rekke foreninger, avdelinger og lokalorganisasjonene for å gi og få informasjon til det arbeidet som gjøres lokalt. Videre er det deltatt på ulike årsmøter, møter, kurs og konferanser utenfor fagbevegelsen som har betydning for kontorets virksomhetsområde.

NYHETSREVUE OG FROKOSTMØTER

En viktig del av distriktskontorets kommunikasjon med fagbevegelsens ulike organisasjonsledd har vært utsending av nyhetsbrev ca hver 14. dag, samt oppdatering av hjemmesiden med lokalt fagbevegelsesstoff. Videre er det arrangert frokostmøter første mandag hver måned. Møtene har hatt en uformell ramme med enkel servering, vært åpne for alle og godt besøkt (fra 15 til 45 personer). På møtene blir det tatt opp aktuelle saker på tvers av forbundsområdene slik som Sør-Trøndelags Klima- og energiplan, tariffoppgjør, Prosjekt etniske minoriteter, Global Future, solidaransvar, Fattigdomsåret, AFP, kraftsituasjonen, Samhandlingsreformen, Verdensdagen for psykisk helse, Nyhavna i Trondheim, Rasismefri sone, fagbevegelsen i Nicaragua, transport på ulike vilkår, kollektivtrafikk og samferdsel, faglig valgkamp, menns rolle i kampen mot

vold mot kvinner, sommerpatrulje, julepatrulje, orienteringer fra distriktskontoret, forbund og AOF.

REPRESENTASJONER I STYRER, RÅD OG ORGANER

På vegne av LO er distriktskontoret representert med distriktssekretæren, ungdomssekretæren, kontorsekretæren og en del av distriktssekretærene og tillitsvalgte fra forbundene i følgende styrer, råd og utvalg:

- Styret for AtB, fylkeskommunalt driftsselskap for kollektivtrafikken
- Styret for fagskolen i Sør-Trøndelag
- Næringslivsrepresentanter til styrene for fagskolene og overordnet råd for fagskolen
- Arbeidsgruppe for strategisk utviklingsplan for Sør-Trøndelag fagskole
- Arbeidsgruppe for styrets sammensetning og vedtekter for Sør-Trøndelag fagskole
- Brukergruppe for ny videregående skole på Strinda
- Skoleutvalget ved Byåsen videregående skole
- Partnerskapet GNIST
- Ressursgruppe NTNU, kandidatundersøkelse
- Styret AOF Midt-Norge
- Distriktsrådet for HV-12
- LO-favør komiteen i Sør-Trøndelag
- Fylkeskomiteen for TV-innsamlingen
- Samarbeidsforum mot svart økonomi
- Meddommere
- Samarbeidskomiteen LO - Sør-Trøndelag AP
- Styret i Sør-Trøndelag AP
- Nominasjonskomiteen til Sør-Trøndelag AP
- Styret i Arbeiderbevegelsens Arkiv for Trøndelag
- Yrkesopplæringsnemnda
- Styringsgruppa for Tranmælkonferansen
- IA-avtalen, fylkesgruppe
- NAV Arbeidslivssenter
- Midt-Norden komiteen
- Ungt Entreprenørskap
- ROU Sør-Trøndelag
- Husleietvistutvalget i Trondheim
- Arbeidernes Økonomiske Fellesskap Trondheim
- Arena Trøndelag

- Vegforum Trøndelag
- LO næringspolitisk forum, Trøndelag
- NAVs brukerutvalg for fylket
- VRI og PALU-prosjektene og BELBO-utvalget
- Global Future
- Innovasjon Norge
- Referansegruppe om kokkers helse, St. Olavs Hospital
- Ulike råd i fylkeskommunen herunder utarbeidelse av tiltakspakkene og energi- og klimaplan for Sør-Trøndelag

Spesielle saker som har preget kontorets arbeid omtales under egne avsnitt.

FAGLIG POLITISK VIRKSOMHET

Valgkamp

LOs faglige valgkamputvalg i Sør Trøndelag har avholdt møter. Enighet om at fokus i valgkampen dreier seg om fokusere på egne saker, LOs politikk og våre medlemmers interesser. Dette er ofte sammenfallende med noen av partienes programmer. Et av de tydelige budskapene i Sør Trøndelag og i Trondheim spesielt er å beholde det rødgrønne flertallet. Forbundene er bedt om bistand og økonomiske bidrag.

Tranmælkonferansen

Distriktskontoret arrangerte i samarbeid med AOF og Sør-Trøndelag Arbeiderparti Tranmælkonferanse 28. mai på NOVA Hotell, Kurs og Konferanse i Trondheim. Temaet for konferansen var arbeiderbevegelsens rolle i et Europa i stadig endring, hvor er vi og hvor går veien videre? Innlederne var Tarjei Skirbekk, politisk rådgiver DU, Knut Arne Sanden, distriktssekretær ved LOs kontor i Brussel, Espen Barth Eide, statssekretær Forsvarsdepartementet, Mona Staven Lunderen, regionssekretær Norsk Folkehjelp, Kjell Erik Kallset, forfatter og nyhetsredaktør Dagsavisen og Jo Stein Moen, forfatter. Konferansier var stortingsrepresentant Eva Kristin Hansen.

Annen faglig og politisk aktivitet

Distriktskontoret har initiert og arrangert dagkonferanser, miniseminarer og aktiviteter deriblant;

- Søknad om LOs kulturpris til Arbeiderbevegelsens Historielag i Sør-Trøndelag.
- 1.mai arrangement i samarbeid med Norsk Folkehjelp.

- Tariffoppjøret, mønstringsmøter og appeller.
  - FOU Byggenæringen, flere møter.
  - Nasjonal Opplæringskonferanse i Trondheim 25. – 27. august.
  - Kraftsituasjonen. Samråd med olje og energiministeren 7. mars der bl.a. LO Sør-Trøndelag holdt innledning.
  - Faglig politisk rådslag 13. oktober der 8 forbund og LO Trondheim deltok i tillegg til AP og SV på fylkes- og kommunenivå.
  - NNN har over lang tid jobbet for å avdekke brudd på arbeidstakers rettigheter ved Norsk Kylling på Støren. 15. desember dro NNN sammen med foreninger og forbund for å vise sin støtte til arbeiderne ved Norsk Kylling. Distriktskontoret samordnet aksjonen.
- Avvikling av fylkeskontingent og overgang til Organisasjonsnett 01.01.10.
Anbud i kollektivtrafikken.

Innvandrerkonferansen

Konferansen ble arrangert 29. september på NOVA Hotell Kurs og Konferanse i Trondheim, og satte fokus på rekruttering og arbeidsmiljø. Formålet var å løfte fram suksessfaktorer som bidrar til flerkulturelle arbeidsplasser og inkluderende arbeidsmiljø. Innledere var Tone Rønoldtangen, leder LO Stat, Even Bolstad, daglig leder HR Norge, Hanne Falstad, prosjektleder Global Future Trøndelag, Claus Jervell, LDO, Trygve Augestad, Norsk Folkehjelp, Morten Sonniks, IMDi, Petter Myhr, NRK og Audun Lysbakken, Barne- og likestillingsminister. Konferansier var Marit Eide, leder IMDi Midt-Norge. Det var god deltakelse med i underkant av 200 personer spredt fra innvandrersorganisasjoner, fagbevegelse og offentlige sektor. Konferansen ble arrangert av LO Stat i samarbeid med LOs distriktskontor, IMDi, Norsk Folkehjelp og Trondheim kommune.

IA-avtalen

Det er et kontinuerlig IA-arbeid i fylket, som administreres gjennom en fylkesgruppe. Distriktssekretæren har holdt foredrag om IA-avtalen der hovedfokus er på tillitsvalgtes nøkkelrolle i arbeidet på den enkelte bedrift. IA-møter er arrangert i Selbu 1. november og i Trondheim 9. april og 9. november.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har bestått av:

Kenneth Sandvik, FF (leder fram til 11.06.10), Randi Johnsen Eikevik, HK

(leder fra 11.06.10), Anita Kvitland, Fagforbundet, Oddbjørn Messenlien, FF, Eva Jensen, NAF. Vararepresentanter: Heidi Klokkervold, FO, Hugo Sandoval, FO, Rita Nordvik, Fagforbundet, Pål Meistad, Postkom, Knut Erik Ljøkelsøy, FF.

Utvalget har avholdt 5 møter og behandlet 35 saker.

Likelønnsseminar

I forkant av Trondheimskonferansen arrangerte utvalget 29. januar Net-
tverkssamling –

likelønn. Seminaret satte fokus på likelønn før tariffoppgjøret. Innledere
var Berit Ås,

professor i sosialpsykologi, Gerd Kristiansen, LOs nestleder, Siv Karin
Kjøllmoen, nestleder

i FO, Peggy Hessen Følsvik, nestleder HK, Torill Nustad, leder UiT og for-
bundsstyremedlem

NTL og Unni Hembre, nestleder UniO. Konferansier var Christiane Sol-
heim. Konferansen

var gratis og samlet 122 deltakere på NOVA Hotell Kurs og konferans-
esenter i Trondheim.

8. mars

Heidi Klokkervold representerte utvalget i 8. mars-komiteen i Trondheim.

Skeive Dager

Hugo Sandoval representerte utvalget som hospitant under Skeive Dager i
Oslo 25. – 26. juni.

Homo-uka

Under åpningen av Homo-uka i Trøndelag arrangerte utvalget stand på tor-
get i Trondheim

den 11.09.09. Representanter fra LOs Homo-utvalg, forbund, lokalorgan-
isasjoner, utvalg og

administrasjon delte ut materiell, effekter, kaffe og sveler, noe som gjorde
at LOs stand ble

godt synlig, markedsført og besøkt. LO var representert i paraden og fikk
omtale i media.

Innvandrerkonferansen

Hugo Sandoval har vært utvalgets representant i styringsgruppen for Innvandrerkonferansen 29. september.

Fylkeskonferanser

Utvalget var representert på LOs fylkeskonferanser i Selbu 4. – 5. mars og i Trondheim 28. – 29. oktober.

FNs Internasjonal dag mot vold mot kvinner

Heidi Klockervold representerte utvalget i arbeidsgruppen i Trondheim som markerte FNs Internasjonal dag mot vold mot kvinner 23. november. Utvalget trykte opp visittkort og bevilget midler til servering og innledergaver til arrangementet.

Fellesmøte med Nord-Trøndelag

18. november ble det avholdt felles møte med utvalget i Nord-Trøndelag på LOs distriktskontor i Trondheim.

Media

Utvalget har vært aktive med leserinnlegg til media gjennom hele året.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget består av unge tillitsvalgte fra LOs forbund og lokalorganisasjoner. De prioriterer arbeidsoppgaver innenfor de føringer lagt fra det sentrale ungdomsutvalget og arbeider med lokale ungdomsaktiviteter.

Ungdomsutvalget

Utvalget har bestått av: Jo Skårderud, SL, leder; Cathrine Sæther Ertsås, PostKom, nestleder; Tor Andreas Skagseth, Fagforbundet; Snorre Haller, Fellesforbundet; Kjersti Cecilie Tveiekrem/Janne Gjerp, HK; Are Johansen Ormberg, NTL; Ann Ørjebu, IE; Roy Nilsen, NTF; Joakim Jæger, El og IT; Runa Hjertø, FO; Andreas Lines, MFO; Elin Andrea Brurok, NAF.

Ungdomsutvalget har avholdt 5 møter og behandlet 35 saker. Ungdomsutvalget vedtok tidlig på året en aktivitetsplan som la grunnlaget for aktiviteten. Forbundene har deltatt aktivt på aktivitetene og følgende aktiviteter trekkes spesielt ut:

Sommerpatruljen

Sommerpatruljen besøkte 348 bedrifter og rekrutterte mange nye medlemmer gjennom sine besøk. Vi kom i kontakt med flere tusen ungdommer gjennom stands og bedriftsbesøk. Det ble avdekket færre negative bemerkninger enn tidligere år. Det urovekkende er at vi ser flere og flere ungdommer som jobber på mangelfulle kontrakter. Det er mer og mer vanlig at ungdommer jobber som tilkallingshjelpere og må stå klar for telefon fra arbeidsgiver på ubekvemme tidspunkt. Friheten blir frarøvet. 38 deltagere fra 9 forskjellige forbund deltok på patroljen noe som er veldig bra.

Besøk på videregående skoler

I løpet av 2010 har ungdomssekretæren og forbundene besøkt 10 videregående skoler og møtt flere hundre elever. Ungdomsutvalget mener det er viktig at skolebesøkene legges opp slik at forbundene besøker de fagene som faller inn under deres forbundsområde. Er det flere forbund på samme fag så stiller alle slik at elevene får møte alle. Skolebesøk er viktig for å informere ungdom om rettigheter og plikter i arbeidslivet, men også om arbeidslivets spilleregler.

Utdanningsmesser

Ungdomsutvalget deltok på 1 utdanningsmesse i 201, Ta Utdanning. Her kommer vi i kontakt med mange tusen ungdommer gjennom stand. Mange elevmedlemmer og studentmedlemmer blir rekruttert på messen, men også ordinære medlemmer. Forbundene i Sør-Trøndelag stiller med folk og midler.

Julepatrulje

Ungdomsutvalget arrangerte julepatrulje for andre året på rad 12. desember. 7 deltagere ikledd nisseluer og julebuttons gikk innom bedrifter for å spre juleglede og oppfordre til medlemskap i LO. I løpet av de timene man var ute kom man i kontakt med flere hundre uorganiserte som fikk ett positivt inntrykk av LO.

Studentarbeidet

I fjor hadde LO i Trondheim ett aktivt faglig studentutvalg som tok for seg stands på NTNU. Dette har vært prøvd formalisert i 2010 uten å lykkes helt. Likevel skal disse ungdommene berømmes for det arbeidet som er lagt ned i rekruttering av studenter. Som ett ledd i studentrekrutteringen deltok ungdomsutvalget på Pstereofestivalen i Trondheim. 20-21.august samlet

festivalen 15 000 unge til konserter under åpen himmel på Trondheims beste festivalområdet, Marinen. LO hadde eget telt i teltområdet og var godt synlige. LO kjærligheter ble smattet på av festivalpublikummet og mange kom innom stand for å stille spørsmål. Noen meldte seg også inn.

Internasjonalt prosjekt – Nicaragua

Ungdomsutvalget har sammen med ungdomsutvalget i Nord-Trøndelag og de sentrale ungdomsutvalgene til Fellesforbundet og NAF startet internasjonalt prosjekt med fagbevegelsen i Nicaragua, FNT: I september deltok ungdomssekretæren på en reise sammen med ungdommer fra samarbeidspartnerne til Nicaragua. På frokostmøte i november holdt ungdomssekretæren innledning om tema.

LO-FAVØR KOMITEEN

Komiteen har bestått av Christiane Solheim LO (leder), Per Olav Skurdal Hopsø, LO, Pål Sture Nilsen, NAF, Arne Jan Skjerdingsstad, Fagforbundet, Stener Lium og Inge Svendsen, FF, Siri Rønning, HK, Siv Svanem, MTF, Torill Aune, FLT, Tove Brekke, Postkom, Torstein Johansen EL&IT, Lars Børseth, LO Stat. I tillegg stiller Sparebank 1 Midt-Norge med tre representanter: John Sponås, Tor Inge Skjøtskift og Johnny Kvernbråthen.

Det har vært avholdt 4 møter og behandlet 34 saker. Utvalget har arrangert ungdomskurs, veilederopplæring, hatt fokus på trygghetskampanjen, produktskolering, prosjekt medlemskommunikasjon, hatt 24 administrative møter og 40 medlemsmøter med medlemmer lokalt, utredet LOfavør-komiteer lokalt. Fellesmøte BFK, OLK og LOfavør-komiteen, Fagforbund-sukene.

LOfavør-kulturkveld

Komiteen arrangerte i samarbeid med LO i Trondheim og LOs distrikt-skantor LOfavør-kulturkveld i Olavs Pub 28. oktober. LOfavør-film ble vist på storskjerm, stands stod i lokalet, deltakerne deltok i spørrekonkurranse og fikk LOfavør-gavepose. Kristian Tangen hilste fra LO og ga informasjon om LOfavør-konseptet. Fra Sparebank1 SMN kom Marvin Wiseth, Kent Ranum underholdt alias "Super Nils" og Andreas Lines Band spilte vømmemusikk og allsang. Konferansier var John-Peder Denstad, sekretær LO i Trondheim. 180 personer deltok på arrangementet.

ARBEIDERBEVEGELSENS ARKIV I TRØNDELAG

Arbeidebevegelsens Arkiv i Trøndelag har ca. 100 medlemmer fordelt mel-

lom de to trøndelagsfylkene. Styret har bestått av: Rune Hallstrøm, LO Nord Trøndelag (leder), Christiane Solheim, LO Sør-Trøndelag (nestleder), Gunnar K. Sørum, Statsarkivet, Erling Weydahl, FF, Brit Gulli Ronnes, Fagforbundet. Vararepresentanter er Elisabeth Helmersen, Nord-Trøndelag Arbeiderparti, Geir Ottesen, FF, Tore Nordseth, Sør-Trøndelag Arbeiderparti og Heidi K. Larsen, HK. Regnskapsfører er Tone A. Vorseth Graneggen, LO Sør-Trøndelag, og revisor er Oddvar Sæther, Ernst & Young.

Det er inngått en 2-årskontrakt med AOF Midt-Norge for og bl.a. å sortere innkommet arkivmateriale, lokale er leid i Folkets Hus 5. etasje.

LO-AVDELINGENE

Det er 7 LO-avdelinger i fylket som dekker 18 av fylkets 25 kommuner. Lokalorganisasjonene har varierende aktivitet. Det er avholdt styremøter og årsmøter i seks av avdelingene, i tillegg til at de har deltatt på lederkonferansen og fylkeskonferanser.

LO-SENTER

Det er LO-senter på Røros, som ble etablert i 1999. Det er ikke planlagt noen økning i antallet.

Nord-Trøndelag

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Fylkeskonferansene

Det ble holdt to fylkeskonferanser i 2010, begge av to dagers varighet. Dette grunnet geografi og lange reiseavstander og et sterkt ønske fra lokal-LO. Vårkonferansen den 4. og 5.mars gikk av stabelen i Steinkjer på Tingvold Park Hotell. Konferansen hadde to hovedtema: Opplæring og frafall, samt ny IA-avtale. Videre var selvsagt tariffoppgjøret tema. Sentral representant var Øivind T. Hansen. Vider bør nevnes innslag i form av et kåseri av Jo Stein Moen om nordmenns deltakelse i den spanske borgerkrig.

Høstkonferansen ble holdt på Stiklestad Hotell, Stiklestad 16. og 17.september med hovedtema Et anstendig arbeidsliv og Klima og miljø. Igjen hadde vi god bistand fra LO sentralt, og vi nevner Øivind T.Hansen, Børre Pettersen, Anne-Beth Skrede og Tor Idar Halvorsen. Et forhold å merke seg er at vi nå har kulturinnslag ved åpning av konferansene og gjerne et slikt innslag som en "brake" i løpet av konferansen. På høstkonferansen hadde

vi for øvrig et muntert innslag under middagen.

Nytt var også at vi i tilknytting til høstkonferansen hadde ledersamling kvelden før konferansen. Dette for å bedre samarbeidet mellom lokal-LO og distriktskontoret, men også for å behandle/avklare praktiske forhold knyttet til fylkeskonferansen. Den sosiale biten ved ledersamlingen skal heller ikke undervurderes.

Våre fylkeskonferanser har en deltakelse på mellom 45 til 50 representanter og gjester.

LOs FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISKE UTVALG I FYLKET

I 2010 fikk vi oppnevnt nytt Familie- og Likestillingspolitisk utvalg, og vi har hatt 3 møter i utvalget samt ett felles møte med utvalget i Sør-Trøndelag. Bra! Ellers har det vært avholdt 5 møter i styret for fylkeskonferansen og ett felles styremøte med Sør-Trøndelag. Styret har kommet med innspill og vært til god støtte for distriktskontoret i forberedelsen og gjennomføringen av fylkeskonferansene.

LOs UNGDOMSUTVALG I FYLKET

LOs ungdomsutvalg 2010 ble oppnevnt på fylkeskonferanse høst 2009 , pr 1.1.11 er det 8 medlemmer fra 6 ulike forbund. Det er gjennomført skolebesøk på 10 ulike skoler og til sammen ca 30 ulike klasser. LOs ungdomsutvalg har deltatt ved 7 lærlingsamlinger i mars der vi møtte alle 2. årslærlinger og 7 samlinger på høst der det var 1. årslærlinger som deltok. Lærlingsamlingene er arrangert av NT-fylkeskommune og opplæringskontora i Nord-Trøndelag. Det er avholdt skoleringskurs for skolebesøk på vgs. Sommerpatruljen ble gjennomført i uke 27. 18 deltagere fra 6 ulike forbund deltok på årets sommerpatrulje Det ble gjennomført 195 bedriftsbesøk. 4 ungdommer fra NT var med på LOs regionkurs på Svalbard høsten 2010..

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktskontoret representerer LO i ulike styrer, råd og utvalg:

- Forum mot svart økonomi
- LOfavør-komiteen
- AOF
- Arbeiderbevegelsens arkiv
- Ungt entreprenørskap

- Tiltredende medlem i Nord-Trøndelag Arbeiderparti
- Samarbeidskomiteen LO / NTAP
- Arena Trøndelag
- Arbeidsutvalg og styringsgruppe IA-arbeidet
- Styret for Innovasjon Norge i Nord-Trøndelag
- Referansegruppe karriereveiledning
- Fylkeskomiteen i TV-aksjonen
- Brukerutvalg NAV

SPESIELLE SAKER

Både distriktssekretæren og ungdomssekretæren deltar på møter, kurs og konferanser som har betydning for LO i fylket. Dette kommer i tillegg til møter i egen organisasjon. Blant disse er bl.a. de månedlige Frokostmøtene vi nå har startet opp med. Disse er av en times varighet, og samler varierende antall tillitsvalgte. I 2010 har oppmøtet vært stigende, sikkert på grunn av forskjellige innledere og flytting til annet møtelokale hvor vi får til å servere en enkel frokost. Møtenes uformelle karakter gjør det til en god møteplass for tillitsvalgte.

Ellers er LO etterspurt for deltakelse i ulike råd og utvalg, noe opplistingen til slutt i beretningen viser. Samtidig med denne utadrettede virksomheten, står vi også til disposisjon for klubber og fagforeninger i de enkelte forbund. Distriktssekretæren har også i året som har gått bidratt med innlegg i en rekke møter og konferanser, både internt i LO og eksternt.

Saker som det ellers er tatt fatt i er krafttilgangen i Midt-Norge og situasjonen ved Aker Verdal. Det siste gjelder først og fremst en vindkraftsatsing som kan komme som et vesentlig supplement til bedriftens tradisjonelle produksjon av understell til olje- og gassproduksjon. Arbeidet ellers har bl.a. vært preget av klimaplan for Nord-Trøndelag, IA-arbeidet, LO-favør og generelt organisasjonsarbeid i forhold til lokal-LO og forbundenes lokale ledd.

Ellers var distriktssekretæren også i år ute og holdt tale på 1.mai, denne gang i Rørvik.

Nordland

ORGANISASJONSOVERSIKT

I Nordland var det pr.31.12.10, 11 lokalorganisasjoner med ca. 210 fagforeninger. Totalt var det ca. 51 000 medlemmer. Det er pr. 13.12.2010 er det 3 LO-senter i Nordland.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Signe Rasmussen, Fagforbundet - leder, Rune Krutå, IE, Wiggo Aanes, NNN.

Styret for fylkeskonferansen har i perioden avholdt 4 møter og behandlet 13 saker.

LOs FYLKESKONFERANSE

LOs fylkeskonferanse våren 2010 ble avholdt på Rica Hotell Svolvær i tiden 9.-10. mars.

Konferansen behandlet følgende tema:

- Informasjon fra bedriften NorLense.
- Den faglige og politiske situasjonen og kongressen 2009 ved LOs hovedkasserer Bente Halvorsen.
- Informasjon fra Helse Nord.
- Inkluderende Arbeidsliv, IA-avtalen. Her innledet Liv Hov fra NHO og Cathrine Stavnes fra NAV.
- Informasjon om leseåret ved Sissel Holtet.
- Informasjon fra MFO.
- Behandlet 10 forslag.

I stedet for fylkeskonferanse ble det avviklet 5 konferanser med tema IA, ny AFP og pensjonsreformen. Dette var et samarbeidsprosjekt mellom LO, NHO, NAV og KS. Inn lederne var fra LO, NAV og Felleskontoret for LO-NHO ordningene. Dagsmøtene ble avholdt på følgende steder: Mosjøen, Mo, Bodø, Stokmarknes og Narvik. Første møte var i september og siste ble avholdt i midten av november. Totalt deltok ca. 360 stykker fordelt på 5 møter.

Felleskontoret for LO-NHO ordningen avviklet i august på anmodning fra distriktskontoret en pensjonsdag med tema ny AFP.

KONTORETS VIRKSOMHET

Nordland har klart å holde en lav arbeidsledighet gjennom finanskrisen. Selv om den har økt noe, er nivået klart lavere enn gjennomsnittet. I privat sektor har det vært permitteringer i flere bransjer. Veksten i offentlig sektor har delvis kompensert for nedgangen i privat sektor. Økningen av antall sysselsatte har, relativt sett, vært større i statlig enn kommunal sektor. Flest nye arbeidsplasser er kommet i helse- og omsorgstjenester, samt barnehager. I staten har veksten kommet i administrasjon, forsvar og rettsvesen. Marin sektor preges av store variasjoner. Prisfall på de viktigste produktene som torsk og sild har preget markedet. De økte torskekvotene kompenserer mye. Lakseoppdretterne opplever svært høye priser og god lønnsomhet. Utviklingen av reiselivet er i bedring. Det er nedgang i antall nordmenn som besøker fylket, men det blir oppveid med flere besøkende fra utlandet. Industri og bergverk har opprettholdt sysselsetningen de siste årene, når en ikke tar med fiskeindustrien. Det har vært størst nedgang i metall, verfts- og tekstilindustrien, men reduksjonen er blitt kompensert med nye arbeidsplasser særlig innen kjemisk, mineralindustri og elektrovare. Totaleksporten fra Nordland har gått ned 3%.

Det har vært et stort engasjement rundt spørsmålet om forvaltningsplanen og spesielt konsekvensutredning av Lofoten/Vesterålen. Fra kontoret har vi deltatt i kontaktforum for olje- og gass i Nord-Norge. Vi har hatt felles innspill til petroleumsmeldingen og høringsuttalelse til ringvirkningsanalysen. Vi har også deltatt i en styringsgruppe i fylket som har laget egen rapport om LOVE til fylkestinget og som innstilling til forvaltningsplanen. 21.-23. juni reiste en delegasjon fra Nordland til Murmansk. Tema på konferansen der var finanskrisen. I tillegg til Rita Lekang fra distriktskontoret deltok Mona Fagerheim fra LO-stat, Tor Inge Hoaas, Fagforbundet og Stein Reegård fra LO i Norge.

I månedsskifte september oktober ble konferansen "Familie og arbeid i balanse - det lønner seg!" arrangert i Bodø. Denne konferansen var et samarbeidsprosjekt mellom BLD og LO, KS, NHO og Innovasjon Norge i Nordland. Konferansen ble godt mottatt med rundt 100 deltakere.

Kontoret har vært representert og engasjert i Nordland olje og gassutvalg. Bedriftsutvikling (VRI). IA-kontaktutvalg. Brukerutvalg NAV. Samarbeidsforum FOU, Partnerskap Nordland. RITUC, Nordkalotten. Nordlandsutvalget som la frem sin innstilling i januar.

LO-FAVØR KOMITEEN

LO-favør komiteen i Nordland har i 2010 avholdt 2 styremøter og behan-

dlet 15 saker..

Styret i komiteen i Nordland består av: Rita Lekang, LO, leder. Mona Fagerheim, LO-stat, nestleder. Morten Nordal, HK, medlem. John-Karl Eide, FF, medlem. Signe Rasmussen, Fagforbundet, medlem.. Varamedlemmer er Frank Andersen, IE, Ulf Iversen, EL&IT, Monrad Sletteng, NAF og Anita Syvertsen, FO. I tillegg møte Merete Silåmo og Raymond Alstad fra LOs distriktskontor på møtene i komiteen.

20.-22. oktober ble det avholdt regional samling på Sommarøy, Troms, sammen med Sparebank1, representanter fra LO og komiteene i Nordland, Troms og Finnmark.

Kontakten mot de politiske myndigheter på fylkesnivå har vært tett og godt også i 2010.

Samarbeidskomiteen mellom LO/forbundene og Nordland Arbeiderparti har avviklet møter hver første mandag i måneden. Her møter representanter fra forbundene, LO-stat, fylkesråd, partisekretærer, leder av fylkespartiet og stortingsrepresentanter fra NAP.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Kontoret har vært representert i følgende styrer og råd i 2010:

- Styret i Innovasjon Norge Nordland.
- Yrkesopplæringsnemda.
- Fylkeskomiteen mot svart økonomi.
- Styret i Nordland Arbeiderparti.
- Fiskeriforskningsfondet ved Høgskolen i Bodø.
- Partnerskap Nordland.
- VRI programmet for Nordland.
- Energirådet i Nordland Fylkeskommune.
- Styringsgruppen for offentlig innkjøp i Nordland Fylkeskommune.
- Driftstyret til AOF Nordland. Driftsstyret på 7 personer med Rita Lekang som styreleder har i perioden ansatt ny daglig leder. AOF Nordland er nå tilbake i daglig drift etter konkursen.

Aktivitetene i den enkelte lokalorganisasjon har vært varierende. Vi sliter med å få opp aktiviteten i de fleste lokalorganisasjoner. For å øke motivasjonen og engasjementet har vi startet med årlige samlinger for lederne av lokalorganisasjonene.

LOs UNGDOMSUTVALG

Sammensetning:

Patrick Austvik NJF – Leder, Anne Siri Hamarsbøen FF - Nest leder til 10.11.10, Kjersti Haugen SL - Nestleder fra 26.11.10, Hilde Johnsen Fagforbundet, Ole-Marius Johnsen HK, Benedicte Dahl IE, Jørn Torgersen PostKom, Silje Haugen NTL, Trine Berg NAF, Marius Kristiansen EL&IT frem til 01.04.10, Liv-Maja Hustoft FF fra 26.11.10.

Utvalget har hatt 3 ordinære utvalgsmøter og det er behandlet i alt 47 saker. Utvalget har planlagt og gjennomført de sentrale og lokale aktiviteter som ble vedtatt i årets aktivitetsplan. Utvalget har vært representert på LO's fylkeskonferanse.

Utvalget har i tillegg til dette deltatt i ungdomsprosjekt rettet mot Nord-vest Russland. Ungdomssekretær Raymond Alstad og Trine Berg reiste 30. april – 5. mai til Murmansk sammen med ungdomssekretærene i Troms og Finnmark for å fortsette samarbeidet mellom de tre nordligste fylkene og FNPR i Murmansk

1.-5. november var det en nytt ungdomsseminar i Arkhangelsk. Her deltok bare ungdomssekretæren fra Nordland sammen med 2 fra Troms og 2 fra Finnmark pga økonomi.

Ungdomssekretæren i Nordland har vært koordinator for disse prosjektene.

Skolering:

I året som er godt har man gjennomført Ræserkurs på Fauske hotell 9.-11. april med 16 deltakere. Og kursholdere var Patrick Austvik og Kjersti Haugen fra ungdomsutvalget i samarbeid med ungdomssekretæren.

Det ble også avholdt et Sommerpatruljekurs 18.-20. juni i Bodø med 15 deltakere. Vi hadde innledere fra Arbeidstilsynet, Skatteetaten og Elev- og lærlingombudet.

Det har også vært avholdt et Regionalt ungdomskurs på Svalbard 29. september til 4. oktober hvor 4 fra Nordland deltok. Disse var Aleksander Kristoffersen (fagforbundet), Andre Ellingsen (NAF), Miriam Fallmyr Hansen (FF) og Dina Marita Strømdahl (IE)

Ungdomsutvalget har også vært representert på Nord-Norgeskonferansen på Sommarøy i Troms. Dette var en konferanse som samlet ca 50 ungdommer samt en delegasjon på 9 ungdommer fra Russisk fagbevegelse. Henholdsvis fra Murmansk og Arkhangelsk.

Aktuelle saker fra den sentrale handlingsplanen:

LOs skoleaksjon 2010:

Det ble besøkt 11 videregående skoler med til sammen 1058 elever. Utvalgets medlemmer samt ungdomskontakter fra forskjellige forbund har også deltatt på LO's skoleaksjon. Det er en liten økning fra 2009.

LOs sommerpatrulje 2010:

Følgende forbund deltok på patruljen i Nordland: Fagforbundet, HK, FF, NAF, IE, Fagforbundet, SL, EL&IT og PostKom. Fylket ble også i år delt inn i 6 områder med ansvarlige i vært område. Dette blir gjort for å prøve å få dekt hele fylket. I år ble nesten hele fylket besøkt. Vi har slitt med å få dekt opp helt sør i fylket, i Bindal og omegn. Det ble gjennomført til sammen 331 bedriftsbesøk. Det var hele 22,66% brudd på de besøkte bedriftene som er ett dårlig resultat. Spesielt i Lofoten og Vesterålen var det mye grums i 2010. Hele 59 personer var med under årets sommerpatrulje.

Det ble god pressedekning i både lokalavis, nærradio og riksradio. I tillegg hadde vi med representanter fra Skatteetaten med på deler av patruljen med stort hell. Må også berømme det tette og gode samarbeidet med Arbeidstilsynet under årets patrulje.

LOs lærlingearbeid 2010:

LO var representert på noen steder under lærlingens dag som blir arrangert i hele fylket av fylkeskommunen i samarbeid med opplæringskontorene. Det er ett ønske om å få mulighet til å delta på flere av disse arrangementene.

Studentsatsning 2010:

2010 har vært første året vi har vært tilstede på Høgskolen i Bodø til faste dager. LOs studentservice har vært ett kjempeflott tiltak for å gjøre oss enda mer kjent blant studentene. Vi har gjennomført LOs studentservice første onsdag i hver mnd. Det har vært 8 forskjellige forbund som har delt på å betjene denne standen gjennom året. Høsten 2010 stod LOs studentservice som arrangør av en konsert med Ingeborg Selnes for studentene på Samfunnet på Mørkved.

I tillegg til dette har vi deltatt på Næringslivsdagen i Narvik og Karrieredagen ved Handelshøgskolen i Bodø

Andre aktiviteter som utvalget har vært representert på:

Utvalget har deltatt på yrkesmessa i Nordland i samarbeid med samarbeid

mot svart økonomi, i år var det registrert 4388 besøkende på messen. I tillegg deltok utvalget på Parkenfestivalen i Bodø, "Rock mot rus" på Andenes.

Raymond Alstad har vært Faglig Ungdomssekretær i LO Nordland i 2010.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGS UTVALG

Utvalget har i perioden bestått av:

Leder: Stian Nordahl Jensen, Medlemmer: Marte Aune, Berit Sennesvik, Lars Børre Vangen, Eldrid Nilsen. Varamedlemmer: Inger Lise Pedersen, Børge Aanesen, Ranveig Bakken, Heidi Brennhaug, Liv-Sissel Eilertsen.

Utvalget har hatt 3 møter og behandlet 20 saker.

Utvalget var representert på LOs fylkeskonferanse i 2010.

På møtet i mai fordypet utvalget seg i noen tema. Herunder heldagsskolen og frafall i den videregående skole med innledning av Trud Berg, fylkesråd for utdanning i Nordland Fylkeskommune. Bjørn Heitmann fra kommunalt FAU i Bodø innledet om hvordan jobbe i FAU.

I 2010 hadde Nordland ansvaret for å avvikle felleskonferansen for utvalgene i Nord-Norge. I den forbindelse ble utvalgene i Troms og Finnmark invitert til Nordland for å delta på konferansen til BLDs om familievennlig arbeidsliv i Bodø 30. september til 1. oktober. Her deltok mange av medlemmene i utvalgene i alle de tre fylkene.

I forbindelse med FNs dag for avskaffelse av vold mot kvinner 25. november hadde utvalget møte med Krisesenteret i Rana og helse og sosialsjef Kåre Nordnes på Mo i Rana. Etter møtet hadde vi stand sammen med Krisesenteret der vi delte ut brosjyrer.

Troms

ORGANISASJONSOVERSIKT

I Troms var det pr. 31.12.10. 95 fagforeninger, med ca 28.000 medlemmer, og 6 lokalorganisasjoner i fylket. Vi har ikke lyktes i å få slått sammen lokalorganisasjonene i Nordreisa og på Skjervøy.

MØTER

Styret for fylkeskonferansen har i 2010 hatt 4 møter.

LOs Fylkeskonferanse har hatt 2 møter.

KONTORETS VIRKSOMHET

Aktiviteten i lokalorganisasjonene er noe varierende, noen har høy virksomhet både på det faglige og det mer samfunnsengasjerende plan, mens i andre er det svært liten aktivitet. Det har vært arbeidet mye med å få til en bedre aktivitet i lokalorganisasjonene. Vi arbeider med å få alle kommunene i Troms med i lokalorganisasjonenes arbeid.

I Troms har vi tre LO-senter. Lo sentret i Midt Troms, LO sentret i Sør Troms og LO sentret i Tromsø. Det arbeides med å få flere lokalorganisasjoner til å opprette LO senter.

Det har vært avholdt to fylkeskonferanser hvor en rekke saker av stor betydning for de fagorganiserte har vært opp til debatt.

REPRESENTASJON I STYRE, RÅD OG UTVALG

- Rådet til Arbeidstilsynet 12. distrikt..
- Styret for Innovasjon Norge i Troms 1. halvår 2010
- Kontaktforum, olje og gass. Nordland-Troms-Finnmark.
- Arbeidsmarkedsrådet Troms Fylkeskommune.
- Arbeidslivstjenesten v/NAV
- Samarbeidskomiteen mot svart økonomi.
- LOfavørkomiteen Sparebank 1/LO.
- LOs nordområdeutvalg
- Yrkesopplæringsnemda i Troms
- Styret for ungt Entreprenørskap i Troms
- Karrieresenteret for Troms

LOs LOKALE FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISKE UTVALG

LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg har hatt to ordinære møter.

I tillegg har utvalgets medlemmer deltatt på en felles konferanser med Nordland og Finnmark i Bodø med bakgrunn i utvalgets arbeidsområde.

LOs UNGDOMSUTVALG

Sammensetning av LOs ungdomsutvalg Troms 2009-2011:

Leder Oddbjørn Nordli Fellesforbundet, Medlem Helen Norvik NAF, Svalbard Longyearbyen, Medlem Marin Bakke Hermansen EL&IT, Medlem Anne-Linn Høyseth Handel og Kontor, Medlem Marius Rognmo NAF, Medlem Bjørnar Ryeng NNN, Medlem Hege Hansen Fagforbundet, Vara Jens Erikstad Fellesforbundet, Vara Kim Håkon Pedersen Fagforbundet, Vara Trine Gebhardt EL&IT.

Aktivitet:

LOs ungdomsutvalg har gjennomført følgende:

- Ungdomskonferanse
- Skolebesøk
- Div. stands
- LOs Sommerpatrulje
- LOs Vinterpatrulje Longyearbyen
- Ungdomskurs
- Deltatt på faglig ungdomsseminar i Russland

LOs Sommerpatrulje

LOs sommerpatrulje i Troms var en suksess. Det ble også i år gjennomført mange bedriftsbesøk, LO ungdommen besøkte over 500 bedrifter i Troms. Skatteetaten deltok på hele LOs Sommerpatrulje i Troms samtidig som vi hadde et utrolig godt samarbeid med arbeidstilsynet.

Ungdomskonferanse

Det ble gjennomført en stor ungdomskonferanse i Troms, i lag med Nordland og Finnmark.

Vi samlet over 50 LO organiserte ungdommer en helg for faglig og politisk påfyll. Vi hadde også besøk av en Russisk delegasjon på konferansen med ungdommer fra Arkhangelsk og Murmansk.

SPESIELLE SAKER

Sekretæren har forelest om Landsorganisasjonen og har deltatt og forelest på flere faglige og politiske konferanser og kurs i fylket, kurs og konferanser arrangert av fagforbund.

Samarbeidet med lokalorganisasjonene er bra, kontoret besøker de enkelte lokalorganisasjoner jevnlig.

Samarbeidet med fagforbundene er godt, både de som er i kontorfellesskapet og de som har kontor utenfor fellesskapet.

Kontoret har hatt høy aktivitet på alle områder i 2010. Arbeidsmengden øker i takt med den generelle økning av aktiviteten i samfunnet. LOs distriktskontorer blir forespurt om deltakelse i det meste som har med samfunnsutvikling/næringspolitikk å gjøre, dette er positivt og vi ser at LOs aktivitet på disse områdene fortsatt bør være høy.

Finnmark

Bjørn Johansen leder LO Finnmark, og kontoret har ansatt en kontorsekretær og en ungdomssekretær.

ORGANISASJONSOVERSIKT

I distriktskontorets arbeidsområde var det i 2010 i alt 4 av 9 lokalorganisasjoner som har vært i drift og 100 fagforeninger/klubber med til sammen ca. 16 000 medlemmer.

STYRE FOR FYLKESKONFERANSEN

Følgende styre for fylkeskonferansen ble valgt på fylkeskonferansen i november 2009:

Nils Gunnar Korsvik , NTL, Alf Kåre Hansen, Fagforbundet, Astrid Larsen, Fagforbundet, Vara: Stig Ole Pedersen, SL.

1. vararepresentant innkalles til alle møter i styret.

Det er avviklet 6 møter og styret har behandlet 21 saker.

LOs SAMARBEIDSORGAN FOR FINNMARK

LOs Samarbeidsorgan for Finnmark er sammensatt av inntil 4 representanter fra hver lokalorganisasjon i Finnmark. I tillegg møter Styre for fylkeskonferansen, Familie- og likestillingspolitiske utvalg, Ungdomsutvalget og Representanten fra Finnmark i LOs Representantskap. Det inviteres også gjester fra fagforbundene, FAP, AUF, fylkeskommunen, stortingspolitikere fra AP og andre samarbeidspartnere.

FYLKESKONFERANSER

Det har vært avholdt 1 vårkonferanse og 1 høstkonferanse i perioden.

Vårkonferansen ble avviklet 10.-11. mars 2010 på Thon Hotell, Hammerfest.

Program for konferansen:

- Orientering av LO-sekretæren
- Orientering av Ungdomsutvalget v/Ungdomssekretær og leder av utvalget
- Orientering av familie- og likestillingspolitisk utvalg

Innkomne forslag:

- Den faglig politiske situasjonen (lønnsoppgjøret)
- IA-avtalen - en vits eller?
- Sett fra Fagforbundets side
- Sett fra Hammerfest kommunes side
- Holmgrens time

Kulturinnslag fra Hammerfest Musikkole

Orientering fra Sparebanken ang. LO favør

Orientering fra Norsk Folkehjelp

Orientering fra AOF

Hvorfor faller så mange unge utenfor skole/arbeidsliv

Følgende saker vedtatt av konferansen:

1. Strøm/Energi

Vi har vært i gjennom en periode med høye strømpriser, som følge av dette har enkelte bedrifter opplevd redusert drift.

LO Finnmark ser med bekymring på denne utviklingen., og ber regjeringen se på infrastrukturen slik at innbyggerne i Finnmark får samme tilbud som resten av landet.

På grunn av kulden i vinter er det tatt i bruk gamle forurensende kul-kraftverk, og kjern kraftverk.

LO Finnmark krever at regjeringen iverksetter utbygging av gjenvinnbar energi, f.eks vindkraft.

Vedtak: Enstemmig vedtatt

2. Helsetilbud i Finnmark

LO Finnmark er bekymret over den utviklingen som skjer innenfor helsesektoren i Finnmark.

LO krever at tilbudene til pasientene legges mest mulig opp slik at pasientene/folk i Finnmark får tilbud der de bor med ambulerende spesialister. Jfr. Samhandlingsreformen.

Det er både billigere å enklere for pasienter, tatt i betraktning Finnmark geografiske avstander.

Vedtak: Enstemmig vedtatt

3. Gode posttjenester i hele landet

LO Finnmark er bekymret for konsekvensene dersom EUs tredje postdi-

rektiv blir innført i Norge. Posttjenester er en viktig del av infrastrukturen og bidrar til at vi kan bo og jobbe i hele landet.

En innføring av EUs postdirektiv vil ramme servicenivået og kvaliteten på posttjenestene, spesielt i distriktene. I et liberalisert postmarked vil folk og næringsliv i hovedsak få dyrere og dårligere posttjenester.

Enhetsportoene er en solidarisk ordning hvor prisen for å sende brev er lik i hele Norge. I et liberalisert postmarked vil en slik ordning ikke lenger være mulig. Det er derfor grunn til å frykte vesentlig høyere postpriser for folk og næringsliv i distriktene. Det er også grunn til å anta at Posten må gjøre innsparinger som medfører at vi ikke lenger får omdeling av post seks dager i uka og at framsending av post vil ta lenger tid. Dette medfører en kraftig forringelse av posttilbudet, spesielt for folk og næringsliv i distriktene.

I nesten samtlige land som har liberalisert postmarkedet har de ansatte blitt utsatt for sosial dumping i form av svært lave lønninger, ingen fast arbeidstid og minimalt med fast ansatte. Derfor er fagbevegelsen i hele Europa nå bekymret for konsekvensene av liberaliseringen og ønsker primært å få den stoppet.

Engasjementet mot postdirektivet var også stor i forbindelse med LOs medlemsdebatt i forkant av kongressen 2009. Postdirektivet kom blant de ti viktigste sakene LO-medlemmene mente burde prioriteres og LO-kongressen uttale enstemmig følgende:

"Konkurransen i det lønnsomme marked på Østlandet vil skape behov for offentlig finansiering av posttjenester i distriktene, samtidig som store internasjonale selskaper vil hente ut fortjeneste. LO vil arbeide mot en slik skattefinansiert liberalisering, som gjør det vanskelig og dyrere for næringsvirksomheter i distriktene og hvor internasjonal erfaring viser at konkurransen utfordrer arbeidstakernes lønns, arbeids- og pensjonsvilkår." Posttjenester er et område innenfor EØS-avtalen som er lett å avgrense. Juridisk ekspertise har derfor konkludert med at det er nærmest ingen juridiske konsekvenser for Norge ved å benytte reservasjonsretten. Bruk av reservasjonsretten vil dermed ikke svekke EØS-avtalen, bortsett fra at Norge blir unntatt fra EUs postpolitikk.

LO Finnmark mener de negative konsekvensene av å innføre EUs tredje postdirektiv er så store at vi krever at Norge reserverer seg mot postdirektivet.

Og oppfordrer næringslivet og bedrifter, lokale industriforeninger, bondelag, miljøforeninger, politiske partilag og kommunestyre til å støtte opp om dette.

Vedtak: Enstemmig vedtatt.

4. Stopp overvåkningsdirektivet

LO i Finnmark er sterkt kritisk til EU s datalagringsdirektiv. Utvida krav om lagring av elektroniske data hevdes å være nødvendig for å bekjempe terror og overgrep. Slike utfordringer krever målretta tiltak og kan ikke løses gjennom økt overvåkning av alle. I Norge er man uskyldige frem til det motsatte er bevist ,og det settes i gang etterforskning ved mistanke om kriminelle handlinger. Dette prinsippet vil datalagringsdirektivet bryte. Direktivet retter seg ikke mot kriminelle, men oss alle gjennom lagring av blant anna telefonsamtaler til både lege og psykolog eller e-posten din. Dette er en trussel mot personvernet.

Datalagringsdirektivet er så kontroversielt at motstanden favner mange enkeltpersoner, organisasjoner, partier både fra høyre- og venstresida og organisasjoner både for og mott EU. Disse har lite til felles utover at de har sluttet seg til kampanjen "stopp datalagringsdirektivet". LO Finnmark oppfordrer folk til å skrive under oppropet og ta del i kampanjen. Vi krever at regjeringa bruker reservasjonsretten slik at overvåkningsdirektivet stoppes. Vedtak: Enstemmig

Høstkonferansen ble avviklet 14. oktober på Radisson SAS BLU hotell, Tromsø som en felleskonferansen mellom Troms LO og Finnmark LO i Tromsø .

Temaer på konferansen var:

- Den fagligpolitiske situasjonen ved Trine Lise Sundnes
- Norsk Folkehjelp ved Nina B. Johansen
- Nordområdepolitikk ved Øivind Silåmo

GENERELL VIRKSOMHET VED KONTORET

Hovedvirksomheten til kontoret er aktivitet mot LOs lokale apparat - LO s lokalorganisasjoner, og forbundene.

Distriktskontoret har også stor aktivitet mot det politiske miljø både sentralt, på fylket og i de enkelte kommuner.

Det er god kontakt mellom de øvrige LO-kontorene i Barentsregionen. LO i Finnmark har etablert et veldig godt og samarbeid med Barentssekretariatet. Vi får tilgang på ferskvareinformasjon om utviklingen i regionen.

LO sekretæren tiltrer styret i AOF Nord. AOF Nord er nå etablert i Øst Finnmark med en person i full stilling. Aktiviteten er høy og AOF selger mye kurs og har meget høy aktivitet.

Det har vært god aktivitet i Bank – og Forsikringskomiteen i Finnmark. Det har vært flere møter med de lokale fagforeningene og LO avd. der banken har presentert LO Favør produktene.

Vi har gjennomført flere kurs i LO Favør for LO avd og forbundene.

Vi jobber fremdeles med å få flere lokale LO Favørkomiteer. Kirkenes er oppe å går. Vi er i gang med å etablere en komité i Hammerfest og Alta. Ungdom er et av våre satsingsområder.

LO i Finnmark har deltatt aktivt i prosessen rundt gjenåpningen av Syd Varanger - gruve i Kirkenes. Har samarbeidet godt med NAF, EL & IT og FF.

LO i Finnmark har et godt samarbeid med Næringsforeningene i fylket. Samarbeidskomiteen mellom LO / AP i Finnmark har hatt lav aktivitet i året som gikk, men vi skal prioritere dette i 2011 og det kommende valget. LO sekretæren sitter som i styringsgruppen for IA arbeidet i Finnmark. Det har vært god aktivitet i dette arbeidet i 2010. Det har vært avholdt en rekke forskjellige konferanser i fylket om de ulike delene av IA avtalen, for de tillitsvalgte og arbeidsgiverne. Vi opplever at vi nesten må avvise folk pga stor interesse for våre konferanser.

LO og NHO i fylket har fulgt opp denne avtalen, sammen med Trygdeetatens Arbeidslivssenter på en god og planmessig måte.. Dette arbeidet vil bli videreført også i 2011.

LO i Finnmark har deltatt på en rekke årsmøter og møter til forbundene og LO avd. LO i Finnmark har god kontakt og godt samarbeid med forbundene som er representert i fylket.

LO i Finnmark har også i 2010 hatt seminar i Murmansk med våre fagforeningskamerater der. Denne gangen var temaet "Faglige utfordringer i forb. med Snøhvitutbyggingen" Her hadde vi med oss LO s anleggssekretærer og representanter fra fagbevegelsen i Hammerfest og tillitsvalgt fra Melkøya. LO i Finnmark har også deltatt på møter i Kirkenes og i Murmansk sammen med NHO og Skatt Nord. Er et samarbeidsprosjekt på tvers av grensen mellom partene i arbeidslivet og regionale myndigheter. Formålet er å forbedre kontakten og ta opp aktuelle utfordringer i vår region.

LO i Finnmark ved distriktssekretæren har deltatt på møter og aktiviteter i regi av Yrkesopplæringsnemnda i Finnmark.

Det er lagt ned betydelig arbeid internt på LO kontoret i Kirkenes med tanke på miljø og trivsel. Kontorfellesskapet her på samfunnshuset er nesten borte, kun Fagforbundet igjen. Da er det en utfordring for oss å skape et trivelig og godt arbeidsmiljø for oss som er igjen.

LO i Finnmark ved distriktssekretæren sitter som nestleder i styret i Inno-

vasjon Finnmark. Deltatt på styremøter og studiereise.

Distriktssekretæren sitter også i styret til VRI Finnmark, RUP i regi av Finnmark Fylkeskommune, tiltrer i styret til Finnmark AP.

LO s dk deltar også i LO s Nordområdeutvalg der vi har hatt møter i 2010.

REPRESENTASJON

Distriktskontoret har vært representert med distriktssekretæren i:

- Yrkesopplæringsnemnda
- Næringsforum Nord
- Forsikringskomiteen Finnmark.
- Tiltrer styret i Finnmark Arbeiderparti.
- Samarbeidskomiteen LO / Finnmark AP.
- RUP Finnmark (Regionalt utviklingsprogram Finnmark)
- Styremedlem i AOF Nord.
- Styringsgruppen IA Finnmark.
- Medlem i styringsgruppen for VRI Finnmark.
- Distriktssekretæren hadde i 2010 stor reisevirksomhet.

Fra 18. august til 5. november 2010 deltok LO sekretæren på Forsvarets Høgskole, sjefskurs no 5.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Sammensetning etter fylkeskonferansen 2009 - 2013:

Elin Karlsen, HRAF, Hammerfest, leder, Jorunn Flåten, Fagforbundet, Hammerfest, Erling Kristensen, Fagforbundet, Alta, Kaisa Beddari, NTL, Sør-Varanger, Ronny Holm, Fagforbundet, Hammerfest

Varamedlemmer:

Ingar Eira, NAF, Kokelv, Inger Lisbeth Johannesen, Fagforbundet, Rypefjord

Leder Elin Karlsen har deltatt på en konferansen "Arbeid og familie i balanse – det lønner seg!" i Bodø.

Utvalget deltar på fylkeskonferansene i LOs Samarbeidsorgan for Finnmark. I tillegg har det vært 3 møter i utvalget og det er behandlet 10 saker. Utvalget har og vært å fått orientering av Barentssekretariatet og ved Norasenteret i Kirkenes.

UNGDOMSUTVALGET

Sammensetning:

Henning Bråten, FF/nå NAF, Leder, Vera Solianik, NTL, Nestleder, Mads-Åge Karikoski, NAF, Morten Kristiansen, FF, Kirsti Bergstø, FO, Ann-Tone Salmela, Fagforbundet, Lill Jorunn Nordgård, Fagforbundet, Ellen Pettersen, HK, Magnus A. Rølvåg, HK

Det har i perioden vært utfordringer i forhold til engasjement rundt ungdomsutvalget, noe som har gjort det vanskelig å gjennomføre ordinære utvalgsmøter.

Noen har fått ny arbeidsplass, man opplever økt press på arbeidsplassen, mens andre har falt fra på grunn av studier.

Utvalget har hatt ett ordinært utvalgsmøte og behandlet 10 saker.

Utvalget har vært representert på LOs fylkeskonferanser, og fikk blant annet ansvar for kulturinnslag på fylkeskonferansen i Hammerfest. Elever fra den lokale kulturskolen gjennomførte et flott program før dagsorden startet dag 2.

Russland:

Ungdomsutvalget har deltatt i to prosjekter rettet mot Nordvest-Russland. Ungdomssekretæren og nestlederen fra ungdomsutvalget deltok sammen med representanter fra ungdomsutvalgene i Nordland og Troms på et ungdomsseminar utenfor Murmansk i mai måned. Dette seminaret omhandlet fagligpolitisk samarbeid, de politiske systemene i våre respektive land, og utfordringer knyttet til utenlandske arbeidere på arbeidsplassen. I forkant av seminaret fikk vi delta i FNPRs 1. mai arrangement i Murmansk.

Videre deltok Mads-Åge Karikoski på et seminar i Arkhangelsk i begynnelsen av november måned. Dette seminaret hadde tema LOs satsning på studenter og elever, likestilling i arbeidslivet, og tematikk knyttet til Svalbard og til Sydvaranger fra norsk side. Fra russisk side ble det orientert om Utdanningsforbundet og Helsefagarbeiderforbundet i Arkhangelsk, ungdomspolitikken i Arkhangelsk, ungdomsarbeidet ved Sevmasj-fabrikken, og om studentarbeidet og studentfagforeningen ved Pomoruniversitetet i Arkhangelsk.

Skolering:

LOs ungdomsutvalg i Finnmark har i 2010 hatt deltakere på følgende skoleringstiltak utenom kursvirksomhet gjennom sine forbund:

- Sommerpatruljekurs i Harstad,

- Regionalt Ungdomskurs i Longyearbyen, og
- Nord-Norgekonferanse for ungdom på Sommarøya.

Skoleinformasjon:

I løpet av 2010 har LOs ungdomssekretær gjort 12 foredrag på videregående skoler i fylket, alene og sammen med Fellesforbundet og med skatteetatens Spleiselaget. Til sammen har 400 skoleelever hørt ungdomssekretæren forelese om rettigheter og plikter i arbeidslivet i 2010.

LOs sommerpatrulje 2010:

LOs sommerpatrulje ble i 2010 gjennomført i Øst-Finnmark, og følgende steder ble besøkt:

Vadsø, Båtsfjord, Berlevåg, Kongsfjord, Tana, Varangerbotn og Kirkenes.

Vi la opp reiseruten på en slik måte at vi hadde informasjonsstand i felleksområdene på de videregående skolene i Vadsø og Kirkenes, og fikk med oss et avslutningsarrangement med grilling for elevene i Kirkenes.

Totalt intervjuet vi 102 unge arbeidstakere på 89 bedrifter. Vi kom over 15 lovbrudd, hvorav 9 ble ordnet på stedet. Dette er tall vi er fornøyde med, både med tanke på hvor få deltakere vi fikk med fra forbundene, og at stedene vi besøkte er relativt små.

I tillegg var ungdomssekretæren innkalt som vitne i en arbeidsrettssak på sommerpatruljens første dag, og mistet halve dagen til det.

Fast patruljemannskap under uken bestod i tillegg til ungdomssekretæren av Fellesforbundet (2), Fagforbundet (1), NNN (1), Handel og Kontor (1), LO Stat (1). Av disse var det flere som bare deltok under deler av patruljen.

Studentservice

Ved Høgskolen i Finnmark har Fagforbundet Finnmark hatt et prosjekt med rød sofa og informasjon om rettigheter og plikter i arbeidslivet for studentene i Alta. Ungdomssekretæren var ansvarlig for denne standen ved en anledning høsten 2010, og benyttet anledningen til å møte lederen for Studentparlamentet ved Høgskolen for å diskutere et mulig samarbeid fremover.

I forbindelse med Fagforbundets evaluering av denne aktiviteten, har ungdomssekretæren kommet med innspill om at LOs ungdomsutvalg i Finnmark kan vurdere å overta denne aktiviteten når Fagforbundet Finnmark ikke har midler for videre drift av denne etter 2010.

Andre aktiviteter som utvalget har vært representert på:

Utvalget har vært representert på yrkesmesser i Alta, Hammerfest, Kirkenes, og på en messe i Tana. Fra disse messene har vi gjennom spørreskjema dokumentert at minimum 473 personer besøkte våre stander.

Videre har vi hatt deltakere fra ungdomsutvalget på LOs student- og ungdomskonferanse, LOs studentpolitiske konferanse, årsmøtene til Finnmark AUF og Finnmark SU.

STATISTISK OVERSIKT

GODKJENTE/TARIFFRETTSLIGE KONFLIKTER 2010

I 2010 er det registrert i alt 11 konflikter, hvor 9 forbund var involvert. I tilknytning til tariffrevisjonen er det registrert 7 konflikter og hvor 8 forbund var involvert. De 4 konfliktene utenom tariffoppgjøret gjelder opprettelse av tariffavtale, og utgjorde 1026 streike dager.

Antall tapte arbeidsdager totalt i 2010 er 359941. I antallet tapte arbeidsdager var konflikten innenfor KS området den mest omfattende med 255751 tapte arbeidsdager. Tariffrevisjonen hadde et antall streiker som normalt, men streiken i KS området bidro med mange streikedager. Vi må tilbake til år 2000 for å finne et oppgjør med flere streikedager.

Hovedoppgjørene fra 1996 til 2010

År	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010
Antall omfattet av konflikten	42702	7821	90128	4654	5678	21117	1272	49033
Tapte arbeidsdager Dager	450105 ⁽¹⁾	88091 ⁽¹⁾	456177 ⁽¹⁾	91798	73616	95163	6393	359941

Vesentlig oppgitt av forbundene på grunnlag av utbetalt stønad til organiserte

	Sammendrag av Landsorganisasjonens medlemstal		Per 31. desember
	antall avdelinger	medlemmer	herav yrkesaktive ¹⁾
1930	1 861	139 591	
1935	2 635	224 340	
1940	3 556	306 341	
1945	3 704	339 920	319525
1950	4 605	488 442	459135
1955	5 119	542 105	504158
1957	5 172	540 878	497608
1958	5 193	543 513	500032
1959	5 207	541 408	498095
1960	5 129	541 549	492810
1961	5 116	562 019	511437
1962	5 128	565 062	508556
1963	5 091	566 970	510273
1964	4 995	570 953	508148
1965	4 922	574 295	511123
1966	4 776	574 030	505146
1967	4 683	570 210	501785
1968	4 599	574 113	499478
1969	4 982	582 289	506591
1970	4 448	594 377	511164
1971	4 367	601 920	517651
1972	4 202	603 742	513181
1973	4 110	613 803	527282
1974	4 065	635 801	544653
1975	4 054	655 030	559888
1976	3 971	673 694	575356
1977	3 973	692 209	593560
1978	3 942	712 699	600922
1979	3 846	721 042	607422
1980	3 798	748 040	630722
1981	3 767	754 985	629538
1982	3 758	751 357	622894
1983	3 761	745 101	612264
1984	3 711	759 287	619226
1985	3 667	768 778	621874
1986	3 620	785 617	635005
1987	3 445	787 409	624384
1988	3 430	783 879	612767
1989	3 286	782 256	604787
1990	3 211	785 586	602235
1991	3 157	778 773	583099
1992	2 988	770 175	573439
1993	2 897	764 842	562921
1994	2 840	775 678	568207
1995	2 832	792 575	580729
1996	2 825	811 829	589283
1997	2 739	822 832	593875
1998	2 707	838 628	605151
1999	2 499	827 627	594685
2000	2 448	811 812	579127
2001	2 307	796 982	580000
2002	2 262	800 457	576000
2003	2 079	838 372	598992
2004	1 973	831 068	592388
2005	1 897	824 010	586202
2006	1 870	833 743	598082
2007	1 834	845 394	606483
2008	1 804	865 392	622000
2009	1 765	865 573	614000
2010		871 360	614000

1) Beregnet av Fafo for 1945-2008
For 2009 og 2010 forutsatt samme utvikling som for antall fullt betalende

Tabell II

1999-2009

Løpnr.	Medlemstall												Løpnr.
	Pr 31. des. 1999	Pr 31. des. 2000	Pr 31. des. 2001	Pr 31. des. 2002	Pr 31. des. 2003	Pr 31. des. 2004	Pr 31. des. 2005	Pr 31. des. 2006	Pr 31. des. 2007	Pr 31. des. 2008	Pr 31. des. 2009		
1	Arbeidsrettstilgjeldens Presseforbund	966	942	907	902	877	870	857	866	855	848	842	1
2	Norsk Arbeidsmændsforbund	31 962	30 407	30 126	30 978	31 011	29 912	30 087	31 064	31 270	31 615	31 253	2
3)	Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	3
3)	EL & IT Forbundet	40 571	40 020	37 980	38 235	36 536	36 389	36 353	36 769	37 163	37 946	37 473	4
5	Fellesforbundet	156 841	150 335	147 466	145 115	137 960	133 745	132 167	147 750	159 676	161 510	155 930	5
8)	Fellesorganisasjonen	18 790	17 631	18 364	18 737	18 864	20 897	21 491	22 640	23 098	23 867	24 579	6
7	Norsk Fengsels- og Fromsorgforbund	2 791	2 794	2 893	2 931	3 034	3 678	3 889	3 075	3 081	3 186	3 245	7
8	Forbundet for Ledelse og Teknikk	18 065	17 843	17 690	17 779	17 384	17 283	17 300	17 308	17 399	18 371	18 614	8
9	Norsk Grafisk Forbund	14 012	13 575	13 155	12 809	12 381	12 073	11 420	-	-	-	-	9
10	Handel og Kontor i Norge	61 437	60 275	58 906	59 182	59 687	59 970	60 435	61 476	61 936	63 543	64 208	10
10)	Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet	13 399	12 703	11 948	12 143	10 888	10 512	10 520	10 752	-	-	-	11
12	Norsk Jernbaneforbund	17 957	17 218	18 361	15 763	15 179	14 824	14 016	13 662	13 437	13 294	13 258	12
8)	Norsk Kantor- og organisatorforbund	835	824	0	0	0	-	-	-	-	-	-	13
14	Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund	30 642	30 048	29 182	28 233	27 044	26 151	25 585	24 978	-	-	-	14
9)	Fagforbundet	238 612	234 254	230 890	236 002	226 944	229 873	226 019	230 273	225 679	205 005	210 435	15
16	Norsk Lokomotivmannsforbund	2 233	2 213	2 189	2 222	2 184	2 128	2 087	2 094	2 135	2 175	2 224	16
17	Musikernes Fellesorganisasjon	0	0	8 097	6 287	6 420	6 673	6 720	6 936	6 900	6 927	6 843	17
8)	Norsk Musikerforbund	3 108	3 087	0	0	0	-	-	-	-	-	-	18
4)	Norske Idrettsutøvers Sentralorg.	563	664	693	890	665	675	631	641	578	559	861	19
20	Norsk Nærings- og Nykultursmediearb. forb.	35 727	34 813	33 657	33 261	32 226	31 869	30 939	30 262	29 836	30 556	30 322	20
21	Norges Offisersforbund	6 779	6 978	8 903	6 907	7 001	6 268	6 116	6 071	6 335	6 516	6 879	21
22	Norsk Olje- og Petrokjemisk Fagforbund	17 802	17 935	17 425	17 269	17 612	18 727	19 289	19 960	-	-	-	22
23	Den norske postorganisasjon	12 559	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	23
5)	Norsk Postforbund	17 474	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	24
25	Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund	0	29 303	28 136	28 052	27 599	24 835	22 852	20 961	22 396	21 758	21 285	25
26	Norsk Sjømannsforbund	12 195	12 900	12 178	12 784	12 953	12 282	11 959	11 030	10 723	10 459	10 059	26
27	Skolenes landsforbund	4 371	4 443	4 549	4 644	4 713	4 401	4 787	4 974	5 149	5 317	5 487	27
3)	Tele- og Dataforbundet	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	28
29	Norsk Tjenestemannsforbund	48 993	47 140	46 661	46 813	46 543	46 640	46 219	46 802	46 995	47 324	48 013	29
1)	Norsk Tolkforbund	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	30
31	Norsk Transportarbeiderforbund	17 214	17 768	17 366	17 645	17 637	16 235	18 044	18 625	19 163	19 915	20 170	31
32	Norsk Traindusiarbeiderforbund	5 929	5 701	5 480	5 036	4 830	4 758	4 848	4 574	4 438	4 306	4 207	32
9)	Industri Energi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33
34	RIKET	827 627	811 612	796 982	800 457	838 372	831 068	824 010	833 743	845 394	865 392	865 573	34

1) Norsk Tolkforbund gikk inn i LO 1/1-1993, og gikk inn i Norsk Kommuneforbund i 1999.

2) Norsk Forbund for Arbeidsløse og Tekniske Funksjonærer byttet navn til Forbundet for Ledelse og Teknikk 1/6-1995.

3) Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund og Tele- og Dataforbundet gikk 1. januar 1999 sammen til ett forbund, EL & IT Forbundet.

4) Norske Idrettsutøvers Sentralorg. gikk ut av Norsk Tjenestemannsforbund og ble fra 1. januar 1999 nytt forbund i LO, (NISØ).

5) Forbundene gikk sammen 1. juli 2000 og danner Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund.

8) Norsk Kantor- og organisatorforb., Norsk Musikerforbund og Norsk Musiker- og Musikpedagogforbund fra YS danner Musikernes Fellesorganisasjon i 2001

7) Norsk Kommuneforbund og Norsk Helse- og Sosialforbund fusjonerte 1. juni 2003 (Fagforbundet).

6) Grafisk Forbund gikk inn i Fellesforbundet 1. 1. 06

9) Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund og Norsk Olje- og Petrokjemisk forbund slo seg sammen i sept. 2006 til Industri Energi

10) Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet gikk inn i Fellesforbundet 1.6.2007

11) Norsk Traindusiarbeiderforbund gikk inn i Industri Energi 1. 1. 2009

2009

FORBUND	ANTALL MEDLEMMER OG AVDELINGER TOTALT				
	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle
Arbeiderbevegelsens Presseforbund	38	842	630	212	25,18
Norsk Arbeidsmandsforbund	11	31 253	21 809	9 444	30,22
EI & IT Forbundet	43	37 473	32 974	4 499	12,01
Fellesforbundet	128	155 930	128 581	27 349	17,54
Fellesorganisasjonen	19	24 579	4 020	20 559	83,64
Norsk Fagets- og Frelsesforbund	6	3 245	2 008	1 237	38,12
Forbundet for Ledelse og Teknikk	83	18 814	15 839	2 975	15,81
Handel og Kontor i Norge	23	64 208	16 904	47 304	73,67
Norsk Jernbaneforbund	47	13 258	10 885	2 373	17,90
Industri Energi	443	53 833	42 084	11 749	21,82
Fagforbundet	551	310 435	63 036	247 399	79,69
Norsk Lokomotivmannsforbund	12	2 224	2 157	67	3,01
Musikernes fellesorganisasjon	10	6 843	3 789	3 054	44,63
Norske Idrettsutøvers Sentralorg.	1	661	568	93	14,07
Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarb. forb.	150	30 322	17 509	12 813	42,26
Norges Offisersforbund	48	6 679	6 186	493	7,38
Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund	14	21 265	9 827	11 438	53,79
Norsk Sjømannsforbund	5	10 059	8 143	1 916	19,05
Skolenes landsforbund	62	5 467	3 160	2 307	42,20
Norsk Tjenestemannslag	51	48 013	18 735	29 278	60,98
Norsk Transportarbeiderforbund	20	20 170	18 326	1 844	9,14
Norsk Treindustriarbeiderforbund	0	0	0	0	0,00
TOTALT	1 765	865 573	427 170	438 403	50,65

